הארץ

1.20 ש"ח יום ג' כ"ב בטבת תשמ"ח, 12 בינואר 1988 VOL.69/20883 JANUARY 12 1988

אילת אוברסיז "מובילה"
מטענים בינלאומיים בשיטות חסכון
אילת אוברסיז
ביאליק 131, ר"ג 52523 טל. 7510810, 7519161

2800 רופאים משביתים היום את בתי־החולים ל־24 שעות

יפעלו במתכונת שבת • הרופאים הודיעו: אם בתוך 48 השעות הקרובות לא יחל מו"מ בין משרד הבריאות והאוצר — נתחיל בסגירת מיתקנים

מאת עדנה אריהור, כתבת "הארץ"

2800 רופאי המדינה משביתים היום את בתי החולים הממשלתיים והעירוניים בארץ. בתי החולים יפעלו במתכונת שבת. מרפאות החוץ סגורות ויבוצעו רק ניתוחים דחופים להצלת חיי אדם. השביתה היא ל־24 שעות. אם תוך 24 שעות מתום השביתה לא יכנסו משרד הבריאות והאוצר למשא ומתן עם הרופאים הם יתחילו בסגירה של מתקנים.

רופאי המדינה דחו אתמול את פניית שרת הבריאות לדחות את השביתה ולתת לה אפשרות להביא

(סוף בעמוד 4)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: עו"ד אליעזר מויסטר, ששימש בסניגורו של אהרון כהן שהורשע בריגול
על: פרשת קלמנוביץ'
(עמ' 2)

★

הפסדי התעשיה האווירית ב־87: 20 מיליון דולר
(עמ' 2)

★

ליד שולחנו ב"סקאלה" אירח קלמנוביץ' פוליטיקאים, אנשי עסקים ועתונאים
(עמ' 2)

★

התפטרו מנהלי תיאטרון חיפה יהושע סובול וגדליה בסר
(עמ' 4)

★

מפעל שימורי הבשר "איזוגר" הסתבך בחובות של מיליוני דולרים לבנק ולשוק האפור
(עמ' 12)

ריץ RITZ
מסעדה צרפתית כשרה
ארוחה עסקית - 25 ש"ח
הירקון 82 ת"א 03-653638

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: ירידה בטמפרטורות, גשמים ברוב חלקי הארץ מלווים ברוחות חזקות וסופות רעמים.

- ירושלים: 10־4.
- תל־אביב: 16־11.
- חיפה: 15־9.
- באר־שבע: 14־5.

גולן 10־4, צפת 8־3, טבריה 16־10, שומרון 14־6, נתב"ג 15־9, ירדן 19־10, אילת 19־11.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5613	-0.0117
נוסעים	1.8557	-0.0140
שחור	1.6600	-0.0100

שער הסל

יציג	1.7177	+0.0014

בגליון זה 22 עמודים

ערכה את העמוד: אורית גליל

שבתאי קלמנוביץ' (משמאל) בחברת נשיא סיירה־ליאון (שני משמאל)

קלמנוביץ' היה במוסקווה בחודש נובמבר עם שרים מסיירה־ליאונה

ב־23 לדצמבר הוא נעצר – יממה לאחר שחזר לישראל דרך איטליה במחלקה הראשונה

מאת שאול צדקא, נורית אמיתי ונילי מנדלר, סופרי "הארץ", וסוכנות עתי"ם

"מדוע על ישראל המגיע לברית המועצות מועבר במעט בהוראות לסודיה, לוב וארצות ערב אחרות", אמר אתמול שר הביטחון יצחק רבין, שהתמיא לשירותי הביטחון הכלליים על מעצרו של שבתאי קלמנוביץ' החשוד בריגול לטובת ברית המועצות.

רבין דיבר אתמול לפני תלמידי שמינית בתיכון עירוני א' בתל אביב. הוא ציין כי העתות לטובת ריגול ב... ישראל אינה מוטלת על משרד הביטחון. "אין ספק שישראל הוא יעד לפעולות של איסוף מידע בכל הדרכים, כולל ריגול, על־ידי מספר מדינות. זה לא המרגל הראשון עבד בריה"מ שנתפש, ולא השני או השלישי".

שבתאי קלמנוביץ', איש העסקים הישראלי החשוד בריגול למען ברית המועצות, נעצר יממה לאחר שחזר לישראל דרך איטליה, במחלקה הראשונה בטיסת "אולימפיק".

קלמנוביץ' נחקר על־ידי חוקרי שירות הביטחון הכללי, אך היחידה לחקירת פשעים חמורים של המשטרה מלווה את החוקרים ומטפלת בייצוג המדינה בבית המשפט.

קלמנוביץ' נעצר בתחילה ב־23 בדצמבר בפקודת קצין משטרה בכיר, בהתאם לסמכויות המוענקות לו בכל מקרה של

(סוף בעמוד 7)

פרשנות / זאב שיף

מדוע חשפו דווקא את קלמנוביץ' כשפרשיות אחרות נשארו עלומות?

מה היתה הסיבה לפרסום פרשת הריגול של קלמנוביץ' דווקא בימים אלה ומדוע זכתה פרשה זו לפרסום בכלל כאשר מקרי ריגול שונים אחרים נשארים חתומים בפני הציבור? שאלה זו עלתה אתמול גם כאשר פרקליטו של החשוד, עו"ד אמנון זכרוני, אמר כי הופתע מן הפרסום וכי לטעמו אצה כנראה הדרך הדבר עלול אולי לגרום

(סוף בעמוד 4)

הקבינט יתבקש מחר לאשר שורה של פעולות שמגמתן להחמיר את צעדי הענישה נגד תושבי השטחים • בין היתר: הרחבת העוצר במוקדי־תסיסה • ידונו במניעת יציאה מעזה לעבודה בישראל

שוחררו 2 הישראלים שהרגו נער ערבי; עוד הרוג בעזה

ראש המועצה האיזורית מטה בנימין, פנחס ולרשטיין, וקצין הבטחון של הישוב עופרה שי בן־יוסף פתחו באש על נערים ערביים שניסו לתקוף אותם באבנים, והרגו אחד מהם • לדברי השניים, זה היה "מארב מתוכנן" • אלוף מצנע מסר כי להערכתו שני היורים עשו שימוש מוצדק בנשק בהתייחס לכך שנקלעו למצב של סכנה לחייהם • בן־יוסף היה מעורב בעבר בתקרית ירי שצולמה בידי צוות הטלוויזיה הישראלית • שביתות מסחר ותחבורה בשטחים

מאת אורי ניר, איתן רבין, נדב שרגאי וגדעון אלון

הקבינט המדיני יתבקש לאשר מחר, שורה של פעולות שמגמתן להחמיר את צעדי הענישה נגד תושבי השטחים, במאמץ להביא להרגעת הרוחות ולהפסקת ההתפרעות. לסופר "הארץ" נודע, כי ראש הממשלה, שהביע בשיחות אישיות דאגה עמוקה בהתמשכות המהומות, קיים אתמול שורה של התייעצויות טלפוניות עם גורמים ביטחוניים בכירים, כדי לדון בצעדי הענישה המתוכננים.

אחד הצעדים הנשקלים בכובד ראש, הוא לא לאפשר לתושבי השטחים (בעיקר מעזה) לצאת למקומות עבודתם בישראל ובכך לפגוע במקורות הכנסותיהם. נודע, כי ראש הממשלה יצחק שמיר תומך בצעד דרסטי זה, אולם הוא סבור, שאין למהר לעשות בו שימוש, אלא רק לאשר אותו עקרונית ולבחון את ההשלכות הביטחוניות והכלכליות שינבעו מצעד זה. לדעת גורמים מדיניים, "יש בצעד כזה גם סיכויים להרגעת הרוחות, אבל גם לא מעט סיכונים".

כן נשקלת האפשרות להרחיב את השימוש בעוצר לפרקי זמן ארוכים על מחנות פליטים ושכונות שמהוות מוקדי תסיסה והסתה. גורם מדיני בכיר אמר אמש: "המצב חמור ביותר. חייבים לנקוט בשורה של צעדים חריפים, משום שכל הפעולות שנקטנו עד כה לא הוכיחו את עצמן. מעוררי המהומות והמפגינים מודעים היטב להוראות המתירות של פתיחה באש שניתנו לחיילי צה"ל והם מנצלים זאת לרעה".

שחרור בערבות

זו היתה אתמול תמונת־המצב בשטחים:

- ראש המועצה האיזורית מטה בנימין פנחס ולרשטיין וקצין הביטחון של הישוב עופרה ליד רמאללה, נעצרו אתמול לאחר שירו על נערים ערבים בכפר ביתין שליד עופרה וגרמו למותו של נער אחד ולפציעתו של אחר.

(סוף בעמוד 4)

סוחרים בשטחים על סף פשיטת רגל; תופעות של רעב ושוק שחור בעזה

שביתות המסחר הממושכות גורמות להרס הכלכלה – התושבים קונים למעשה רק מזון, הביקוש והייצור בשפל, מתפשטת תופעה של צ'קים ללא כיסוי ופתיחת תוכניות־חסכון • "המנהיגים החדשים שלנו הם המכתיבים את אורחות החיים עכשיו", אמר איש עסקים אמיד משכם, "כשהם מחליטים להשבית, איש אינו מתווכח. אנחנו, המבוגרים, איבדנו את יכולת ההשפעה שלנו"

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

אנשי עסקים בגדה המערבית וברצועת עזה אומרים כי שביתת המגזר המסחרי והעסקי בגדה המערבית וברצועת עזה, שהמשכה ומרק הזמן הממושך שלה מגדירים בשמם "הסרי תקדים", מאיימת לגרום פשיטת רגל לסוחרים רבים, ומפגעת פגיעה חמורה מאוד בכלכלת האיזור. כמה מהם מגדירים את המצב "קטסטרופה למשק המקומי".

במשאל שלפני שהקיף כעשרה אנשי עסקים וסוחרים בולטים בגדה המערבית וברצועת עזה (מרביתם תושבי העיר עזה והערים רמאללה ושכם) מסרו הנשאלים ל"הארץ" כי במהלך חמשת השבועות האחרונים, היו בתי העסק באזורים סגורים משך 70%־90% מהזמן. הנשאלים הגדירו את המצב "קיפאון מסחרי מוחלט", והעידו כי למעשה מצטמצמת הפעילות המסחרית של האוכלוסיה לרכישת מצרכי מזון.

הנשאלים, ביניהם פעילים מרכזיים בתחום הבנקאות והפיננסים, סיפרו על תופעה שהפכה נפוצה מאוד בשבועות האחרונים, של המחאות ללא כיסוי, שהבנקים ממאנים לכבד אותן. תעשיינים מספרים על ירידה של עשרות אחוזים בביקוש ובייצור, עקב השיבושים בהופעה של פועלים לעבודה, והפעולתם של מפיצים מפוזרים.

תושבים ובעלי עסקים ברצועה מסרו על בהלת קניות של מצרכי מזון בכל פעם שהשמועות בעיר נפוצות, ועל תופעה של אגירת מצרכים. אנשי עסקים וסוחרים מעזה

(סוף בעמוד 4)

5 מועמדים לגירוש מוותרים על הליך הערר

יגורשו כנראה בקרוב

את אורי ניר

המועמדים לגירוש תושבי הגדה המערבית יגורשו בכל הנראה בקרוב, לאחר שהחליטו לא להמשיך בהליכי הערר שלהם.

עורכי הדין של המועמדים לגירוש מסרו אמש כי לאחר שהוועדה הצבאית המייעצת סירבה לפתוח בפניהם את החומר הסודי שבידיה, החליטו אתמול ארבעה מחמשת המועמדים כי אינם מוצאים טעם להמשיך בהליכי הערר, משום שבתנאים כאלה הם יוגו צבירן

(סוף בעמוד 4)

הבחירה האוטומטית שלי
OPEL KADDET AUT
אוטומטית - הפתרון המוטורי היעיל ביותר בתנועה העירונית

הרובע היהודי בעיר העתיקה מחובר לרשת החשמל הישראלית

מאת אורי ניר

היום יסתיים שלב נוסף בחיבורם של ריכוזי האוכלוסיה היהודיים שבתחום זכיונה המקורי של חברת החשמל המזרח־ירושלמית לרשת החשמל הישראלית, עם חיבורו של הרובע היהודי בעיר העתיקה לרשת של חברת החשמל לישראל. אתמול חוברו לרשת של חברת החשמל הישראלית השכונות מישור אדומים ומעלה אדומים שממזרח לעיר, והיום יסתיים חיבורו של הרובע היהודי.

בקרוב יחוברו לרשת החשמל הישראלית גם ההתנחלויות הר־הדירות ומחנות צה"ל שמעבר לקו הירוק, שעד כה קיבלו חשמל מחברת החשמל המזרח־ירושלמית.

... סוריה ... יל נגד ...
: בשטחים טוב ...
אין יוצרים צ...

... נילי מנדלר ... לענייני חינוך ... ונגלת לפגוע בתל־אביב ... שישוגר באמצעות ... מבסיס צפתית לדמשק ... נהסס יותר מפעם ... ש בחומר זה, ביד ... מאה מונים, ולאו דווקא ... אמצעים" — אמר יצחק רבין בפגישה ... תלמידי כיתות י"א ... העירוני א' בתל אביב ... כי מלחמת ... לגיטימציה לש...

... יט; ... שות
אירופה
נחלש ... "הארץ" מוסר: ... אתמול, למרות ... עותית מצד בנקים ... כמויות גדולות ... שוקיו נפל הדולר ... 127.4 ... לדולר.

... קנו ... בנזין

"תודה ... דאו־ג'ונס

הדולר שוב נחלש למרות...

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). "תודה לאל, זה לא קרה שוב". כך הגיבו בלילה בבורסת ניו־יורק, לאחר שההערכות הפסימיות שרווחו בסוף השבוע על התמוטטות צפויה אחד... מול לא ה... עם סיו... הראה מדד... 53.8 נקוד... 1945 נקוד... בתחילת... עצבנות... שהמפולת

תחנות הדל... כמות־שיא: 5 מיליון ליטר...

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

צריכת שיא בשיעור של למעלה מ־5 מיליון ליטר, צרכו אתמול נהגי ישראל בעקבות פתיחתן מחדש של תחנות הדלק. פתיחת התחנות התאפשרה, לאחר שאתמול, עוד בשעות הבוקר המוקדמות, הגיעו מכליות התדלוק, ומילאו את מכלי התחנות. העובדה שקשה היה למלא בו זמנית את כל תחנות הדלק, גרמה לכך שלמרות סיום העיצומים, נותרו חלק מתחנות הדלק סגורות.

כך למשל, בתחנת "פז" ברח' קיבוץ גלויות בת"א לא ניתן היה להשיג בנזין במשך כל שעות היום. בתחנות שבהן כן ניתן היה להשיג דלק, השתרכו תורים ארוכים, שהלכו והתקצרו לקראת שעות הצהרים. העובדה שעוד שלשום בלילה תודלקו חלק מתחנות הדלק, באמצעות מכליות שהגיעו מבתי הזיקוק, סייעה להקל על העומס.

במשרד האנרגיה מעריכים כי אלמלא שבו עובדי חברות הדלק לעבודה, אזי ניתן היה לספק אתמול כ־90 אחוז מהצריכה ממקורות אלטרנטיביים. במשרד יקיימו בימים הקרובים דיון, ובו יוסקו מסקנות ראשוניות הנוגעות לאירועי הימים האחרונים. הפגישה בין ראשי חברות הדלק לראשי משרד האנרגיה, הנוגעת לעתיד הרפורמה במשק הדלק, אשר היתה אמורה להתקיים היום, נדחתה, והיא תתקיים ביום א' בשבוע הבא. בפגישה ינסו הצדדים להגיע לפשרה בנוגע להפעלת הרפורמה.

צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסיף: ועדת הכספים של הכנסת תדון היום ברפורמה במשק הדלק ולפניה יופיע שר האנרגיה משה שחל.

הארץ חדשות
מתפרסם היום בעמודים
8, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21

שוק ההון

השקל תוסף בקרוב ל־1%

מאת יהודה שרוני

היחלשות הדולר בשוקי העולם, אילצה אתמול את בנק ישראל לייסף את השקל לעומת הדולר בשיעור של תשע עשיריות האחוז. השער היציג עדיין גבוה בכ־1 אחוז מרמתו מלפני שבוע ימים. היחלשות הדולר בעולם גררה בעקבותיה הצעים באפיקי ההשקעה הדולריים הנסחרים בבורסה. מגמת הירידה בשוק המניות הופסקה אתמול, ובחלק מניירות הערך אף הופיעו ביקושים. מדד המניות הכללי ללא בנקים עלה בשיעור סימלי.

הודעה אישית לכל הממתינים:

מכירת הבית החדש בסביוני אביב החלה

צר לנו, אך מאחר ואין באפשרותנו להתקשר לעשרות האנשים שנרשמו ושבקשו להודיע להם אישית על תחילת הבניה של הבית החדש בסביוני אביב, ומאחר ומספר הדירות מצומצם - אנא ראו מודעה זו כהודעה אישית.

התקשרו אלינו עוד היום, נשמח להפגש ולבחון עמכם איך תוכלו להשקיע טוב ולהשתקע טוב במקום הטוב ביותר ברמת אביב ג'.

המחיר לדירת 5 חדרים בקומה א', 146 מ"ר + מרפסת, 318,000 ש"ח. כולל מע"מ במזומן.

ת"א: רח' אחד העם 13, טל. 03-650281 ימים א'-ה' 8.00-17.00.

הכתובת הבטוחה למשכנתא נוחה
בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

סביוני אביב
המקום הגבוה ביותר ברמת אביב ג'
מהעושים שבני את סביון!

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ

הכזא עין الأصل

ראיתי שמעתי

שמיר התאהב בהסכמי קמפ־דייויד

ראש הממשלה, יצחק שמיר, גמר אתמול את ההלל על הסכמי קמפ־דייויד. כשהופיע בפני הפורום הכלכלי במלון "מוריה" בירושלים אמר שמיר כי "זוהי תוכנית נאותה. הגאוניות בתוכנית זו היא בכך, שהיא מספקת במעט את רצון כל הנוגעים ואינה מחייבת אף אחד לסטות מעקרונותיו".

שמיר השתמש בסופרלטיווים נוספים, כדי להוכיח את אהבתו לתוכנית האוטונומיה: "עד היום לא המציאו רעיון טוב יותר מפתרון זה" ו"עלינו לחזור למסלול של קמפ־דייויד". למי ששכח, יצחק שמיר לא תמך בהסכמי קמפ־דייויד כשהובאו לאישור הכנסת. שמיר, שכיהן אז כיו"ר הכנסת, נמנע מהצבעה.

ג.ארם

ניסים זווילי — למרות הכל

יו"ר הנהלת הסוכנות הציונית וההסתדרות הציונית, שמחה דיניץ, יוצא בסוף השבוע לחו"ל ומינה כממלא מקומו את ניסים זווילי, שהפסיד לו, כזכור, בהצבעה שהתקיימה במרכז מפלגת העבודה, על מועמדות המפלגה לתפקיד. דיניץ אמר לזווילי לפני צאתו "עכשיו יהיה לך ברור מה בדיוק לא הפסדת".

נ.ש.

המשורר המיר את העט במצלמה

את מקומו בשירה העולמית בכלל, ובזו האמריקאית בפרט, קנה לו היהודי־האמריקאי אלן גינזבורג מכבר. המשורר נתן זך, שתרגם מבחר משיריו וביניהם את "קדיש", אמר עליו: "במדינות רבות לא שואלים מיהו גינזבורג. הוא אחד המשוררים המפורסמים ביותר בעולם".

אלן גינזבורג: עם המצלמה

אלא שגינזבורג, העושה בימים אלה בישראל, החל להסיט את התעניינותו גם לשטח אחר. הצילום. בגלריה רוזנפלד בתל אביב, בה מוצגת תערוכת ציוריו של צבי מילשטיין על פי יצירותיו של גינזברג, הציג המשורר באווה גם אחדים מצילומיו.

לביקורו בישראל הגיע גינזברג בעקבות הצלם הנודע רוברט פרנק שהוא מורו. פרנק מעביר כאן השתלמות קצרה לצלמים ישראליים.

אילונה פהר בת 86

אילונה פהר, המורה לכינור שהוציאה מביתה הצנוע בחולון כישרונות כמו פנחס צוקרמן, שלמה מינץ, ואחרים, חגגה השבוע 86 שנה.

פהר, הממשיכה ללמד גם כיום ושעם תלמידיה נמנים חגי שחם ויונתן קרן, זכתה באלבום ומגילות תולדה מידיו של ראש העיר, חיים שרון. אליו הצטרפה אלמנתו של ראש העיר הקודם, מניה אילון.

פהר קיבלה לאחרונה תואר דוקטור כבוד מטעם מכון ויצמן.

(ראה צילום בעמוד 7)

גלגולו של סרט

הסרט "אלכס — חייה של ילדה", שיוקרן מחר בטלוויזיה הישראלית, הוא עדות אישית של פרנק דפורד, עיתונאי וסופר, שבתו אלכס נפטרה ממחלת הסי.אף (סיסטיק פיברוזיס) בהיותה בת 8.

לפני כשנה וחצי ביקרה בארה"ב ישראלית, סבתא לילדה חולת סי.אף. במהלך ביקורה הוקרן הסרט ברשת איי־בי־סי. הסבתא הנרגשת הקליטה את הסרט בווידאו ביתי וחבריה מאגודת סי.אף. החליטו לבקש את הסרט להקרנה בארץ לקראת יום התרומה הקרוב, במאי. מסתבר שהזכויות הועברו לחברה מסחרית, אשר ברצון הסכימה להעמידו לרשות האגודה, תמורת עשרת אלפים דולר — שכמובן לא היו בקופתה.

הרעיון כמעט נגנז כאשר הרי זוסיפר הגיעו במקרה אל מייק בורשטיין, פטרונה של האגודה מזה זמן רב. הוא החל במסכת שיכנועים ולבסוף הסתפקה החברה באלפיים דולר והבטיחה כי הסרט יישלח בדיוור הראשון היוצא לארץ. הסרט שובץ בלוח המשדרים, אך העותק טרם נחת. לבסוף הגיע הסרט ממש ערב יום התרומה, ולוח הזמנים הצפוף לא איפשר את עריכתו ותרגומו.

עתה אישר משרד החינוך יום תרומה נוסף לאגודה והסרט החל להתגלגל שנית, גלגול שיטתיים מוזר על מסכי הטלוויזיה.

בעריכת עדית רוזנבלום

ליד שולחנו ב"סקלה" האכיל קלמנוביץ' פוליטיקאים, אישי־כלכלה ועתונאים

לא אחת הסבו עימו ליד אותו שולחן אישים ממפלגת העבודה, לע"מ והליכוד ● אשה שעבדה עימו ב"עבודה": "היו סביבו עניינים מוזרים" ● הסיע עתונאים לטיולים בעולם ● הזמין את רות דיין לסיירה־ליאון והציע לה לפתוח שם חנויות "משכית" ● ● כעוזר פרלמנטרי של פלאטו־שרון כתב למעבידו נאומים בעברית באותיות לועזיות, והירבה להסתופף בכנסת ובילה שעות ארוכות "על כוסית" במזנון

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

קפה "סקאלה" ברחוב מרמורק בתל אביב, שנסגר לפני כשנתיים והפך למסעדה הסינית "טייסט אוף סצ'ואן", שימש במשך תקופה ארוכה מטה הפעילות הפוליטית־חברתית של שבתאי קלמנוביץ'. בשולחן צדדי במרכז בית הקפה, שבעל המקום אלישע פלוקסמן היה שומר עבורו במיוחד, היה קלמנוביץ' נוהג לפגוש אישים פוליטיים, אנשי עסקים ועיתונאים.

קלמנוביץ' לא נהג להפריד בין הגושים הפוליטיים, ולעתים קרובות הסבו עמו באותו שולחן אישים ממפלגת העבודה, מלע"מ ומתנועת החרות. כמה מאלה שהשתתפו בפגישות העידו אתמול כי קלמנוביץ' נהג עמם בנדיבות רבה והיה ממלא את שולחנם במיטב המטעמים היקרים והמשקאות החריפים, ובעל המקום היה שולח במיוחד להביא מנות ממסעדה סמוכה.

בניסיון לשחזר חלק מהפגישות, לא זכרו יושבי שולחנו של קלמנוביץ' אם שאל אותם בעניינים פוליטיים מיוחדים. הם העדיפו לתאר אותו כ"מארח מושלם".

ניצל את הטלפון

בין האישים שהוזכרו כמי שנפגשו עמו לשיחות ב"סקאלה", אך אתמול העדיפו להתכחש אליהן, היו שרים כמו יגאל הורביץ וחברי כנסת כאהוד אולמרט ויגאל כהן. לקלמנוביץ' היתה מערכת יחסים מיוחדת גם עם אברהם מלמד מהמפד"ל, בתקופה שבה כיהן כחבר כנסת. השניים היו מרבים להיפגש ולשוחח. גם מלמד הופתע ביותר ממעצרו של קלמנוביץ' כחשוד בריגול ולא זכר שהאיש גילה סקרנות מיוחדת.

חדירתו של קלמנוביץ' לעולם הפוליטי היתה דרך מפלגת העבודה דווקא. גורמים בלשכתה של גולדה מאיר ז"ל, כשכיהנה בראש הממשלה, ביקשו ממזכיר מפלגת העבודה דאז אהרן ידלין לקלוט את קלמנוביץ' באגף העלייה והתאגדויות העולים במפלגה. קודם לכן הועסק במספר תפקידים במחלקת ההסברה ליד לשכת ראש הממשלה.

על תקופת עבודתו במחלקת הקליטה במפלגת העבודה נשמעו אתמול דעות שונות. רחל שלה, שעבדה עמו אז ומכהנת גם כיום באגף הקליטה, תיארה אותו כטיפוס שלילי ביותר. "מעולם לא עלה על דעתנו כי הוא מרגל רוסי, אך היו סביבנו מספר עניינים מוזרים מאוד.

הוא למד באוניברסיטה העברית בירושלים. באותה תקופה היתה מצוקה גדולה בחדרים, והוא תמיד התפאר כי יש לו מערכת חדרים במעונות שהוא כלל לא משתמש בהם. הוא היה מרבה לנצל את שירותי המפלגה לטובת עניינים שלו. הטלפון במחלקה היה מועסק על־ידו כמעט לכל אורך שעות היום, עד שבסוף ניצלו את העובדה שהוא התחיל להתעסק באמרגנות. הגיעו שמועות על דברים לא ישרים שהיו סביב זה והוחלט לפטרו", סיפרה שלה.

היזק למפלגת העבודה

לעומתה טענה אתמול הח"כ לשעבר מתילדה גז, שהיתה יו"ר המחלקה באותה תקופה, כי קלמנוביץ' היה עובד מסור ביותר והתחבב על כל העובדים. לדבריה, הוא אהב מאוד את העולים מברה"מ, ואת תפקידו לצרפם למפלגת העבודה עשה במה שנראה כאמונה גדולה. אתמול טענו אחרים מהעולים כי קלמנוביץ' הכריחו אותם להוציא פנקס חבר במפלגת העבודה, והירבה לאיים כי יפיץ עליהם שמועות אם לא ישמשו פעילים פוליטיים של המפלגה.

אך את כרטיס הכניסה ללשכותיהם של השרים הבכירים נתן לקלמנוביץ' בני מהרשק. זמן קצר לאחר תחילת עבודתה של גז באגף הקליטה, הוחלט להביא לעזרתה את מהרשק. קלמנוביץ' מצא עמו מיד שפה משותפת.

"בני מהרשק הכיר לו את פנחס ספיר, יגאל אלון, ישראל גלילי. זמן קצר לאחר מכן היה מרבה להיפגש עמם, והיה מתגאה בפני כי הוא כבר בית בלשכותיהם", סיפרה אתמול גז.

עובדים באגף הקליטה במפלגת העבודה סיפרו אתמול כי קלמנוביץ' היה מרבה לנסוע בקו תל אביב־ירושלים ולא היה מסתיר כי שרים בכירים בממשלה מרבים להתייעץ בו. אך מתילדה גז היתה גם זו שהביאה את עבודתו של קלמנוביץ' במפלגת העבודה לקצה.

"הפריע לנו מאוד שהוא התחיל להתעסק באמרגנות. התייעצתי עם מזכ"ל המפלגה דאז מאיר זרמי, והוא פוטר. קלמנוביץ' סירב אז להשלים עם רוע הגזירה, והוא ממש התחנן שאתן לו אפשרות להמשיך ולעבוד במפלגה. אך לא הסכמנו לוותר", ציינה גז.

זרמי אמר אתמול כי קלמנוביץ' פוטר מכיוון שלא תיפקד כהלכה וגרם נזק למפלגה. "אישית לא התעסקתי בו. היתה המלצה לפטרו".

(סוף בעמוד 7)

בתו של קלמנוביץ': דוגמנית

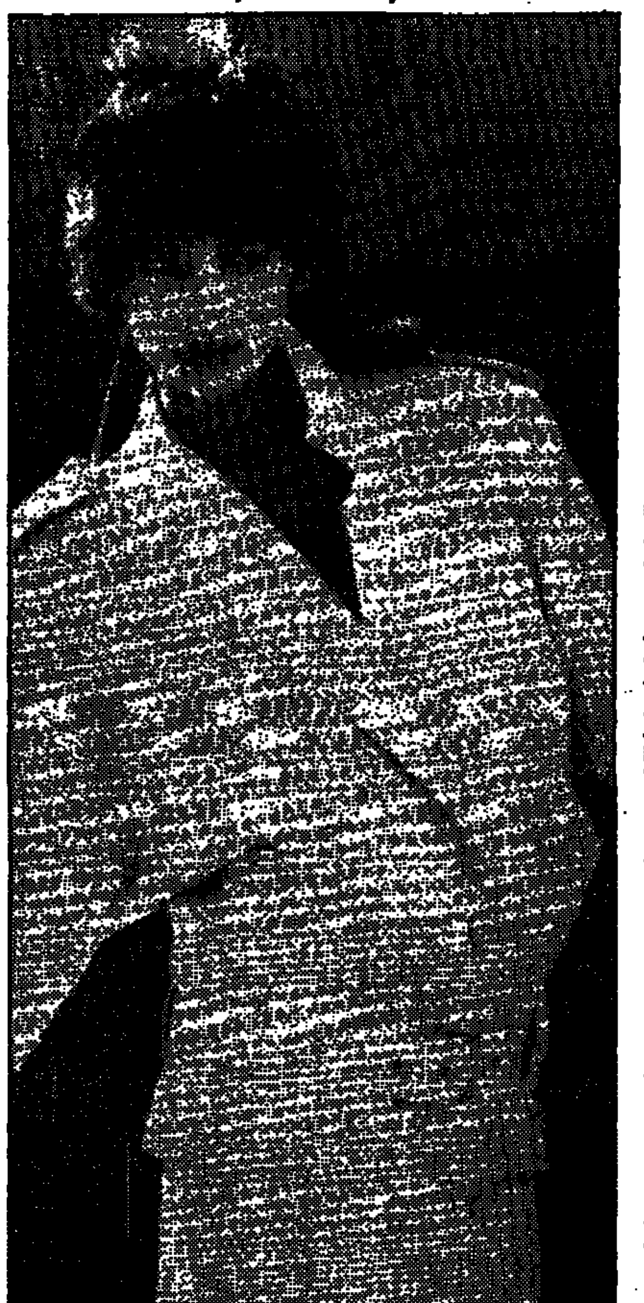

זוהר ליאנה, בתו של קלמנוביץ', דוגמנית. (צילום: "חדשות")

שיחת היום / ירח טל

עם: עו"ד אליעזר טויסטר, ששימש סניגורו של המרגל אהרון כהן משער־העמקים
על: מעצרו של שבתאי קלמנוביץ' כחשוד בריגול למען בריה"מ

על הסניגור במשפטי ריגול לא מסתכלים כעל אויב העם

המעצר של קלמנוביץ' הזכיר לך נשכחות?

אני לא מכיר את פרטי הפרשה הנוכחית. אבל אני חושב שלא אטעה אם אקבע שלא דומה פרשת אהרונצ'יק כהן ל"פרשת קלמנוביץ'". מדובר בטיפוסים שונים לחלוטין. אני מבין שקלמנוביץ' זה הוא רודף בצע. אהרון כהן היה חבר קיבוץ, הדור הכוח אידיאולוגית. אדם נאיבי. אני לא יודע אם קלמנוביץ' אשם או חף מפשע, אבל אני משוכנע עד היום שאהרון כהן לא היה מרגל. בוודאי שלא מרגל "כבד" שהסגיר סודות מדינה שהסבו נזק כבד למדינת־ישראל. ואני אומר כל זאת כמעט שלושים שנה אחרי המקרה ולא משום ששימשתי כסניגורו במשפט, אלא פשוט מידיעת החומר והעובדות.

חייו של סניגור במשפטי ריגול קשים יותר מאשר במשפטים רגילים?

זה תלוי בראש ובראשונה בסניגור עצמו. איך שהוא מנהל את התיק. אם הוא לומד אותו כראוי וכיצד הוא מיישם את מה שלמד וחקר בבית־המשפט בחקירות ובחקירות הנגדיות של עדים. אם הוא עושה עבודתו כראוי אזי משפט ריגול לא צריך להיות שונה מכל משפט אחר.

סניגור במשפטי ריגול לא נתקל בבעייה שחומר רגיש מוסתר ממנו?

אני אישית, כל כמה שזה זכור לי, לא נתקלתי בבעייה כזו. הכל היה גלוי בפני וגם אם ניסו אולי להעלים, הכל נחשף בחקירתי את העדים משירותי הביטחון ואחרים. צריך לזכור שלא כל עורך־דין יכול להופיע במשפטים ביטחוניים. הוא צריך לקבל אישור ביטחוני לכך. לא צריך לראות וגם לא מסתכלים על סניגור במשפט ריגול כ"אויב העם".

האם זה מחייב המציאות שמשפט ריגול יתנהל בדלתיים סגורות, או שמא ניתן לפתוח ולו רק חלק מהדיונים בו, לקהל הרחב?

אני חושב שניתן לפתוח חלק מהדיונים, כמובן את אותו חלק שאין חשש שחשיפתו תסב נזק לבטחון המדינה, וכמובן מותנה בהסכמת כל הצדדים וגם אם לא פותחים, הרי שאפשר — שוב בתיאום בין כל הצדדים — להוציא מדי פעם תמצית מבוקרת לעיתונות על הדיונים שהתקיימו בדלתיים סגורות. כך נהגנו במשפט כהן. אני אגב הייתי הראשון שדרש לקיים המשפט בדלתיים סגורות. הטענה שלא ניתן להגיע למשפט צדק כאשר משפט מתקיים בדלתיים סגורות היא שטות מוחלטת. גם אם הצדק לא נראה הרי שהוא נעשה בבתי המשפט אצלנו וזוהי חזקה על השופטים בישראל שישפטו משפט צדק גם כאשר אין קהל נוכח באולם או כאשר הדבר נעלם מידיעת העיתונות.

ייצוג של נאשם בריגול נגד המדינה לא עורר אצלך דילמה מוסרית?

במקרה של אהרון כהן לא נוצרה אצלי הדילמה כי לפני שנתתי את החלטתי אם לקבל הייצוג שלו למדתי היטב את התיק והשתכנעתי שהאיש חף מפשע, אבל גם אם היו לי ספקות הייתי מקבל עלי הייצוג משום שאני חושב שכל נאשם זכאי להגנה. אולי להוציא פושע נאצי כמו אייכמן שאני לא הייתי לוקח על עצמי לסנגר עליו.

הטעולו עליך לחצים או איומים במהלך המשפט?

מה פתאום. הדבר היחידי שהיה שמדי פעם מסרתי דיווח ליעקב חזן ולאנשיו. עשיתי זאת מתוך רצון משום שהפגישות עם חזן היו עבודה חיונית. מה שכן לא הסכמתי להתערבות הקיבוץ וחזן קיבל זאת.

אלו עצות מעשיות, מנסיונך כסנגור במשפט ריגול, אתה יכול להשיא לעו"ד זכרוני, פרקליטו של קלמנוביץ'?

זהו עניין שבין עורכי דין לבין עצמם וכבר יצא לי להתחלק בניסיוני זה. כמובן שאין נוסחת פלא, אבל באופן כללי אני יכול להציע מה שטוב שעורך דין יעשה בכל משפט — ללמוד היטב את החומר בטרם משפט ובמהלכו וליישם את "שיעורי־הבית" בחקירות מוצלחות בין כתלי ביהמ"ש וכן לא להיות מושפעים מ"דעת קהל".

נמלי תעופה בטוחים: פרנקפורט תל־אביב טוקיו לונדון וציריך

לונדון (ע"ר וע"צ). נמלי התעופה נתב"ג, פרנקפורט, לונדון, טוקיו וציריך נחשבים כיום כבטוחים ביותר. כך עולה מסקר שערך שבועון בריטי לעניני תעופה. לעומת זאת נמלי התעופה של אתונה ורומא תפסו את המקומות האחרונים בדירוג הביטחוני.

כתב העת מציין כי נמלי תעופה רבים בעולם אינם משקיעים מספיק באמצעי ביטחון וחושפים את עצמם לפעולות טרור. לדברי השבועון למרות שבשנה אחרונה היו רק שתי פעולות טרור באוויר שהוכתרו בהצלחה הרי שהתחזית לטווח ארוך אינה טובה.

"נמלי תעופה רבים אמנם משתמשים במתקנים של קרני־רנטגן ואינם עורכים חיפושים ידניים במטען יד", מציין הדו"ח. עוד נאמר כי מומחים חוששים שאפריקה תשמש יעד ראשי לטרוריסטים בשנות ה־90 ונשק העשוי חומרים פלסטיים בלבד, יהווה את התוספת הקטלנית ביותר לציוד של מחבלים.

מחקר המסתמך על מסמכי שלל: לפני שפרץ מבצע של"ג תכננו המחבלים מלחמת התשה כוללת

מאת סופר "הארץ"

המחבלים תכננו להגביר את הפיגועים לכדי מלחמת התשה כוללת תוך דגש על הריסת ישובים אזרחיים ובראשם קרית שמונה ערב מלחמת

צד"ל הפגיז 2 כפרים [...] הביטחון

[...]אזור הביטחון. משני כפרים אלה [...]רו בימים האחרונים פצצות אר־פי־[...]י ואש מנשק קל לעבר [...]עמדות צד"ל.

[...] חייל צד"ל נפצע באורח קל [...] יותר אתמול במהלך הסריקות [...]אזור הכפר ודכאן שם התבססו [...]לאחרונה גורמי טרור שונים.

[...] / מיכאל הנדלזלץ.

[...]אחד משלנו

[...]ת הג המחזה המקורי את "אחד משלנו" [...] ויינגרטן. תפאורה והלבשות: משה [...] תאורה: יחיאל אורגל.

[...] בתוכל בעת חקירה ומגלה את האמת [...]עשויה היטב ומשתמשת בעבר משותף [...]קי הודי צבאיים. הסוף המפתיע (שלא [...]ו, כי לא הטוב האנושי הוא המנצח, [...]כשהוא משתחרר קשה לעצור בו. [...]טרוני השני של "סינדרום ירושלים", [...]מובן (כמעט מובן מדי, וזה גם לא כל [...]של הדמויות כפי שנכתבו), הרי מבי[...] [...]ין השניים.

[...]ות (בעיקר אורי אברהמי בתפקיד [...] שוות־שכל בתפקיד קומי עשוי היטב), רוב האמת המשחקית נצעקת כאן במקום שתהיה מלוחשת, ומטרתו הרצינית והרצויה של המחזה נתקלת לעתים בבעיה הקשה ביותר של התיאטרון, הדורש אמינות ולא רק הזוי.

לקלמנוביץ' היתה צלחת־לוויינים על הגג והוא אמר: זה קולט גם מרוסיה

הוא לא בחל בפרסום מכל סוג: הוא שמח ל[...] ואת בריכת הג'קוזי וברזי הזהב בבית הנציגו[...] השגרירות הבריטית ● כיצד הופך עסקן עולים מרוסיה ל"מפלגה הנכונה", לאי[...]

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

באפקה, על גג הווילה של איש העסקים שבתאי קלמנוביץ' העצור מזה שלושה שבועות כחשוד בריגול למען הסובייטים, עומדת אנטנת צלחת לקליטת שידורי לוויינים. אפשר לקלוט מכל מקום, גם מרוסיה, התפאר קלמנוביץ' לא פעם בפני חבריו.

לא ידוע עדיין והספק אם נדע בדיוק כיצד התעוררו החשדות נגד קלמנוביץ', ומה נתפס, אם בכלל, בחיפושים במשרדיו ובביתו. אך אם יש אמת בהשערות שהועלו נגדו, סבורים אנשים שהכירו אותו, הרי שאת נפילתו יש לייחס לא מעט לרדיפותו יוצאת הדופן.

קלמנוביץ' (42) התנהג בצורה הפוכה למה שמצפים ממי שאינו רוצה למשוך תשומת לב. הוא לא פסק מלנופף בעושרו, עד שהסטנדרטים של ה"נובו־רישיות" הישראלית המקובלת החווירו לעומת התנהגותו. גם יכולתו להשיג שורה ארוכה של דרכונים ממגוון מדינות היתה יכולה לעורר סימני שאלה לא מעטים, והוא נהנה לא מעט מהצגתם, לצורך ושלא לצורך. כאשר היה עצור בלונדון לפני חדשים אחדים, בחשד להפצת שיקים ללא כיסוי, נתפסו בחדרו מספר דרכונים. הימצאותם הביאה לכך שהשופט לא רצה תחילה לשחררו ממעצר, מחשש שישיג דרכון נוסף.

רולס רויס פתוחה בלונדון, מרצדס בתל אביב

קלמנוביץ' לא בחל בפרסום. אם להשתמש בלשון המעטה. הוא שמח להלך ראיונות ולהציג את ביתו המפואר באפקה ואת בריכת הג'קוזי וברזי הזהב בבית הנציגות של בופוטסואנה ברחוב הירקון בתל אביב, הנושק לשגרירות הבריטית. בבניין הושקעו כ־2.2 מיליון דולר, מזה מיליון ברכישתו מאיש ה[...] יעקב דנברג והיתר בשווי השקעות כבדות, עד שהפכו לאחד מבתי המשרדים המהודרים בתל אביב. באמצעות [...] הענק ביקש להתחרות ב[...] לשעבר שמואל פלאטו־שרון, לומר ש"הוד עבודתו" ביתו [...] הוא היפה בארץ.

הבית באפקה, שבו התגוררה אשתו טניה, לא היה ביתו ה[...] במהלך שש השנים שבהן עבד עם מדינת החסות הדרום אפריקאית בופוטסואנה הספיק, מי שהגיע [...] בחוסר כל לפני כ־20 שנה, ל[...] בעל בתים ודירות בלונדון, בגר[...] ובקאן שבצרפת. בישראל ה[...] מרצדס ובלונדון רולס רויס פת[...] שאותה קנה לדבריו מנשיא רומ[...] ניקולאי צ'אושסקו. בבופוטסואנה בניגוד לפרסומים שונים, לא הח[...] בית, אך הירבה ליהנות מבתי המ[...] היוקרתיים של עיר השעשועים ס[...] סיטי, גאוותה של מדינת החסות.

למרות אהבתו לחשיפה תקשורתית, מביכה לא פעם, קשה למצוא בראיונות שפורסמו אתו הסבר הגיוני לדרך שבה הצליח להגיע תוך מספר שנים לא רב לעסקים חובקי עולם. כיצד הופך עסקן מדרג ד' במפלגת העבודה, העוסק בניסיון לקרב עולים מרוסיה ל"מפלגה הנכונה", לאיש המבצע עסקים במיליונים רבים של דולרים? איך הופך עולה מרוסיה, בעל מבטא רוסי כבד, לחביבם של מספר "קונגרסמנים" בארה"ב ואישים אחרים שבעזרתם הפך להיות נציגה של בופוטסואנה בישראל?

הצעה לעסקים עם פלאטו

קלמנוביץ' הגיע לכותרות לפני כ־11 שנים, לאחר שהחל לעבוד אצל שמואל פלאטו־שרון. פלאטו־שרון שלח אותו בראשית ספטמבר 1977 לפאריס, בניסיון להגיע לפשרה ב"מחלוקת המס" בין שלטונות צרפת לחבר הכנסת הישראלי דאז. אחת "הסוכריות" שהציע שרון באמצעות קלמנוביץ' היתה שאניית הפאר "פרנס", שאותה ביקשו הצרפתים למכור, תירכש על־ידי קבוצה של פלאטו־שרון. בסוף רכש את האנייה איש העסקים הסעודי עדנאן חשוגי, וקלמנוביץ' הרגיש כמי שרק סייע לצרפתים להעלות את מחירה.

שעתו היפה של קלמנוביץ', שבה היה יכול להציג את מיטב כישוריו בתחום תקשורת עם אנשים בעזרת חלקלקות לשון, היתה סוף אפריל 1978, כאשר יצא לבצע חילופי מרגלים בעזרתו של וולפגאנג פוגל, עורך דין גרמני שהתמחה בחילופי מרגלים. פלאטו־שרון טען כי הוא היה האיש עם הקשרים שהצליח להביא לחילופי המרגלים. האמנם כך או שרק נתנו לפלאטו־שרון להרגיש שהוא איפשר את החילופים, ושהאיש שבעזרתו הצליחו לבצע את החילופים היה בעצם קלמנוביץ'?

דרך השנים מגיע קלמנוביץ' גם לעורכי דין ידועים המייצגים את שותפיו ומאוחר יותר גם אותו. בין אלה בולטים רם כספי ואמנון זכרוני. עו"ד אליהו מירון, שהיה קשור לבנק איי־בריטניה ולמנכ"ל הבנק יהושע בן ציון, ערך חלק מחוזים. בשלב זה לא חלם אפילו קלמנוביץ' שהוא יזדקק לזכרוני כמי שמתמחה בייצוג חשודים בעבירות על ביטחון המדינה.

נעלם לשבועות ארוכים

נוסחת העסקים שאותה פיתח קלמנוביץ' נראית פשוטה לכאורה: הוא מספק קשרים ושותפיו מספקים את האמצעים. קלמנוביץ'. מודע היטב להולשתם של המנהיגים השחורים שאותם הוא משרת. לא מתפקד בבופוטסואנה. הוא לומד את הפטנט ויוצר קשרים עם איש עסקים ישראלי המיוחד עם ראשי סיירה ליאונה, וכך הוא מרחיב את קשריו לארץ זו.

מכאן להרחבת הקשרים עם מדינות אחרות הדרך קצרה. כעת

[...] חצית משרי [...] העסקה שעליה סיכמו קלמנוביץ' ושטיינמן לא יצאה אל הפועל. והצייר תובע מקלמנוביץ', באמצעות עו"ד אמנון הלד, 200 אלף דולר. המשפט היה אמור להתברר במאי בבית המשפט המחוזי בתל אביב. אך לאור הנסיבות החדשות, ספק אם יתקיים בתאריך זה.

ידידי קלמנוביץ' אומרים שבחודשים האחרונים היתה ירידה ניכרת בהיקף פעילותו. לא הלך לו כמו בהתחלה. המעצר בלונדון גרם לו נזק, 100 אלף דולר לטענת קלמנוביץ', ושחרורו בערבות תמורת 800 אלף ליש"ט התאפשר רק על־ידי מישכון ביתו בלונדון.

סופר "הארץ" בלונדון דיווח, לאחר פגישה עם קלמנוביץ', שה־סובייטים התקשרו לברר על מה ולמה הוא נחבש. האם הסובייטים גילו עניין במעצר רק בגלל הקשרים המסחריים עם קלמנוביץ', או שהיו להם נימוקים נוספים להתעניין במצבו של מי שהיה בעבר איש סובייטי?

גולדינג לפרס: המחלוקת בינינו היא על אופן השלטת הסדר בשטחים

מאת ברוך אלון, סופר "הארץ"

תת־מזכ"ל האו"ם מרק גולדינג אמר אתמול לשר החוץ שמעון פרס כי לאו"ם ולמועצת הביטחון ברור שחוק וסדר בשטחי יו"ש וחבל עזה הם באחריותה של ישראל, אולם המחלוקת היא על האמצעים הננקטים ע"י ישראל להרגעת הרוחות ולהשלטת סדר.

פרס השיב לגולדינג כי ישראל דוחה את שתי ההחלטות האחרונות של מועצת הביטחון בהן גונתה ישראל. לדבריו מועצת הביטחון אינה ממלאת שום תפקיד בנושא הביטחון בשטחים. הוא הדגיש כי חיילי צה"ל נוהגים בריסון ובאיפוק באמצעים להרגעת הרוחות ולהחזרת החיים למסלולם. הוא הוסיף כי האירועים בשטחים מהווים שרשרת בלתי צפויה של פעולות פרובוקטיביות. עם זאת הטעים כי אין לישראל שום כוונה לנהל את חיי תושבי רצועת עזה והבעיה היא בין לבנוניזציה של עזה לבין ירדניזציה של עזה. לדבריו הגיעה העת שכל הגורמים יתגייסו למאמץ משותף למציאת פתרון מדיני בהסכם בין ישראל לבין ירדן והפלשתינאים.

הפסדי התעשיה האווירית ב־'87: 20 מיליון דולר

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

התוצאות העסקיות של התעשיה האווירית לשנה החולפת '87 מצביעות על הפסד של כ־20 מיליון דולר. נודע, כי אתמול לא התקיימו כמתוכנן הפגישות הנוספות שנקבעו בין המנכ"ל, משה קרת, לבין נציגי הסיעות השונות. זאת לאחר שוועד העובדים ביטל באופן חד צדדי את המשך הפגישות המתוכננות, במחאה על שהמנכ"ל לא הציג בפגישה שנערכה שלשום עם נציגי ההנהלה, כל מידע חדש הקשור לגורל העובדים, במסגרת הארגון מחדש של התעשיה האווירית.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר אמש מזכיר ארגון ועד עובדי התעשיה האווירית, יעקב שפי, כי נציגי העובדים לא ייוועדו עם המנכ"ל עד שלא יהיו בפיו דברים חדשים לומר להם, מאלה הידועים. "הוקמה ועדה שמכינה הצעות לרה־ארגון. אנו רוצים לדעת קונקרטית מה הן ההצעות, על איזה שינויים מדובר הקשורים לניוד עובדים", אמר אמש שפי. בתוך כך נמשך הקיפאון בתהליך הפרישה מתוך הסכמה הדדית, שהופסק על ידי ההנהלה ב־1 לינואר.

במקביל לא החל עדיין בתהליך הפיטורים. מספר העובדים שעזבו או פרשו מתוך הסכמה הדדית מגיע לדברי שפי לכדי 2,400 עובדים. המנכ"ל אמור למסור בתוך שבוע עד עשרה ימים את שמות המועמדים לתפקידים השונים במסגרת הארגון מחדש. מהנהלת התעשיה האווירית נמסר אמש בתגובה על גובה שיעור ההפסד לשנה האחרונה, כי "בתעשיה האווירית אין עדיין נתונים סופיים לשנת '87".

מזכ"ל העבודה עשוי לחזור בו מהתפטרותו — אם יוקם פורום הנהגה חדש במפלגה

מאת אילן שחורי

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, עשוי לחזור בו מכוונתו להתפטר מתפקידו, אם שר הביטחון, יצחק רבין, ומזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יתנו ידם להקמת פורום הנהגה חדש במפלגת העבודה.

אתמול נועד ברעם לפגישה שנייה עם פרס, שבה הודיע כי הוא עדיין נחוש בדעתו להתפטר מתפקידו. בפגישה זו דרש ברעם מיתון הביקורת כלפיו מצד פרס ואנשיו.

ללישכתו של ברעם הגיעו מאות מברקים ופניות המבקשות ממנו שלא לממש את כוונתו להתפטר. מקורביו של ברעם אמרו אתמול, כי הם הופתעו ביותר מהאהדה לה זוכה ברעם במפלגת העבודה.

[...] בשטח הבנוי בנוטיגה ע"י אנור זכריה ולאשה. מהות הבקשה — בניה בשטח של דרך להולכי רגל.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

סעיד ע.חק — יו"ר הוועדה.

**הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית אתא**

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י יהושע ברזוני בשם בע"מ "אגד תב־רה" למתן הקלה בגוש 11017 חלקה 29 ברח' בית לחם 3 קרית אתא (תיק בנ' 2610/84). מהות ההקלה: שמוש חורג של 10 שנים לבית המשמש לבית הבנאי.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית אתא ת.ד. 1, קרית־אתא

אינג' י. יורעאלי
מהנדס העיר
מהנדס הוועדה המקומית

המעלות שלי

אל על

	מכס' מינימום	מכס' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	4	6	מ"ח	5	8
אתונה	8	10	מ"ח	8	12
בוקרשט	1	3	מ"ח	–	–
בריסל	6	7	מ"ח	−1	10
וינה	1	3	מ"ח	−3	0
ז'נבה	2	7	מ"ח	−1	8
לונדון	5	7	מ"ח	4	7
ליסבון	7	12	מ"ח	4	9
מדריד	6	10	מ"ח	−1	12
ניו־יורק	−7	−2	מ"ח	−6	−1
פאריס	5	7	מ"ח	11	11
פרנקפורט	4	7	בהיר	3	5
ציריך	1	3	מ"ח	–	–
קהיר	9	16	גשום	11	21
קופנהאגן	2	4	גשום	3	6
רומא	5	10	מ"ח	6	14
שטוקהולם	−1	0	שלג	2	4

EL AL אל על

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובד
רחמים דקלו והמשפחה
על מות
האב ז"ל

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

ג'ולייט יהב
לבית רביה

פרטים על מועד ההלויה בטלפונים: 03־658764, 03־5528462, 08־242288, 08־227911
יושבים שבעה בבית משפחת יהב ברח' משה דיין 22 חולון.

המשפחות האבלות: יהב, סופרין, שרייבר, שבתאי, לרנר, רבי, רביה, פרנקל, הררי, ארדיטי וסולומון

שריד: שמיר הוא פירומן פוליטי — מבעיר בכל מקום כי לא יכול אחרת

יו"ר חוץ וביטחון אבן: זכותי להשמיע דעתי כששמיר לוקח חבית דלק לשפוך על המדורה ● התחיה יוזמת הקדמת הבחירות על רקע האירועים בשטחים ● אדרי: מדובר בסחטנות פוליטית

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

יו"ר ועדת החוץ והביטחון אבא אבן (מערך) היה אתמול יעד לביקורת של ח"כי הליכוד, בשל התקפתו על ראש הממשלה יצחק שמיר. בדיון בוועדה אמר ח"כ דוד מגן (ליכוד) לאבן: "אי־אפשר לעבור לסדר היום על האמירות שלך. אתה מצטרף לקמפיין האנטי־ישראלי הגועש עתה. כולנו צריכים לתמוך בעמדת הממשלה ולא לחבל בה".

בהגיבו על כך אמר אבן: "זכותי להשמיע את דעתי אינה נוטלת אפילו כזו של ראש הממשלה. כאשר הוא לוקח חבית של דלק כדי לשפוך על המדורה — זכותי לומר זאת. ההנחה שאקפל את דגלי — יפורה בכעות. ההודעה הדרמטית אינה שלי אלא של ראש הממשלה, המבריח דווקא עכשיו, כי לאחר האוטונומיה, לא יהיה כל ויתור".

ח"כ מגן: "דעות חריגות אינן בבסאות קונסנזוס". אבן: "האם ראש הממשלה מבטא קונסנזוס, כשהוא אומר שלא נוותר על שום דבר?" תמך בו ח"כ שבח וייס מהמערך.

יוסי שריד (רצ) הוסיף כי "ראש הממשלה הוא פירומן פוליטי — מבעיר בעירות בכל מקום, משום שאינו יכול אחרת. מגיע אותו רוחו שאינו מרי־כיבוש, ואחר־כך באים בטענות למי שמנסה לשפוך מים על המדורה". לדעת ח"כ דן מרידור (ליכוד), אבן העמם "על משקל יופיטר הכועס". הוא מתח ביקורת על פגישת אבן עם הנא סניורה, שהוגדר על־ידי שר הביטחון יצחק רבין כסוכן אש"ף.

הח"כ אבן הגיב: "בשבילי אין שר הביטחון סמכות עליונה להגדרות מעין אלה. איני חייב לקבל את הגדרתו. יש לי הגדרות משלי". שריד: "אם סניורה פסול — מי הוא הפלסטיני בעולם כולו, שעימו מותר להיפגש?" ח"כ בנימין בן אליעזר (מערך), סבור כי לכל אדם זכות להביע את רעתו בנושא כה קיצוני. אין צורך להסתתר מאחרי רעתו של מישהו.

סיעת התחיה יוזמת הקדמת הבחירות

סיעת התחיה הודיעה אתמול על יוזמתה להקדים את הבחירות לכנסת, על רקע האירועים בשטחים.

בהנהלת סיעת הליכוד הציע אתמול ח"כ מיכאל איתן להקדים את הבחירות לכנסת "לנוכח תגובתו התהרנית של שר החוץ שמעון פרס ליוזמתו הדיפלומטית של ראש הממשלה בעניין חידוש תהליך האוטונומיה".

יושב־ראש סיעת המערך, רפי אדרי, אמר כי סיעתו לא תתמוך ביוזמה זו, שבבסיסה הוא "סחיטת כספים מהאוצר ודחיקת הליכוד להתנהלות מאסיביות ביהודה ושומרון. למערך אין כל סיבה לתמוך בפיזור הכנסת". אך חיים רמון (מערך) הציע להגיע להסכם עם המערך בדבר עריכת הבחירות במאי או ביוני 1988 — תוך הבנה בין שני הגושים הגדולים. גם ח"כ שבח וייס הזהיר את סיעת המערך מכל שיתוף־פעולה עם התחיה בנושא זה.

דן מרידור מתח ביקורת חריפה על פרס, בהזכירו כי הוא הלל את חנא סניורה בשלוחת הפלסטינים האותנטיים, וזאת שעה שיצחק רבין הגדירו כסוכן אש"ף.

הנהלת סיעת הלכוד הביעה גם תמיכה "חד־משמעית בפעולת כוחות הביטחון בכל הקשור לצעדים שנוקטים להשליט חוק וסדר ביהודה, שומרון ועזה". נמתחה ביקורת על פרס "הבצמבר לתוכנית המסוכנת של ועידה בין־לאומית" ועל נשיא מצרים חוסני מובארק, "בדבר ביטול הריבונות הישראלית במזרח־ירושלים ורמת הגולן".

מרידור האשים את פרס, שיצא נגד הסכמי קמפ דייוויד, ורבין־ עומדים ,בניגוד להסכם הקואליציוני".

הקרקע לקרן הקיימת?

ועדת החוקה הוזלה אתמול לדון בהצעת ח"כ אמנון רובינשטיין (מרכז־שינוי) לערוך רפורמה במדיניות מינהל מקרקעי ישראל, בדרך שתבטל את התלות של המשתכנים במינהל מקרקעי ישראל.

ההצעה מבוססת על המלצות ועדת השרים לענייני קרקעות שיזם רובינשטיין, כהיותו חבר בממשלה. היא אימצה את מסקנת הוועדה הציבורית בראשות ד"ר אמנון גולדנברג. עליפי המלצה ניתן יהיה להגדיל את שיעור ההכירה ל־99%, ועקב כך המשתכן יהיה פטור מתשלום דמי חכירה שנתיים, דמי הסכמה הנקבעים על־ידי המינהל ללא חוק מסמיך. כן הוא יהיה פטור מתלותו במינהל לצורך הארכת זכות החזקה בתום 49 שנים. למינהל תישמר הזכות לתבוע תשלומים, אם ישונה ייעוד הקרקע בתוך 10 השנים הראשונות, הכות־סירוב ראשונה במקרה של מכירת הקרקע או הדירה, כדי למנוע את מכירתה לאורחים זרים.

בהצעת חוק של מאיר כהן־אבידוב (ליכוד), שאושרה על ידי הנהלת סיעתו, מוצע להעביר את כל הקרקע שבידי מינהל מקרקעי ישראל, לידי הקרן הקיימת לישראל. חוק זה עבר את נשיאות הכנסת. הוא נועד להבטיח את השליטה היהודית בכל אדמות המדינה.

מסירים חסינות עמר

ח"כ שלמה עמר (מערך) הצטרף אתמול לבקשת היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש להסיר את חסינותו, כדי שאפשר יהיה להעמידו לדין בעבירות של האזנת סתר והדחת עד. מדובר בלילה שבו נפגש הוא ועורכי דין שונים עם מי שמסר נגד עדות במשטרה. בוועדת אושרה הסרת החסינות פה אחד.

סגן שר העבודה רפאל פנחסי:

הדרך להעלות את פריון העבודה — פטור ממס תשלום על תוספת תפוקה

אורה נמיר: ההעסקה השחורה של פועלי השטחים ע"י ראיסים מונעת פיקוח על תנאי שכרם

באולם המליאה / עמוס בן־ורד

הדרך היחידה להעלות את פריון העבודה — נוכח מערכות השכר הנוקשות — היא לפטור ממס את התשלום עבור תוספת תפוקה, אמר סגן שר העבודה והרווחה, רפאל פנחסי (ש"ס), בתשובה על הצעה לסדר היום של עדנה סולודר (מערך).

פריון העבודה בארץ עלה בעשור האחרון בשעור של חצי אחוז לשנה בלבד. ב־1987 נראה שעלה בשני אחוזים, אולם השכר עלה באותן שבסך־הכל התייקרה העלות של יחידת הייצור המתוצעת במשק ב־11% בקירוב. תשלום עבור תוספת תפוקה וכן עידוד העבודה במשמרות, הם בדרך הנכונה להתמודד עם הבעיות במצב הנוכחי של יחסי העבודה. הייצוא לנפש בישראל הגיע בשנה האחרונה ל־1,557 דולר בשנה.

בכמה ארצות אותות המצב הוא כך: בשוודיה — פי 2.25, בהולנד — פי 2.76, בשוויץ פי 3.69, בסינגפור — פי 5.39. שר העבודה יזום חקיקה שתאפשר את הפטור ממס על פרמיות, בתנאי שיינתנו על בסיס מקצועי אובייקטיווי, וכן יזמינו משרדי הממשלה לשתף במכרזים לרכישות שלהם רק את מי שיוכיחו כי הם מקיימים פעילות התייעלות.

פועלי השטחים — באמצעות "ראיסים"

ברבעון השני של 1987 עבדו בישראל 106,900 איש מן השטחים, מהם 60,900 באמצעות קבלנים־ראיסים, ללא כל פיקוח על תנאי שכרם ותנאי עבודתם — אמרה אורה נמיר (מערך) בהצעה לסדר היום שנושאה היה "עבודה זולה".

ההעסקה הבלתי־מאורגנת, האומרת היא חלק מהכלכלה השחורה המעסיקה קבלנים, ראיסים, גם בדרך של העלמות מס. על־פי הצעת סגן־שר העבודה, רפאל פנחסי (ש"ס), עבר הנושא לליבון נוסף לועדת העבודה והרווחה.

הבחירה האוטומטית שלי
OPEL KADDET AUT.
אופל קדט אוטומטית - הפתרון המוטורי היעיל ביותר בתנועה העירונית הצפופה.

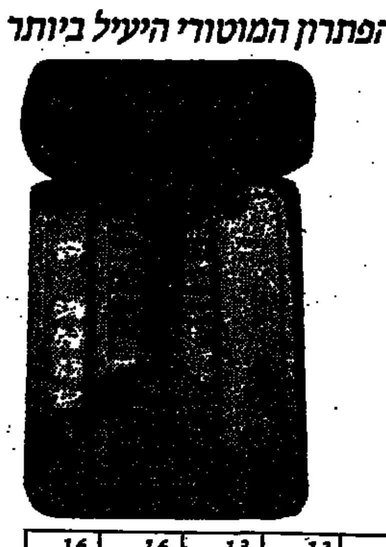

	1,3 רגיל	1,3 אוטו'	1,6 רגיל	1,6 אוטו'
קדט 4 דלתות	36,754	39,873	38,768	41,890
קדט 5 דלתות	35,306	38,426	37,323	40,443
קדט 5 ד' סטיישן	-	-	39,949	43,071

בדגמי 1,6 ניתן לקבל בתוספת תשלום הגה כח.
המחירים כוללים מע"מ
לפי מחירון החברה 012/88 כפוף לשינויים.

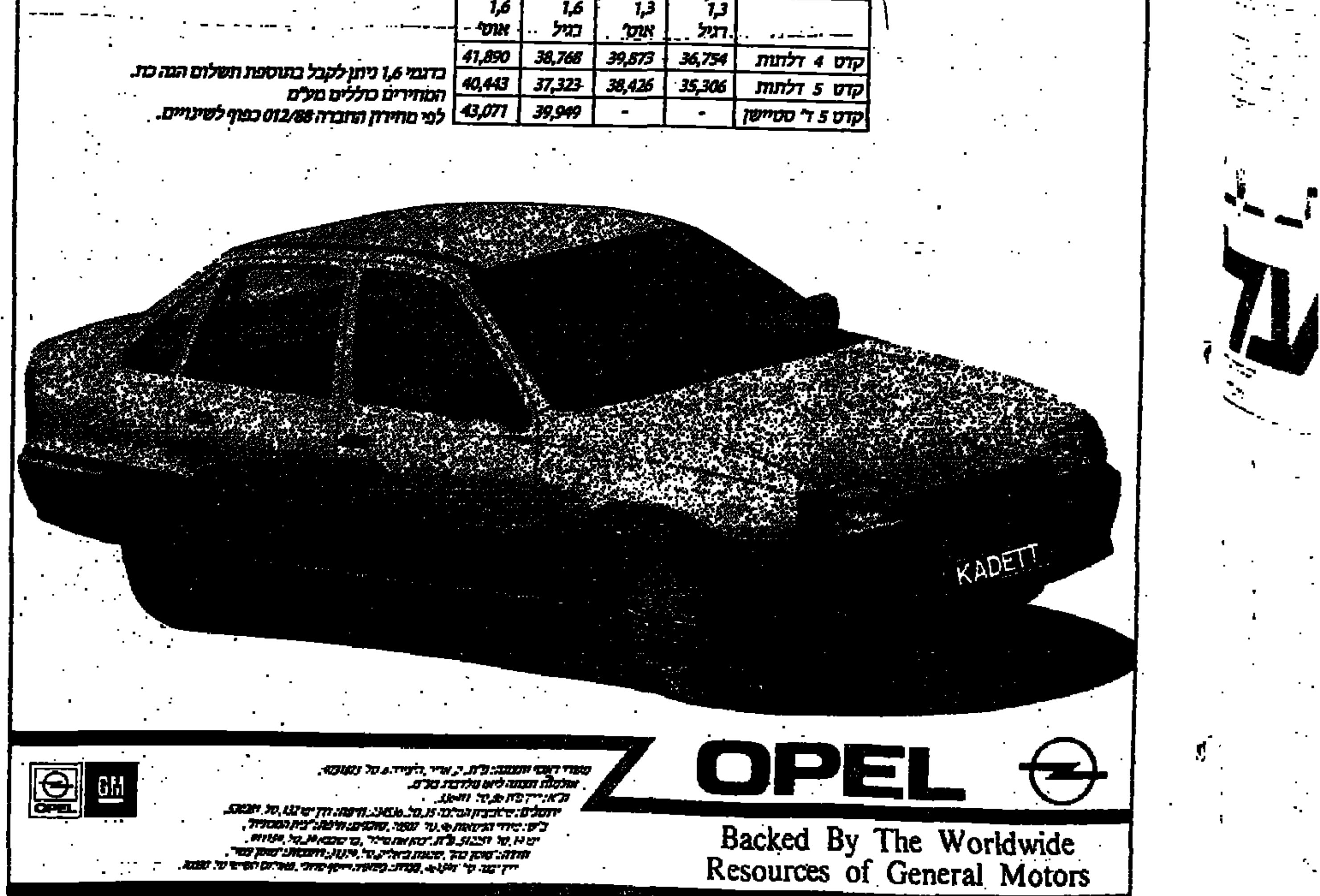

OPEL
Backed By The Worldwide Resources of General Motors
ליאו גולדברג בע"מ המניע להצלחת אופל בישראל

שפטל הגיש רשימת 20 איש שלא זיהו תמונת דמיאניוק כ"איוואן"

בג"ץ דחה בקשת שפטל לדחות הסיכומים

(ע). הסניגוריה במשפט דמיאניוק הגישה אתמול לבית המשפט מסמך מתוך ארכיוני האו"ם, שבו מוזכר שמו של פושע נאצי שפעל במחנה ההשמדה טרבלינקה וכונה במחנה זה בשם "איוואן". לטענת הסניגוריה, הדבר מוכיח בעליל כי ישנן לפחות שתי גירסאות לגבי זהותה האמיתית של הדמות המפלצתית שכונתה "איוואן האיום".

אתמול התכנס בית המשפט המיוחד לישיבה מיוחדת, כדי לדון ולהחליט לגבי מספר מסמכים שהסנגוריה ביקשה להגיש לבית המשפט ישירות, שלא באמצעות עדים. לאחר דיון קצר ושמיעת התנגדויות התביעה, החליטו השופטים לקבל ארבעה משמונת המסמכים שהוגשו. ואילו הארבעה הנותרים ניחדו מהיעדר קבילות.

את המסמכים הגיש עו"ד יורם שפטל, שהופיע בישיבה זו בגפו, ללא עמיתיו הסניגורים האמריקאיים. מסמך אחד שסופק לסניגוריה, לבקשתה, באמצעות משרד החוץ הישראלי, הוצא מארכיון התיקים בעניין פושעים נאציים באו"ם. המסמך נשלח בשעתו לאו"ם ע"י ממשלת פולין, ובו רשימה של 50 פושעים נאציים שפעלו בטרבלינקה.

ברשימה זו כלול גרמני בשם אלפרד דימיק, שנטל חלק בפשעים האיד מים שבוצעו בטרבלינקה. לדברי שפטל, בתיק־כלולה גם עדותו של ניצול מטרבלינקה, ליאון פינקלשטיין, שהעיד (עם עוד שני ניצולים) כי דימיק כונה "איוואן".

התובע עו"ד מיכאל שקד התנגד להגשת המסמך, וטען כי רשימות לרבות זו הגשו לאו"ם ע"י מדינות רבות, ואין במסמך תיאור עובדות בשלימותן, אלא קטעי עדויות, שנוסחו ממקומות אחרים. שקד קרא מעדותו המקורית המלאה של אותו פינקלשטיין, שבה השמעו דברים שונים בתכלית מאלה שציטט שפטל. מעדות זו מסתבר, לדברי התובע, כי פינקלשטיין ייחס את מעשי הפשע הנוראים בטרבלינקה — דווקא ל"איוואן" ול"פרודנקו". השופטים דב לוין, דליה דורנר וצבי טל החליטו לקבל את המיסמך כראיה, אך ביחד עם עדותו המקורית של פינקלשטיין.

מסמך נוסף שהגיש שפטל היה רשימה של 20 ניצולים מטרבלינקה, שראיינו ב־1976 בארה"ב, ולדברי הסניגור איש מהם לא זיהה את דיוקנו של דמיאניוק כאיוואן. למרות הסתייגויות התביעה ובית המשפט החליט לקבל גם מסמך זה. אב בית הדין: "ראוי שיהיה מונח לפנינו. ואנו נקבע את משקלו במסכת הראיות הכללית".

גורל דומה היה להודעה שמסר בשנת 1962 פושע נאצי מטרבלינקה בשם מינצברג. שפטל ציין כי את המסמך הזה ביקשה בשעתו התביעה להגיש לבית המשפט, ואז התנגדה לכך הסניגוריה. "לאחר שחזרתי ועיינתי במסמך זה לא מכבר", סיפר שפטל, "מצאתי בו אמירה ברורה מאד מפיו של מינצברג, כי הוא היה בטרבלינקה מקיץ 1942 ועד סתיו 1943. הוא שהפ־עיל לבדו את תאי הגזים במחנה". כך טען הסניגור. שמיסמך זה סותר להלוטין את אמיתותו של מסמך טרוהניקי ועומד בסתירה ישירה לכל העדויות במשפט, המייחסות את הפעלת תאי הגזים במחנה לנאשם. לדברי שקד, המקור הגרמני של העדות סותר את דברי שפטל. המסמך התקבל.

שפטל ביטל עתירתו לבג"ץ

סניגורו של איוואן־ג'ון דמיאניוק, עו"ד יורם שפטל, ביטל אתמול את עתירתו לבג"ץ נגד ההחלטה לקבוע את תחילת הסיכומים במשפט ל־25 בינואר.

במהלך הדיון שהתקיים בפני השופטים: אהרון ברק, שושנה נתניהו ואברהם חלימה, הבהירו השופטים לסניגור, כי בימים האחרונים הוציא בג"ץ תחת ידו פסקידין עקרוני, הקובע כי אין כל אפשרות משפטית להגיש עתירה לבג"ץ נגד החלטות ביניים של בית־משפט, הדנים בעניינים פליליים.

מדובר בתקדים שניתן בעתירתו של יהושע הלפרין מבנק צפון אמריקה. לאור עובדה זו, הודיע עו"ד שפטל כי הוא חוזר בו מעתירתו. שפטל ביקש מבג"ץ להורות לבית המשפט המחוזי לדחות את תחילת הסיכומים לפחות מאוחר יותר מ־25 בינואר. מאחר שהומר הרב שבתיק לא יאפשר הכנה נאותה של הסניגוריה לסיכומים. הסניגוריה ביקשה דחיה של חודש ימים.

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שביקר אתמול ביבנה, מרקד במעגל עם ילדי בית ספר מקומי. (תצלום: חנניה הרמן)

שמיר: המהומות אינן מחאה — אלא לחימה חדשה נגד ישראל

לדבריו, הסיבה שההתפרעויות בשטחים לא נרגעות — לא בשל מחדל ביטחוני או מודיעיני אלא בגלל האיפוק שנוקט צה"ל

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול כי כוחות הביטחון אינם מצ־ליחים להרגיע את הרוחות, ולהביא להפסקת המהומות ביו"ש ובעזה, משום "שגזרנו על עצמנו שלא להשתמש באש חיה, עד כמה שניתן. המפגינים מנצלים זאת, כי הם יו־דעים שכדורי גומי לא הורגים ולכן הם אינם פוחדים מחיילי צה"ל".

שמיר, שהופיע בפני המועדון הכלכלי במלון "מוריה" בירושלים, הוסיף כי אין מקום לטענות כאילו התמשכותן של המהומות נובעת מחוסר יעילות של כוחות הביטחון או מהעדר מודיעין טוב, אלא רק מכך שכוחות הביטחון נוהגים באי־פוק, תוך מאמץ למנוע כל פגיעה בחיי אדם.

שמיר ציין כי האירועים בשטחים אינם הפגנות של מחאה, אלא צורת לחימה חדשה נגד ישראל, ע"י הפגנות אלימות שמטרתן להתגרות, לתקוף, לפצוע ואף להרוג את חיילי צה"ל. לדבריו, שלשום הוברר כצורה מוחשית עד כמה גדול ההבדל ביחס לחיי אדם בינינו לבין המצרים. כשפלשתינאים הפגינו בצד המצרי של רפיח, הגיעו מיד כוחות צבא מצרי ופתחו באש על ציבור המפגינים.

"להם לא איכפת אם נהרגים עשרות ומאות פלשתינאים. לנו לעומת זאת איכפת מכל אדם, גם אם הוא יהודי וגם אם הוא ערבי, לכן כוחות הביטחון שלנו עושים כל מאמץ כדי למנוע שפיכות דמים".

שמיר אמר כי הוא מאמין שהדרך שלנו היא הנכונה, למרות הקשיים ולמרות שאנו משלמים מחיר עבור הגישה האנושית הזו. הוא הביע תקווה, כי בקרוב יחזרו החיים בשט־חים למסלולם, אולם הזהיר, כי אם המצב יחמיר וההפגנות יימשכו ויפגעו בבטחון המדינה, לא יהיה מנוס מנקיטת צעדים חמורים יותר, כגון — אי מתן אפשרות לפועלי השטחים לבוא למקומות עבודתם בישראל.

בהתייחסו לדברי הביקורת שהו־טחו נגדו נשיא מצרים חוסני מובארק, ציין שמיר, כי חקיקת חוק הגולן וחוק יסוד ירושלים, אינם מהווים הפרה של הסכמי קמפ־דייויד. הוא גילה, כי ב־20 באפריל 1982, זמן רב אחרי שחוק הגולן וחוק ירושלים אושרו בכנסת, כתב מובארק לראש הממשלה דאז מנחם בגין: "אנו נחרצים בהחלטתנו להמשיך במדיניות שנקבעה בהסכמי קמפ־דייויד. זוהי מדיניותנו והיא תישאר ללא שנוי גם בעתיד". שמיר ציין, כי אין ברצונו להתפלמס עם מובארק "אלא יש לנו עניין לפתור את הבעיות ולעקור את שורשי האיבה והשנאה ולחזור למסלול של קמפ־דייויד".

נבון תומך בהחזרת עזה בתמורה לשלום

ציטט את ב"ג: "יש לנו הכוח לדכא, אך האם אנו יכולים להרשות זאת לעצמנו?"

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"

"לא שמעתי שאיזה חייל נגע לא בצורה ערכית למען הגנה עצמית במצבים הקשים שהיו בשט־חים. מבחינה זו, מה שהראו החיילים בנסיבות הקשות, העיד כי היה להם מטען שעמד להם" — הצהיר אתמול סגן ראש הממשלה ושר החינוך, יצחק נבון.

בדברים שנשא אתמול "בפורום בתים" — בימה לסיקור בעיות חברה, משק וממשל — אמר נבון כי הוא תומך בהחזרת חבל עזה לערבים, במסגרת של הסכם שלום כולל באזור. הוא ציטט מנאום שנשא ראש ממשלתה הראשון של מדינת ישראל, דוד בן גוריון בשנת 1957, לפני קציני צה"ל ובו פירט, מדוע עלינו לסגת מרצועת עזה. "יש לנו הכוח לדכא. השאלה היא אם אנו יכולים להרשות זאת לעצ־מנו", ציטט נבון את בן גוריון המנוח.

לדברי שר החינוך, לא תהיה לממשלה ברירה, אלא לגשת, לאחר שירגעו הרוחות בשטחים, למו"מ שמעצם טבעו יהווה פשרה בין דרישות שני הצדדים. "אנו נמצאים בשלב רגיש שיש ללמוד, ולא משנה איך נקרא לו. יש לנקוט צעדים להחזרת המצב לקדמותו. כרגע הבעיות האקטואליות בוערות ואינן מאפשרות דו שיח. לכשירגעו הרו־חות, לא נוכל להימלט מהצורך לדשת למשא ומתן", אמר.

רבין: סוריה תהסס בטרם תפעיל נגדנו נשק כימי

המצב בשטחים נובע מתיסכול התושבים כי אין יוצרים ציפיה לסיכוי לשלום

מאת נילי מנדלר
כתבת "הארץ" לענייני חינוך

"סוריה מסוגלת לפגוע בתל־אביב בנשק כימי שישוגר באמצעות טיל מדגם סקאד מבסיס צפונית לדמשק, אולם היא תהסס יותר מפעם אחת אם להשתמש בחומר זה, בידעה שיבולע לה מאה מונים, ולאו דווקא ע"י אותם אמצעים" — אמר שר הביטחון יצחק רבין בפגישתו אתמול עם תלמידי כיתות י"א וי"ב של תיכון העירוני א' בתל אביב.

רבין אמר כי מלחמת איראן עיראק נתנה לגיטימציה לשימוש בנשק כימי, וחלה עליה בייצור ובהתעצמות של מספר מדינות ערביות בתחום הנשק הכימי. לדבריו, צה"ל ערוך להגנה בתחום הלוחמה הכימית, "גם בתנאים של שימוש בגז מרעיל".

רבין ציין כי מדינות ערב ממשי־כות בהתעצמות הצבאית שלהן, והן מקדישות 50–60 מיליארד דולר לרכישת מיטב הציוד המערבי והסובייטי.

רבין הטעים להלן כי האירועים ברצועת עזה וביו"ש הם ביטוי ליאוש והתיסכול שאיש אינו יוצר לו ציפיה של סיכוי של שלום. "הם חושבים שהעולם הערבי והקהיליה הבין־לאומית שמו את הבעיה הערבית־ישראלית במגירה", אמר.

שר הביטחון הודה כי כששואלים את חיילי צה"ל היכן הם מעדיפים לשרת — בשטחים או ברצועת הביטחון — 90% מהם אומרים: "רק תעביר אותי לאיזור הביטחון". בשל אופי פעולות השיטור בשטחים, עוד אמר: "יוצא לי לדבר עם חיילים ואני רואה אותם במצוקתם".

פרס על עזה: לבנוניזציה — או ירדניזציה

(ע). ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר שהבר־ירה העומדת בפנינו היא בין "לבנוניזציה של עזה לבין ירדניזציה של החבל. ישראליזציה של חבל עזה, אינה אפשרית".

פרס השיב לשאלות תלמידי תי־כון, בעת סיור שערך אתמול ביבנה. פרס התפלמס עם השר אריאל שרון, שהזהיר כי יציאה מרצועת עזה פיר־ושה קטיושות על ישובי הדרום: "אם כך — עלינו לכבוש את כל המזרח התיכון".

הוא הסביר, כי לא מדובר על פירוז חד צדדי, וכוונתו במונח זה, שלא ייכנסו כוחות של צבא ערבי כלשהו לחבל עזה. מדובר במו"מ עם ירדן על עתיד הרצועה, אמר.

הבהרה

על־סמך שיחה שנערכה לפני חו־דשים אחדים עם שבתאי קל־מנוביץ', פורסם אתמול ב"הארץ" כי קלמנוביץ' נפגש בשעתו עם ח"כ יורם ארידור בבופוטצואנה. ח"כ ארידור מבקש להבהיר: "מעולם לא פגשתי את קלמנוביץ', ומעולם לא הייתי בבופוטצואנה".

עורך את העמוד: דוני ענבר

אל תגרמו לנו להיות רופאים מדרגה שניה!

תנו גם לנו לקצר את התורים וליעל את השרות לחולה

היום, 12 לינואר 88,
יוצאים הרופאים בשרות המדינה
בשביתת אזהרה ל־24 שעות,
בכל בתיה"ח הממשלתיים
והעירוניים ממשלתיים.
העבודה תתקיים במתכונת שבת.

זוהי אזהרה
מפני קיפוחם של מאות אלפי חולים
התלויים בקבלת שרותי בריאות מהמערכת הממשלתית.

זוהי אזהרה
בפני הפער הרפואי בין המערכות
שיביא להדרדרות מערכת האשפוז הממשלתית.

זוהי אזהרה
שמאחוריה עומדים אלפי רופאים ממורמרים בישראל.

הרופאים בשרותי הבריאות של המדינה.

"בוא ללגום מקורס יין משובח"

מועדון היין בחסות דיינרס קלוב מזמין אותך להעמיק את ידיעותיך בנושא היין, בקורס מיוחד בן 6 פגישות. הקורס בהדרכתו של מנהל המועדון אפי וינטר וטובי האנטלוגים בישראל מתקיים ב־3 הערים הגדולות. חלקה הראשון של כל פגישה מוקדש להרצאה תיאורטית; חלקה השני ללימוד דרך הטעימה, חידוד חוש הטעם, הריח והזכרון. מחיר הקורס – 285 ש"ח+מ.ע.מ.
הקורסים הבאים יפתחו בתאריכים אלה:

ת"א — 21.1.88, מלון דן, מדי יום ה', שעה 20.00.
ירושלים — 26.1.88, 2 קורסים:
1. מסעדת "משכנות שאננים" מדי יום ג', שעה 15.00.
2. מלון קינג דיוויד, מדי יום ג', שעה 20.00.
חיפה — 20.1.88
מלון דן פנורמה, מדי יום ד', שעה 20.00.

הרשמה טלפונית.
03-295858 / גב' מזל.

אפי וינטר

מועדון היין
בחסות דיינרס קלוב.

صكذا عن الاصل

דהרי וברנס זוכו מחשד רצח צורי איטח, העבריין שהפך לסוכן־משטרה

נתקבלה טענת הסניגוריה כי אין להאמין לעד שסיפר כי היה נוכח ברצח בפרדס סמוך לנתניה

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב זיכה אתמול שני נאשמים — אמנון דהרי (26) ושמעון ברנס (26) — שהואשמו ברציחתו של צורי איטח, עבריין שהפך לסוכן משטרה. שלושת השופטים — שולמית ולנשטיין, יעקב קדמי ועדנה שצקי — מסרו אתמול רק את תוצאת הדיון והודיעו כי פסק־הדין יתנו תוך 30 יום.

גופתו של צורי איטח נמצאה ב־16.12.85 באזור נתניה. עקבותיו נעלמו כ־8 חודשים לפני כן, לאחר שהחל לפעול כסוכן סמוי מטעם המשטרה. הוא הסכים לשתף פעולה עם אנשי היחידה המרכזית של משטרת מרחב השרון, לאחר שברשותו נמצאו 15 מנות סם.

המשטרה הצמידה לגופו של איטח מכשיר־הקלטה, והוא הביא להעמדתם לדין של תריסר חשודים שהואשמו בסחר בסמים, וביניהם דהרי וברנס.

פרשת עיתי"ם מוסיפה: בכתב התביעה שהוגש לבית־המשפט נאמר כי ב־10.4.85, בשעות הבוקר, הזמין אמנון דהרי את איטח צורי לעשן סמים בפרדס מזרחית לנתניה. איטח נענה להזמנה ונפגש בפרדס בשמעון ברנס.

כאשר עשה צורי איטח הכנות לעישון, ירה לעברו דהרי מספר יריות מאקדח שהיה ברשותו. היריות פגעו בראשו של איטח וגרמו למותו. בשעות הערב חזרו לפרדס דהרי וברנס ביחד עם שמעון בן־מוחה וקברו את גופתו של צורי איטח במקום סמוך. השניים הואשמו מאוחר יותר ברצח בכוונה תחילה.

הסניגורים, עורכי־הדין כצורי בך־תורה וחיים משגב טענו, ששמעון בן־מוחה, שנעצר על התפרצות, שעה שהיה נגדו מאסר על־תנאי, טפל את סיפור הרצח על דהרי וברנס, כדי להלץ את עצמו ממאסר. בן־מוחה הבטיח למשטרה שימציא לה את גופת צורי איטח. לאחר שה־משטרה לא הצליחה למצוא זמן רב את הסוכן שנעלם ב־10.4.85, בת־מורה להמצאת הגופה, הובטח לו שישתחרר מיד.

בעקבות זאת, נערך חיפוש בפרדס, נמצאה גופתו של איטח ובן־מוחה שוחרר. כעבור 10 ימים הוא נעצר שנית, כדי שיסביר את חלקו במעשה. הפעם טען בן־מוחה, לדברי ההגנה, שברנס לא היה מעורב ברצח, אלא רק בקבורה.

במועד אחר, טען עו"ד בך־תורה, סיפר בן־מוחה גירסה אחרת, לפיה דהרי תכנן לרצוח את צורי איטח לבדו, ורק בערב קרא לברנס ולבן־מוחה, כדי לעזור בקבורה.

בסופו של דבר, בן־מוחה הועמד לדין בבית־משפט השלום בפתח תקוה והורשע באשמת קשירת קשר לביצוע פשע וסיוע לאחר מעשה. עו"ד בך־תורה טען, שאי־אפשר לסמוך על בן־מוחה מכיוון שאינו אמין, שכן רצה להלץ את עצמו.

לטענת עו"ד בך־תורה, לא היו שום ראיות חיצוניות שיתמכו בגירסה הבלתי סבירה של בן מוחה. הסניגור טען, כי אפילו בעדויות הסותרות של בן־מוחה, לא ניתן למצוא שום ראיה רצינית למעורבות של ברנס ברצח, עד כדי כך שאפילו התביעה, שפירטה את מהלך הרצח, לא כתבה דבר על חלקו של ברנס במהלך הרצח.

בעקבות עסקת טיעון עם התביעה הודו שני הנאשמים באשמות המיוחסות להם. השופטים הו־דיעו כאמור על זיכוים והורו לשחררם לאלתר.

משרד המשטרה בוחן מתן פרס למוסרי מידע שיביא לפיענוח פשעים חמורים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

במשרד המשטרה בוחנים הצעה של מתן פרסים כספיים לכל מי שימסור מידע שיביא לפיענוח פשעים חמורים המוצגים בתוכנית "בשידור חוקר" בטלוויזיה.

ההצעה הובאה בימים האחרונים בפני מנכ"ל משרד המשטרה, גד אבינר, אשר היה בין יוזמי התוכנית המופקת על־ידי המשטרה והטלוויזיה במטרה לגלות מבצעי פשעים חמורים שלא התגלו בשיטות חקירה רגילות.

באותן מדינות בחו"ל שבהן משודרות תוכניות דומות, כמו גרמניה וארה"ב, נוהגים לתת פרסים כספיים למי שמביא לפיענוח פשעים.

במשטרה סבורים כי התוכנית "בשידור חוקר" הינה הצלחה. באחרונה התגלו שני נוכלים שמעלליהם הוצגו בתוכנית, ונעצר שודד ששדד תכשיטים ממכונית [illegible].

ערך את העמוד: אריה חשביה

הבנזין בישראל מכיל מעתה פחות עופרת

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

תכולת העופרת בבנזין המיוצר בארץ, קטנה מראשית ינואר מ־0.4 גרם לליטר ל־0.3 גרם לליטר. בכך הגיע לסיומו שלב ראשון במאבק שמנהל השירות לשמירת איכות הסביבה, בתביעה להורדה משמעו־תית של תכולת העופרת בבנזין.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בחיפה, מסרו מנכ"ל בתי־הזיקוק, משה בראילן, ומנכ"ל "דור־כימיקלים", יוסף אנטורג, כי בתי־הזיקוק כבר מספקים את הבנזין עם מנת עופרת נמוכה לתחנות הדלק ולצרכנים השונים. רמת העופרת הנמוכה בבנזין מושגת בכך שכדי להעלות את האוקטן, מוסיפים עתה את התוסף מ.ט.ב.א. המיוצר על־ידי חברת "דור־כימיקלים".

בתי־הזיקוק נערכו להורדת רמת העופרת בבנזין על־ידי הכנסת שינויים בתהליכים במפעל. לקראת סוף 1988 יתחילו בתי־הזיקוק להו־סיף לבנזין תוסף נוסף: מתנול, שיו־כנס בהדרגה לשימוש. הכוונה היא להוריד בשלב הבא את תכולת העופרת בבנזין עד לרמה של 0.15 גרם לליטר.

מומחה העיד במשפט אסון הבונים על־תפישת עצמים בתנועה אצל עדים לתאונה

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

במשפט אסון הבונים, שנמשך אתמול, הופיע עד ההגנה פרופסור אבנר זיו מאוניברסיטת תל־אביב, שהגיש חוות־דעת בקשר לדרך תפישת עצמים בתנועה אצל עדים לתאונה.

בחקירה הנגדית ציין התובע, משה כהן, כי העד ידוע כמומחה לפסיכולוגיה של החינוך ותחומים חברתיים כגון הומור ואישיות, לפיכך נשאלה השאלה האם יש קשר בין מומחיותו לעדותו במשפט זה. על כך השיב אבנר זיו: "אכן, אין קשר".

בתשובה לשאלה אחרת הודה העד, כי לפני שהכין את חוות־הדעת לא ביקר בשטח התאונה ולא ידע מה ראו העדים. "חשבתי רק על התהליכים שקורים אצל בריאים, לדעתי. העדים ראו עצמים שהיו איטיים בזמן שהרכבת היתה מהירה, וזה מה שיכול היה לגרום לעיוות בתפישתם", אמר זיו.

במהלך המשפט היו חילופי דברים בין התובע לסניגור, בעיקר על רקע קולות צחוק שהשמיע הסניגור במהלך עדותו של פרופסור זיו.

המשך המשפט בשבוע הבא.

צה"ל ירכוש שש כבאיות לפיזור הפגנות

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

בצה"ל הוחלט לרכוש שש כבאיות לפיזור הפגנות. החלטה לרכוש כמות זו היא אחד הלקחים מהמהומות השבועות האחרונים. על פי התכנון המקורי עמד צה"ל לרכוש רק שלוש כבאיות כאלה.

הכבאיות הן מתכנון של מפעל "התכוף", ומיוצרות בקב־לנות מישנה על ידי קיבוץ בית אלפא. מחירה של כל כבאית הוא כ־300 אלף שקל. האיפיון של הכבאיות נעשה על ידי צה"ל, והן שונות במספר מרכיבים מאלו שנמסרו למשטרה. הכבאיות שהוזמנו על ידי צה"ל יימסרו לידיו בתוך מספר חודשים.

גורמים ביטחוניים ציינו כי התכנון של צה"ל ביחס לכמות האמצעים לפיזור הפגנות הנ־מצאת במלאי, הוכח כלא מתאים לעצמת הצרכים כאשר מתרחשות מהומות בהיקף גדול, כפי שהיה בשבועות האחרונים. במחסנים נמצאה כמות מינימאלית של אמצעים, ובתוך מספר ימים עמד המלאי להסתיים, דבר שחייב הזמנת בהולות בארץ ובחו"ל של אמצעים נוספים. אותם גור־מים אמרו כי ראוי לבצע בדיקה לעומק של תכנון וביצוע הצ־טיידות באמצעים לפיזור הפגנות, כפי שהיו לפני גל המהומות האחרון.

לאחר פרידה של 50 שנה

פייגלה וולפסון (משמאל), שהגיעה אתמול לפנות בוקר מברית־המועצות במטוס דרך בוקרשט, נפגשה — בראשונה לאחר 50 שנה — עם אחותה מסיה בקיפורות מתל־אביב. (צילום עוזי קרן)

מנהלי תיאטרון חיפה התפטרו במחאה על "מסע תעמולה ושקרים"

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

המנהלים האמנותיים של תיאט־רון חיפה, יהושע סובול וגדליה בסר, הגישו אתמול מכתב התפטרות להנהלת התיאטרון, כשהם מתיצבים מאחורי הצגתם, "סינדרום ירושלי־ם", ויוצאים נגד ההסתה שהתנהלה נגד התיאטרון תחת ניהולם.

אתמול קיימו סובול ובסר פגישה עם השחקנים, שניסו להניאם מהחלטתם. סובול יפסיק את עבודתו בתיאטרון מהיום, ואילו בסר ימשיך עד שיימצא מנהל אמנותי מחליף, אך שניהם ציינו שהם רואים בתיאטרון חיפה את ביתם.

במכתב לדירקטוריון התיאטרון כותבים סובול ובסר: "נוכח הת־ערבות בלתי־פוסקת של פו־ליטיקאים הבוחשים בלי־הרף ב־ענייני התיאטרון כדי לקדם את האינטרסים שלהם כעסקנים, ומתנכ־לים באופן שיטתי לעבודה האמנו־תית ההופכים אותה לבלתי־אפשרית; נוכח ההסתה הפרועה שמתנהלת כנגד התיאטרון, החל מהזמנת הצגת 'נפש יהודי' לפסטיבאל אדינבורו בשנת 1983, המשך בהופעות 'גיטו' ו'נפש יהודי' לברלין, שיקאגו ווושינגטון, וכלה במסע הופעת 'הפלשתינאית' בבלגיה, הולנד וגר־מניה; נוכח התיישרותם של עי־תונאים, כתבי־עת ואנשי־תקשורת מסויימים עם התעמולה הארסית השקרית נגד התיאטרון; לנוכח שי־תוף־הפעולה לו זוכים המתנכלים בעבודת התיאטרון מחברים מסוי־מים בדירקטוריון; לנוכח מקהלת ההסכמה הלאומית כנגד 'סינדרום י־רושלים', הצגה בה אנו רואים את אחד מהישגינו האמנותיים החשובים ביותר — החלטנו להתפטר מהניהול האמנותי של התיאטרון העירוני חיפה".

היברו יוניון קולג' — מכון למדעי היהדות
HEBREW UNION COLLEGE – JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

סוגיות ביהדות בזמן הזה
תורת המוסר לחסידי אשכנז
עם פרופ' יוסף דן
יום רביעי, 13.1.88 בשעה 20:00
הכניסה חופשית

דורל חברה קבלנית לבנין בע"מ
למכירה
ברח' של"ג 5, תל־אביב
דירת 5 חדרים מפוארת
4 כווני אוויר, נוף לים
טל' 03-434734-7 03-268606

קבלת מודעות
מ־08.00 עד 21.00
אשראי מיוחד!!!
החיוב ב־2 למרץ 1988
טלפון: 03-734555, 03-738707

המשכים מעמוד 1

ליד השולחן בסקלה

(סוף מעמוד 2)

של אגף הקליטה, ואני קיבלתי זאת", אמר זרמי.

רוקד בבמה מפלגות

עובדי אגף הקליטה במפלגת העבודה סיפרו אתמול כי הופתעו כששמעו שהוא החליט להצטרף לאחר מכן לפעילות פוליטית בלע"מ. עד מהרה התחבב על יגאל הורביץ, זלמן שובל, אהוד אולמרט ודפי ללקין. עם זאת, קלמנוביץ' לא ויתר בתקופה הזאת על הקשרים שפיתח עם אישים במפלגת העבודה, ומדי פעם היה בא לבקר ברחוב הירקון 110. הורביץ סיפר אתמול כי החליט להתרחק ממנו לאחר שנוכח כי הוא רוקד בכמה מפלגות.

היה זה גיים הקולות יעקב חלפון שהביא את קלמנוביץ' לעבוד עבור שמואל פלאטו־שרון כשזה החליט להתמודד לכנסת. תפקידו של קלמנוביץ' היה לשכנע את העולים מרוסיה לתמוך בפלאטו־שרון.

חלפון התחמק אתמול מלספר על תקופת עבודתו עם קלמנוביץ'. אך פעיל אחר שעבד עמו אמר כי קלמנוביץ' איים לעתים על עולים חדשים ודרש שיצביעו לרשימתו של פלאטו־שרון. "היו לו שיטות עבודה מיוחדות במינן. מאחר וזה שירת אותנו, לא אמרנו מלה. לקלמנוביץ' היה חלק לא מבוטל בכניסתו של פלאטו־שרון לכנסת", אמר חלפון.

"טיפוס מאוס"

לאחר שפלאטו־שרון הצליח לחדור לבית הנבחרים הישראלי, הפעיל עליו קלמנוביץ' לחץ כבד כדי שיהיה עוזרו הפרלמנטרי, ובעזרת ידידים הצליח לשכנעו כי יעשה עבורו רבות בכנסת.

קלמנוביץ' נטל על עצמו אז להכין לשרון את השאילתות הרבות שה־גיש, ואת נאומיו בעברית באותיות לועזיות.

כעוזר פרלמנטרי של פלאטו־שרון הירבה קלמנוביץ' להסתופף בכנסת. הוא הירבה להזמין ח"כים ל"כוסית" במזנון, שם בילה שעות ארוכות גם עם העוזרים הפרלמנטר־יים ומרכזי הסיעות האחרות.

ירדנה מלה, המזכירה הוותיקה של סיעת הליכוד, סיפרה אתמול כי רבים התייחסו אליו כאל טיפוס מאוס. "לא הבנו אף פעם מה הוא עושה בכנסת. הוא היה פוזר כסף גדול, ניהל רמת חיים גבוהה והדבר צרם מאוד", אמרה אתמול. בעיקר סיקרן אותה לדעת איך אדם זה, הנמצא שנים ספורות בארץ, הצליח להגיע למעמד כלכלי כה שפיר.

אריה האן, מזכיר סיעת המפד"ל, זכר גם הוא היטב את קלמנוביץ' מסתובב בין חברי הכנסת. "הייתי נוהג לשבת עמו פעמים לא מעטות. לא זכור לי שהוא היה מתעניין בדברים מיוחדים. לאחר שעזב את הכנסת, הייתי שומע כי היה מרבה להזמין לקוקטיילים שעשה רבים מחברי הכנסת, שלא היו מחמיצים את ההזדמנות. אני לא זוכר בדיוק את הפרצופים בקוקטיילים האלה, אך הורביץ וזלמן שובל היו שם", אמר האן.

צעקות על הפסנתרן גבריליוף

לקלמנוביץ' היו חברים רבים גם מתחומי האמנות, העיתונות והעס־קים. בשנים האחרונות היה מזמין חברים רבים לטיסות ברחבי העולם. שני עיתונאים זכו למסע מובחר עולם על חשבונו. לכתב הטלוויזיה הישר־אלית הציע מאות דולרים לחודש, אם ייענה להזמנו לייעץ לו בנושא הקמת תחנת טלוויזיה בבופוטו־סואנה, מדינת החסות הדרום־אפריקנית שאותה ייצג, כביכול. הוא הזמין לסיירה ליאונה את רות דיין והציע לה לפתוח שם רשת חנויות "משכית". הוא סידר עבודות רבות לידידו האדריכל ישראל גודוביץ', ואת ידידו ושותפו לעסקים, האמרגן יהודה טלית, איחד לטיסה על פני חצי הכדור המערבי.

שותפיו לעסקי האמרגנות מספרים כי התנהגותו היתה לעתים מוזרה ביותר. לפני מספר שנים הצ־ליח קלמנוביץ' להביא לארץ את אנדרי גבריליוף, פסנתרן רוסי גדול, שהרוסים הניחו לו לצאת מדי פעם ומחזיקים את בתו כבת־ערובה. גבר־ילוף הגיע לישראל לאחר שזכה בביקורות נלהבות במספר ארצות באירופה.

עם הגיע הפסנתרן לשדה התעופה, קיבל קלמנוביץ' את פניו, הסיע אותו לחדרו במלון ושוחח עמו שעה ארוכה. אנשים ששהו בקרבת מקום מספרים כי מהחדר נשמעו צעקות רבות. ההופעה של גבריליוף זכתה לביקורת קטלנית. אתמול נטען כי גבריליוף הרהר בעריקה מברית המועצות, והיה זה שבהאשי קלמנוביץ' שהוציא לו את הדבר מהראש".

אישים שביקרו את חדרי הפאר בבית הכוכית בבית משרדיו ברחוב הירקון סיפרו אתמול כי במשרדותיו הקפיד לתלות תמונות שבו הוא מצולם מחובק עם אישים בכירים בעולם הפוליטי האמריקאי. בין היתר הוא נראה עם שרי החוץ האמריקאיים לשעבר אלכסנדר הייג והנרי קיסינג'ר.

בתי החולים

(סוף מעמוד 1)

את האוצר לשולחן המשא ומתן, בדבר הפעלת משמרת שניה בבתי החולים הממשלתיים. היו"ר בפועל של רופאי המדינה ד"ר יהושע ויי־סבורט אמר כי ההשבתה והיצומים הם בלתי נמנעים כל עוד אין פתיחה של מ"מ שיטנה על דרישות הרו־פאים לחתום עמם על הסכם להפעלת משמרת שניה. הוא לוה שנחתם עם רופאי בתי החולים של קופת חולים הכללית.

במשרד הבריאות מודאגים מהקשחת עמדות האוצר שיגרמו לשבושים במערכת לתקופה ארוכה.

לאור ההדרדרות במערכת יחסי עבודה במערכת הבריאות הורתה שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמו־זלינו, להפעיל את מטה החירום במשרד הבריאות אשר תכליתו למנוע ככל האפשר נזקים לחולים ולתת מענה לכל בית חולים בו מתעוררות בעיות.

במקביל לרופאי המדינה ממשי־כים הרופאים המתמחים בהשבתה לסרוגין של חדרי הניתוח בבתי החולים. היום הם משביתים את חדרי הניתוח בבית חולים "מאיר" בכפר סבא. מחר ישביתו את חדרי הניתוח בבית חולים "הלל יפה" בחדרה ו"דונקר" בתל־אביב. ביום חמישי ישביתו את חדרי הניתוח בבית החולים הממשלתי בנהריה ובהדסה בירושלים.

על פי נתונים מעודכנים של משרד הבריאות 38 אלף איש מחכים בתור לניתוחים אלקטיביים בבתי החולים הממשלתיים והציבוריים.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
בנ/999/87
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר עמוס בימנץ בשם הדיירים הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולבן העירוני בקשה להתרת הקלה מרפסת בבנין ברחוב יחיאל דרוע בירושלים והיינו: בנית מרפסות ברוחב של 1.25 מ' ו־2.00 מ' במקום 1.50 מ' המותרים.
את ההתנגדויות להתרת בניה מרפסת הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 25, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אברהם כהילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2) (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1) (2) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה,
למתן הקלה באחוזי הבניה ותוספת קומה. והיינו הקמת בית מגורים בן 4 קומות מעל קומת עמודים – 8 יחידות דיור בניצול 101% בניה במקום 91% בניה המותרים.
שעל החלקה 18 בגוש 18166
רחוב הלפמן 60 נהריה
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ת. לבב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה

סוחרים במשבר

(סוף מעמוד 1)

מוסרים כי השביתה הממושכת ות־קופה המעשי של הרצועה מישראל בשבועות האחרונים יוצרים מחסור במוצרים בסיסיים. לדבריהם, בחל־קים שונים של עזה יש תופעות של רעב, ושל שוק שחור במוצרי מזון.

אנשי פיננסים משכם סיפרו על פדיון של השכונות חיסכון רבים שנפתחו בסניף המקומי של בנק קהיר־עמאן, והלפני כספים מספרים על תושבים רבים המבקשים מהם להפשיר למענם כספי חסכונות במטבע זר. חלפנים סיפרו על התפתחות של "חלפנות־רחוב" במקומות שונים בשטחים, בגלל סגירתם הממושכת של משרדי חלפנים מורשים, עקב השביתה.

"המנהיגים החדשים שלנו, בני דור הכיבוש — כפי שאנו מכנים אותם — הם המכתיבים את אורחות החיים עכשיו", אמר איש עסקים אמיד משכם, שביקש לא לפרסם את שמו מחשש שיפגעו בו. לדבריו, "כשהם מחליטים להשבית, איש אינו מתווכח. אנחנו, המבוגרים, איבדנו כבר את יכולת ההשפעה שלנו. עכשיו הם השליטים החדשים ברחוב".

מועמדים

(סוף מעמוד 1)

חוקי להליך שבעיניהם ובעיני החוק הבינלאומי אינו חוקי. פרקליטיהם של המועמדים לגירוש יכנסו היום מסיבת עי־תונאים בעניין זה.

הדיונים בעניינו של המועמד החמישי לגירוש מבין חמשת תושבי הגדה שהוצא נגדם צו גירוש, עאטף נאפע ממחנה הפליטים קלנדיה, אמורים להסתיים רק ביום חמישי, אך נראה כי גם הוא מתכוון לנקוט החלטה דומה לארבעת חבריו.

יצויין כי ביטול הערר בפני הוועדה הצבאית המייעצת, פירושו ביטול אוטומאטי של האפשרות לערער בפני בג"ץ, משום שערעור לבג"ץ מותנה במיצוי כל ההליכים הפרוצדו־ראליים הכרוכים בעירעור על צו גירוש. מכיוון שכך, אין מניעה בפני שלטונות הביטחון לגרש את המועמדים לגירוש, שביטלו את העירעור שלהם לוועדה הצבאית המייעצת.

שוחררו שני הישראלים

(סוף מעמוד 1)

קצין הביטחון שי בן־יוסף, שוחרר אמש בתום חקירה במשטרת רמאללה. זמן קצר לאחר מכן שוחרר בערבות עצמית של 5,000 שקלים גם ראש המועצה פנחס ולרשטיין. מן המשטרה נמסר כי בכל הנראה לא יוגש כתב אישום בפרשה.

● ברצועת עזה נהרג אתמול צעיר מירי של כוחות הביטחון במהלך הפגנה בחאן־יונס. לפחות חמישה אנשים נפצעו. לפי מניין צה"ל, 31 אנשים נהרגו מאז התחו־לל גל המהומות האחרון בשטחים שהחל ב־9 לדצמבר.

● שביתות מסחר, הפגנות ותקרי־ות אלימות, התקיימו אתמול במר־בית ערי הגדה המערבית ובמזרח י־רושלים. התחבורה הציבורית בגדה הושבתה ופועלים רבים נמנעו מלצאת לעבודה בישראל. כבישים רבים נחסמו באבנים, ומהומות התחוללו גם בכפרים נידחים שבדרך כלל נחשבים לשקטים.

התרחשויות במיגזר העירוני והכפרי בגדה, דומו למצב ששרר ביום השביתה הכללית של ערביי השטחים וערביי ישראל. השביתה בגדה המערבית, המתקיימת לפי קריאתם של "כוחות לאומיים" בשטחים, אמורה להימשך גם היום ומחר.

התקרית הבולטת ביותר אתמול בשטחים התרחשה בכפר בייתין שליד רמאללה, השוכן על הכביש המוביל להתנחלות עופרה. סמוך לשעה 11 לפני הצהריים עברה בכפר מכוניתו של ראש המועצה האיזורית בנימין פנחס ולרשטיין. במכונית היה גם קצין הביטחון של היישוב שי בן־יוסף. השניים הבחינו בצמיג בוער במרכז הכביש ובתושב ערבי שעמד בצד הדרך ואותת להם להיזהר מהסכנה. כשעצרו את מכוניתם ליד הצמיג הבוער, יצאו אל הכביש כמה צעירים מקומיים, והקיפו את מכוניתם.

על שהתרחש מכאן ואילך קיי־מות שתי גירסאות - אחת של ולר־שטיין ובן יוסף, כפי שנמסרה לאנשי צבא ומשטרה שערכו תחקיר ראשוני של האירוע, והשנייה כפי שנמסרה מפיהם של עדי ראייה תושבי המקום. אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע, מסר בתום התחקיר שהתקיים בשטח, כי הערכתו הראשונית היא ששני היהודים עשו שי־מוש מוצדק בנשק, בהתחשב במצב שבו נקלעו לסכנה לחייהם.

ולרשטיין ובן יוסף טענו כי נתקלו במארב מתוכנן כפי הנראה. עשרות צעירים הסתערו על מ־כוניתם, וניסו לתקוף אותם באבנים. לדברי האלוף מצנע עולה כי נשקפה סכנה לחייהם של השניים, ולאחר שירו באוויר לא עזר הם נאלצו לירות לקרקע, לכיוון ה־רגליים".

בתשובה לשאלה אם הנערים הערבים נורו במהלך מירדף שניהלו ראש המועצה וקצין הביטחון, אמר האלוף מצנע כי "ישנן כמה סימני שאלה שעוד נצטרך לבדוק אותם". הם ערכו מירדף אחרי שבפעם הראשונה לא הצליחו להניס את האנשים ולהיכנס חזרה למכונית".

האלוף מיצנע אמר כי הוא מכיר אישית את ולרשטיין ובן יוסף ול־דבריו הם בקיאים היטב בהוראות פתיחה באש ובכללי ההתנהגות במצבים כאלו. "אני מתייחס באמינות כלפי הגירסה שלהם ואין לי שום סיבה להאמין שזה לא נכון", אמר מיצנע. עם זאת ציין אלוף פיקוד המרכז כי משטרת ישראל חוקרת את התקרית באורח עצמאי, והיא תגיע למסקנות משלה.

הגירסה השנייה לגבי התקרית, המבוססת על עדי ראייה מקומיים, מספרת על קבוצה של צעירים שעסקה בהצתת צמיג במרכז הכביש בכפר. בעת שמכוניתם של שני המתנחלים הגיעה למקום, לדבריהם, המכונית נעצרה מייד, וולרשטיין ובן יוסף פתחו במרדף אחרי הנערים, שלא יידו אליהם אבנים ולא ניסו לתקוף אותם. עדי הראייה מסרו כי הם משוכנעים ששני הישראלים לא הקדימו באוויר ופתחו מייד באש מכוונת לעבר הנערים הנמלטים. לדבריהם, הנערים הספיקו להמלט למרחק של למעלה מ־100 מטר בתוך אחד הכבישים הצרים בכפר, כאשר ולרשטיין ובן־יוסף דולקים אחריהם.

מדבריהם של עדי ראייה ומהתר־שמות סופר "הארץ", שהיה במקום זמן קצר אחרי התקרית, עולה כי הנער שנהרג, ראבח חוסיין רנאם (17), תלמיד בבית הספר המקצועי בכפר הסמוך דיר דיבואן, נפל מתבוסס בדמו במרחק של כ־120 מטרים מהכביש הראשי החוצה את הכפר, אחרי שולרשטיין ובן־יוסף דלקו אחריו אל תוך הכביש הצדדי. הוא נפגע באגן הירכיים, ומת בדרכו לבית החולים, לאחר שרופא צבאי לא הצליח להציל את חייו. חברו, ויאר עבד אל־ג'ליל רנאם (22), נפצע בשתי ירכיו, והובל לטיפול בבית החולים ברמאללה.

יצויין כי שי בן־יוסף היה מעורב בעבר בתקרית ירי, שלכאורה היתה לא לפי הנהלים והנורמות המקוב־לות בצה"ל. התקרית אירעה ב־8 בדצמבר 1986 ליד בית הספר לאחיות במבואות העיר רמאללה. אז נפתחה נגדו חקירה משטרתית בעניין זה, לאחר שהתקרית צולמה בידי צוות של הטלוויזיה הישראלית.

ח"כ אמירה סרטני מפ"ם שלחה מברק לשר המשטרה, ובו דרישה לקיים חקירה יסודית ומקיפה סביב האירוע. "למען ייעשה צדק וגם ייראה". חברי הכנסת מוחמד מיעארי ומתי פלד מהרשימה המתקדמת לשלום דורשים במברק לשר הבי־טחון לשפוט את ולרשטיין ובן־יוסף שיפוט מהיר בבית דין צבאי "כפי שנעשה בשבועות האחרונים למאות מפגינים פלשתינים".

מדוע נחשפה

(סוף מעמוד 1)

נזק למדינה. היו שהעלו השערות כי ייתכן ומועד הפרסום הושפע מהרצון להפנות תשומת הלב מן האירועים הקשים בשטחים.

מה שברור למעלה מכל ספק הוא כי את פרשת קלמנוביץ' אי אפשר היה להסתיר לזמן רב גם אם היו רוצים בכך, כפי שהתכוונו לעשות למשל במקרה של ואנונו שהועבר לישראל בניגוד לרצונו. לפני כמה חודשים הוסגר קלמנוביץ' מאנגליה לארה"ב באשמה של מעשה פלילי, שאינו קשור לחשדות בענין ריגול בשביל בריה"מ. בארה"ב שוחרר בערבות והיה עליו להופיע למשפט בחודש פברואר. אי־הופעתו למשפט היתה מעלה סימני שאלה וחקירות הן מצד שלטונות ארה"ב והן מצד העיתונות.

קלמנוביץ' היה קשור גם בקשרים דיפלומטיים שונים עם מדינות אפריקאיות ובמוקדם או במאוחר היו מתחילים להתעניין מה עלה בגורל נציגם בארץ. לצנזורה הצבאית הגיעו גם ידיעות שונות על דבר מעצרו והבאתו בפני שופט. ידיעות אלה נפסלו או עוכבו. אך היה ברור כי זוהי רק שאלה של זמן לפני שהדבר יגיע לעיתונות חוץ והידיעה תזכה לפרסום בחו"ל. זה היה מן הסתם השיקול העיקרי בהחלטה לפרסם את פרשת הריגול של קלמנוביץ'.

בעת שהובא לפני שופט הוצא אמנם על פי בקשת הפרקליטות צו איסור פרסום מסיבות בטחוניות, אך גורמים בטחוניים אומרים כי הנימוק הבטחוני פג כעבור ימים ספורים ולאחר מכן התברר כי אי־אפשר יהיה להסתיר את הפרשה. הטענה כי הפרסום הותר כדי להסב תשומת לב מהמהומות בשטחים נדחית על הסף ובגיחוך. אנשי ביטחון אומרים כי פרשת הריגול של קלמנוביץ' יכולה לזכות לכותרות ליום יומיים ובעיקר בישראל. בעוד ימים ספורים שוב תמוקד במילא תשומת הלב לשטחים אם אכן לא ייפסקו שם הפרות הסדר. פרשת ריגול כזו, למרות שהיא נחשבת כרצינית ביותר, אינה יכולה להטות תשומת הלב ממה שקורה בשטחים.

מדיניות הפרסום בפרשיות ריגול נקבעת על ידי שירות הביטחון הכללי והממונים עליו. על סמך החלטות אלה מובאת הבקשה בפני בית המשפט. הסיבות לאי־פרסום פרשיות ריגול מסוימות בעבר היו קודם כל בטחוניות. אך היו גם סיבות מדיניות כמו במקרה שבו בוצעו חילופי אסירים לאחר מעצרו של סוכן הק.ג.ב בישראל.

הסינית מס' 1 חוגגת 10 שנים.
אנו ממשיכים בחגיגות העשור,
בוא לחגוג איתנו, עם מיטב הטעמים והניחוחות...
רק אצלנו
במשך החודש מחכות לך לקינוח
עוגיות המזל הסיניות (Fortune cookies),
בכל אחת מהן הפתעה מאוצר החוכמה הסינית
או פרס עבורך.
כפר שמריהו
טירמט אוף סצ'ואן
10 שנים של טעם טוב!
מרכז מסחרי כפר שמריהו 052-70448, 547722

היתרון הייחודי לנוסעים לחו"ל.
נוסע לחו"ל
שמור על מכוניתך וחסוך כסף ודאגות

CAR-INN
לראשונה בישראל, יכולים בעלי־רכב הנוסעים לחו"ל להנות משרות חדשני המאפשר להם לנסוע במכוניתם ולטוס בראש שקט, בידיעה שהמכונית שמורה ומוגנת מפני נזקים.
★ איחסון מכוניתך במגרש מקורה ובטוח מפני פריצות וגניבות.
★ הסעה ממשרדינו למסוס בלימוזין אמריקאי וחזרה.
★ ביטוח מקיף המאפשר לך "להקפיא" את הביטוח שלך ולחסוך כסף.
★ אחזקה שוטפת של מכוניתך.
★ שרות 24 שעות ביממה — הלימוזין תמתין לך בכל שעה משעות הלילה.
CAR-INN שרות בלעדי
מקבוצת שווקים חדשים, החברה לפיתוח שווקים בע"מ
נוסע לחו"ל־צלצל 03-9330833
או פנה לסוכן הנסיעות שלך.

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה
עיכובים בתנועה בגשרי ההלכה בתל־אביב
בשל עבודות הקמת הגשר החדש ברחוב ההלכה ע"י חברת "נתיבי־איילון", צפויים עיכובים זמניים בתנועה באזור זה, במשך השבועיים הקרובים.
הנהגים מתבקשים להשתמש בדרכים חלופיות.
גשר ההלכה החדש יפתח לתנועה ביום 26.1.88.
עם ציבור הנהגים והנוסעים הסליחה על אי־הנוחות הזמנית שתגרם להם.

הצהרות בריה"מ מרמזות על סיום קרוב ל־8 שנות כיבוש אפגניסטן

הערכות: 9,000 חיילים סובייטיים נהרגו על אדמת אפגניסטן ● נוסחת הפשרה עשויה להחזיר לשלטון את זאהר שאה, שהיה מלך אפגניסטן עד הדחתו ב–1973 ● שליח האו"ם ביקר בחוסט שבועיים אחרי הסרת המצור ● המורדים: תפסנו 16 עמדות מידי הסובייטים

מאת יואב קרני
וסוכנויות איסו. ע"ר וע"צ

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). שתי הצהרות פומביות שנשמעו ביומיים האחרונים מברית המועצות, עשויות לבשר סיום קרוב מאד של מבצר אפגניסטן, שכמה שנים ויותר לאחר הפלישה הסובייטית.

אתמול כתב בטאון המפלגה הקומוניסטית "פראבדה" כי אפשר שבריה"מ תתחיל את פינוי צבאה מאפגניסטן בתוך חמישה חודשים. ביום א' התפרסם במוסקווה נוסח של ראיון חסר תקדים, שהעניק מיכאיל גורבצ'וב לעיתון סיני, ובו הציע ועידת פיסגה עם שליטי סין. הסינים הבהירו בעבר שוועידת פיסגה כזאת לא תיתכן כל זמן שאפגניסטן נמצאת תחת כיבוש סובייטי.

בשבוע שעבר ביקר שר החוץ של בריה"מ באפגניסטן, ואמר כי ממשלתו רוצה להוציא את צבאה משם לפני סוף 1988. הוא גם הד־גיש הצהרה, שהתפרשה כביקורת גלויה, על שאיפותיו האישיות של נשיא המשטר הפרו־סובייטי בקאבול.

נראה שהמגעים הבינלאומיים למציאת פשרה באפגניסטן נמצאים עכשיו בשלבי־המבו"ע שלהם. הת מזכיר המדינה של ארה"ב ביקר בשבוע שעבר בפקיסטן, שהיא הב־סיס העיקרי של לוחמי הגרילה האפגאניים. מזכיר המדינה עצמו, דיבר על נכונות ארה"ב להפסיק את הסיוע למורדים באפגניסטן, אם ייקבע לוח זמנים קצר לפינוי הצבא הסובייטי. הוא גם הבטיח שארה"ב אינה מבקשת לכונן באפגניסטן משטר אנטי־סובייטי, אלא מעוניינת באפ־גניסטן ניטראלית.

הערכה: 9,000 חיילים סובייטיים נהרגו

בחודשים האחרונים התירו של־טונות בריה"מ סיקור הגון יותר של מלחמת אפגניסטן בכלי התקשורת שלהם. בפעם הראשונה שמעו אזרחי בריה"מ בגלוי על קשיי המלחמה, שעלתה עד כה, לפי הערכות, בחיי 9,000 חיילים סובייטיים.

מרכיב מרכזי בהתפתחויות האלה הוא השיפור הניכר בכושר הלחימה של המורדים האפגאניים, בייחוד מאז חימשה אותם ארה"ב בטילי כתף "סטינגר" נגד מטוסים. הטילים האלה ניטרלו במידה רבה את כוח האוויר הסובייטי.

נוסחת הפשרה הסבירה ביותר עכשיו תחזיר כנראה אל השלטון, לפחות באופן זמני, את זאהר שאה, שהיה מלך אפגניסטן עד הדחתו ב–1973. הסובייטים עצמם התחילו לנטות לאפשרות הזו עוד בתחילת השנה שעברה. בימי שלטונו גילה המלך ידידות כלפי בריה"מ, אבל באותה שעה הקפיד על הניטר־אליות של ארצו ביריבות הבינ־גושית.

נצחונות למורדים

המורדים באפגניסטן טוענים כי כבשו לפחות 16 עמדות מידי הסובייטים וחיילי הממשלה, בקר־בת שבאזור העיר חוסט. המורדים המוסלמים אף טוענים, כי לקחו בשבי את המושל ואת מנהיג המפלגה הקומוניסטית בחבל בהאגלאן שבצפון המדינה.

דובר של המורדים מסר כי לפחות 45 חיילים סובייטים מצאו את מותם ו–50 אחרים נפצעו בקרבות אלה, שהתנהלו בשבת.

נציג האו"ם ביקר בחוסט

שליח האו"ם ביקר בעיר חוסט במזרח אפגניסטן, שבועיים לאחר שהוסר מצור המורדים מהעיר – מסרו אתמול שלטונות אפגניסטן.

שליח האו"ם, פליקס ארמאקורה, נפגש עם אישים בעיר ושאל על פליטים מאפגניסטן במהלך הביקור – נאמר בשידור רדיו קאבול.

אחרי 20 שנה: החיוך של דובצ'ק

מנהיג צ'כוסלובקיה לשעבר, אלכסנדר דובצ'ק (66), נראה (משמאל) בתצלום מהחודש שעבר, באשר רואיין על־ידי נציג העיתון לאוניטה האיטלקי, רנזו פואה (מימין). באותו ראיון הראשון הזה דובצ'ק את ימי "אביב פראג" ב–1968 לגלאסנוסט בברית המועצות. הוא העריך כי אילו היה מיכאיל גורבצ'וב שליט בריה"מ באותם ימים, לא היה הצבא הסובייטי פולש לצ'כוסלובקיה. (תצלום: אי־פי)

המנהיג החדש של צ'כוסלובקיה הגיע לביקור ראשון במוסקווה

מילוש יאקש היה זה שפיקח על הטיהורים בארצו וסילוק תומכי דובצ'ק ב–1969–1970 ● כעת אומר: הרפורמה של גורבצ'וב יכולה לשמש דגם לצ'כיה ● מאז עלה נמשכו התקפות על דובצ'ק

מוסקווה, (ע"ר וע"צ). המנהיג הקומוניסטי החדש של צ'כוס־לובקיה, מילוש יאקש, הגיע אתמול למוסקווה, לשיחות ראשונות בקרמ־לין עם המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב.

פרשנים מדיניים אמרו כי הביקור עשוי לסייע לרפורמה הכלכלית והד פוליטית בצ'כוסלובקיה, על־פי קווי הגלאסנוסט והפרסטרויקה, שבהם פתח גורבצ'וב בבריה"מ.

יאקש (65) המחליף את המנהיג הקודם, גוסטאב הוסאק, נתקבל בנמל התעופה במוסקווה על־ידי איגור ליגאצ'וב, הנחשב למספר שתיים בצמרת הקרמלין.

זה הביקור הראשון של יאקש במוסקווה מאז נבחר לתפקידו ב–17 בדצמבר.

למנהיג הצ'כי החדש יש עבר של דיכוי וטיהורים: הוא שפיקח על הטיהורים הנרחבים ב–1969 ו–1970, וסילק ממעמדו־תפקידו אלפים מתומכיו של המנהיג הקו־מוניסטי הליברלי אלכסנדר דובצ'ק. וכך, האיש שגירש אלפים מן המפלגה הקומוניסטית הצ'כוס־לובקית, אמר לאחר מינויו למזכיר הכללי בדצמבר שעבר, כי "תוכנית הרפורמה של גורבצ'וב יכולה לשמש דגם לצ'כוסלובקיה".

מאז הוא עלה לשלטון, פורסמו בעיתונות הרשמית בפראג כמה מאמרי התקפה על דובצ'ק. הד להתקפות אלו היה גם בעיתונות הסובייטית, בעיקר בהודעות סוכנות "טאס", שחזרה על הטענות נגדו בפראג שהוא היה "רפורמיסט־ימני". יחד עם זאת חזרו פרשנים סובייטים כי כמה רפורמות שהציע דובצ'ק בצ'כוסלובקיה ב–1968 דו־מות לרפורמות של גורבאצ'וב המיושמות עכשיו.

חוסני מובארק המסייר במדינות המפרץ אמר אתמול בכוויית:

כל מאמץ מצד מדינה ערבית לתווך להפסיק את מלחמת המפרץ – יבורך

עיראק טוענת שמטוסיה תקפו אתמול שתי מיכליות נפט איראניות במפרץ ● מקורות ספנות מאשרים כי לפחות מיכלית איראנית אחת בת 280 אלף טונות עלתה באש ● סוריה בת הברית של איראן החלה לנהל פעולות שיכנוע לפתיחת דיאלוג לקראת סיום המלחמה בת שבע השנים

מנאמה, בחריין וכוויית (אי־פי). עיראק טוענת שמטוסיה תקפו אתמול שתי ספינות איראניות במפרץ הפרסי. מקורות מעולם הספנות אישרו, כי לפחות מיכלית נפט אחת של איראן, נפגעה ועלתה באש.

הפעולה העיראקית נחשבת לאחת בתוך שרשרת הפעולות של "מלחמת המיכליות", בתוך הנתיב האסטרטגי שבמפרץ הפרסי.

מקורות במפרץ הפרסי מסרו על מיכלית איראנית במעמס 280 אלף טונות, שהתפוצצה מן האוויר ועלתה באש. בהודעה רשמית של רדיו בגדד, שנקלטה בניקוסיה, נמסר על "פשיטה אווירית מוצלחת", שבמהלכה נפגעו "שתי מטרות ימיות גדולות" (כך נהגים להודיע על פגיעה במיכליות במפרץ הפרסי).

סוריה, ידידתה העיקרית של איראן בעולם הערבי, ניהלה באחר־ונה פעילות־שיכנוע בטהראן, לפתוח בדיאלוג לקראת סיום המלחמה, הנמשכת שבע שנים.

נשיא־מצרים, חוסני מובארק, אמר אתמול בעת ביקור בכוויית, כי כל מאמץ מצד איזו שהיא מדינה ערבית, לתווך כדי להפסיק את המלחמה עקובת הדם במפרץ, צר־יכה להתקבל בברכה.

הוא הגיע לכוויית, המדינה הערבית הקרובה ביותר לחזית הלוחמה, מביקור קודם בסעודיה ובאיחוד הנסיכויות הערביות. לדבריו, בשתי המדינות שבהן ביקר, מצא רצון עז לסיים את המלחמה.

מובארק הצהיר כי יסייע למאמצים במדינות הערביות של המפרץ, להביא לדרישות לסיום המלחמה עם איראן. מכוויית ימשיך מובארק בסיורו במפרץ ויקיים שי־חות עם ראשי בחריין, קטאר ועומאן.

ערך את העמוד: דני ענבר

משרד פופובסקי
אבחונים גרפולוגיים
הכוונה בחיים ובתעסוקה
ארלוזורוב 1
רמת גן.
טל 724938
חבר באגודה הישראלית לגרפולוגיה מדעית

דמעות ופוליטיקה: גארי הארט, שהגיש מחדש את מועמדותו לריוץ לנשיאות מטעם הדמוקרטים בארה"ב, מוחה דמעה בעת ראיון לעיתון בעיר הולדתו, במדינת איווה. (תצלום: אי־פי)

ירדן תרכוש 40 "מיג 29"

ביירות (ע). העיתון "אל ואטן אל־ערבי" מוסר כי משלחת צבאית ירדנית רמת דרג, שכללה מספר קצינים בכירים בחיל האוויר הירדני, ערכה ביקור במוסקווה בתחילת דצמבר, מספר שבועות לפני ביקור המלך חוסיין בבריה"מ.

השיחות שניהלה המשלחת הצבאית הירדנית התרכזו בקניית מטוסים סובייטיים מדגם "מיג 29".

קודם לכן מסרו מקורות רבים כי משלחת צבאית סובייטית רמת דרג, בראשות הגנרל וארסוב, ערכה ביקור בירדן בשבוע הראשון של אוקטובר 1987. מקורות אחרים מסרו באוגוסט כי כבר ישנם טייסים ירדנים המנסים את מטוסי "מיג 29" בבריה"מ.

ממקורות שונים צוין כי ירדן תרכוש מטוסי "מיג 29", אך יש אישור על מספר המטוסים. על־פי ההערכה, מספר המטוסים יהיה בין 30–40 בשלב הנוכחי.

נעצרה חשודה בפיגוע טרור בדיסקוטק בברלין ב־1986

בהתפוצצות נהרגו 2 חיילים מארה"ב ואשה ונפצעו 229 ● היא חשודה כי פעלה לפי הוראת טרוריסט פלשתינאי

המבורג (ע"ר וע"צ). משטרת מערב־גרמניה עצרה אתמול אשה החשודה בהטמנת מטען חומר נפץ בדיסקוטק במערב־ברלין באפריל 1986, בגרימת מותם של שני חיילים אמריקאים ואשה טורקית, ופציעתם של יותר מ–200 בני־אדם.

בעקבות פיגוע טרוריסטי זה, ביצעה ארה"ב התקפה אווירית על לוב.

המשטרה עצרה את כריסטינה אנדריגקייט (27), בחשד שהיא מעורבת בהתפוצצות מטען חומר נפץ רב־עוצמה במועדון הלילה "לה־בל". מעצר החשודה נחשב לפריצת־דרך בחקירה ממושכת, שפקידים אמריקאים עקבו אחריה בעניין רב.

דוברת במדינת שלזוויג־הולשטיין מסרה כי האשה נעצרה בעיר הנמל ליבק בחוף הים הבאלטי, 80 ק"מ צפונית להמבורג, ביום שני לפנות בוקר.

בפיגוע הטרוריסטי הגיע מספר הפצועים ל–229. מטען חומר הנפץ התפוצץ בעת שהדיסקוטק היה מלא מפה אל פה, ב–5 באפריל 1986.

מקורות משטרתיים בליבק מסרו כי החשודה נעצרה ביחד עם גבר שנלווה אליה, במרכז נוער שחבריו הם בעלי דעות שמאלניות קיצוניות.

עוד נמסר, כי המעצר בא כתוצאה מהודעת אזרח. לא נמסרו פרטים נוספים.

דובר המחלקה המשפטית במערב־ברלין, פולקר קאנה, אמר כי קיימות ראיות לכאורה שהאשה ביצעה את ההתקפה לפי הוראת טרוריסט פלשתיני בשם אחמד האסי, שנידון ב–1986 ל–14 שנות מאסר, על הפיצוץ באגודת הידידות הגרמנית־ערבית בברלין.

אותו פיצוץ אירע שבוע לפני הפיצוץ ב"לה־בל".

הרוג ו–5 פצועים בהתקפה על דיפלומטים באוגנדה

התפוצצות בבניין שבו שוכנות שגרירויות צרפת, לוב, סודן ומערב־גרמניה ● חושדים בקבוצות מורדים שמתחו ביקורת על יחסי הידידות שבין ממשלות קאמפלה ולוב

קאמפלה (ע"ר וע"צ). דיפלומט לובי נפצע פצעי מוות וחמישה אנשים נוספים, ביניהם נספח התרבות בשגרירות הצרפתית, נפצעו כשרימון או פצצה קטנה התפוצצו בבניין שבו שוכנות כמה שגרירויות.

הנספח לעניינים מינהל בנציגות הלובית, איאד אחמד, מת בדרך לבית החולים, לאחר שמעוצמת ההתפוצצות נקטעו שתי רגליו, נאמר בהודעת המשטרה.

נספח התרבות בשגרירות צרפת, ז'אן דניאל גבה, אושפז בבית החולים לאחר שנפצע בחזהו, אך נמסר כי מצבו אינו מעורר דאגה.

הפצועים האחרים הם מזכירה אוגנדית בשגרירות הלובית, מפעיל מעלית ושני עובדים של חברה חקלאית, מציינת המשטרה.

מפעיל המעלית שוחרר מבית החולים לאחר שקיבל טיפול, אך לא ידוע מה מצבם של הפצועים האחרים.

ההתפוצצות אירעה בשעה 8 בבוקר לפי שעון מקומי ב"אמבסי האוז" – בניין משרדים שבו שו־כנות שגרירויות צרפת, לוב, סודן וגרמניה המערבית.

עדי ראיה אמרו כי הקורבנות המתינו למעלית, כאשר אלמוני הטיל לעברם את חומר הנפץ. המשטרה והצבא סגרו את כל דרכי הגישה לבניין השוכן במרכז העיר, ופתחו בחיפושים קפדניים, מתוך הנחה שהתוקפים עדיין נמצאים במקום, אמרו מקורות משטרתיים.

נעצר אדם אחד שצילם את חדר המדרגות שעל רצפתו כתמי דם. שוטר כי הוא צילם את התמונות בשליחותו של עיתון – אמרו עדי ראיה.

שום ארגון לא קיבל על עצמו, לפי שעה, את האחריות למעשה, אך כמה קבוצות של מורדים חזרו ומתחו בעבר ביקורת על ממשלת אוגנדה, המקיימת יחסי ידידות עם לוב.

סרט בפולין על פוגרום ביהודי קילצ'ה ב–1946

שר החינוך יצחק נבון טרם הוזמן לפולין להשתתף בטקסים הרשמיים ביום השנה ה–45 למרד גטו וארשה

מאת אליהו הבי סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). ארגון "סולידריות" הפיק במחתרת סרט בנושא הפוגרום בעיר קילצ'ה בפולין, בקיץ 1946. זה הפוגרום הראשון לאחר השתלטות המפלגה הקומוניסטית על פולין.

הריגת היהודים, על רקע אנטישמי, הוזמנה כאילו לבריה"מ ולראשי המפלגה הקומוניסטית בפולין, שכמה מראשיהם היו יהודים (יעקב ברמן, ראש המשטרה החשאית). בפוגרום בקילצ'ה נהרגו 42 יהודים.

הסרט מתבסס על עדויות של תושבי העיר קי־לצ'ה המספרים, מתוך זיכרות אישיות, על הרג ביהודים. ארגון סולידריות מפרסם כיום שורה ארוכה של פרסומים מחתרתיים, שידורי רדיו וסר־טים שהופקו בשיטת "עבודה עצמית".

בנציגות ישראל בוארשה מסר נציג ישראל בפר־לין, השגריר יעקב פלצור כי טרם ידוע אם סגן ראש הממשלה יצחק נבון יגיע לטקסים שייערכו בוארשה לרגל יום השנה ה–45 למרד גיטו וארשה. ביקורו של שר אינו עניין פרטי, אלא מחייב קבלת הזמנה רשמית מאת ממשלת פולין, ולפי שעה טרם שוגרה הזמנה זו, אמר נציג ישראל בפולין.

מדבקות בר־קוד
בעסק שלך ב־545* ש"ח
בלי לשבור את הראש
– מילוי תעודות משלוח במהירות
– ספירות מלאי מדויקות
– קיצור תורי המתנה בקופות
– למיקרו מחשבים תואמי AT/XT/PC
לתאום הדגמה ללא התחייבות פנה
ל"אנליזה – מחשבים ותוכנה" יהודה הנשיא 6 ר"ג
טל' 03-773079, 03-5742229
* המחיר בתוקף עד 28.2.88 (לא כולל מע"מ)

סקר בשבועון "טיים" מגלה:

רוב האמריקאים סבורים: "ישראל הגזימה בהפעלת כוח בהפגנות בשטחים"

ניו־יורק (ע"צ). רוב האמריקאים סבורים כי ישראל "הגזימה בהפעלת כוח" במסגרת תגובתה על הפגנות הפלשתינים בשטחים הכבושים – זאת קובע סקר דעת קהל, שנערך על־ידי השבועון "טיים", והמתפרסם בגליון שיצא לאור אתמול.

הסקר, שבוצע בידי חברת "יאנקלוביץ' קלאנסי שולמן", ושבמסגרתו נשאלו 1,804 אמריקאים על דעתם, מגלה כי 56% מהאמריקאים סבורים שישראל התייחסה, כללית, בצורה לא הוגנת, לפלשתינים בגדה המערבית וברצועת עזה.

מחצית הנשאלים גם אמרו שלדעתם ואשינגטון צדקה כשמתחה ביקורת על ישראל. לדעה זו לא הסכימו רק 35% אחוז מהנשאלים.

רשימת מסורבי עליה תוגש לרו"מ בריה"מ בשטוקהולם

מאת אליהו הבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). מלווה פמליה של מאה איש, הגיע אתמול ראש הממשלה הסובייטי לשוודיה.

זה ביקור רשמי ראשון של ראש ממשלה סובייטי בשוודיה מאז 1971. הנושא המרכזי בשיחות שנהלו היום בין שתי המשלחות, היתה בעיית תיחום אזורים ריבוניים בים בלטי. שטח ימי מהווה מזה 20 שנים עילה לסכסוך בין שתי המדינות.

קרוב לוודאי שתוצג בפני ראש הממשלה הסובייטי בעיית חדירתן של צוללות 'אלמוניות' אל מי החופים של שוודיה. בריה"מ דחתה כל החשד למעורבות בפרשת הצוללות.

ראש ממשלת שוודיה, א. קרלסון, הבטיח להגיש לראש הממשלה הסובייטי רשימה שמית של חמישה מסורבי עליה. ברשימה נכלל בין היתר, פרופ' נחום מאימאן. כשביקר קרלסון במוסקווה ב–1986, הגיש לגורבאצ'וב רשימה שמית של שישה מסורבי עליה, חמישה מהם קיבלו מאז רשות הגירה, היחיד שלא זכה הוא פרופ' מאימאן.

"התומכים היהודיים" הגישו זר פרחים לז'אן מרי להפן

פאריס (עסט"א). המנהיג הימני הקיצוני הצרפתי, ז'אן מארי להפן, סיים אמש את הוועידה הארצית של מפלגתו, בקבלת נשיקה מצעירה יהודיה, שהגישה לו גם זר פרחים מטעם "אחדים מהתומכים היהודיים שלו".

להפן, שהוקע על־ידי רוב המנהיגים היהודיים בצרפת על מדיניותו הגזענית, אך טוען כי אינו אנטישמי, נראה מאושר כאשר הצעירה, ששמה לא פורסם, עלתה על הבמה ואיחלה לו הצלחה בשם "התומכים היהודיים שלך בחבל האר", המחוז הדרומי שבו נערכה הוועידה.

האירוע שודר בשידור חי במספר תחנות טלוויזיה צרפתיות, וכתבים מקומיים מסרו לסוכנות סט"א כי בירור את זהותה של הצעירה, העלו כי היא חברה בסניף מקומי של המפלגה.

להפן, אשר תיאר את השואה כ"פרט הסטורי", בראיון ששודר לא מכבר ברדיו, הודיע במהלך שלושת ימי הוועידה על מועמדותו הרשמית לנשיאות.

שיטת המחיר הקצוץ

ירקות ופירות טריים יום יום ישר מן השדה במחיר מוזל, לדוגמא:

כרובית 1 ק"ג	עד 0.69 ש"ח	תפוזים 1 ק"ג	עד 1.65 ש"ח
פטריות יער עמק אילון 100 גר'	עד 0.99 ש"ח	אשכוליות 1 ק"ג	עד 1.35 ש"ח
גזר 1 ק"ג	עד 0.97 ש"ח	תפוחי עץ סמיט גודל 6.5 1 ק"ג	עד 2.75 ש"ח

מחירים בתוקף עד 13.1.88

היפרכל
לקנות וליהנות מכל היתרונות

אנו מכבדים כרטיסי אשראי
ישראכרט ויזה
כלשהו כרטיס האשראי שלך בהיפרכל

מחיר הטיסות של TWA בתוך ארה"ב - $40* בלבד.

טוס ב-TWA לארה"ב, וכל טיסת TWA **בתוך** ארה"ב תעלה לך $40* בלבד.
TWA מגיעה לכ-100 ערים ברחבי ארה"ב.
מחירי TWA לארה"ב מתחילים ב- **$637.–** בלבד הלוך וחזור לניו-יורק. לבחירתך **טיסות ללא חניית ביניים לניו יורק** או טיסות ישירות דרך פריס לערים הראשיות בארה"ב.

ואם כל זה לא מספיק, TWA תיתן מכונית "הרץ" חינם לשבוע ל-2 אנשים הטסים יחד הלוך חזור לארה"ב.
לפרטים פנה לסוכן הנסיעות שלך או צלצל TWA 03-651212.

* התעריפים המיוחדים בתוקף עד ה-31 במאי 1988.
עליך לרכוש מינימום 3 טיסות ב-$40 הטיסה.

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

هكذا عن الاصل

صورة عن الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

סיני או בריילובסקי על הספסל מול בלגיה

בגלל שיתופם של רוזנטל ואוחנה במשחק הבינ־ארצי בשבוע הבא ● המאמן מיהיץ' מרוצה: רואים שיפור אצל שחקני הנבחרת

סגל לאומי

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

מאמן נבחרת ישראל בכדורגל מילינקו מיהיץ', יוותר על אחד משלושת הקשרים ההתקפיים של הנבחרת — אורי מלמיליאן, משה סיני ודניאל בריילובסקי — בשל שיתופם של אלי אוחנה ורוני רוזנטל בחוד. במישחק נגד בלגיה, ביום שלישי של השבוע הבא, ברמת־גן.

לטענת מיהיץ', לא ניתן לשחק עם שלושה קשרים התקפיים. "גם קבוצות גדולות לא משחקות כך". בהנחה שמקומו של קפטן הנבחרת, אורי מלמיליאן, מובטח, נראה שיבחר בין סיני לבריילובסקי.

הדבר מעיק על מיהיץ' ורק דבר אחד יכול לבוא לעזרתו — הספק לשיתופו של רוזנטל הפצוע. אם זה לא ירפא עד למישחק, יוצב בריילובסקי בחוד וסיני יתופקד בקישור.

הנבחרת קיימה אתמול את אימונה הראשון מבין הארבעה המתוכננים לשבוע זה. באימון הושם דגש על מהירות, סיבולת, שמירת שטח, מסירה ושמירה על שחקן. בסיום היה מיהיץ' מרוצה: "האימונים נתנים תמונה חיובית. כל אחד משקיע ונותן הכל. אני מקווה שילך יותר טוב". מיהיץ' מרוצה גם מהשיפור ביכולת השחקנים בליגה. בסוף השבוע חזה המאמן בשלושה מישחקים, בהם השתתפו שישה משחקי הנבחרת. לדבריו, היה מרוצה מאוד מכך שחלקם הראה כושר משתפר והוא מקווה שזה יימשך.

מה שפוגם בשביעות רצונו — הפציעות המרובות בסגל. למנשה שמעונוב ואלי דריקס הצטרפו מוטי איוניר ושאר בראל. גם סיני לא התאמן בגלל מחלה. "השחקנים מפסידים אימונים ואינם יכולים להשלימם. זו הצרה שלנו", מצר מיהיץ'.

לאחר האימון יצאו השחקנים למלון דן־אכדיה, שם הם לנים במהלך מחנה האימונים, ושמעו הרצאה נוספת בדינמיקה קבוצתית.

הנבחרת תקיים היום שני אימונים ובערב יתבדרו השחקנים בהצגה של הגשש החיוור. ומחר ב־11.00 מישחק נגד נבחרת מעורבת של שחקני הסגל ונבחרת העתודה.

שחקני הנבחרת נמדדים על ידי המאמן הלאומי מילינקו מיהיץ' (מימין המתורגמן נינו קאריו). השחקנים (משמאל): השוער אבי חורי, ירון פרסלני (מוסתר), ליאור רוזנטל, יהודה עמר, אפרים דוידי. (צילום: עוזי קרן)

המשחק עם הבלגים הוקדם לשעה 16.45

בגלל ביטול שידור הטלוויזיה הישיר שנועד לשעה 8 בערב ● אוחנה יבוא עם הבלגים ביום א' ● בנבחרת מקווים שרוזנטל יירפא

מאת משה הר־נעש
סופר "ספורט הארץ"

ההתאחדות לכדורגל הפסידה סכום של 35 אלף דולרים בעקבות ביטול השידור הישיר לבלגיה של מישחק הרעים הבינ־ארצי עם ישראל ב־19 בינואר. שעת המישחק נקבעה תחילה לשמונה בערב, אך לאחר שהשידור בוטל הוקדם המישחק לשעה 16.45, לפנות ערב.

נחום צפלוביץ', החשב ההתאחדות לכדורגל אמר, כי הבלגים היתנו את בואם בתשלום של 75 אלף דולרים ובמתן זכות שידור ישיר לבלגיה. ההתאחדות היתה אמורה לקבל סכום של 35 אלף דולרים עבור שידור בשידור הישיר לאירופה. עתה, עם ביטול השידור, לא תקבל סכום זה.

החשב צפלוביץ' מעריך, כי הקדמת המישחק תגרום לקהל רב יותר לבוא לאיצטדיון רמת־גן. אם הציפיות יתממשו תכסה בזה ההתאחדות את הפסד שנגרם עקב ביטול השידור הישיר.

ההתאחדות ממשיכה במבצע מכירת מנויים בהנחה של 50 אחוזים לארבעה מישחקים בינ־ארציים שיהיו בשבועות הקרובים באיצטדיון רמת־גן. נגד בלגיה ב־19 בינואר, נגד צרפת ב־27 בינואר, נגד פולין ב־10 בפברואר, נגד אנגליה ב־17 בפברואר.

הבלגים עומדים להגיע לישראל ביום א' הקרוב. עימם עומד להגיע אלי אוחנה המופיע בקבוצת מאליין מהליגה הראשונה. רוני רוזנטל, נשאר בישראל עד למועד המישחק. קברניטי הנבחרת מקווים, כי רוזנטל יירפא מהפציעה שפקדה אותו באחרונה. גם אבי כהן עומד להגיע למשחק זה.

השר קצב הורה: יש להכיר בשחקני הכדורגל כעצמאים

מאת סופר "ספורט הארץ"

שר העבודה והרווחה משה קצב, הסכים להכיר בשחקני הכדורגל כעצמאים והינחה בהתאם את המוסד לביטוח לאומי — כך מסר דובר משרד העבודה והרווחה.

השר קצב, שנפגש עם יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול סוירי ועם ראשי מרכז הספורט, אמר כי הוא מכיר במישחק הכדורגל כעיסוק בעל אופי כלכלי, ועל כן הוא תומך בדרישת הכדורגלנים לספר את מעמדם לצורך קבלת ביטוח מפני תאונות עבודה ותגמולי מילואים מהמוסד לביטוח לאומי. שחקני הכדורגל אינם מוכרים עתה בביטוח הלאומי לא כשכירים ולא כעצמאים וזכויותיהם נפגעות. הם ביקשו להכיר בהם כעצמאים וכשכירים, כדי לקבל זכויות אלו.

השר קצב גם הציע לנציגי איגודי הספורט למנות בורר מוסכם שיחליט על מעמדם של הכדורגלנים כשכירים, או כעצמאים, לעניין הביטוח הלאומי ואמר להם, כי אם לא יסכימו למינוי בורר, יועבר הנושא להכרעת בג"צ, בעיקבות בקשה שהגישה קבוצת שחקני כדורגל.

גביע המדינה

היום סיבוב שביעי

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצות הליגה הארצית יצטרפו היום למישחקי גביע המדינה בכדורגל. תוכנית הסיבוב השביעי: הפועל עכו — מכבי רמת־עמידר, הפועל בת־ים — מכבי יפו, הפועל חיפה — הכח רמת־גן, הפועל טבריה — בית"ר נתניה, הפועל טירת הכרמל — מכבי לוד, הפועל קרית־אונו — הפועל קרית־מלאכי, מ. כ. נס־ציונה — הפועל רמת־גן, מכבי לזרוס חולון — מכבי אח"י נצרת, מכבי עפולה — הפועל יהוד, הפועל דימונה — מכבי שעריים, הפועל בני־צרפת — הפועל ירושלים, הפועל בית־שאן — הפועל בית־שמש, הפועל הרצליה — מכבי יבנה, הפועל כפר־סבא — הפועל חדרה. השעה הראשית למישחקים: 14.00.

28 אלף דולאר לאינגריד כריסטנאסן

גולד־קוסט, אוסטרליה (ע"ד). האתלטית הנורווגית בת ה־31, אינגריד כריסטנאסן, זכתה כאן בפרס של 28 אלף דולר, כשניצחה במירוץ הרחובות למרחק 15 ק"מ ב־50:21 דקות.

בין הגברים ניצח האמריקאי ארתורו באריוס יליד מכסיקו ב־44:31 דקות.

לנדל בלי בעיות

פתח בניצחון קל 6–3, 7–6, 6–2, באליפות אוסטרליה בה יתמודד עמוס מנסדורף עם הרוסי אנדריי צ'סנוקוב ● 2 מדורגים כבר הודחו

טניס

מלבורן (שרות "ספורט הארץ"). איוון לנדל, פאט קאש, מרטינה נוורטילובה וכריס אוורט, עברו ללא בעיות את הסיבוב הראשון של אליפות אוסטרליה בטניס על פרסים כספיים בסך כולל של 1.9 מיליון דולאר. אבל שני מדורגים כבר הודחו: האמריקאי פול אנאקון (13) והאוסטרלית דיאן באלסטראט (14).

אנאקון נכנע לצרפתי ז'רום פוטייה, שעלה מהמוקדמות וכבר הסדיר לעצמו טיסה חזרה הביתה. פוטייה ניצח 3–6, 4–6, 6–3, 7–5, 6–4. באלסטראט (לשעבר פרומהולץ), נכנעה לאמריקאית ונדי ווייט 6–2, 6–4, 6–8.

לנדל, המקווה לפתוח כאן בהסתערות על תואר ה"גראנד סלאם", ניצח את האוסטרלי הצעיר בריאן דר 6–3, 7–6, 6–2. וקאש, המדורג רביעי, הכניע את האוסטרי תומאס מוסטר 7–5, 6–1, 6–4, לעיני בני עירו. קאש נאלץ להתמודד גם עם כמה עשרות מפגינים שמחו על כך שהופיע בדרום־אפריקה. במישחקון האחרון העליב את שופט הקו ונקנס ב־500 דולאר.

נוורטילובה, המדורגת שניה, גברה על האוסטרלית אליזבת מינטר 6–3, 6–0. אוורט (מדורגת שלישית) הכניעה את האמריקאית גרטכן מייג'רס 6–4, 6–0 והמדורגת שמינית, זינה גאריסון, הגדילה לעשות בניצחון 6–0, 6–0 על האוסטרלית סטפאני פולקנר.

במוקד אירועי היום הראשון עמדו הטניסאים הצרפתים. יאניק נואה (מדורג חמישי) הפסיד בשתי המערכות הראשונות לרוג'ר סמית מבאהאמאס (מדורג 144 בעולם) 6–7, 5–7. לאחר מכן זכה בשתי המערכות הבאות 6–4, 6–2 ובמערכה המכרעת הציל שתי נקודות מישחק לפני שניצח 16–14.

טאריק בנאבילס, שיהיה יריבו של עמוס מנסדורף אם זה ינצח את אנדריי צ'סנוקוב, ניצח את האוסטרי הורסט סקוף 6–3, 7–6, 6–2. בנאבילס נקנס ב־1,000 דולאר על שהופיע עם פרסומת גדולה מן המותר על בגדיו וב־500 דולאר על התנהגות בלתי ספורטיבית. גי פורז'ה, שניצח את הקנדי גראנט קונל 6–2, 6–3, 6–4, נקנס ב־250 דולאר על ניבול פה. תיירי טולאן נוצח ע"י ההולנדי מנו אוסטינג 6–2, 7–6, 6–3 ותיירי שומפיין הפסיד לגרמני פאטריק קוהן 6–2, 7–5, 6–4, 6–7, 6–2.

האיטלקי קלאודיו פיסטולזי, שישחק נגד ישראל בחודש הבא במישחקי גביע דייויס בפאלרמו, נוצח ע"י השוודי ניקלאס קרון 6–4, 7–6, 6–1. יום שחור היה לטניסאים והטניסאיות מבריטניה. כל השבעה ששיחקו אתמול, נוצחו.

מחזיקות גביע

הערב (20.00 בכפר־גלעדי) נגד מאריאנדן

גליל־עליון שואף לניצחון שלישי בתוך שמונה ימים

מאת יצחק ברתנא
סופר "ספורט הארץ" בגליל

מישחק שלישי בתוך שבוע ימים. אחרי הניצחונות על סקוליני פזארו ומכבי רמת־גן, יארח הערב (20.00 בכפר גלעדי) הפועל גליל־עליון את מאריאנדן הבלגית, בבית ב' של רבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע.

מאריאנדן, שנוצחה בכל משחקיה, מוצאת את כדורסלני הגליל בכושר מצוין והם מועמדים לשחזר את הניצחון במיפגש הראשון בבלגיה (53–79).

על המאמן מולי קצורין לא מקובלת התחזית האופטימית והוא מתנסח בזהירות: "לא מצפה לנו מישחק קל. התוצאה שהשגנו שם, אינה משקפת את הפער בין שתי הקבוצות. הבלגים קבוצה טובה וחשוב שננצח אפילו בנקודה. מישחק זה הוא אימון למיפגש הליגה במוצ"ש נגד הפועל חיפה".

האימון המסכם אמש, התקיים במוראל גבוה. לניצחון 84–70 על מכבי ר"ג, במוצאי שבת, היה חלק בכך. החמישיה: פרימן, הנפלד, ליף, מרטין ופליישר.

כדורסלני מאריאנדן הגיעו לגליל שלשום. אתמול טיילו וקיימו אימון. הבוקר יתאמנו פעם נוספת. הכדורסלנים הבולטים בקבוצה הם שני הזרים ריצ'ארד (2.09) ומרטין (2.05) והבינלאומי קורניה (2.00).

ישפטו: קפלאני (טורקיה) וג'ונס (ויילס).

הפועל ת"א יוצא אופטימי לספרד

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפועל תל־אביב יוצא היום לספרד שם ישחק מחר מול קאי סארגוסה, ברבע גמר גביע קוראץ'. למרות שזו משימה קשה מאוד, ינסה הפועל ת"א לנצח. המאמן משה ויינקרנץ מאמין שניצחון אפשרי: "זו משימה קשה, אך בהחלט אפשרית. לא היה לנו זמן רב להתכונן, אך אנו עושים את המכסימום למישחק. מבחינתנו המישחק בסארגוסה הוא החשוב ביותר בתקופה הקרובה".

מרסר סובב קרסול

מאת סופר "ספורט הארץ"

לאונן מרסר, כוכב הפועל תל־אביב, סובב אמש לקראת סיום האימון את קרסולו. עדיין לא ברור בדיוק מה מצבו. מיד עם סיום האימון הושם הקרסול הפגוע בקרח ורק היום, אחרי מנוחה יתברר מה מצבו.

ברית המועצות "כן" לסאול

לוזאן (אי.פי.). בריה"מ היא המדינה ה־153 שהבטיחה, כצפוי, את השתתפותה במישחקים האולימפיים בסאול.

בכך הצטרפו הסובייטים לאלג'יריה, בהוטאן, אנטיגואה, לאוס ואנגולה, וכן לחמש מדינות מן הגוש הקומוניסטי, שכבר הודיעו להועדה המארגנת כי ישתתפו באולימפיאדה.

לעומת זאת, עלולות סין, צ'כוסלובקיה ו־12 מדינות נוספות למצוא עצמן בחוץ, אם יאחרו את מועד ההרשמה האחרון, מחר.

סאול תהיה האולימפיאדה הגדולה ביותר אי פעם, מבחינת מספר המשתתפות. לפני ארבע שנים, בלוס־אנג'לס, נטלו חלק במישחקים 140 מדינות, למרות החרם הסובייטי.

גרבוביץ' ישחק בברצלונה

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). עוד כדורסלן יוגוסלבי ישחק בעונה הבאה בספרד. כוכבה של פרטיזן בלגראד, גוראן גרבוביץ' (2.01), סיכם עם קבוצת ברצלונה. זאת אחרי שדראז'ן פטרוביץ' חתם על חוזה לשלוש שנים עם ריאל מאדריד. גרבוביץ' יחליף את האמריקאי מקדאנאל.

מכבי נתניה מבקשת להעמיד את אשש לדין

מאת סופר "ספורט הארץ"

אגודת מכבי נתניה מבקשת מההתאחדות לכדורגל להעמיד לדין את אהוד אשש, בלם בית"ר ירושלים. הנתנייתים מתלוננים על התנהגותו הבלתי ספורטיבית של אשש במישחק הליגה בשבת בין שתי הקבוצות. הבקשה תועבר ליועץ המשפטי של ההתאחדות שיחליט כיצד תגיב ההתאחדות.

ההונגרי הוטאק ישפוט במישחק ישראל בלגיה

מאת סופר "ספורט הארץ"

השופט ההונגרי אנטל הוטאק ישפוט במישחק הרעים הבינ־ארצי בין נבחרות ישראל ובלגיה, שיהיה ביום ג' של השבוע הבא באיצטדיון רמת־גן. הוטאק יסתייע בשני קוונים מישראל.

גביע אנגלי

שוב הגרלה נוחה למחזיקת הגביע

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). הגרלה נוחה למחזיקת הגביע קובנטרי, שתארח בסיבוב הרביעי (30.1) את המנצחת בין האחרונה בליגה הראשונה ווטפורד או האל סיטי מהליגה השניה. הפינליסטית טוטנהאם תתארח אצל פורטווייל מהליגה השלישית.

ליוורפול, אם תנצח הערב במישחק חוזר את סטוק סיטי, תתארח אצל המובילה בליגה השניה אסטון־וילה. שלושה מישחקים על טהרת הליגה הראשונה: מנצ'סטר יונייטד — צ'לסי, לוטון — סאות'המפטון, קווינס־פארק ריינג'רס — וסטהאם. אם תנצח נוריץ' את סוינדון יהיה מיפגש רביעי כאשר תתארח בניוקאסל.

★ יתר המישחקים: פורטסמות — שפילד יונייטד, בארנסלי — ברמינגהאם, שפילד ונסדיי או אולדהם — סאוטון או מידלסברו, ברדפורד סיטי — אוקספורד יונייטד, פלימות או קולצ'סטר — שרסבורי, אוריינט — נוטינגהאם, מאנספילד — וימבלדון, סקאנתורפ או בלקפול — האדרספילד או מנצ'סטר סיטי, ברייטון — ארסנל.

אן.בי.אי.

ה"טירון" סמית הוביל את סאקרמנטו לניצחון

ניו־יורק (אי־פי). ה"טירון" קני סמית קלע 16 נקודות ומסר 10 אסיסטים בניצחון 109–108 של סקראמנטו קינגס על סיאטל סופרסוניקס. סמית היה זה שמסר מאחורי הגב לאוטיס תורפ, שקלע את סל הניצחון. רג'י תיוס קלע 25 נק' לסקראמנטו. דייל אליס 30 וטום צ'יימברס 27, בלטו בסיאטל.

ניו־ג'רזי נטס נחלה את הפסד החוץ ה־21 שלה ברציפות מאז העונה שעברה. הפעם 87–105 במילווקי.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

חולון ספגה נוק־אאוט ברמלה

ויליאמס ומקנזי הובילו את קבוצתם לניצחון 97–93 ★ ירושלים גמלה למכבי נתניה (77–73) על ההפסד בגביע ★ ג'מצ'י צלף בחיפה

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

אין רגע משעמם בליגה הלאומית בכדורסל. כל מחזור וההפתעה שלו. אתמול עשו כדורסלני אליצור נוה דוד רמלה את ההפתעה התורנית, הם גברו על הפועל חולון, עם ארבעת השחקנים השחורים והמאמן האמריקאי שלה, 97–93.

יתר התוצאות במחזור הי"ב, היו צפויות. הפתעה מסויימת ניתן לראות בניצחון הקל של הפועל גליל־עליון על מכבי רמת־גן בכפר המכביה 84–70, במוצאי־שבת. במישחקים שהיו שלשום גבר הפועל ת"א על מכבי חיפה 103–92 ואליצור נתניה ניצח את בית"ר ת"א 134–105.

אמש גבר מכבי ת"א על הפועל חיפה ברוממה 106–91. הפועל ירושלים גמל למכבי נתניה על ההפסד ברבע גמר הגביע בניצחון 77–73 במישחק שהיה בנתניה.

וויליאמס לעג לאורחים מחולון

נו באמת — וכי חשבתם שאריל ויליאמס יתרשם מאוסף השחקנים המופיע בהפועל חולון. הבזוקתם אותו. אריל וחבורתו, קבוצת אליצור נוה דוד רמלה, גברו בביתם 97–93 (46–48) על החולונים במאבק צמוד ומתוח בכל מהלכו.

נכון שחולון "שוחר" 20 נקודות יותר מרמלה, והצפיעה תמיד עם שלושה שחקנים ומשהו. ומדוע שלושה ומשהו? כי הזה הוא רק משהו לעומת חבריו כמי העמה, ורכז משחק אין בקבוצה. אמנם מופיעים שחקנים שונים בתפקיד זה, אך כבראה רק לצורך הקישוט. מה נותר? ויליאמס, ובססר ומקנזי.

הפעם בילה ובססר זמן רב על הספסל, לאחר שצבר מוקדם 4 עבירות, כך שהמשחק כמו התנהל בין ויליאמס לחולון. מקנזי סתם הביט בהם במחצית הראשונה. בשניה כבראה נכח לדעת שחברו קצת עייף, ואז החל לקלוע לטווח כמכונת ירייה: 36 נקודות וגם 5 סלים של שלוש.

בדקות האחרונות התעשת ויליאמס והשיט סיוע צמוד לחבריו ובסך הכל קלע 31 נקודות בצרוף 15 כדורים חוזרים. וכך ניצח יחידי במשחק.

הפועל חולון כרגיל. ויסמן בשיאו עם 26 נקודות, מהן 6 סלים של שלוש, ושאר חבריו כמו עמדו ומחאו כפיים לויליאמס שלעג להם.

יעקב זינגר

בראון ניצח כמעט לבדו

אין בלאומית תחליף לאמריקאים. ריקי בראון, כדורסלן הפועל ירושלים, ניצח אמש כמעט לבדו את מגרת הטבלה, מכבי נתניה, המדורגת בסוף טהרת הכחול־לבן, וקלע 38 נקודות בניצחון הדחוק 77–73.

ירושלים, לאחר הפסד ביתי צורב לנתניה, בשבוע שעבר ברבע גמר הגביע, הצליחה ליצור פער מבטיח בן 17 נק' בדקה ה־13 (35–18). אולם פציעתו של קית בנט ובכיסתו של הוותיק הבן רוברי'ש בנתניה, סייעו למארחים לקלוע עד לסיום המחצית הראשונה לא פחות מ־16 נק', לעומת 4 בלבד של הירושלמים, ולצמצם את הפיגור ל־5 נק' בלבד בהפסקה.

בנתניה גילו יכולת טובה גם הדריק סטיב שלכטר, בקליעות מדויקות מטווח בינוני, וכן המאמן שוקי דיוויד בלאט. אבל "יהודי" שלמים הניח את הדעת רק ריקי בראון, ואילו האריסון, כנס וחזן היו רחוקים מיכולתם.

10 נק' רצופות של בראון בפתיחת המחצית השניה סייעו לקבוצתו לעלות ליתרון 16 נק' בדקה ה־28 (44–60), אך שלוש קליעות מדויקות, ל־3 של מייק קרטר החזירו את נתניה לתמונה בדקה ה־35 (68–73). מכל מקום, בראון לא הניח לניצחון החשוב להישמט מידיו. ועד לסיום קלע 4 נק' והבטיחו את ההישג החשוב.

חנן מאירי

חיפה התמוטטה בדקות הסיום

דורון ג'מצ'י גנב אמש את ההצגה והוליך את מכבי תל אביב לניצחון קל בסיום 106–91 (50–50) על הפועל חיפה. זאת אחרי שעד לדקה ה־30 התנהל מישחק שקול ומרתק. ג'מצ'י צלף בצורה מדויקת לסל החיפאי ועם שריקת הסיום זכה לתשואות רמות כשזרק כדור ממחצית המגרש וקלע סל נפלא של שלוש נקודות.

אולם לא רק ג'מצ'י גנב את ההצגה. בדקות רבות התנהל מאבק שקול ומרתק. במחצית הראשונה עבר היתרון מקבוצה לקבוצה כששלושת שחקניה שחורי העור של חיפה, יוסטון וולס ורוברטס, עושים עבודה מצוינת והיקשו על ג'מצ'י ומגי לברוח להם. חיפה הוליכה 9–4 לפני שהיתרון עבר לתל אביב 15–14. לאחר 26–26 הוליכה תל אביב 41–34 אבל חיפה השוותה ל־44–44 ו־50–50 במחצית.

גם אחרי ההפסקה עדיין היה מישחק מרתק. חיפה הובילה עד 58–61 (דקה 25) אבל אז באה המיתקפה של מכבי בניצוחו של חן ליפין שעלו ל־75–79 והגדילו את הפער בהדרגה. חיפה נחלשה ונראה שהעומס היה כבד על החמישיה החיפאית שסבלה גם מהעדרו של דורון קסקי (פצוע).

אברהם ציבין

נשים

גרוסמן קלעה 31 נק' אלומה גורן קלעה 35

האלופה אליצור תל־אביב ממשיכה לנצח בפתיחת משחקי הסיבוב השני בליגה לנשים בכדורסל. אתמול גברה על אליצור פתח־תקווה 93–61. אורלי גרוסמן קלעה 31 נק'. בניצחון הפועל גבעת חיים על בני יהודה 93–79 קלעה אלומה גורן 35 נקודות.

★ יתר התוצאות: מכבי תל־אביב — הפועל חיפה 65–63, הפועל תל־אביב — הפועל גלבוע 58–55, מכבי קרית מוצקין — הפועל ירושלים 55–48, אליצור קרית אונו — אליצור ראשון־לציון 65–57.

הליגה בכדורסל מחזור 12

אליצור נוה־דוד רמלה — הפועל חולון 93–97 (46–48)

● המצטיין: אריל ויליאמס
● לרמלה קלעו: מקנזי 36, ויליאמס 31, חזיז 16, ובססר 10, פולק 2, חדניק 2.
● לחולון קלעו: ויסמן 26, דאוסון 21, בארמור 16, טרי 13, אלימלך 8, אורבאג' 5, גוגין 2.
● שפטו: סוד וחדניק ורן בורנשטיין, 1,300 צופים ברמלה.

מכבי תל אביב — הפועל חיפה 91–106 (50–50)

● המצטיין: דורון ג'מצ'י
● למכבי קלעו: ג'מצ'י 36, מגי 26, בדקביץ' 13, ליפין 13, בארלו 10, אוראסטי 4, סימס 2, קוטליוס 2.
● לחיפה קלעו: יוסטון 29, וולס 21, רוברטס 20, גורס 9, שטיטוב 6 טסלר 5, ויטל 1.
● שפטו: רמי פישר ואסא קמינר, 3000 צופים בהיכל הספורט ברוממה.

הפועל ירושלים — מכבי נתניה 73–77 (34–39)

● המצטיין: ריקי בראון
● לירושלים קלעו: בראון 38, הריסון 11, קנז 9, חזן 5, בראיר 4, מילר 4, בנט 7.
● לנתניה קלעו: שלכטר 23, קארטר 19, רייסנר 10, בלאט 8, רוס 8, דובריש 3, רייס 3.
● שפטו: גמרור בריין וג'וזף אבריערב, 200 צופים, אולם "בן גוריון" בנתניה.

הטבלה

(אחרי מחזור 12)

.1	מכ. ת"א	1016–1185	24
.2	הפ. ת"א	990–1112	21
.3	חולון	1008–1057	20
.4	גליל	973–1067	20
.5	א. נתניה	1046–1105	20
.6	מכ. ר"ג	1068–1027	19
.7	ה. חיפה	999– 990	17
.8	רמלה	1101–1014	17
.9	מ. חיפה	1143–1120	17
.10	ירושלים	1071–1027	15
.11	בי. ת"א	1170–1079	14
.12	מ. נתניה	1095– 887	12

מלך הסלים

● מימסון (בית"ר)	386
● יוסטון (הפ. חיפה)	320
● דאוסון (חולון)	310
● ליף (גליל)	301
● מארגם — הפ. ת"א	297

במחזור הבא

● במוצ"ש: הפועל גליל־עליון — הפועל חיפה. ביום א': אליצור נתניה — הפועל תל־אביב. ביום ב': בית"ר תל־אביב — מכבי נתניה, מכבי חיפה — אליצור נוה־דוד רמלה, הפועל חולון — מכבי רמת־גן, מכבי תל־אביב — הפועל ירושלים.

עצי היער מרכינים צמרתם

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתו של חברנו

משה קולר

מחלוצי ובוני מפעל היעור בארץ

ההלויה תתקיים היום יום שלישי, כ"ב בטבת תשמ"ח, 12 בינואר 1988 בשעה 12.30 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה

קרן קימת לישראל
ההנהלה וארגון העובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה

טובה רונקין

לבית קורקין

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי כ"ב בטבת תשמ"ח 12.1.88 במושבה יבנאל בשעה 14.30.
תתבודה תצא מבית המנוחה, רחוב עבאס 56 ב', חיפה בשעה 13.00.
יושבים שבעה בבית המנוחה.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו

יוסף ראב

ההלויה תתקיים היום יום שלישי כ"ב טבת תשמ"ח 12.1.88 בבית העלמין החדש ברמת־השרון (צומת מורשה) בשעה 2.00 אחר הצהריים.

המתאבלים: בנותיו: חנה ראב
חיותה רוזמן וב"ב
בניו: טוביה ראב וב"ב
ברוך ראב וב"ב

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

רוני חוצ'נר ז"ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה מחר, יום רביעי, כ"ג בטבת תשמ"ח, 13.1.88 בשעה 15.00 בבית העלמין בהרצליה.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ

המשפחה

חמש שנים לפטירתו של יקירנו

ד"ר הנס קדיש ז"ל

נעלה לקברו ביום ה' 14.1.88 כ"ד טבת תשמ"ח בשעה 3.00 אחר הצהריים בבית העלמין בקרית־שאול.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו

טוני אזניה ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה ביום חמישי כ"ד בטבת תשמ"ח 14.1.88 בשעה 15.30. ובשעה 16.00 נתייחד עם זכרה במועדון.

ברוך אזניה
ובית גבעת חיים איחוד

לנורית ורמי רותם
וכל בית חצבה

משתתפים בצערכם על מות

עופרית ז"ל

כל בית עיד־יהב.

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
חיים שרביט
במות

האב ז"ל

ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו

שרותי תעופה בע"מ
הנהלת החברה

למשפחת גיצלטר

משתתפים באבלכם הכבד במות

עו"ד אליהו גיצלטר

בית הוצאת מסדה בע"מ
משפחת ברש

משפחות יהודית ואבנר פרץ
מירי ויעקב ששון
רחל ויהודה תגר
יעל ורמי ארז
וילדיהם.

מבכים
את מותו של יקירם

אליהו גיצלטר ז"ל

ולמרגו שלנו חיזקי ואימצי!

למשפחת גיצלטר

איתכם באבלכם הכבד במות

עו"ד אליהו גיצלטר

רורברג קבלנות והנדסה בע"מ
שולה אריאל וב"ב
איזי רורברג וב"ב

למשפחת גיצלטר

אתכם באבלכם על מותו של

אליהו ז"ל

צלר מאיר, גרטש, פילוסוף עו"ד

למרגוט, לארנון ולעמירם

אתכם באבלכם הכבד על פטירת

עו"ד אליהו גיצלטר ז"ל

ידיד אמת

משפחת טריואקס

ברחבי המדינה

ליזר משטרתי יגלה טביעות אצבע סמויות על חפצים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

במעבדות לזיהוי פלילי של המשטרה יופעל בקרוב מכשיר לייזר חדש ומשוכלל, שיאפשר גי־לוי טביעות אצבע סמויות על חפצים, בשיטות מתקדמות ביותר — מסר ביטאון המשטרה "מראות", שהופיע באחרונה. הבדיקות במ־כשיר הלייזר מבוצעות באמצעות חומרים כימיים המבליטים טביעות סמויות של אצבעות. הראות היטב במכשיר הלייזר, או במכשיר תאורה המיר־לייזר.

בשנתיים האחרונות נערכו ני־סויים במיכשור החדיש. בקרוב תצויד גם המעבדה הניידת לזיהוי פלילי במכשיר החדש, כדי לאפשר לזיהות העוקבות בשטח גילוי טביעות אצבע בצורה יעילה ורחבה יותר. בשלב הראשון ייעשה השי־מוש במיכשור החדיש במקרי עבירות ופשעים חמורים.

סופר "הארץ" מציין, כי על אף השיכלול בגילוי טביעות אצבע, עדיין יש למשטרת ישראל בעיה קשה בזיהוי טביעות כאלה. הזיהוי נערך בשיטה ידנית, ולעתים חול־פים חודשים עד שמזוהה עבריין לפי טביעת אצבע שלו, שנמצאה בזירת העבירה. במשרד המשטרה ובמ־משטרה בוחנים עתה שיטות למי־חשוב זיהוי טביעות אצבע, אך בגלל מחסור בתקציבים יש עיכובים בהפעלת שיטות מתקדמות בתחום הזה.

עשרות צעירים מוחזקים בבתי מעצר בארץ זמן רב מהדרוש

בגלל עומס העבודה המוטל על קציני־המבחן הנדרשים להכין תסקירים לבתי־המשפט

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

קציני מבחן העוסקים, בין השאר, בהכנת תסקירים לבתי־משפט בעני־ינם של נאשמים לקראת קביעת עונשים, טוענים כי בבתי־המעצר מוחזקים כיום עשרות צעירים שמשפטיהם נמשכים תקופות ממושכות מהנדרש, משום שקציני המבחן אינם מסוגלים לעמוד בקצב הנדרש להכנת התסקירים לבתי־המשפט.

קציני המבחן מתריעים כי עד סוף השנה "יהיו בתי המעצר מלאים בעצירים שגזר־דינם לא נקבע ובתי־המשפט ייסתמו".

לטענת קציני המבחן, נוצר בי־אחרונה מחסור ב־25 קציני מבחן המהווים כ־10% מכלל קציני ה־מבחן בארץ כיום. עובדה זו הביאה לכך שכשליש מהמקרים שהובאו לטיפול קציני המבחן בשנה הי־אחרונה לא טופלו כלל, או שזכו לטיפול חלקי.

שרה וילברשטיין, מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים אומרת כי בשנת 1987 טופלו למעלה מ־20 אלף תיקים על ידי קציני המבחן בישראל, כ־15 אלף תיקים מתוכם עסקו בהכנת תסקירים לבתי־משפט בעניינם של מבוגרים וקטינים. עומס העבודה הגדול הביא ל־תחלופה גדולה בקרב קציני המבחן ולפרישה של ותיקים ומקצועיים.

המשטרה וחברות הביטוח מקימות יחידה מיוחדת לאיתור כלי־רכב גנובים

מסוק משטרתי יופעל לסריקות שטחים מרומים

מאת אריה לביא

שר המשטרה חיים בר־לב נענה לפנייתו של יו"ר איגוד חברות הבי־טוח, אלפרד גולץ, והורה לגשת להקמתה של יחידה משטרתית שתעסוק במניעת גניבות רכב ובאי־תור רכב גנוב.

גולץ הציע להקים את היחידה בפגישה עם שר המשטרה לפני שבועות אחדים. בפגישה השתתף גם סגן יו"ר האיגוד, שבתאי אנגל, שעסק בבדיקת הנזק לחברות הבי־טוח בנושא הרכב. חברות הביטוח הציעו שאת היחידה יממנו הן עצמן.

בימים אלה התקבל באיגוד חברות הביטוח מכתב של השר המאשר את הקמת היחידה. זו תכלול, לבד משוטרים, גם כלי־רכב ומסוק, והפעלתה תמומן על־ידי חברות הביטוח.

היחידה תופעל לחצי שנת ניסיון, ולאור תוצאות הפעלתה יוחלט על המשך פעילותה.

בעוד שבוע מתכוון גולץ להביא את הנושא התקציבי לאישור הוועד המרכזי של איגוד חברות הביטוח.

"מורת הגאונים" — בת 86

אילונה פהר (במרכז) תושבת חולון, גילתה וטיפחה כשרונות מוסיקליים רבים בקריירה הארוכה שלה. המפורסמים שבהם הם הכנר פנחס צוקרמן, שלמה מינץ ושמואל אשכנזי. במלאות לה 86, ביקרו אצלה ראש עיריית חולון, חיים שרון (משמאל) הגברת מניה אלון, אלמנתו של ראש העיר הקודם, פנחס איילון ז"ל. (צילום: אורי מאירי)

ילדה בת 13 נאנסה שלשום בשכונה בצפון ירושלים

(ע). ילדה בת 13 נאנסה שלשום בערב באחת השכונות בצפון ירושלים.

הילדה הועברה לבית־החולים "שערי צדק". במשך הלילה דובבו אותה חוקרי המשטרה בבית־החולים כדי לקבל פרטים על האונס. עד עתה לא נעצר כל חשוד במעשה.

מקרה כלבת נתגלה ליד מושב ירחיב באזור השרון

מאת אבי גנאור סופר "הארץ"

כלב נגוע במחלת הכלבת נתגלה אתמול במושב ירחיב בשרון. זהו מקרה הכלבת הראשון מזה שנים שנתגלה בסמוך למרכז עירוני. בשנת 1987 נתגלו בישראל ובגדה 28 מקרי כלבת, רובם בשועלים ובתנים.

ד"ר ארנון שמשוני, העומד בראש המכון הווטרינרי בבית־דגן, מסר אתמול כי הכלב שנמצא נגוע בכלבת נושך על־ידי כלב משוטט. לדבריו, המחלה עלולה להתפשט במהירות ולכן בכוונת השירות הווטרינרי לנקוט בצעדים מיידים נגד התפשטות המחלה.

רכש מכשיר וידאו במחיר "מציאה" — וקיבל אבנים

(ע).תושב אור־יהודה שהשתכנע שלשום לרכוש מכשיר וידאו ב־500 שקל, קיבל אריזה של וידאו שהכילה... אבנים.

למקום־עבודתו של האיש בשכונת יד־אליהו בתל־אביב, הגיע שלשום אלמוני והציע לו מכשיר וידאו תמורת 600 שקל. לאחר מו"מ סיכמו השניים על מחיר נמוך יותר, 500 שקל, ונסעו לחצר סמוכה. שם הוציא המוכר קופסת מכשיר וידאו וקיבל תמורתה את הכסף.

כאשר פתח הקונה המאושר את הקופסה, כעבור זמן, גילה בתוכה אבנים.

דליה ברזילי חזרה מארה"ב עם כבד חדש שהושתל בגופה

(ע). דליה ברזילי (24) מחדרה, שבה לארץ בסוף השבוע לאחר שני ניתוחי השתלת כבד שעברה במרכז ההשתלות פיטסבורג בארה"ב.

"חבל שהייתי צריכה לעבור את הניתוח בחו"ל. אני מקווה, שבע־תיד כל החולים הזקוקים להשתלת כבד ינותחו בישראל, וד"ר יגאל גם לא ייאלץ לעזוב את הארץ", אמרה אתמול דליה ברזילי.

על חוויותיה לפני ואחרי הניתוח, סיפרה דליה ברזילי: "ללא האמון והעידוד שקיבלתי מד"ר יגאל, לא הייתי יכולה לשאוב את הכוח לעמוד בדעתי הנחרצת. ד"ר קם היה בצוות המנתחים בניתוח הראשון, ובניתוח השני הגיע 7 שעות לאחר הניתוח. בעלי הורחן שהה לידי 24 שעות ביממה".

הזוג ברזילי ביקש להודות לעובדי חברת החשמל, שתרמו מכספם למימון הניתוח היקר, ולמשפחת מוד מחדרה, שטיפלה בבתם שנשארה בארץ, והבטיחו לפעול למען חולים אחרים כדי שינותחו בישראל ולא בחו"ל.

ב"אסף הרופא" מנסים להציל חולה בחסר־דם באמצעות תרופה חדישה שעודה בניסוי בחו"ל

מאת עדנה אריאלי
סופרת "הארץ"

במחלקה הנפרולוגית בבית־החו־לים אסף הרופא בצריפין, נעשה ני־סיון להציל חייה של חולה הסובלת ממחסור בדם, באמצעות תרופה חדישה שנמצאת בניסוי קליני על חולי דיאליזה בארצות־הברית ובאירופה.

מנהל מחלקה פנימית א' בבית באסף הרופא, ד"ר דוד מודעי, מסר שחוסר דם היא תופעה שכיחה אצל חולי דיאליזה. התרופה נקראת "אריטרופואיטין", והיא הורמון המגרה את מח העצם ליצירת כדו־ריות־דם אדומות. הורמון זה ניתן לגי־דול כיום באמצעות הנדסה גנטית בתרביות מחוץ לגוף. הניסוי הקליני בתרופה זו בארה"ב, הוכיח כי אצל חולי דיאליזה שקיבלו את התרופה דרך הפה, עלה אחוז ההמוגלובין בדם ומנע צורך בעירויי דם.

האישה המאושפזת בבית־החולים אסף הרופא היא בת 24, אם לשני ילדים. יש לה סוג דם נדיר ביותר, שרק מעטים מאוד בעולם נושאים אותו. אחי האישה נושא את אותו סוג דם ותרם מספר מנותדים בחו־דשים האחרונים. הרופאים אסרו עליו להמשיך ולתרום, לבל יסכן את חייו.

ערך את העמוד: אריה השביה

המשכים מעמוד 1

קלמנוביץ' היה במוסקווה

(סוף מעמוד 1)

מעצר חשוד בעבירות ביטחוניות חמורות. לאחר מכן הובא החשוד, לאחר שעות העבודה, לשופט בית משפט השלום בפתח תקווה שלי טימן.

בדיון נכחו נציג המשטרה תת־ניצב אלכס איש שלום, סניגורו עורך הדין אמנון זכרוני ומספר חוקרים. הקצין הבכיר מסר לשופט את בקשת המעצר, שעל תוכנה חל צו איסור פרסום.

שלשום בערב שוב הופיעו הצד־דים, והפעם בביתו של השופט טימן בכפר סבא. לבקשת המשטרה, הותרה לפרסום עובדת מעצרו של קלמנוביץ' ומהות החשדות המיוח־סים לו, אך הוטל צו איסור פרסום על כל מהלך החקירה. הארכת המעצר הנוספת של קלמנוביץ' צפויה ב־17 בינואר.

מירה וחנוך קלמנוביץ', הוריו של החשוד בריגול, מתגוררים ברחוב ביאליק בפתח תקווה. האב עובד בבית חולים בתל אביב והאם בעיר־יית תל אביב. לחשוד אחות בשם רעיה המתגוררת בראשון לציון.

כאשר שאלה אותם אתמול סו־פרת "הארץ" מספר שאלות על בנם, הכחישו ההורים כל שייכות אליו, והשיבו "טעות" לכל שאלה.

נודע כי הוריו של החשוד בריגול בזמנו עם היוודע דבר מעצרו של בנם. עוד נודע כי הם ביקרו כבר את בנם העצור, ככל הנראה בסוף השבוע שעבר. מקום מעצרו של קלמנוביץ' חסוי.

שבתאי קלמנוביץ' נחקר עתה בחשד לעבירה של ריגול לטובת ברית המועצות וקיום מגע עם סוכן זר. בהכנת החומר המשפטי נגד קלמנוביץ' תעסוק פרקליטות מחוז תל אביב, שבתחום שיפוטה התגורר החשוד.

חוק העונשין, בפרק העוסק בפגיעה בביטחון המדינה, קובע כי העונש המרבי על עבירת ריגול הוא 15 שנות מאסר, ועל ריגול חמור — מאסר עולם. ההבדל בין ריגול לריגול חמור, על־פי החוק, הוא בכוונה. מי שריגל והתכוון לפגוע בכך בביטחון המדינה, דינו מאסר עולם.

החוק קובע כי אין זה משנה אם הידיעה שנמסרה לאויב היתה נכונה או מוטעית. בעצם מסירת החומר יש משום ביצוע העבירה.

החוק קובע עוד שמי שקיים מגע עם סוכן זר ואין לו הסבר סביר לכך, ניתן להרשיעו. עם זאת, לא יורשע אדם בעבירה של קיום מגע עם סוכן זר אם לא התכוון לעשות זאת ולא התכוון לפגוע בביטחון המדינה.

הפרק הדן בעבירות בביטחון המדינה עוסק גם בפגיעה ביחסי החוץ של המדינה. החוק קובע כי מי שהתכוון לעשות מעשה נגד מדינה, שיש לישראל עניין בקיום יחסים עמה, דינו מאסר של שבע שנים.

קלמנוביץ' שהה במוסקווה במשך שבועיים במחצית השנייה של נובמבר. הוא לקח עמו קבוצת שרים מסיירה ליאונה כדי להביא ל־חתימתו של הסכם בין השלטונות הסובייטיים לבין ממשלת המדינה האפריקאית, על כריית זהב ב"שדות רוסיות".

קלמנוביץ' בילה את הימים האחרונים של אוקטובר בלונדון, בטרם הוסגר לארה"ב על־פי בקשה אמריקאית, בשל החשד כי הפקיד המחאות מזויפות בבנק במונטה קארלו. אלא שכעבור זמן קצר שוחרר בערבות והורשה לעזוב אף את גבולות המדינה.

מניו יורק נסע קלמנוביץ' ל־פרנקפורט, שם פגש את השרים האפריקאים. הוא הכיר להם כמה יפהפיות בריטיות וגרמניות, שעמן סעד במסעדה מפוארת במינכן.

באמצע נובמבר טס קלמנוביץ' למוסקווה, שם שהה במלון "רוסיה", ואחר כך ביקש לשוב ללונדון. ככל הידוע אסרו השל־טונות הבריטיים את כניסתו ל־מדינה. הוא טס לסיירה ליאונה, ועל־פי מקור אחד גם לקניה.

טניה קלמנוביץ', אשתו, נראתה לפני שבוע בלונדון, אך לא הכירה את מעצרו של בעלה. קלמנוביץ' עמד לקנות בית ברובע המפואר "מייפר" בלונדון, ואף שילם תמורתו מקדמה של 100 אלף ליש"ט. הוא ביטל את העסקה כעבור ימים ספורים מסיבות לא־ידועות.

שותף לעסקותיו של קלמנוביץ', שידע על נסיעותיו לבריה"מ, אמר לסופר "הארץ": "אינני מבין איך מי שנחשב למסורב עלייה ונאם נגד הרוסים כל הזמן הורשה לשוב לבר־יה"מ ולצאת ממנה באופן חופשי".

מקור אחר, המתמצא בענייני אפ־ריקה, סיפר כי קלמנוביץ' נהג להתפאר באוזניו על קשריו הטובים עם ה"קג"ב".

בכאב ובצער
אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
ריקי זק
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי כ"ב בטבת תשמ"ח (12.01.88) בשעה 2.15 אחה"צ בבית־העלמין סגולה, פ"ת.

אבלים: אמה – רחל חרל"פ
בעלה – אבי זק
ילדיה – רויטל וניר
אחותה וגיסה – מלי ומוריס מרכוס

לאבי זק
מנכ"ל חברת אוברסיז קומרס בע"מ
משתתפים בצערך הכבוד במות
רעיתך
ריקי ז"ל
ההנהלה והעובדים
אוברסיז קומרס בע"מ

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
עמוס בהיר
במות
אביו ז"ל
ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו.
פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של
מר אבי זק,
מנכ"ל מסוף אוברסיז
על מות
הרעיה ז"ל
שמואל שלזינגר
אשדוד בונדד בע"מ

לד"ר **ברכה רגר**
איתך בצער ובכאב
על מות אמך
איטקה ברמן ז"ל
רנה, פרויקה, עמוס ויעל ביגון

יחד עם **אבי רויטל וניר זק**
אבלים וכואבים על
ריקי בת אימנה
פולה זק
עופרה וצביקה דרייזין
אליאור ואב זק

למר **אברמוביץ**
איתך באבלך במות
אימך
מזונות מגלד בע"מ

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
אברהם גליטמן והמשפחה
על מות
האב ז"ל

לאורה ולמשפחה
תנחומים במות
האם
מקהלת רינת:
ההנהלה, סטגלי ספרבר והזמרים

ג'וינט ישראל

מכון ברוקדייל לגרונטולוגיה והתפתחות אדם וחברה

אש"ל
האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן בישראל

במלאת שנה לפטירתו של
פרופ' יצחק מרגולץ ז"ל
תערך הרצאת זכרון לזכרו

ביום חמישי כ"ד טבת תשמ"ח 14.1.88 בשעה 10.00 בבוקר באולם ההרצאות של מכון ברוקדייל, גבעת ג'וינט ירושלים.

דברי פתיחה: **פרופ' שמעון ברגמן**
הרצאה: **פרופ' מיכאל דיוויס:** בעיות בהערכת בריאותם של זקנים בארץ.

הציבור מוזמן.

לאורה פינקל
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
הלוח הארצי
ההנהלה והעובדים

במלאות שנה לפטירת יקירנו
מאיר מרבך ז"ל
נתיחד עם זכרו מחר, יום רביעי, 13.1.88 כ"ג בטבת תשמ"ח בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה
נפגשים בשער הראשי של בית העלמין (בכביש חיפה־תל אביב)

מאיר מרבך בע"מ — המשפחה

לד"ר **א. קאופמן וב"ב**
משתתפים באבלך הכבד
במות **אביך ז"ל**
האיגוד הישראלי לאנדודונטיה

לדר' א. קאופמן וב"ב
איתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
מחבריך בסקציה לאנדודונטולוגיה
ביה"ס לרפואת שינים אוניברסיטת ת"א

למר **אברמוביץ**
איתך באבלך במות
אימך
מפעלי קרור קר־פרי

למרגוט, ארנון, עמירם ואורון
אבלים על מותו של
אליהו ז"ל
ידיד ורע
עדית ואהוד אלקון
אסתי ואליעזר אלקון

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
לאה אברמוביץ
אלמנת לייב אברמוביץ ז"ל

ילדיה: צבי וסוניה אברמוביץ
דות וברטו זיתוני
נכדיה: רפאל ולילי זיתוני
דליה ואבי שורצברד
דני זיתוני
מיכל ואריה ביבי
אריק ואורית אברמוביץ
אחיה, אחיותיה וכל בני המשפחה

הודעה על מועד ההלוויה תפורסם מחר

זקוק דחוף למודעה?
מודפון

صكذا عن الأصل

صورة عن الأصل

הלוח הארצי — הארץ חדשות

שרותי כח־אדם למלונאות בע"מ

לבתי מלון ברחבי הארץ
דרושים/ות
★ מנהל/ת מלון 3 כוכבים
★ מנהל/ת משק בית
★ סו שף
★ טבחים בכל הרמות
★ חדרנים/ות
★ מלצרים/ות
★ אנשי אחזקה מקצועיים
★ מנהלי חשבונות ועובדי C/L
אפשרות להסעות למקומות העבודה
★ ★ ★
אפשרות לקבלת שרותי ייעוץ ורפולוגיות ע"י שאול הללי
אבן־גבירול 149 ת"א (ליד הקסטל)
טל: 03-5466614, 03-443712

עירית כפר סבא

מכרז משולב על משרה פנויה של מנהל השרות הפסיכולוגי החינוכי

הכישורים הדרושים:
בעל תואר מומחה - מדריך חינוכי או לפחות במעמד מתמחה בהדרכה. בעל נסיון בניהול, לרבות ניהול צוות עובדים.

דרגת המשכורת:
עפ"י כישורי המועמד בדירוג מח"ר
על המועמד להגיש את מועמדתו ב־כתב למזכיר העיר תוך ציון קורות חיים לא יאוחר מיום שישי 22.1.88

יצחק ולד
ראש העיריה

לחברה ציבורית
דרוש
מהנדס ביצוע
לתפקיד מהנדס החברה
לניהול, תיאום ופיקוח פרויקטים שונים של בניה.
ניסיון מוכח של 5 שנים לפחות.
לפנות בכתב יד בלבד לת.ד. 26532 תל־אביב עבור "מהנדס" בצרוף קורות חיים
- סודיות מובטחת -

האם את/ה צעיר/ה דינמי/ת כשרוני/ת?
ההזדמנות שלך לנצל את כשרונך האישי במקום שיגמול לך על הצלחתך בשכר בסיסי גבוה, יום עבודה מקוצר. בתנאים מפתים, 5 ימים בשבוע.
מסע השתלמות לחו"ל (לאחר כ־6 חודשים)
ים — 02-244279 ים — 02-246044

דרושה
מזכירה מנוסה
הכישורים הדרושים:
1. שפת אם גרמנית.
2. ידיעת השפות עברית, אנגלית.
3. ניסיון מעשי בעבודות מזכירות.
4. הדפסה במכונה.
נא לפנות בכתב יד (בעברית) ולציין מס' טלפון לת.ד. 10513 רמת־גן 52150 עבור מס' 61.

לחברת אלקטרוניקה
דרושים
1. מהנדסי אלקטרוניקה R.F
2. הנדסאי אלקטרוניקה R.F
3. טכנאי אלקטרוניקה R.F
4. טכנאי מכניקה עדינה
לביצוע עבודות תכנון, פיתוח ובניית מכשירי קשר בתחום ת"ג, תג"ם.
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים וניסיון בעבודה לת.ד. 7170 פתח תקוה מיקוד 49250

לבנק ישראל בתל־אביב
דרושים
שומרים ומאבטחים ליחידת הבטחון
העבודה המוצעת היא במשמרות על בסיס שעות ומתאימה לסטודנטים
הכישורים הדרושים:
1. משוחררי צה"ל (עדיפות ליוצאי יחידות שדה, בוגרי קורס מכ"ים) לתפקידי שומרים.
2. קציני צה"ל משוחררים יוצאי יחידות שדה - לתפקידי מאבטחים.
3. השכלה תיכונית.
4. כושר בריאות תקין
המעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, יפנו למשרדי בנק ישראל בתל־אביב, רח' ליליינבלום 37, ביום ב' 11.1.88 בין השעות 09:00-14:00
על המועמדים להביא עימם תעודת זהות, תעודת שחרור מצה"ל מפקס מילואים, קורות חיים ושתי תמונות

דחפון
שרות מודעות טלפוני של **דחף**
לבעלי כרטיסי אשראי
ויזה, ישראכרט ודיינרס
03-611001

לפרויקט תקשורתי
בשרון
דרוש/ה איש/ת מכירות מעולה
נסיון מוכח במכירות
הכרת מפעלים וגורמים
בשרון - עדיפות
בעל רכב
תנאים מעולים
למתאימים
052-913093
052-913106

דחפון
שרות מידע טלפוני של דחף
03-611001

דרוש/ה
ספר/ית
תנאים טובים
רצוי + קליינטורה
03-281890

משרד החינוך והתרבות
אגף הנוער

דרוש
מנהל/ת יחידה לקידום נוער בבאר־שבע

התפקיד כולל: ניהול צוות מדריכי נוער מנותק - בעיר. אחריות להפעלת השירותים, במסגרת התכניות החינוכיות לאוכלוסיית הנוער שבטיפול המחלקה.
פיתוח המערכת
דרישות התפקיד: תואר ראשון לפחות במדעי ההתנהגות. ניסיון בעבודה עם נוער. עדיפות לבעלי ניסיון ארגוני בשירותי רווחה. העבודה בשעות לא שגרתיות.
העובד שיבחר יועסק ע"י הרשות המקומית
מועמדים הרואים/ות עצמם מתאימים/ות, יפנו בכתב בצרוף אישורים המלצות למר שלמה וגטורה — משרד החינוך והתרבות — אגף הנוער, מחוז דרום — רח' החלוץ 110, באר־שבע, טל. 057-34141.
מועד אחרון להגשת מועמדות: א' שבט תשמ"ח (20.1.88)

זהולה בע"מ ○ שרותי כח אדם ○
רח' בן יהודה 19 ירושלים
טל: 02-242312
דרושים
★ מהנדס/ת תעשייה וניהול
★ מהנדס/ת מכונות
★ מהנדס/ת חומרים
★ איש מנהלה וארגון למשרה חלקית

קריירה שרותי כח אדם בע"מ

לסניפינו בת"א, נתניה ורחובות
★ **הנדסאי חשמל / חשמלאים מוסמכים** נסיון תעשייתי, לעבודה במשמרות, 5 ימים בשבוע.
★ **רתכים חשמל / שריון / CO_2** מנוסים, פרופיל צבאי גבוה.
★ **מכונאים** בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי, לעבודה במשמרות, 5 ימים בשבוע.
★ **מכונאי רכב בנזין / דיזל** בוגרי בי"ס מקצועי, נסיון של שנתיים ומעלה.
★ **פועלי ייצור** פרופיל צבאי גבוה, לעבודה במפעל בסחוני.
★ **מזכירות** עברית, עברית/אנגלית מנוסות + הדפסות, רצוי ידע בעיבוד תמלילים.
★ **כתבניות־תמלילניות** עברית / עברית/אנגלית מנוסות.
★ **מזכירת כ"א** מנוסה + הדפסות, לאזור חדרה.
★ **מזכירת מפעל** אנגלית ברמת שפת אם + ידע בהדפסה ע/א, לעבודה בנתניה.

לסניפנו בתל־אביב
★ **נהגי ג'** מנוסים בהובלת סחורות, גיל 30 +. לעבודת לילה, 5 ימים בשבוע.
★ **מפעיל P.C.** + ידע בתשכשבת ודיסקטים. לעבודה בשעות אחה"צ.
★ **מלגזן** לעבודה בחברה תעשייתית בבת־ים.
★ **פועלות ייצור** לעבודה בחולון, משמרת בוקר או אחה"צ.
★ **חשב/ת שכר** נסיון שנתיים ומעלה בחשבות שכר ממוחשבת.
★ **פקידת יבוא** מנוסה, שליטה באנגלית ובצרפתית, למשרה מלאה.

לסניפנו ברחובות
★ **עוזר חשמלאי** בעל נסיון תעשייתי, לעבודות אחזקה (משמרות אתה באזור לוד־רמלה).
★ **מסגר אחזקה** לבניית סככות תעשייתיות. ידע בהריתוך וכירסום. נסיון דומה 3 שנים לפחות.
★ **איש רכש** רצוי מהנדס / הנדסאי אלקטרוניקה. נסיון בפיתות.
★ **קניין מכני** הנדסאי/טכנאי מכונות + נסיון רב ברכש.
★ **מזכירה** מנוסה + הדפסה ע/א, רצוי ידע בעיבוד תמלילים, לעבודה מעניינת בירושלים, 5 ימים בשבוע.

משרות קבועות, תנאים מצויינים, אחוזות והסעות
תל־אביב, דיזנגוף 158, טל. 03-5449848
נתניה, שמואל הנציב 17, טל. 053-338901
רחובות, הרצל 185, טל. 08-465277

הכח שלנו הוא כח אדם, קריירה.

האוניברסיטה הפתוחה

דרוש/ה
רכז/ת קורס תוכניות לימוד
הכשורים הדרושים: תואר שני לפחות באחד מהתחומים הבאים:
– פיתוח והערכה של תוכניות לימודים
– טכנולוגיה ומחשבים בחינוך
– ניקות תשיקות בהוראה
יועדפו:
– בעלי נסיון בהוראה בבתי ספר תיכוניים
– בעלי נסיון בהדרכת מורים
דרישות התפקיד:
– פיתוח ערכות להשתלמויות בנושא חינוך והוראה
– גיבוש צוות מנחים ארצי והנחייתו
– מנחיים באזור המרכז
– בעל רכב ויכולת ניידות
היקף המשרה: 30:00 שעות שבועיות
נא לפנות בכתב יד אל היחידה לעובדי חינוך והוראה האוניברסיטה הפתוחה ת.ד. 39328 תל־אביב ולציין פירוט קורות חיים נסיון בעבודה והמלצות

דרוש/ה
סטטיסטיקאי/ת
המשרה כוללת: ייעוץ לחוקרים בתחום פסיכולוגיה וחינוך, עיבוד וניתוח נתונים סטטיסטיים והרצת תוכניות במחשב.
הכישורים הדרושים: תואר שני לפחות (או לקראת סיומו) בסטטיסטיקה. ידע נרחב בסטטיסטיקה ובשיטות מחקר נסיון מעשי בעבודות סטטיסטיות ובהרצות במחשב

דרוש/ה
איש מחקר
המשרה כוללת תכנון נסויים, סקרים ומחקרים בתחום הפסיכולוגיה והחינוך, ניתוח הנתונים וכתיבת העבודות
הכישורים הדרושים: תואר שני ומעלה בפסיכולוגיה או בחינוך. ידע נרחב בשיטות מחקר. נסיון מוכח (מעבר ללימודים) בכל השלבים של המחקר כולל כתיבת העבודה.
נא לפנות לצוות הערכה באוניברסיטה הפתוחה רח' קלאוזנר 16 רמת אביב ת.ד. 61392 ת"א טל: 03-422663 בציון קורות חיים מפורטים, ניסיון קודם בעבודה ומספר טלפון להתקשרות.
– סודיות מובטחת –

ORS שרותי כח אדם

חיפה
מח' טכנית
★ **אנשי רכש תעשייתי** בעלי ניסיון בתחום המתכת חלפים לציוד מכני אנגלית טכנית ורוקומנטציה – קבועה.
★ **הנדסאי חשמלאי/חשמלאי ראשי** בעל ניסיון למתח גבוה מעל 6,000 וואט. ניסיון 4־6 שנים בתעשיה, ניסיון בניהול צוות עובדים.גיל 30־40 – קבועה.
★ **חשמלאי תעשייה מוסמכים** מנוסים מאזור חיפה, נצרת, טבריה לעבודה קבועה.
★ **לבורנט** לעבודה בתחום ביקורת טיב, במשמרות – יוצא צבא.
★ **רתכי פלדה ואלומיניום** טיג־מיג וריתוך co2 בעלי ניסיון רב. שכר מיוחד למתאימים.
★ **כרסמים אוניברסליים** בעלי ניסיון למשרה קבועה שכר בהתאם לכישורים.
★ **רתך אלקטרודה** ר"co2 מעולה רצוי מועמדים שעבדו בחברת חשמל או בתי זיקוק יכולת פיקוח על צוות עובדים.
★ **מסגרים** בעלי ניסיון לעבודה במפעל תעשייתי לתקופה ממושכת אפשרי גם לא קוראי שרטוט.
★ **תכנת / כרסם** C.N.C, נסיון בעיבוד שבבי וממוחשב. שכר גבוה למתאימים מאיזור קריות חיפה – קבועה.
★ **פועלי ייצור** מאזור חיפה והקריות יוצאי צבא לעבודה בתעשייה.
★ **צבעי** בעל ניסיון בתחום של צביעה ואבקות אפוקסי לעבודה קבועה.
★ **מרכיבות** בעלות ניסיון לעבודה מיידית במפעלים עתירי ידע שכר מיוחד למתאימות.
★ **יוצק עופרת** בעל ניסיון ביציקות רצוי בעופרת, נכונות לעבודה פיזית.
★ **מחסנאי** בעל ניסיון, עדיפות לבעלי תעודת מפ"ס עדיפות לבעלי ניסיון על מלגזה.
★ **מבלטן עצמאי** קורא שרטוט לעבודה קבועה בשכר גבוה.

מח' משרדית
★ **פקידת גיוס והשמת כח אדם** רצוי מאזור הקריות – קבועה.
★ **מזכירת כח־אדם** בעלת ניסיון בהפעלת כ"א לתעשבות הקריות צפונה – קבועה.
★ **מזכירה עברית/אנגלית** שליטה מלאה בשפה האנגלית, עיבוד תמלילים.
★ **מזכירה אנגלית** שפת אם אנגלית, הדפסה + טלקס – קבועה.
★ **מעבדת תמלילים** עברית/אנגלית.
א) ניסיון על התוכנות הבאות: וורדמיל, וורדסטאר, אינשטיין. א־ב קבועה/זמנית.
ב) ניסיון על המקינטוש של אפל.
★ **קלדנית עברית/אנגלית/נומרי** בעלת ניסיון, עדיפות לתושבות הקריות צפונה זמנית/קבועה.
★ **מנהל/ת חשבונות מדופלם/ת** ניסיון בהנה"ח כפולה של חברות – חובה.
★ **מנהל/ת חשבונות סוג 3/2** ניסיון בהנה"ח כפולה של חברות – חובה.

עובדינו מקבלים תנאים סוציאליים מלאים ושכר גבוה.
מתאימים יפנו:
סניף חיפה: רח' הרב הרצוג 2
חיפה טל. 04-664002, 04-663703, 04-671937
סניף הקריות: מרכז צבר יחדר 29
קרית ביאליק טל: 04-709076, 04-709077

הטובים עובדים קבוע ORS

עירית כפר סבא
מכרז פומבי מס' 278/87

עירית כפר־סבא מכריזה בזה על מכירת דירת מגורים בבעלות העיריה.
הדירה נמצאת ברח' ירושלים 5 בכפר־סבא ורשומה בלשכת רשום המקרקעין כחלקה 222/3 בגוש 6441 בכפר־סבא. הדירה הינה בת 3.1/2 חדרים בשטח של 114 מ"ר. בקומה א' בבנין של 4 קומות.
מחירה ההתחלתי של הדירה נקבע לסכום השקלים השווה ל־70,000 $ ארה"ב.
את טפסי המכרז אפשר לקבל במשרדי המחלקה לפתוח ותחזוקה של עירית כפר־סבא תמורת 100 ש"ח. סכום זה אינו מוחזר.
על המציע לצרף ערבות בנקאית בסכומים ובתנאים הנדרשים בתנאי המכרז.
הצעה ללא צרוף ערבות בנקאית כנדרש לא תובא כלל לדיון.
סיור בדירה המוצעת למכירה יתקיים ב־14.1.1988.
היציאה ממשרד מח' הנכסים של העיריה, רח' ויצמן 137 כפר־סבא. בשעה 9.30 בבקר.
את ההצעות על גבי הטפסים שיומצאו ע"י המח' לפתוח ולתחזוקה יש לשים במעטפה הרשמית של ועדת המכרזים ולשלוח בדואר רשום או להכניס לתיבת המכרזים אשר בחדר מזכיר העיריה לא יאוחר מיום 21.1.1988 שעה 12.00 בצהריים.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה היקרה ביותר או הצעה כל שהיא.
בכבוד רב
יצחק ולד
ראש העיריה

מת"ח מזקו"מ תעשיות
למפעלנו בכרמיאל
דרוש
מנהל תפ"י
* מהנדס תעשיה וניהול
* רצוי ניסיון בענף המתכת
נא לפנות 04-988301 למזכירת המנכ"ל
מודעה זו מתייחסת לגברים ונשים כאחד

רשות הדואר
דרושים
מחלקי דואר
על בסיס קבלני
בדבר פרטים: נא לפנות למנהל **הדואר באשדוד**
אל מר משה לחיאני – טל: 521617
וברחובות: אל מר לזר אטיאס – טל: 451263

---

pilat פילת
אגף מיון והשמה

ללקוח שלנו
מפעל תעשיתי באזור מפרץ חיפה
דרושה
מזכירת מנכ"ל
דרישות וכשורים:
• נסיון של 3 שנים לפחות בעבודת מזכירות עצמאית.
• שליטה מעולה בעברית.
• ידע באנגלית ברמה בינונית.
• הפעלת טלקס והדפסה מושלמת עברית/אנגלית.
העבודה במישרה מלאה 5 ימי עבודה בשבוע
עדיפות למתגוררות באזור.
נא לפנות בכתב־יד בפרוט מקסימלי של השכלה ונסיון בעבודה, לפילת בע"מ, רח' ירושלים 24 חיפה, 33131, ולציין על המעטפה משרה מס' 5250
סודיות תשמר בקפידה.

נציבות שירות המדינה
משרות פנויות בשירות המדינה

היום כד' בטבת התשמ"ח (14.1.88) פורסמה חוברת מכרזים פומביים (חוברת מס' 4 ממכרז מספר 471 עד מכרז מספר 663).
החוברת כוללת משרות בתחומים הבאים:
רופאים/ות, רוקחים/ות, ביוכימאים/ות ומיקרוביולוגים/ות, מהנדסים/ות, הנדסאים/ות וטכנאים/ות, משפטנים/ות, עובדים סוציאליים/ות, אקדמאים/ות במדעי החברה והרוח, מינהל ואמרכלות.
החוברת נמצאת בסניפי הדואר ובלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, לעיון המעוניינים. בקשות בצירוף העתקי מסמכים יש להגיש על גבי טופס מדף 2115 לאחת הלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות: (טפסים ניתן להשיג בכל סניפי הדואר)
● ירושלים: הקריה, רח' קפלן 3, ת.ד. 766 – 91007
● תל־אביב: הקריה, רח' קלמן מגן 10 – 61070
● חיפה: רח' חסן שוקרי 11 – 33105
● באר־שבע: שכונה ד' (צפון) רח' הצדיק מירושלים, בנין לשכת הבריאות המחוזית, ת.ד. 4368 – 84170.
מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: טז' בשבט התשמ"ח (4.2.1988) לרופאים: ז' באדר התשמ"ח (25.2.1988)

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א־1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה
העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

דרושה
ביצועיסטית
03-457637

חיג ותרווח — לוח־פון בכרטיסי אשראי
מודעות טלפוניות ללוח
לוח העיר
292777

דרושים:
★ **ע"ד צעיר/ה** הופעה נאה, דובר/ת שפות, בעל/ת רכב לניהול חברה
★ **תורגמנית** עברית/אנגלית לטלקס/פקסמיליה
★ **גרפיקאי/ת** (רצוי גם צייר/ת) לעריכת ספרים
★ **מעבדת תמלילים** למדפסת לייזר בשפות שונות
★ **מבשלת** מעולה של אוכל אירופאי לבית פרטי
★ **נהג** + רכב רצויי מסחרי + רשיון אבטחה + נשק
עבודה קבועה - תנאים טובים
ת.ד. 10134 מיקוד 52471 רמת־גן

דרושים
פקידי נסיעות (בעלי נסיון!)
לתיירות יוצאת/נכנסת
03-245222/3 ☎
מיום ראשון

לחברת תמרוקים גדולה
בטירת הכרמל (ליד ההיפר שוק)
דרושים:

1) מחסנאי
כישורים נדרשים: • בוגר קורס מחסנאות – מפטרים
• רשיון נהיגה.
• שלוש שנות ניסיון בקבלה והוצאת סחורה.
• לאחר שירות צבאי מלא.

2) עוזר — לנהג ומחסנאי
• בריאות תקינה.
• לאחר שירות צבאי.
• עדיפות לבעלי רשיון נהיגה.

אפשרויות קידום

3) איש אחזקה
• בוגר בית־ספר טכני.
• לאחר שרות צבאי.
• ניסיון מוכח.

נא לפנות טלפונית בין השעות 08:00–13:00 04-573291 ליהודית

בואו אלינו לרשת הריבוע הכחול:
דרושים
לסניפינו ברמת אביב וביד אליהו
קופאיות
למשרות חלקיות או מלאות.
העבודה במשמרות עד חצות.
אם אין לך נסיון בעבודה אנחנו נלמדך.
אצלנו תמצאי שכר הוגן, מקום עבודה בטוח ותנאים סוציאליים מירביים.
★★★★★★
המעוניינות תפנינה:
לסניף רמת אביב – רח' ברודצקי 43 טלפון 03-416025 לרחל, מנהלת הסניף.
לסניף היפר יד אליהו – רח' ישראל 53 טלפון 03-334653 ליחיעם מנהל הסניף.

קו אופ
רשת הריבוע הכחול

הצע ביקוש

להשכרה 640 מ"ר משרדים ...
למכירה אולם 90 מ"ר לתעשיה ולאחסנה ...
מתווכה כלכלן, נסיון של 10 שנים בתעשיה ...
מקצועי מחר בע"מ מכונות לעיבוד פח ...
"א.ח.ש" – ניהול והשקעות, שירותי גביה ואבטחה ...
בעל עסק מנהל חברה זקוק להנהלת חשבונות? ...
מעוניין להשקיע להכנס כשותף, לקנות עסק? ...
אנגלוסכסון מחלקת משרדים מציעה ...
א. גולן תקשורת בע"מ מציעה: ...
ציג'אקי - שירותי שליחים והובלה בע"מ ...
למכירה, בית תעשיה מודולרי ...
לפרס ישראלי חדש המגבה בעלבי הפקה מתקדמים ...
באילת - חברה המשווקת לבתי מלון ומפעלים בעיר ...
למכירה באופקה בית משרדים אקסלוסיבי ...
להשכרה שבעים לתעשיה ...
אולם להשכרה באזור התעשיה הרצליה ...
דרוש משרד רואה חשבון ...
המשרד שלך ב־ WEST GERMANY ...
למכירה ...
איש עסקים ...
אנגלו־סכסון מציעה ...
למכירה בהזדמנות אולם לתעשיה בקרית אריה ב"ת ...

שערי המניות 11.1.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אהה ש	20790	תב	48	-2310	-10	-48
המסחרי 0.1	1358		1216			
המסחרי א 0.5	814		738			
כללי לא בהסדר	15835		77	+6	+0.1	+12
צה"ב 0.5	7400		2276	+700	+4.6	+157
				+40	+0.5	+4649

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	103250		854			
אידיבי ב 100.0	102200		5			-631
אידיבי בב א	620600		1	-1108	-1.1	-4
אגוד 0.1	77200					+4
דיסקונט ב	133000		116	+271	+0.4	+381
דיסקונט א	131900		10	+2000	+1.5	+104
דיסקונט שה ב	15260		112			-135
המזרחי ש	42550		584	+50	+0.1	+461
המזרחי ב	42590		21	+140	+0.5	+413
הפועלים מבב	90007	שב				
הפועלים ש	70000		2233			-715
הפועלים ב	70200		179			+102
כללי א 1.0	178580		28	+400	+0.2	+117
כללי שה 7	8550		79	-150	-1.7	-99
כלל 0.1	44480		2456			+179
כלל שה 11	16700		15	-20	-0.1	-18
מימון המד 1.0	58900		2	-650	-1.1	-6
מימון המד 5.0	29950			+200	+0.7	+400

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	124900		66			+469
אידיבי ב 100.0	128210	לנ				
אידיבי בב א	775570	לנ				
איגוד 1 ש"ח	92950		11			+689
דיסקונט ב'	161500	לנ				
דיסקונט א'	159510		1	+1410	+0.9	+161
המזרחי ש'	51500		111			+809
המזרחי ב'	52500	לנ				
הפועלים ש'	84900		172			+376
הפועלים ב'	84800		23	+600	+0.7	+1247
כללי א'	217600	שב				
כלל ספקו	53900		369			+684

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	26800		1	-400	-1.5	-26
לאומיטבע ש	8284		70	+259	+3	+194
לאומיטבע ב	8413			-100	-1.2	-4
טפחות ש	5560		270	+100	+1.8	+186
טפחות שה 1	4350		146			+4
פת משכ ש	2160		590			
משכן ב ש	3610		280	-90	-2.4	-476
עצמאות 0.1	18000	תב	21	-1190	-6.2	-98
מרב 1.0	7400		70	-366	-4.7	-223
טפחות מבב ש	23001	שב				
טפחות רג ש	20835		79	-1100	-5	-70
טפחות שה 2	5530		490			+1610
יעוד 1.0	2857	תב	286	-183	-6	-719
יעוד 5.0	1775		240	+5	+0.5	+165

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
שלמון אש	836		5840	+16	+2	+6903
התקלאות מבב א	310826	לנ				
התקלאות מבב ב	205000	לנ				-1
לאומי תעש א ש	11866		29	+346	+3	+54
פתוח תעש מבב	124933	לנ				
פת תעש' בב 1	457730	לנ				
פת תעש' בב 11	277438	לנ				
פת תעש' בב 111	271438	לנ				
פת תעש' בב ד	272993	לנ				
פת תעש' בב דד	65056	לנ				
מרט קבלנים 5.0	949		3610			-2217
תירות בב	218062	לנ				
כלל ליסינג 0.10	25600		52	-130	-0.5	-49
כלל ליסינג 0.52	25300		103			+3

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
איילון	116		2614	+2	+1.8	+16086
אליהו	137		1400			-1400
אררט 0.1	1642		732	+32	+2	+732
אררט א 0.5	1081		580	+21	+2	+865
בטוח משנה 0.1	315		680	-18	-6.1	-447
בטוח משנה 0.5	203.5	תב	2875	+10	+5.2	+1180

(שאר שורות המחירים בטבלאות המניות — ביטוח, מסחר, שירותים, מלונאות ושירותי תיירות, מחשבים ושירותי מחשבים, נדל"ן בינוי ופיתוח, חקלאות, מזון וטבק, טכסטיל והלבשה, מתכת ומוצריה, חשמל אלקטרוניקה ואופטיקה, מוצרי בניה, כימיה גומי ופלסטיק, עץ נייר ודפוס, תעשיות שונות, השקעות בתעשיה, חברות השקעה, נסחרות במט"ח, מסחר שרותים מלונאות מחשבים, נדל"ן בינוי חקלאות, תעשייה, השקעה, חיפושי נפט — מודפסות בגופן זעיר ולא פוענחו כאן במלואן.)

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התייצבות

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של התייצבות שערי המניות. היצעים נקלטו בדרך כלל ללא שינוי שער, וביקושים סופקו בדרך כלל בעליות שערים מתונות. ירידות השערים הוזילו ולמעט מקרים יוצאי דופן, נרשמו בניירות הערך הנסחרים במסגרת הרשימה המקבילה.

במניות הכבדות הנסחרות במסגרת "המשתנים", נרשמו בדרך כלל ביקושים שסופקו בעליות של עד מחצית האחוז. התייצבות השוק מוסברת בכניסתם המחודשת לשוק של משקיעים מוסדיים, שהחליטו לנצל את רמת המחירים הנמוכה יחסית, ולהגדיל את אחזקותיהם בניירות ערך שונים. קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים קלטו אתמול בדרך כלל את ההיצעים, ולחלק מניירות הערך אף הזרימו ביקושים. העובדה שבקרן הנאמנות "אתגר" של בנק הפועלים, המשקיעה במניות המדד הכללי, נרשמו פדיונות, אילצה את מנהלי הקרן למכור חלק מהאחזקות, וזאת על מנת לשמור על פרופורציית השקעות סבירה. הדבר גרם לכך שבניירות ערך שונים המוחזקים על ידי הקרן (כמו טמפו בירה), נרשמו ירידות חדות של עד 10 אחוזים. עם זאת, נציגי הפועלים הזהירו את היקף הפעילות בניירות ערך המזרחים איתם כמו לבידי אשקלון, חיפה כימיקלים ועוד. בבורסה גורסים כי שוק המניות של הימים הקרובים יעמוד בסימן של פעילות סלקטיבית.

הגידסה הרווחת הינה שתפנית חד משמעית יותר תתאפשר עם שובו של הציבור הרחב, או אחרי הגשת מסקנות "ועדת ששינסקי". מחזור המסחר במניות ואופציות ירד אתמול לשפל חדש, והסתכם ב-4.7 מיליון שקל.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	98.14	+0.03
כללי ללא בנקים	93.31	+0.06
מדד אג"ח כללי	100.77	+0.05
אג"ח צמוד מדד	100.76	+0.12
אג"ח צמוד מט"ח	100.19	-0.72

היצעים לאפיקים הדולריים

ההחלשות של הדולר בשווקי העולם, שבה הכיאה לאתמול לחידוש ההיצעים באפיקי ההשקעה הדולריים השונים. בבנקאיות שבהסדר נרשמו בדרך כלל עודפי היצע, שנקלטו במהירות וללא שינוי שער. גם עודפי הביקוש סופקו במהירות רבה. פעילות ערה מהרגיל, נרשמה במניית הבנק הבינלאומי, אשר אינה נסחרת במסגרת ההסדר. מחזור המסחר במניה זו הסתכם ב-707 אלף שקל. מחזור המסחר בבנקאיות היה גבוה מהרגיל, והסתכם בכ-9 מיליון שקל.

	תשואה שנתית דולרית ב-%	
	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	12.27	8.94
הפועלים ש	12.29	8.88
אי.די.בי. רג	11.99	8.91
דיסקונט א	11.87	8.89
המזרחי ש	11.81	8.78

בן דרור: מסקנות ששינסקי לא ניתנות ליישום

גם אם תמליץ "ועדת ששינסקי" על הטלת מס רווחי הון על הבורסה, הרי לא ניתן יהיה ליישם זאת, סבור המרצה לחשבונאות חיים בן דרור. לדבריו, משרדי מס ההכנסה ערוכים לטפל ב-30 אלף תיקים בלבד. אך בעקבות מיסוי אפשרי, יגדל היקף התיקים לטיפול למאות אלפים. בן דרור סבור כי אין הגיון בהטלת מס רווחי הון בשנה שהיקפי הפדיונות בשוק ההון יסתכם ב-18 מיליארד שקל.

האופציות עולות הספקולטיביות יורדות

בכתבי האופציה שמשערם בשחק שלשום בצורה תלולה, תיקנו אתמול את עצמם, ובחלקם נרשמו עליות שערים נאות. כתב האופציה של חברת מישנאל עלה ב-12.3 אחוז, הדר אופציה עלתה ב-12.1 אחוז ועוד. עליות של 10 אחוזים נרשמו למניות פז חיפושי נפט, אורדע פרינט ומשוב. לעומתן, נרשמו ירידות של 10 אחוזים במניות ויטלגו, דובק, שנהר, תרד וטמפו. מנית לומיר 1 ירדה ב-20 אחוז, במחזור גדול יחסית.

ירידות באג"ח הדולריות

באגרות החוב הדולריות נרשמו אתמול בדרך כלל ירידות שערים של עד אחוז. האגרות המודדות שמרו על יציבות, אך בארוכות הטווח היתה נטיה לעודפי היצע. הגידול במחזור באג"ח, שהסתכם ב-10.7 מיליון שקל, מוסבר בכישתן על ידי גופים מוסדיים. היקף הפעילות במלוות קצרי המועד עלה במקצת, הסתכם ב-12.5 מיליון שקל.

● מאגרי בניה התבקשה להעביר לבורסה את כל החומר הנדרש לגבי עיסקות שבוצעו בין בעלי עניין.

הודעות בורסה

● חילן החליטה על הקמת חברת בת שתיתן שירותי אחזקת למערכות התכנה הקיימות.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
138	8	99.68	15.80
148	15	99.40	15.80
218	22	99.12	15.65
228	29	98.84	15.85
238	36	98.56	14.85
248	43	98.27	16.00
318	50	97.98	16.10
328	57	97.67	16.30
338	64	97.33	16.70
348	71	97.02	16.80
358	78	96.72	16.90
418	85	96.43	16.90
428	92	96.10	17.10
438	99	95.79	17.20
448	106	95.48	17.25
518	113	95.17	17.35
528	120	94.88	17.35
538	127	94.56	17.45
548	124	94.25	17.50
618	141	93.91	17.65

בוני וילות וקבלנים!

חדש! מיחזור אנרגיה

משחום-
מערכת החימום ומיזוג האויר הבלעדית לבניה איכותית

אנרגיות ה-90 בע"מ 03-453178

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
במגדל רסקו
157 מ"ר - בלעדי!
*
באזור המרכז 450 מ"ר
משרדים מפוארים.
*
חניה, טלפונים ומיזוג.
בית מגדלור ת"א בן יהודה 1 (ק"14) 03-5103030-5

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
אב	5380.94	5355.71	12.67	0.24
אבוקה	471.00	461.80	-1.08	-0.23
אגוז	262.50	257.49	-0.16	-0.06
אגם	103.48	101.46	0.03	0.03
אדיר	1759.04	1726.12	2.22	0.13
אודם	176.00	172.57	0.62	0.36
אופיר	161.95	158.91	0.21	0.13
אור	434.05	424.98	-0.62	-0.15
אורון	139.12	136.40	0.02	0.01
אורלי	289.38	287.24	0.25	0.09
אורן	820.06	804.22	1.69	0.21
אייל	5246.97	5145.69	-9.12	-0.18
איריס	5548.09	5426.43	22.11	0.41
איתן	780.28	770.56	0.36	0.05
אלון	647.73	634.67	-0.19	-0.03
אלמוג	687.57	679.17	0.80	0.12
אליסט	101.29	98.88	0.20	0.20
אנ"ח	101.15	100.30	0.07	0.07
בנית	97.57	95.23	0.20	0.21
ארז	335.36	331.31	0.77	0.23
אש	152.03	148.71	1.32	0.90
אשל	190.53	186.81	0.16	0.09
אתגר	93.55	92.41	0.09	0.10
אתרות	256.92	254.47	0.22	0.09
בדולח	169.62	166.36	0.32	0.19
ברוש	533.04	522.82	2.38	0.46
ברק	496.43	486.58	0.95	0.20
ברקת	314.67	312.41	-0.29	-0.09
גביש	1567.64	1538.27	2.01	0.13
גבע	115.21	113.51	-0.21	-0.18
גורן	453.14	447.92	0.47	0.11
גיא	104.08	102.54	0.12	0.12
גיל	3407.71	3342.02	8.82	0.26
גלית	647.71	639.99	0.44	0.07
דוכיפן	361.29	357.74	1.72	0.48
דוכיפת	509.38	503.15	1.05	0.21
דולב	249.38	244.31	-0.23	-0.09
דורון	1571.43	1541.29	0.81	0.05

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
דוכן	269.64	264.59	-0.07	-0.03
דליה	609.11	598.82	0.94	0.16
דרור	347.98	341.57	1.49	0.44
דקל	389.18	381.87	1.76	0.46
הדס	402.12	398.46	0.99	0.25
הילה	411.23	408.45	0.73	0.18
ורד	562.80	553.36	0.55	0.10
זהבית	2504.46	2443.56	17.82	0.73
זוהר	109.65	108.02	0.19	0.18
זיו	135.47	133.47	0.04	0.03
זמיר	489.21	483.25	1.42	0.29
חוחית	161.95	159.77	-0.47	-0.29
חליפין	143.80	143.18	0.27	0.19
חלמיש	217.55	216.13	0.41	0.19
חן	149.88	149.58	0.05	0.03
טופז	114.83	112.40	-0.09	-0.08
טל	6503.82	6448.98	-0.18	-0.00
יבול	460.99	455.50	0.50	0.11
יהלום	177.95	174.59	0.73	0.42
יסודות	382.76	379.39	1.35	0.36
יערה	448.49	443.18	0.07	0.02
כוכב	327.81	323.85	0.47	0.15
כחל	133.71	132.07	0.02	0.02
כלנית	670.24	658.81	1.28	0.19
כספית	263.22	261.33	-0.94	-0.36
כרמל	148.38	145.98	0.35	0.24
כתר	1233.77	1216.34	1.85	0.15
להב	4931.96	4837.05	12.62	0.26
לשקיע	128.46	126.93	0.00	0.00
לפיד	387.30	379.71	-1.37	-0.36
לקט	1926.81	1888.82	2.06	0.11
לשם	377.42	374.97	-0.11	-0.03
מבחר	1372.73	1346.55	0.67	0.05
מכמת	3969.60	3934.70	0.50	0.01
מגר	255.98	252.31	-1.08	-0.43
מגן	3769.34	3735.42	6.01	0.36
מור	1727.61	1703.06	7.39	0.46
מורן	887.84	879.69	1.49	0.17
מנוח	25768.28	25376.48	34.01	0.13
מיטר	1039.05	1019.16	0.44	0.04
מעוף	4687.53	4598.79	5.14	0.11
מעיין	772.00	757.69	0.22	0.03
משכה	384.44	381.98	0.32	0.08
מרגלית	102.69	100.72	0.02	0.02
מרווח	125.24	124.73	0.17	0.14
מרום	1359.47	1334.11	0.42	0.03

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
נגה	148.97	146.77	0.24	0.16
נטיף	295.66	293.75	0.98	0.33
נטע	493.39	485.68	2.40	0.50
ניל	153.62	151.38	-0.06	-0.04
סביון	687.47	675.75	0.90	0.13
סגולה	140.70	137.93	-0.07	-0.05
סלע	373.26	370.82	0.41	0.11
סנונית	535.38	528.82	0.49	0.09
סער	393.12	388.58	0.76	0.20
ספיר	176.25	175.81	-0.56	-0.32
עדיף	373.72	369.45	0.64	0.17
עדית	774.09	768.83	2.40	0.31
עידן	490.86	483.75	0.88	0.18
עינבר	114.68	112.29	-0.17	-0.15
ענת	2544.18	2524.66	0.78	0.03
עפרוני	502.68	496.60	0.49	0.10
ערמון	133.67	131.19	0.02	0.02
פזא	1654.49	1623.12	1.64	0.10
צבר	556.14	549.18	-0.54	-0.10
צופית	487.92	481.93	0.23	0.05
צוק	126.72	126.22	-0.01	-0.01
צמיר	1135.40	1113.08	0.90	0.08
צמיחה	540.93	533.14	1.25	0.24
צפרת	147.38	144.56	0.08	0.06
קלע	172.01	171.15	0.46	0.27
קשת	104.17	102.91	0.17	0.17
רונית	19164.10	19010.44	-6.68	-0.04
רימון	133.42	133.21	0.26	0.20
רקפת	895.18	880.14	-0.55	-0.06
רשף	418.19	412.78	-0.66	-0.16
שביט	455.94	450.47	0.72	0.16
שחם	346.00	342.87	-1.10	-0.32
שחף	103.86	102.61	0.10	0.10
שירה	454.64	451.39	0.58	0.13
שמיר	412.01	404.27	0.47	0.12
שנהב	745.17	734.73	0.19	0.03
שפק	798.26	779.06	8.39	1.09
שקד	189.34	185.68	0.01	0.01
תאנה	255.24	252.83	0.91	0.36
תדהר	531.34	528.69	2.38	0.45
תירוש	549.90	543.35	0.39	0.07
תנופה	104.93	102.93	0.17	0.17
תמר	250.06	245.27	0.15	0.06
תפוח	199.67	197.17	-0.91	-0.46
תרשיש	116.49	114.33	0.10	0.09
תשרי	537.47	533.22	-0.25	-0.05

שערי אגרות החוב

גליל 4.25% / שגיא 4.25%

סידרה	שער	שינוי בנק'
4101	400	+0.2
4102	164.5	+2.6
4103	157.9	+2.6
4104	153.1	+2.6
4301	153.1	+2.6
4302	143	-0.2
4303	142.1	-0.2
4304	140	-0.3
4105	125.7	+0.1
4106	122.5	--
4107	118.9	+0.1
4108	116.9	+0.1
4109	112.9	--
4110	114.7	--
4201	140.4	+0.4
4204	154.5	+0.4
4205	152.1	+0.4
4206	129.7	-0.1
4207	129.5	-0.1
4208	127.8	-0.1
4209	125.1	-0.1
4210	122	-0.1
4211	118.5	-0.1
4212	115.9	+0.3
4213	113.1	+0.3

(שאר טבלאות אגרות החוב — גליל 4.25%, 3% מלווה מדינה, 4%, 6%, 7% פיתוח, 5% מלווה פיתוח, צמודות זהב, רמון, 100% מט"ח, מדד/מט"ח, גלבוע — מודפסות בגופן זעיר ולא פוענחו כאן במלואן.)

משתנים

(טבלת המשתנים מודפסת בגופן זעיר ולא פוענחה כאן במלואה.)

רשימה מקבילה

שקף נאמנות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 11.1.1988 באירופה

מכירה מזומן (ספוט)

$ ארצות הברית לי"ש שטרלינג	1.8215/1.8225
מרקים גרמניים ל-$ ארה"ב	1.6327/1.6337
גילדנים הולנדיים	1.8362/1.8372
פרנקים שוויצריים	1.3350/1.3360
פרנקים בלגיים	34.2300/34.2500
פרנקים צרפתיים	5.5230/5.5260
לירטות איטלקיות	1201.75/1202.75
ינים יפאניים	128.00/128.10
$ ארצות הברית לס.ד.ר.	1.3507/1.3512

שער הזהב 485.30 $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מכירה מאוחרת (פורוורד)

	לי"ש/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.8187/1.8198	1.3285/1.3299	1.6270/1.6282
3 ח'	1.8140/1.8153	1.3195/1.3209	1.6166/1.6179
6 ח'	1.8065/1.8080	1.3055/1.3072	1.6009/1.6024

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בלונדון
(ליד מלכות טיין)
BUSINESS SERVICES
Telex.Fax. W.P. M.Box. Tel/Ans.
Reliable & Confidential
Tel 01 455 9962
291 Cricklwood Lane, London NW2
(or P O BOX, 24101, Tel Aviv 61240)

קבלת מודעות
לוח העיר
לא סגרת -
לא שלמת!
03-380644
לבעלי כרטיסי אשראי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב מטה יהודה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי חד את מני בע"מ הגישו להועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה (להלן הועדה) בקשה להקלה באחוזי בנייה במגרש 69 דהיינו 41% במקום 35% המותרים.
בגבעת יערים הלקה 145 ר146 בתב"ע מי/274 ד'.
את התנגדויות למתן ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו להועדה המקומית ברחוב אהליאב 29 רוממה, ירושלים ולהגיש הסוכנות סבורת ציון.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי הועדה המוצעה בכל יום שני ושישי בשעות הרגילות.
יהד יהוד
יו"ר הועדה

רשות ניירות ערך

הודעה למבקשי היתר לפרסום תשקיף

רשות ניירות ערך מודיעה בזה כי בקשות היתר לפרסם תשקיף, שבכוונת המנפיק לפרסמו עד 29.2.88, יש להגיש לא יאוחר מתאריך 29.1.88.

רשות ניירות ערך

מצלן מן הזיכל

هكذا عن الأصل

כלכלה ועסקים

מנפיקים אלמונים

הפעם היעד הוא אריה מינטקביץ יו"ר הרשות לניירות ערך. במכתב אנונימי הממוען לשר האוצר, עם העתקים לחברי כנסת, ליועץ המשפטי לממשלה, לנציב שירות הציבור וליועץ המשפטי למשרד האוצר, קובלים "מנפיקים" על העסקת שני עובדים מן החוץ ברשות לניירות ערך.

מינטקביץ — שיפורים חשובים

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

ה"מנפיקים" טוענים שהרשות מעסיקה בניגוד לחוק שני רואי חשבון חיצוניים בבדיקת תשקיפים ואישורים — יצחק עזר ודוד דוד. הם אינם עובדי מדינה וליצחק עזר יש משרד פעיל לראיית חשבון.

הכותבים האלמונים מבקשים משר האוצר שיבטל את העסקתם של שני רואי החשבון "ויסיק את המסקנות המתאימות בעניינו של יו"ר הרשות".

אין זאת הפעם הראשונה שבעלי עניין בחברות מתלוננים נגד מינטקביץ. ובאמת, למה לו כל הצרות? מוטב היה לו המשיך במתכונת הקודמת, ולא לקח את תפקידו כל כך ברצינות.

קודם, תחת הנהלתו של שילוני, היו המנפיקים צריכים להמתין חודשיים־שלושה בתור עד שהיו קובעים אתם פגישה ראשונה. פעם היו נחוצים גם קשרים מתאימים כדי להתקדם מהר יותר בתור, כי הנפקה מהירה שווה כסף. היום הוסר התור לחלוטין.

גם רמת הבדיקה של התשקיפים עלתה ללא היכר — בזכות אותם שני רואי חשבון מצטיינים.

עתה דואגים ברשות ברצינות לגילוי נאות, וזה באמת מרגיז את החברות המנפיקות: שהציבור יידע את מצבן האמיתי? נזכיר כמה דוגמאות מהעבר הלא רחוק: ההון העצמי המנופח ב"ניקוב", ארבעה דוחות שונים של "מבני תעשייה" לגבי אותה שנה, החברה־הזהב המפסידה של "אלקול" הרווחות השגויים ב"דשה".

מינטקביץ גם אשם בכך שהוא דורש מהחברות לפרסם בצורה הבולטת ביותר — על גב כריכת התשקיף — את בעיותיהן העיקריות. הוא אף העז והעלה את האגרה השנתית ואת אגרת התשקיף — ועל זה זכה לתלונות — כי הרבה יותר קל ל"מנפיקים" להתעסק עם רשות לחוצת־תקציב, שאינה יכולה לבדוק יותר מדי.

חוץ משני רואי החשבון, תוגברה מחלקת החשבונאות גם בארבעה מתמחים שיטפלו באופן שוטף בתשקיפים. ולאגף המשפטי נוספו עוד שני עורכי דין. כך שניתן להבין ללבם של ה"מנפיקים". כל אחד היה כועס, אם לפתע היה נאלץ, לאחר שנים ארוכות, להתנהג כראוי.

סיפורים

אתמול הפיץ בני גאון בתקשורת שרווחי הקואופ הגיעו ב־1987 ל־5 מיליון שקל — נטו או ברוטו, תפעולי או לאחר הוצאות מימון? לא ברור מההודעה.

כבר לפני שנים, כשהחל להפיץ מספרים על רווחי הקואופ, ביקשתי ממנו את המאזן כדי ללמוד איך הושג הרווח. הרי יש לקואופ אחריות ציבורית כלשהי. גאון הבטיח שיעביר לי את המאזן תוך שבועיים־שלושה.

מאז חלפו שלוש שנים.

"הארץ" בדק אתמול את נושא הרווח, והתברר לו שברית הקואופרציה סיימה בימים אלה לערוך את המאזן של... 1985. אז איך יודע גאון את הרווח של 1987?

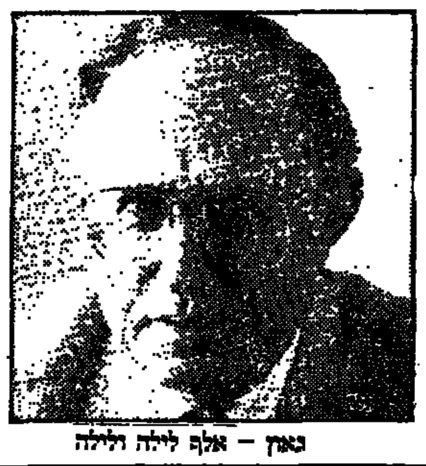
גאון — אלף לילה ולילה

מפיץ השוקולד של "ורד הגליל" בארצות הברית פשט את הרגל

נפילתה של חברת "קול פודס" גרמה לעיכוב בתוכניות היצוא של "ורד הגליל" לארה"ב

מאת יונתן שרמן

המפיצה של חברת "ורד הגליל" בארה"ב, חברת "קול פודס" מוואשינגטון, פשטה באחרונה את הרגל, ובעקבות כך נאלצה "ורד הגליל" לשנות את שיטת הפצתה בארה"ב. הבנקים שעמה עבדה הפסיקו את האשראי שניתן לה, ועקב כך נאלצה "קול פודס" להפסיק את פעילותה המסחרית.

עמי דולב, מנכ"ל "ורד הגליל", מסר ל"הארץ" כי חברתו לא נפגעה מהתמוטטות החברה האמריקאית, מכיוון שכל היצוא שלה נשלח לארה"ב כנגד מכתבי אשראי. עם זאת, הוא ציין, נפילת "קול פודס" גרמה לעיכוב בתוכניות היצוא של חברת השוקולד הישראלית לארה"ב.

כיום משווקת "ורד הגליל" את תוצרתה בארה"ב באמצעות מפיצים אזוריים, ללא מפיץ מרכזי בעל בלעדיות.

יצוא "ורד הגליל" בשנת פעילותה הראשונה הגיע רק למיליון דולר. והיה על־פי רוב יצוא ניסיוני לארצות אירופה, אוסטרליה וארה"ב. ההערכות בחברה הן שניתן להגדיל את היצוא באופן משמעותי, עד יותר מ־10 מיליון דולר, בתוך מספר שנים.

למרות הקשיים ביצוא, "ורד הגליל" הצליחה לבסס את מעמדה בשוק המקומי. מבדיקות החברה עולה כי היא שולטת על כשליש ממכירות טבלאות השוקולד ברשתות השיווק.

יחזקאל פלומין:

"בממשלה יש אוסף של שרים שהם נציגי קליינטים נגד הממשלה"

מאת סופר "הארץ"

"הממשלה מגנה על התעשיות הפשוטות הנהנות מסובסידיה, וכדי לממן זאת היא מטילה מס עצום על בעלי מקצועות אקדמאיים". כך אמר בסוף השבוע עקום רובין, יועצו הכלכלי של ראש הממשלה, בכנס שארגן המרכז הישראלי לקידום חברתי וכלכלי.

רובין דיבר בתום שני ימי דיונים שהוקדשו לנושא "כלכלה חופשית ויעדים לאומיים".

רובין טען שאנו, כמדינה יהודית, מסבסדים למעשה פועלים ערבים. כדוגמא הביא בית חולים בירושלים שבו מוטל על רופא המבצע ניתוח מס של 50 אחוז, כאשר עם כסף זה מסבסדים הקמת מלונות בירושלים, שבהם עובדים לא יהודים. לדעתו, זוהי איוולת מבחינה כלכלית ומבחינה ציונית.

לדבריו, הסיכוי היחיד להמשך הזוון הציוני תלוי באימוץ הגישה הליברלית וצמצום מעורבות הממשלה במשק למינימום.

רובין טען שצריך לחשוף את המניעים האמיתיים של האנשים. "אף אחד לא יגיד 'אני רוצה להיות עשיר ולכן אני מבקש מסי הגנה עצומים'. הוא יאמר 'אני נותן תעסוקה לאור עקיבא'". (ושם התכוון לאברהם שפירא).

בדיון בנושא הליברליזציה של שנת 1977 גילה עו"ד יחזקאל פלומין ששר החינוך דאז זבולון המר היה זה שהצליח לשבור את המשמעת התקציבית, ועקב התוספת שקיבל לתקציבו נפרצו כל הסכרים והליברליזציה נכשלה. פלומין הוסיף: "בממשלה יש אוסף של שרים שבמקום לייצג עמדה משותפת, הם נציגי הקליינטים — נגד הממשלה".

עוד דיברו בכנס אמרי טוב, פרופ' משה סירקין, פרופ' שלמה מיטל, פרופ' דוד לבהרי ופרופ' אסף רזין. בדיונים שנמשכו יומיים במלון דן אכדיה השתתפו 150 איש, בהם כלכלנים, משפטנים, אנשי משק ותקשורת. את האירוע אירגן דניאל דורון, מנהל המרכז.

אנשים ועסקים

דן תיכון מכה שנית

ח"כ דן תיכון ממשיך להילחם בבנקים ומאשימם בהפעלת לחצים על בנק ישראל והאוצר לדחיית הפעלתו של חוק שיחייבם לקיים הפרדה בין עסקיהם הבנקאיים לעסקיהם הלא־בנקאיים.

לפני כחצי שנה החליטה הכנסת לדחות את הפעלת החוק עד ל־31 בדצמבר 1987. עתה, משפגה הדחייה, תובעים הבנקים להאריך למשך 15 חודשים נוספים את יישום החוק.

"מה עוד צריך לקרות, לאחר משבר הבורסה ב־1983, שהממשלה תתייחס ברצינות לחוקים שהכנסת מחוקקת, וכדי שהבנקים לא יעסקו בביטוחים ובמפעלים תעשייתיים ולא יפעילו חברות בנייה", שואל תיכון.

צבי זרחיה

דדי צוקר שואל על עוזרו של משה קצב

פרשת שהייתו בניו־יורק ומימון הוצאותיו בניגוד לחוק יסודות התקציב, של אבי יצחק, עוזרו של שר העבודה והרווחה משה קצב, ממשיכה לעורר הדים. הנושא נחשף לראשונה ב"הארץ", ונציבות שירות המדינה תבעה מספר פעמים ממשרד העבודה להחזיר את יצחק ארצה ללא דיחוי.

אתמול הגיש ח"כ דדי צוקר שאילתה לשר קצב ובה השאלות הבאות: האם מתכוון יצחק לשוב בקרוב לישראל? האם שיגודו נעשה על־פי הנהלים המקובלים, והאם בדעת קצב לאייש את המשרה על־פי נהלי התקשי"ר.

צבי זרחיה

אליעזר שילוני: עדיף לעבוד עם סוכנים

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות סבלה בשנים האחרונות ממספר ניכר של כישלונות בכל הקשור לשיווק בארה"ב. מכירות החברה הצמוכות לארץ זו, שהיא בעלת הפוטנציאל הגדול ביותר לשיווק פריטי החברה, נבעו, לדעת המנכ"ל אליעזר שילוני, מכך שהמכירות בוצעו באמצעות הנציגות הרשמית של ישראל. "בארה"ב לא מבינים שנציגות רשמית של ישראל, הפועלת מבניין רשמי של מדינת ישראל, עוסקת בשיווק מסחרי", מתרץ שילוני.

בימים אלה החליט שילוני לסגור את נציגות החברה בארה"ב ולפעול שם באמצעות סוכנים שיעבדו על בסיס עמלה. "כך לפחות מובטח", לדעת שילוני, "שההוצאות על המכירות לא יהיו לעתים גבוהות מהמכירות עצמן".

אריה לביא

זורח גהל החליט להיחשף

לאחר יותר משנה וחצי של דממת תקשורת כמעט מוחלטת החליט זורח גהל, מנכ"ל "דובק", לכנס היום מסיבת עיתונאים ולהבהיר את עמדותיו בנוגע למתרחש ב"דובק".

גורמים המקורבים ל"דובק" מציינים כי ההחלטה נפלה בלחץ אנשי "גיתם", יועצי התקשורת של "דובק". אלה טענו בפני גהל ש"דובק" מצטיירת כיום כחברה ללא כל ניהול, שהעובדים עושים בה כרצונם.

יונתן שרמן

מינויים

● ברוקין המבורגר, מראשי קבוצת הביטוח "הראל המשמר", נבחר מחדש ליו"ר לשכת המסחר ישראל־שוויץ.

● עמוס יורקוני מונה לסמנכ"ל משאבי אנוש בחברת העובדים, במסגרת התרוכזות מטה חברת העובדים.

● דוד גת נבחר ליו"ר חטיבת הקבלנים במרכז הקבלנים והבונים.

● יוסי מרגלית מונה למנהלת מכירות בחטיבת שירותי השיווק בחברת דן אבר ברוסטריס. דיוויד דימט, מנהל הכספים בחברה, מונה גם למנהל מחלקת שירותי גביית תקבולים.

● מרי הרימן מונה לסמנכ"ל מערכות "טריס דליי", שהקימה, בשיתוף משקיעים מאנגליה, סניפים בתל אביב ובהרצליה פיתוח.

חתול שחור בין בני משפחת לוינשטיין?

רון לוינשטיין הוא אחיו של שאול לוטן, מנכ"ל "משולם לוינשטיין". חברת הבנייה שמניותיה נסחרות בבורסה. רון, האח הצעיר, שימש כדירקטור בחברה והחזיק בשורה של תפקידים ביצועיים.

באחרונה הוחלט על שינוי בחלוקת התפקידים. רון יחדל לכהן כדירקטור בחברה ואף יפסיק לפעול בביצוע פרויקטים, למעט השלמת פרויקט אחד בדרך פתח תקווה 86 בתל אביב. בתמורה יקבל 3,000 שקל לחודש.

מה הגורם לכך? לדברי שאול לוטם, לא עבר כל חתול שחור בינו לבין אחיו. האח, רון לוינשטיין, החליט לפעול בענף הבנייה באופן פרטי. כדי למנוע ניגודי אינטרסים בין פעילות החברה לפעילות האח, סוכם על פרישתו מהדירקטוריון.

אריה לביא

איש נפט שוויצרי קיבל ד"ר כבוד

גרשון גורדון, איש עסקים משוויץ המתמחה בעסקי נפט, קיבל אתמול תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת תל אביב. התואר ניתן לו על "תרומתו הלאומית למשק הנפט של ישראל, קשריו הבינלאומיים וסיועו הרב לפיתוח המחקר וההוראה בתחום האנרגיה בארץ במסגרת אוניברסיטת תל אביב".

מחלקת עסקים בנתיבי אוויר אוסטריים

חברת נתיבי אוויר אוסטריים שינתה את המבנה הפנימי של צי מטוסיה והחלה להפעיל מחלקת עסקים במקביל למחלקת חיסכון. הנוסעים במחלקת העסקים יוכלו ליהנות במקביל משירות עדיף וממטען אישי של עד 30 ק"ג ללא תשלום.

שר האנרגיה נותר ללא דלק

עד כמה נכונה האימרה שהסנדלר הולך יחף תעיד העובדה שנהגו של שר האנרגיה, נחום גדליהו, נותר ללא דלק ביום ראשון, בעיצומו של משבר הדלק.

שר האנרגיה משה שחל, ששהה באותה עת בירושלים, היה אמור להגיע בדחיפות לתל אביב לדיון עם עובדי תחנות הדלק. בסופו של דבר הגיע שחל לתל אביב במכונית אחרת, ואחר כך הצליח נהגו של השר להשיג דלק, באחד מתחנות הנהגים.

יהודה שרוני

הרוקחים מתארגנים למאבק בקואופ

אבי רה, בעל רשת בתי המרקחת "אלבה" בירושלים, נבחר בשבוע שעבר ליו"ר התאחדות הרוקחים. עד לפני כחצי שנה כיהן רה כיו"ר החברה הכלכלית בירושלים, והיה מיוזמי ההנפקה שאיפשרה לחברה לגייס כספים בבורסה לצורכי המשך פעילותה.

בחירתו של רה ליו"ר הסתדרות הרוקחים מסמלת את המאבק הצפוי של הרוקחים בקופת חולים ורשת הקואופ. הרוקחים רואים בפתיחת בתי מרקחת בקואופ תקדים מסוכן.

עדנה אריהרי

חידוש לחוסך העצמאי:

יקוצר זמן המינימום למעבר בין קופת גמל אחת לרעותה

מאת יהודה שרוני

אגף שוק ההון במשרד האוצר יזום תקנה חדשה שלפיה יהיה זכאי עצמאי, החוסך בקופת גמל, לעבור מקופת גמל אחת לאחרת כבר לאחר שנתיים, (עצמאי לצורך ההגדרה הוא מי שמפריש בעצמו לקופת גמל, ללא השתתפות המעביד).

עד כה היתה תקופת השהות המינימלית בקופת גמל אחת, חמש שנים, ורק לאחריה ניתן היה לעבור לקופה אחרת. האוצר קבע תקופת שהות מינימלית כדי למנוע מעבר גדול של כספים מקופה לקופה, הגורמים לזעזועים במערכת.

אחדים ממנהלי קופות הגמל גורסים כי קיצור תקופת המעבר יעודד את התחרות בין הקופות; חוסך, שביצועי הקופה שבה הוא מפקיד את הכספים, לא ימצאו חן בעיניו, יסיק את המסקנות ויעבור לקופה אחרת.

תקציב הסיוע של המדען הראשי לא ישתנה

תקציב הסיוע של המדען הראשי של משרד התעשייה, אינו צפוי להשתנות השנה, ויישאר, כנראה, ברמתו מלפני שנה, למרות הלחצים מצד מפעלים גדולים. כך נראה על־פי ההערכות בדיונים הפנימיים במשרד.

תקציב המחקר והפיתוח של המדען הראשי מסתכם בכ־130 מיליון שקלים, מזה 60 מיליון בסיוע למפעלים גדולים וכ־70 מיליון בסיוע למפעלים קטנים ובינוניים.

יגאל ארליך, המדען הראשי של משרד התעשייה, אינו צופה שינוי גם בשיטת הסיוע למפעלים במהלך השנה הנוכחית. לדבריו, דיונים שנערכו בעבר לגבי דרישות מפעלי האלקטרוניקה לשינוי שיטת הסיוע בתקציבי המחקר והפיתוח לא הביאו עדיין לשינוי השיטה הקיימת, המבוססת על קריטריונים קבועים בחוק.

יונתן שרמן

תוקם לשכת מסחר ישראל־יוון

מאת אבי גנאור

הנהלת ארגון הגג של לשכות המסחר הדו־לאומיות החליטה להיענות לפנייתם של משרד התעשייה והמסחר ואגודת הידידות ישראל־יוון ולסייע בהקמתה של לשכת מסחר עם מדינה זו. היוזמה זכתה לברכתו של שר החוץ היווני בביקורו האחרון בישראל.

לשכת המסחר ישראל־יוון תהיה הלשכה ה־16 החברה באירגון הגג של הלשכות הדו־לאומיות.

הנהלת הארגון החליטה גם להמליץ בפני משרד התמ"ס לרשום את לשכת המסחר של ישראל־הולנד שהוקמה באחרונה כעמותה, ולחדש את פעילותה של לשכת המסחר ישראל־אפריקה, שפעילותה הופסקה בעקבות מלחמת ששת הימים.

העורך: נחמיה שטרסלר

שרותי גניזה
הצטרף למאות החברות, המיפעלים והמוסדות הנהנים משרותינו כבר עשרים שנה
בית גנזים בע"מ
שרותי תיוק וגניזה
נוסד ב־1965
רח' יהודה הנשיא 48 בני ברק 51583
טלפון: 03-774015

מפעל הפיס
תכנית הגרלה חיש גד 3/87 (כפל פרס)
מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם לתוכנית הגרלת "חיש־גד" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3485 17.9.87 עמ' 2710:
1. תחילת מכירת הכמות הנוספת של כרטיסי חיש־גד 3/1987 (כפל פרס) 15.1.88
2. כמות הכרטיסים היא: 1,764,000
3. הכמות המדויקת של הכרטיסים הזוכים היא: 529,472
והסכום הכולל של הפרסים הנכללים בכרטיסים אלה הוא: 2,953,271
אליצור גורן
מנהל כללי

משקיע
מחפש עסק לקניה/שותפות
בעל רווחיות גבוהה
[illegible]
ת.ד. 3026 ת"א.

עו"ד רו"ח
נציגך בחברות (R)
שרותי המפעל —
חברת מידע ירושלים
פלאפון (ברשם החברות)
050—23155
פקסימיליה 02—811552
(ON-LINE)

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ ב־ 11.1.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.52	1.59	1.5513	1.5707	1.52	1.59	1.5523	1.5717	1.52	1.59	1.5513	1.5708	1.5613	-0.0117
1 לישט"ש	2.77	2.89	2.8303	2.8657	2.78	2.91	2.8283	2.8636	2.78	2.91	2.8272	2.8628	2.8521	0.0294
1 מארק גרמני	0.93	0.98	0.9517	0.9636	0.93	0.98	0.9506	0.9625	0.93	0.98	0.9501	0.9621	0.9569	0.0107
1 פרנק צרפתי	0.27	0.29	0.2818	0.2853	0.27	0.29	0.2817	0.2852	0.27	0.29	0.2808	0.2844	0.2833	0.0032
1 גולדן הולנדי	0.83	0.87	0.8468	0.8574	0.83	0.87	0.8466	0.8572	0.83	0.87	0.8443	0.8550	0.8515	0.0100
1 פרנק שווייצרי	1.14	1.20	1.1664	1.1810	1.14	1.20	1.1654	1.1799	1.14	1.20	1.1620	1.1766	1.1717	0.0147
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2626	0.2659	0.25	0.27	0.2622	0.2654	0.25	0.27	0.2616	0.2649	0.2640	0.0116
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2464	0.2495	0.24	0.25	0.2464	0.2495	0.24	0.26	0.2454	0.2485	0.2478	0.0008
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2477	0.2508	0.24	0.25	0.2476	0.2507	0.24	0.25	0.2470	0.2501	0.2489	0.0026
1 מרק פיני	0.38	0.40	0.3872	0.3921	0.38	0.40	0.3873	0.3921	0.38	0.40	0.3878	0.3927	0.3911	0.0032
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.2026	1.2176	1.19	1.24	1.2066	1.2217	1.18	1.24	1.2044	1.2195	1.2120	-0.0112
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.0851	1.0987	1.06	1.14	1.1033	1.1171	1.07	1.14	1.1006	1.1145	1.1094	0.0035
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.62	0.7958	0.8058	0.48	0.81	0.7977	0.8076	0.50	0.70	0.7961	0.8061	0.8024	0.0084
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4547	0.4603	–	–	0.4539	0.4596	–	–	0.4529	0.4586	0.4569	0.0081
10 שילינג אוסטריים	1.32	1.38	1.3488	1.3657	1.33	1.39	1.3516	1.3685	1.32	1.39	1.3478	1.3647	1.3594	0.0147
1000 לירטות איטלקיות	1.26	1.33	1.2933	1.3095	1.27	1.35	1.2928	1.3090	1.26	1.35	1.2908	1.3071	1.2997	0.0130
100 יינים יפאניים	1.19	1.25	1.2153	1.2305	1.19	1.25	1.2108	1.2260	1.19	1.25	1.2119	1.2372	1.2217	0.0122

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם — יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.
EL AL אל על

חדש בדניאל: שחיית עסקים.
מחלקת העסקים של דניאל שמחה להציג גישה חדשה לניהול משא ומתן עיסקי.
...וכך זה מתנהל: מגיע אליך אורח מחו"ל ואם הוא חשוב לך ארח אותו במלון דניאל.
עכשיו תוכל לעשות את הצעד הבא וליצור קירבה.
כאן נכנסת לעסק שחיית העסקים: במבצע מיוחד עד ה־28.2.88, תוכל מידי בוקר להצטרף לאורח שלך לשחיית בוקר מרעננת בבריכה המחוממת והמקורה של דניאל, ללא תשלום כמובן.
לאחר החוויה המשותפת תופתע להווכח עד כמה בריכה מחוממת בבוקר מפשירה את הקרח לכל היום.
מלבד הבריכה המחוממת יוכל האורח שלך להנות בדניאל מה־SPA חוות הבריאות המפוארת הכוללת בין השאר סאונות, אמבטיות ים המלח,
ג'קוזי, מגרשי טניס, ו־12 סוגים של מסג'ים.
בשעות הערב תוכל להצטרף לאורח שלך להתענג באחת ממסעדות המלקטור היוקרתיות של דניאל ובברים המגוונים המציעים כמעט כל משקה שבעולם.
...ומאחר שמדובר בעסקים, העסק כולו עולה החל מ־$50 ללילה ליחיד בחדר זוגי.
החל מ־ $50 ללילה
*כפוף לתקנון המבצע לארוחה אשר עסקים על כל לינת אורח מתעקת כניסה חופשית לבריכה בין השעות 07.00-10.00.
*המחיר אינו כולל דמי שירות ומע"מ.
*השימוש במתקני ה־SPA למבוגרים בלבד.
התשלום צמוד לשער הדולר עפ"י חוק הפיקוח על המצרכים והשרותים וישנה בכפיפות להיתר עפ"י החוק.
מלון דניאל THE DANIEL
לפרטים נוספים ולהזמנות פנה למלון דניאל - מחלקת המכירות בטל. 052-544444
...ולא נבצא מבולם בדניאל (דניאל א', י"ם).

בעל עסק / מנהל חברה
זקוק להנהלת חשבונות?
משרד אגם לשירותך
לנו: 10 שנות ותק ∗ צוות עובדים מקצועי ∗ עשרות לקוחות מרוצים
א ג ם
רח' היצירה 28 רמת־גן טל. 03-7519614-5-7
לעסק טוב דרושה חשבונאות טובה — קח אותנו!

לאופנוענים
אוברולים לגשם, בגדי מעור־בקר
חליפות סערה, כפפות, מגפיים
צווארונים, חגורות ומשקפיים
לחובבי סקי שלג
חליפות, מכנסיים ח'קטים
סוודרים, מגפיים, תופסנים ומקלות
כובעות, נגועים לרכב וכו'
המרכז לביגוד לאופנוענים ולסקי־שלג
רח' מונטיפיורי 43 טל' 290645

כלכלה עולמית

מטבעות / יונתן שרמן

הדולר עלה

התבוססות הדולר נבלמה בשבוע שעבר, לאחר שהבנקים המרכזיים של יפאן, גרמניה, שוויץ וארה"ב רכשו בילארדי דולרים, לאחר ששער המטבע האמריקאי נפל בתחילת השבוע לשפל לעומת היאן היפאני והמארק הגרמני. בסוף השבוע נודע על הסכם סודי בין יפאן, ארה"ב וגרמניה לקבוע את שער הדולר ברמה של 120 — 140 יאן ויותר מ־1.60 מארק. הסכם זה עודד את המשקיעים לרכוש דולרים.

התחזקות או החלשות ביחס לדולר

	שער ב־9.1.88	שער ב־2.1.88	שינוי באחוזים
ליש"ט (מצוטט ב־$)	1.8075	1.8780	−3.75
דולר קנדי	1.2850	1.2995	+1.12
פלורין הולנדי	1.8550	1.7720	−4.68
פרנק בלגי	34.50	32.95	−4.70
מרק גרמני	1.6500	1.5735	−4.86
פזטה ספרדית	112.50	107.70	−4.46
לירטה איטלקית	1212	1164	−4.12
פרנק צרפתי	5.57	5.34	−4.31
יאן יפני	129.00	121.30	−6.54
פרנק שווייצי	1.3490	1.2750	−5.80

ריבית / יונתן שרמן

גרמניה בולמת ירידה

הבונדסבנק הודיע על קיצוץ של 11% בכמות הכסף הנזיל העומדים לרשות המערכת המסחרית. צעד זה נועד למנוע ירידה של שערי הריבית בגרמניה בגלל הצטברות כמות גדולה של כסף נזיל במדינה. כמות זו הצטברה לאחר שהבנק המרכזי מכר מאות מיליוני מרקים כדי לתמוך בשער הדולר.

לעומת זה, הודיעו הולנד וצרפת בשבוע שעבר על הורדת הריבית ב־0.25%, עקב התחזקות המטבעות שלהן לעומת הדולר והמטבעות האירופאים האחרים. ל־2 המדינות גרעון שלילי בסחר עם גרמניה, וזו כנראה הסיבה להפחתת הריבית.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	8.75
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	4.50%
לשלושה חודשים	6.04%
לששה חודשים	6.73%
לשנה	7.16%

שערי ריבית בריטניה

ליבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	7.31%
(הפקדות)	7.19%
6 חודשים (הלוואות)	7.50%
(הפקדות)	7.37%

וול סטריט / אבנר מרגלית

המחשבים היכו שוב

ירידות המחירים בראשית המסחר ביום שישי הפכו לנפילה חופשית במחצית השעה האחרונה וכל העלייה במדד דאו־ג'ונס מאז ראשית השנה נמחקה כהרף עין. תוכניות ההשקעה הממוחשבות הוכיחו פעם נוספת את עוצמתן ההרסנית, ומאורעות אוקטובר, הטריים בזיכרון הכל, שבו לחיים.

באופן פראדוקסלי התחוללה הנפילה הפעם על רקע פרסום דו"ח של ועדה שמינה הנשיא ושהמלצותיו קוראות להידוק הפיקוח על השוק ולריסון השפעתן של התוכניות הממוחשבות. מובן שביום כזה חוברים כל הגורמים האפשריים להפלת שוק המניות — פרסום ידיעה שהאבטלה בארה"ב ירדה לרמתה הנמוכה מזה שמונה שנים אינו נחשב כלל כחדשה חיובית, מכיוון שזו גורמת באופן מיידי לעליית שערי הריבית. בנוסף לכך פרסם "וושינגטון פוסט" תחזית לעלייה חדה בגרעון התקציבי, וגם מהשמים נלחמים בשוק — סופת השלג מנעה את הופעתם של סוחרים שהיו יכולים לשנות את מגמת השוק באורח פלא.

ארבעת ימי המסחר הקודמים אופיינו בעליות מחירים רצופות. האווירה האופטימית המאפיינת בדרך כלל את תחילת השנה, והכוונות לפתוח עמדות השקעה חדשות, קיבלו חיזוק מעלייה חדה של הדולר בשוקי הכספים. ביום ה' נסגר שוק המניות ברמתו הגבוהה ביותר מאז נפילות אוקטובר, ונראה היה שהשוק מבסס מגמה חיובית.

תנודות המסחר שנרשמו השבוע

יום ב'	+76.42	סגירה	2015.25
יום ג'	+16.25	סגירה	2031.50
יום ד'	+6.30	סגירה	2037.80
יום ה'	+14.09	סגירה	2051.89
יום ו'	−140.59	סגירה	1911.30

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1911.30	−27.53
מדד תחבורה	745.00	−3.86
מדד שרותים	181.72	−6.64
מחזור שבועי בע.נ.	932,000,000	
זהב	484	−2
כסף	6.98	−30

מניות ישראליות בארה"ב

נייר חדרה	19⅝	+¼
אליאנט	⅞	—
אלק. לישראל	3⅛	+¼
אלרון	3¾	+¾
אלסינט	1⅛	+⅛
עץ לבוד	6⅞	+⅞
אינטליגנט סיס.	2⅞	—
אינטרפארם	3	+¼
ת. לייזר	7⅛	+⅝
אופטרוטק	5½	—
סייטקס	2⅜	+¼
תאורבים	¾	−1/16
עושש טכ.	1¾	—
ראורא	2	+⅛
מ.ת.ב.	1½	1½
אריית	4⅛	+⅜
כרמל	6	+⅛
אמפל	1⅝	−⅛
בנק לאומי	25	—
אלביט	5	+⅛
פיברוניקס	2½	+⅛
אי. די. בי	58	—
טבע־שאטס	1¾	—

מניות הדאו־ג'ונס

אלייד סיגנל	28¾	+1¼
אלומיניום אמ.	43⅞	−2⅞
אמ. אקספרס	25⅞	−⅛
אמ. טי־טי	27¾	−⅝
בתלהם סטיל	15¾	−1
באינג	39¼	+1¾
שברון	41¼	−4⅛
קוקה קולה	36½	−2¼
די פונט	81⅛	−3⅛
א. קודאק	47½	−2⅜
אקסון	38	−¼
ג'נרל אלקטריק	43⅝	−⅛
ג'נרל מוטורס	62	−⅝
גודייר	57⅛	−3⅜
אי.בי.אם.	114⅞	−⅞
אינ' פייפר	38⅞	−5
מקדונלדס	42⅜	−2¾
מרק	157½	−1
מינסוטה מ.	59⅝	−5
נוויסטר	4¼	−⅜
פיליפ מוריס	85⅛	−4
פרימריקה	15½	—
פרוקטור ג.	82¼	−5⅛
סירס	32¼	−1⅞
טקסקו	—	—
יו.אס.סטיל	30⅞	−⅞
יוניון קרבייד	21⅞	—
יונייטד טכ.	35½	+1¾
וסטינגהאוס	51	—
וולוורת	36⅛	+3⅝

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ברוקרים, בנק ברק וחברת אוסקר גרוס ובנו.

סחורות / יונתן שרמן

הסוכר לשיא

מחיר הסוכר שב בשבוע שעבר ועלה לשיעור הגבוה ביותר אחרי יותר משנה, לאחר ירידות בשבוע הקודם. חידוש העלייה נבע משמועות כי סין רוכשת כמויות גדולות של סוכר גולמי וכי צפוי השנה מחסור בסוכר.

גם מחיר הקפה החל לעלות, לאחר שארגון הקפה הבין־לאומי הודיע על עוד קיצוץ במכסות הייצור השנה. בכינוס בלונדון הוחלט בשבוע שעבר להקטין את הייצור במיליון שקים, של 60 קילוגרם, ל־55.5 מיליון השנה.

מחיר הנחושת ירד, לאחר שהתברר כי המלאי בעולם גדל כעת לאחר שירד לקו האדום.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1987/8 גבוה	נמוך
אלומיניום (לישי"ט לטונה)	2005	+5	2050	1205
נחושת (לישי"ט לטונה)	1560	−140	1700	870.25
בדיל (לישי"ט לטונה,חופשי)	3750	—	4230	3810
עופרת (לישי"ט לטונה)	358	−3	445	288.75
אבץ (לישי"ט לטונה)	480	+5	567	446
נפט (דובאי)	15.45	+0.30	20.50	14.20
זהב (דולר לאונקיה)	483	−3.50	500.50	390.25
פלטיניום (דולר לאונקיה)	504	+1.25	646.50	476.75
כסף (סנט לאונקיה)	694	+22.5	1163	613
קקאו (לישי"ט לטונה,עתידי)	1137	+88	1439.5	1050
סוכר גולמי (דולר לטונה)	240.6	+38.8	240.6	159.5
קפה (לישי"ט לטונה,עתידי)	1198	+27	1655.5	1201
גומי (פני לק"ג)	67	−4.50	71	60
גרעיני סויה (סנט לבושל)	623	+16	616	510.4
כותנה (סנט לליברה)	74.20	−1.85	87.70	62.65

יתוש הזהב עוקץ שוב

כריית זהב בעולם שוב משגשגת ● מיכרות חדשים נפתחים — בעיקר באוסטרליה ובארצות־הברית ● אמנם כבר מסתמן עודף גדול בעולם אך יש הסבורים שמיכרות חדשים עדיין יכולים לפעול ברווח, אפילו יירד מחיר הזהב ל־250 ד' האונקיה

שרית
"ניוזוויק"
מיוחד ל"הארץ"

למזלה של חברת "ריינולדס מטאלס", הגיאולוג הבכיר שביקר במרחבים השוממים באוסטרליה בסוף שנות ה־70 הוא איש האסכולה הישנה. על מתומר אל אבטארי הוטל לחפש בוקסיט. אבל הוא לא שכח שלא חשוב באיזה חומר גלם אתה מעוניין, תמיד אתה מחפש זהב.

ב־1984 השתלמה הבשורה של אל אבטאר: חברת "ריינולדס" ושותפיה אישרו כי יש 3 מיליון אונקיות (טרוי) זהב במכרה בוודינגטון שמדרום לעיר פרת.

על פי מחירי השוק כעת, מימצא זה שווה לכ־1.5 מיליארד דולר, ש־41% מהם ישולשלו לכיסה של "ריינולדס". המזל הטוב הזה שיכנע את חברת האלומיניום לגוון את עסקיה, ולהשקיע השקעה של ממש בעסקי זהב ומתכות יקרות אחרות. מנכ"ל "ריינולדס", ויליאם בורק, צופה כי החברה תרוויח ב־1988 50 מיליון דולר מזהב, וכי בסביבות 1992 יוכפל הסכום. אומר בורק: "יתוש הזהב עקץ אותנו".

"ריינולדס" אינה היחידה. כריית הזהב נהפכה פתאום לעסק גדל והולך. מספר חסר תקדים של מיכרות חדשים נפתחו, בעיקר באוסטרליה ובארצות־הברית. והייצור בכל העולם גדל מהר.

בנוואדה יש בהלת זהב המזכירה את המאה שעברה, אף כי הכורים המודרניים משתמשים בתהליכים כימיים ובמשאיות ענקיות לסילוק עפר, ולא באתים ומעדרים. ייצור הזהב בנוואדה אמור להסתכם ב־1988 ב־3.3 מיליון אונקיות, לעומת 250 אלף בלבד ב־1980.

באוסטרליה, שרווחי הזהב פטורים בה ממס, השחקן הראשי עשוי להיות בקרוב איל הבירה ואיש האסכולות אלן בונד. בונד הוציא יותר מ־1.2 מיליארד דולר על רכישת נכסי מיכרות, ובהם מיכרה בארצות הברית, תגר נגד לייצר די זהב כדי להפוך אותו ל"איש מיליון האונקיות לשנה" הראשון בעולם. למעשה, זהב חדש מגיע לשוק כה מהר עד כי בתוך כמה שנים השוק עלול להיות מוצף בעודפי זהב, ששערו נבע תמיד, במידה רבה, מנדירותו.

פריחת עסקי הזהב החלה ב־1979, כאשר הגיע מחיר המתכת ל־300 דולר האונקיה. במחיר זה נהפכה הפקת הזהב לרווחית די הצורך כדי להצית סיבוב חדש של חיפושי זהב. דרושות כמה שנים להכניס מיכרות חדשים לייצור, ולמפעלים חדשים מעטים היו עד לעת האחרונה רווחים. בתוך כך התנדנד מחיר הזהב בין 875 ל־294 דולר לאונקיה. כעת מחירו כ־485 דולר. אך מחיר זה עדיין די גבוה להבטיח רווחים טובים לחברות זהב אמריקאיות ואוסטרליות שעלויות הייצור שלהן נמוכות. זהב אמריקאי ואוסטרלי נמצא סמוך לפני הקרקע, וניתן להפיקו בשיטות של מיכרה פתוח. אחד המכרות מעל פני הקרקע מתוכנן בידי אלן בונד באזור קאלגורלי במערב אוסטרליה. אורכו יהיה 2.8 קילומטר, ועומקו — 251 מטר. עיתון אוסטרלי אומר ש"יהיה אפשר לראותו מהירח".

בדרום אפריקה, יצרנית הזהב המובילה בעולם, המתכת מצויה עמוק מתחת לפני הקרקע, והוצאות הייצור גבוהות הרבה יותר.

האמריקאים והאוסטרלים גם מפחיתים את הוצאות הייצור שלהם באמצעות שימוש בטכנולוגיה חדשה. תהליך הקרוי "סינון", המאפשר להם להפיק זהב שאינם יכולים לראות, פשוטו כמשמעו. מפיקים שופכים נתרן ציאני מעל לעפרות וממיסים את הזהב שבפנים. התהליך הכימי החדש מאפשר לכורים להפיק זהב ממיכרות שנחשבו בשעתם לריקים, ובהם אחדים בדרום קרולינה, וגם בנוואדה. למיכרה החדש רידג'וויי השוכן ליד קולמביה שבדרום קרולינה, והשייך ל"בריטיש פטרוליום", יש, על פי האומדן, מאגרי זהב המסתכמים ב־1.4 מיליון אונקיות.

הבהלה לזהב הכניסה למשחק משתתפים חדשים, כגון "ריינולדס מטאלס" והארכי־יריבה שלה "אלומיניום קומפני אוף אמריקה", שגם היא מצאה זהב בשממה האוסטרלית.

מצב זה גם שינה את מצבם של מיכרות מבוססים. "אמאקס", יצרנית פחם ואלומיניום גדולה, מתכוונת להפיק עד מיליון אונקיות זהב לשנה בסביבות 1998. רווחי "ניומונט מיינינג" מזהב גדולים כעת מרווחיה מהפקת הנפט והפחם שלה גם יחד. חברות רבות ניצלו את ההתעניינות הגדלה בזהב ותיעלו את עסקי הזהב שלהן לחברות נפרדות. מניותיהן של חברות אלו ספגו מהלומה בהתמוטטות באוקטובר, אבל מאז ניתקו מחדש התאוששו היטב.

יופיים של עסקי הזהב, כפי שרואים זאת היצרנים, נעוץ בעובדה שכל גידול בהיצע נספג מהר בלא להביא לידי הורדת מחירים. ממשלות ואנשים יחידים כאחד צוברים זהב כמאגר בעל ערך. המכירות של תכשיטי זהב ממשיכות לגדול. והביקוש התעשייתי למתכת הוא רב.

למעשה, תמיד השפיעו גורמים מתיטוריים על מחירי הזהב יותר מאשר חוקי הביקוש וההיצע. "השאלה אם יהיה או לא יהיה מיתון בארצות־הברית ב־1988, או 1989, חשובה יותר (מאשר רמת הייצור)", אומר מומחה של חברת "אופנהיימר", ג'ון טומאוס. אך המומחה של "מריל לינץ'", דניאל רולינג, אומר כי עודף הזהב הפוטנציאלי, שיוריד את המחירים בראשית שנות ה־90, "ממשיך להיות גבוה מאד". אפילו צודק רולינג, יוכלו יצרנים אמריקאים ואוסטרליים שהוצאות הייצור שלהם נמוכות, לשמור על שולי רווח שמנים. רולינג אומר כי מיכרות חדשים יותר עדיין יכולים, ככל הנראה, לפעול ברווח, אפילו יירד מחיר הזהב ל־250 דולר האונקיה.

לפי שעה, רוב האנשים בעסקי הזהב עסוקים מדי בספירת הרווחים מכדי לחשוש מירידת המחירים. על אף הייצור העולה, אפשר בהחלט שהמשך התסיסה הפיננסית ברחבי כדור הארץ תעורר מירוץ אחר הזהב שיניע את המחירים מעלה. במקרה זה, רווחי הזהב עשויים ליהפך מנוצצים למבהיקים באור יקרות.

הבנין הגבוה ביפאן

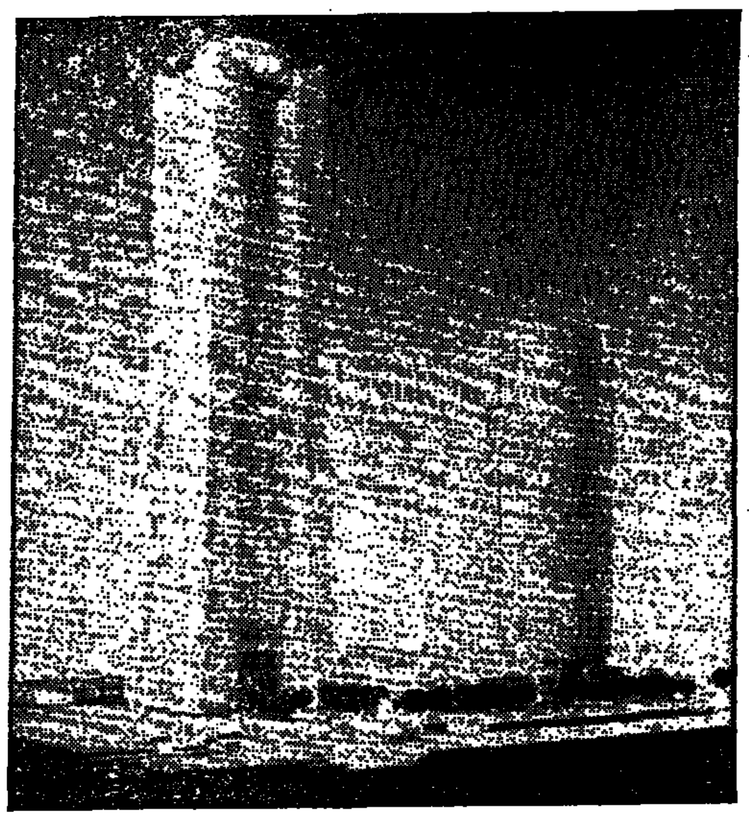

זהו תרשים של גורד שחקים שחברת נכסים של קונצרן "מיטסובישי" מתכננת להקים ביוקוהאמה, ממערב לטוקיו. הבניין אמור להיות הגבוה ביותר ביפאן. יהיו בו 75 קומות של משרדים וחנויות. גובהו יהיה 295 מטר, ויושקעו בו מיליארדי דולרים. בנייתו תושלם ב־1993

תחזית חיובית ל־1988

מאת דייוויד סמית
סופר אסושיאייטד פרס

ניו־יורק

סקר מטעם סוכנות אסושיאייטד פרס בקרב מומחים בינלאומיים לענייני כספים, מלמד: 1988 עשויה להיות שנה טובה למדי לכלכלה בעולם.

כתבי הסוכנות ברחבי העולם הציגו בראשית החודש שאלות לכלכלנים, יועצים פיננסים, בנקאים, אנשי אקדמיה, ברוקרים ומומחים אחרים.

בארה"ב, שבה ספגה הבורסה לניירות ערך, באוקטובר '87, את המהלומה הקשה ביותר מאז מלחמת העולם ה־1, נזהרו המומחים מלהתנבא על שוק המניות ב־1988. "אם משתמשים באמות המידה הסטנדרטיות של השוק — מקבלים תחזיות חיוביות", אומר יועץ ההשקעות מרטין צוויג מניו־יורק, "אך איני חש בנוח. אחרי המפולת — השוק עדיין מלקק את פצעיו".

אשר לכלכלת ארה"ב, שעל פיה תנהג ככל הנראה גם הבורסה, משרד המסחר בוואשינגטון צופה כי התעשייה האמריקאית תמשיך להתקדם ב־1988 לאחר התנופה שקיבלה ב־1987.

"באופן כללי, תהיה 1988 עוד שנת צמיחה. אולי טובה מקודמתה", אומר סגן שר המסחר קלארנס ג'. בראון.

אשר לאינפלציה, שהכיוון שלה עלול להיות מכריע לגורל הדולר המוכה בשוקי הכספים, 36 כלכלנים פרטיים חשובים בארה"ב תמימי דעים כי שיעור האינפלציה השנתית יואץ בהדרגה מ־3.8% במחצית הראשונה של השנה ל־4.5% במחצית השניה.

שערי הריבית הם עוד גורם מכריע לגורל הדולר. התחזית הממוצעת של 36 הכלכלנים היא ששערים אלה יהיו בסוף 1988 כפי שהם כעת: 6% למועד קצר, ו־9% למועד ארוך.

שערי ריבית גבוהים מושכים כספי מטו"ל ונוטים להעלות את ערך הדולר בשוקי הכספים.

אבל אי־הוודאות הפוליטית לקראת הבחירות לנשיאות בנובמבר "אינה גורם חיובי לדולר", אומר דייוויד מוריסון, הכלכלן הבינלאומי הראשי של חברת "גולדמן סאקס" בלונדון.

מתוך 36 הכלכלנים שנשאלו בסקר של "וול סטריט ג'ורנל", רק שניים צופים מיתון כלכלי בארה"ב השנה.

בפאריס, הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח, ארא"ש־די, שחברות בו 24 המדינות המתועשות, צופה כי כי התוצר הלאומי הגולמי של חברותיו יגדל ב־1988 ב־2.25% בממוצע. אבל במערב גרמניה יהיה שיעור הצמיחה רק 1.5%. הארגון קרא לבון לפעול מיד להמריץ את כלכלתה.

בתחזית לשנתיים הבאות, ארא"ש־די אומר כי "אם יימשך התוהו ובוהו בשוקי הכספים, יש סכנה שיהיה מיתון". לדעת הארגון, ההתמוטטות של שוקי המניות באוקטובר עלולה להוליש את הפעילות הכלכלית השנה".

לכלכלת בריטניה צפוי גדול טוב מאשר לשותפות הגדולות לסחור עימה, ועל פי התחזית יצמח משקה ב־88' ב־2.5%, לעומת 4% ב־87'. כך סבור שר האוצר הבריטי, נייג'ל לוסון.

בטוקיו, משרד האוצר צופה כי שיעור הצמיחה של יפאן יהיה ב־88' כ־3.8%, בעיקר עקב גידול בביקוש המקומי. כמו כן צפוי השנה עוד צמצום של 11 מיליארד דולר בעודף המסחרי. ל־81 מיליארד. ממשלת יפאן גם צופה כי האבטלה תצטמצם מעט, מ־2.8% ב־87' ל־2.7% ב־88'.

אשר למדינות המתועשות החדשות, כגון סינגפור, טייוואן ודרום קוריאה, התחזיות תלויות במידה רבה במידת השגשוג הצפוי במדינות המתועשות העיקריות, שהן השווקים העיקריים ליצוא שלהן. נראה שיהיה של האופטימיות במדינות הלו על העליונה.

"אם לא יהיו התרחשויות חמורות יותר, כגון מיתון בארה"ב, תהיה הצמיחה אצלנו 5% — 6% ב־1988", אומר ראש ממשלת סינגפור לי קואן יו, באיגרתו לשנה החדשה.

במדינות המתפתחות, 1988 נראית מבטיחה מעט הקלה למדינות החייבות, עקב ההודעה על התוכנית לתובות החוץ של מכסיקו. בעזרת ארה"ב, צופים כי מכסיקו תקטין בכ־10 מיליארד דולר את תשלומיה השנתיים את חוב החוץ שלה, המסתכם בכ־100 מיליארד דולר. זו התוכנית הראשונה לצמצום חוב של מדינה בעולם השלישי מאז החל משבר החובות בעולם ב־1982.

ואולם כלכלני מכסיקו אומרים כי 1988 תהיה שנה קשה למכסיקאים. בסוף 1987, הכינה הממשלה תוכנית לצמצם עד סוף 1988 את שיעור האינפלציה, מ־150% לשנה כעת, ל־1% — 2% לחודש.

פקידי ממשלה מודים שזה יאט את הפעילות הכלכלית ברבע הראשון של השנה. אבל השר לענייני התקציב, פדרו אספה, צופה שבכלל השנה יצמח המשק ב־2% מתואמים לאינפלציה.

רבות מהמדינות החייבות התנסו, למעשה, בשנים שחלפו בצמיחה שלילית, בגלל תשלומיהן הגדולים לפרעון חובות החוץ.

מחירי הסחורות, כגון מתכות, גרעינים וכותנה, הקובעים במידה רבה את מצב הסחר בעולם, עלו ב־1987 עליה תלולה למדי. אך מומחים רבים צופים שב־88' יהיה הכיוון הפוך. צופים כי הנפט, שעלה ב־87' לשיא של 22 דולר החבית, ייפגע השנה קשה במיוחד. הנפט עלול ליפול ל־15 דולר החבית אם לא יעצרו חברות ארגון המדינות המייצאות נפט את תפוקת־היתר, סבור ריצ'ארד דונובאן, ראש מחלקת האנרגיה בחברת הכספים האמריקאית "א. פ. האטון".

אשר למתכות היקרות, אם אכן לא תואץ האינפלציה, אין התחזיות ל־1988 נראות טובות. אף־על־פי־כן, מתכות אלה משמשות מקלט למשקיעים שמצב הכלכלה מותח את עצביהם. "מחירי הזהב והכסף עשויים לעלות במחצית הראשונה של השנה", אומר רינסט מאלאגה, נשיא "לאסאל אקונומיקס", חברה פיננסית שמרכזה בניו־יורק.

צ'ילה פיחתה את הפסו והורידה מכסים

ממשלת צ'ילה פיחתה את הפסו ב־4%, והורידה מכסים על מוצרים רבים כדי לעודד יצוא ובמגמה לבלום השפעות אינפלציוניות העלולות להיות לפיחות.

צעדה של צ'ילה נועד להתמודד עם קשייה לשמור על עודף במאזן המסחרי. ב־87' הסתכם עודף זה בכמיליארד דולר, בגלל המחירים הגבוהים של הנחושת, אך סבורים שהשנה ייווצר גרעון בגלל הרעה בתנאי הסחר. צ'ילה מאשימה, בין השאר, את ארה"ב בקשייה, משום שביטלה פטורים ממכסים על מוצרים מצ'ילה עקב מורת רוח מהמשטר הצבאי בסנטיאגו.

סוני ייקרה את מוצריה בארה"ב עקב חולשת הדולר

"סוני ארה"ב" הודיעה בשבוע שעבר על העלאת מחירי מוצריה בארה"ב ב־5% — 7%, עקב חולשת הדולר. "סוני" כבר ייקרה את מוצריה בארה"ב בסתיו 87', ב־5% — 20%. חוששים כי הודעתה כעת תגרור התייקרויות גם בחברות אלקטרוניקה אחרות, ותביא לידי האצת האינפלציה.

"סוני" היא אחת החברות הגדולות בשוק מוצרי האלקטרוניקה בארה"ב.

השוק חוקר איסור פרסומת לבנקים זרים בהולנד

מוסדות השוק המשותף בודקים את חוקיותה של תקנה האוסרת פרסומת לבנקים זרים בתחום הולנד. תקנה זו נועדה למנוע שידול לקוחות הולנדיים להפקיד בתוכניות חיסכון בגרמניה ובלגיה, באמצעות בנקים זרים.

חוק חדש שנכנס בהולנד לתוקף ב־1 בינואר מחייב את הבנקים לדווח לרשויות המס על החסכונות של אזרחי הולנד. הבנקים הזרים הציעו לאזרחי הולנד להפקיד את כספם מחוץ להישג ידה של ממשלתם.

זעזוע בבורסת הונג קונג עקב חקירת שחיתויות

זעזוע פוקד את בורסת הונג קונג עקב חקירה של הרשות לניירות ערך. עד כה נאסרו 3 מבכירי הבורסה, סגן יו"ר הבורסה, שהיה בעבר יו"ר הבורסה ומנהל הפעולות הראשי, הודחו עוד 7 עובדים, וביניהם מנכ"ל הבורסה המזכיר שלה.

הרשויות בהונג קונג סירבו לחשוף את פרטי האישום נגד בכירי הבורסה, אך ידוע שמדובר בחקירת שחיתויות במוסד זה. שערי המניות בבורסה המשיכו בשבוע שעבר ליפול על רקע זה.

יפאן הגדילה שליטתה בשוק הרכיבים האלקטרוניים

יפאן הגדילה את שליטתה בשוק הרכיבים האלקטרוניים ב־87', לאחר גידול של 24% במכירות, לשיא של 37 מיליארד דולר. כך נמסר מחברת מחקר אמריקאית, "דאטאקווסט". יפאן מוכרת כעת 48% מכלל הרכיבים האלקטרוניים, לעומת 39% שמקורם בארה"ב ו־11% מאירופה.

הישגה של יפאן גדול במיוחד לנוכח היחלשות הדולר ב־87' ב־14% לעומת היאן.

המכירות של ארה"ב בשוק הרכיבים גדלו ב־87' ב־22%.

ארה"ב דורשת מיפאן לבטל המכס על יבוא חיטה ובשר

ממשלת ארה"ב דורשת מיפאן לבטל לאלתר את המכסים הגבוהים על יבוא חיטה, בשר בקר וכמה מוצרי חקלאות אחרים. ארה"ב טוענת כי על אף התחייבותה של יפאן לבטל את המכסים הללו, מחיריהם של מוצרי היבוא בתוך יפאן גבוהים במאות אחוזים ממחירם לפני כניסתם למדינה. כך למשל, נמכרה טונה חיטה ליבואנים יפאניים ב־170 דולר, ונמכרה לצרכנים היפאניים ב־570 דולר.

הרשויות לני"ע בארה"ב ובקנדה ישתפו פעולה

הרשויות לניירות ערך בארה"ב ובשלושת המחוזות בקנדה — קוויבק, אונטריו ובריטיש קולמביה, חתמו על הסכם לשיתוף פעולה. הסכם זה הוא המקיף ביותר שחתמה עליו ארה"ב, וייחודו הוא שהרשות לשלה ניירות ערך רשאית לזמן אזרחים של קנדה, על פי צו בית משפט אמריקאי, והרשויות הקנדיות רשאיות לזמן אזרחים אמריקאים. מטרת ההסכם להגביר את שיתוף הפעולה בחקירת רמאויות ועבירות על חוקי המסחר ההוגן.

האינפלציה במכסיקו לשיא: 159% ב־1987

האינפלציה במכסיקו הסתכמה ב־1987 בשיא — 159%, פי 2 מהיעד שקבעה הממשלה בתחילת השנה, וב־50% יותר מהאינפלציה ב־86'.

האינפלציה בדצמבר היתה 15%, עקב התייקרות חד־פעמית גדולה של השירותים הציבוריים במסגרת תוכנית כלכלית מקפת להקפיא את כל המחירים במשק, בפעולות מינהליות, ולהצמיד את הפסו המכסיקאי לדולר האמריקאי.

סעודיה תגבה מסים מחברות זרות אך לא מעובדים זרים

ממשלת ערב הסעודית חזרה בה מהחלטתה לגבות מסים מהעובדים הזרים בתחומה, מחשש שינטשו אותה בהמוניהם לאחר ששכרם היה אמור לרדת ב־30%. עם זה, שבה הודיעה כי היא נחושה בדעתה לגבות מסים מחברות זרות הפועלות בתחומה, מ־21 בינואר. חברות אלו היו עד כה פטורות ממסים. ההחלט לגבות מהן מסים עקב המצוקה התקציבית של האוצר הסעודי השנה. הגרעון המתוכנן השנה בתקציב יסתכם בכ־10 מיליארד דולר.

הריבית הגבוהה ביותר במערכת הבנקאית

בתכנית פר"ג של בנק המזרחי תוכל להפקיד כל סכום מ־10,000 ש"ח ומעלה לתקופה של 3 חודשים, בריבית שנתית מובטחת של 21% + אופציה לחדש את הפקדון בריבית פריים + 6%.

הפקדות של סכומים קטנים יותר מ־10,000 ש"ח ולתקופות שונות, ניתן להפקיד בתכנית פפ"פ (פקדון פריים פלוס).

המבצע לתקופה מוגבלת, הבנק רשאי להפסיק את התכנית או לשנות את תנאיה בכל עת. שעור הריבית נכון ליום הפרסום.

21% ב־פר"ג
פקדון ריבית גבוהה
ריבית שנתית מתואמת 22.71%

בנק המזרחי

هكذا عن الأصل

חדשות כלכלה

מפעל שימורי-הבשר "איווגו" הסתבך בחובות של מיליוני דולרים לבנקים ולשוק האפור

מנהלת המפעל ובעלת השליטה בו — נעלמה עם בעלה

מאת יהודה שרוני

מפעל שימורי הבשר "איווגו" הסתבך בחובות של מיליוני דולרים לבנקים ולשוק האפור ומאיימת עליו סכנת סגירה. בעלת המפעל והמנהלת רחל לנצר ובעלה מיכה נעלמו מהמפעל לפני 10 ימים, ומאז לא ניתן ליצור אתם קשר, חרף פניותיהם החוזרות ונשנות של סוחרים בשוק האפור. הטלפון בביתם ברמת-השרון מנותק זה ימים מספר.

על-פי הערכות ראשוניות, נאמד היקף החובות ב-3 מיליון דולר, בהתפלגות הבאה: מיליון דולר לבנק לאומי, בעל-החוב העיקרי של החברה, וכחצי מיליון דולר לבנקים אחרים: 750 אלף דולר לכלל סחר, ו-750 אלף דולר לשוק האשראי האפור.

לא כל חובות המפעל מבוטחים, ובהחלט יתכן כי חלקם יהפכו לאבודים. גורמים בשוק האפור מסרו כי שיקים רבים שהעבירו החברה ולנצר הוחזרו מהבנקים בשל חוסר כיסוי.

עד למציאת פתרון אחר, מנוהל המפעל על-ידי מנהל הפעולי ביום אדי לזר. גורמים בשוק האפור העריכו כי קשיי המפעל נובעים מניהול מימוני לא נבון, שהביא להכבדה של נטל הוצאות המימון.

עוד סיבה לקשיים מוסברת בהערכת החברה שאפשר יהיה להעתיק את המפעל, שבאזור רמלה, לאזור התעשייה באריאל, ולבנות בשטח שיתפנה סופרמרקט גדול. הערכה זו התבררה כאופטימית מדי.

סיבה נוספת לקשיי המפעל היא ירידה תלולה בהזמנות שימורי הבשר מצד משרד הביטחון.

לעת עתה, בנק לאומי לא יזום מינוי כונס נכסים למפעל, אלא הוא מניח לו להמשיך ולפעול, חרף העובדה שהוא ממשיך לצבור הפסדים תפעוליים.

אקטואר האוצר: בעוד 25 שנה יגיע חלקה של הממשלה בקרנות הפנסיה ל-20% מהשכר המבוטח

קיים חשש שקרנות הפנסיה לא יוכלו לעמוד בתשלומים

מאת צבי זרחיה

בעוד 25 שנה צפויים התשלומים לפנסיות ההסתדרותיות להגיע ל-50% מהשכר המבוטח, בעוד חלקה של הממשלה בתשלומים יגיע לכ-20% מהשכר המבוטח. קיים חשש שקרנות הפנסיה לא יוכלו לעמוד בתשלומים אלה. כך הזהיר אתמול אקטואר האוצר, נחום ורכום, בישיבתה של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

ורכום ציין, כי מי שמצטרף לקרן הפנסיה לאחר גיל 32, תורם לגרעון בקרנות הללו. "אם הקרנות סבורות שהן יכולות לקבל בשוק החופשי אחוז ריבית גבוה יותר מזה שמשלמת הממשלה — שיגשו", אמר ורכום.

יו"ר "מבטחים", עמוס ערן, אמר כי עתיד הקרנות יובטח אם הקרנות ימוזגו, יוגדל גיל הפרישה בשנתיים, יוגדל אחוז ההפרשות לפנסיה ויוגדל אחוז הריבית שמשלמת הממשלה לקרנות.

אקטואר ההסתדרות, יעקב אבטלה, אמר שאפשרי להתגבר על גרעון הקרנות באמצעות הגדלת אחוז ההפרשות מ-16% ל-19.2%. לדבריו, המחלוקת עם האוצר אינה על העובדות, אלא על הפירוש. הוא תקף בחריפות את ההצעות להטיל מס על הריבית שמשלם האוצר לקרנות הפנסיה.

יו"ר ועדת העבודה, ח"כ אורה נמיר (מערך) סבורה כי במצב של אבטלה גוברת, בעיקר בין צעירים, אין לדבר על דחיית גיל הפרישה לפנסיה.

ח"כ דן כהן (רצ) סבור שההפרש בין הריבית שמשלם האוצר לקרנות הפנסיה לבין הריבית הנהוגה בשוק הוא כשלעצמו מס על הקרנות, וכל הצעה למס ישיר היא שערוריה בלתי-נסבלת. הוא תבע לפתוח את מאזני הקרנות לביקורת ציבורית.

קרנות הפנסיה יחויבו לפרסם מדי שנה את מאזנן האקטוארי

מאת דן סגיר

משרד האוצר פירסם אתמול תקנות חדשות בנוגע לפעולתן של קרנות הפנסיה הוותיקות לחברים. בראש התקנות החדשות עומדת חובת הקרנות להגיש כל שנה לממונה על שוק ההון מאזן אקטוארי ותחזית תזרים כספים לטווח של 35 שנה. כמו כן, חייבת הקרן לפרסם בציבור את מאזנה האקטוארי בשני עיתונים יומיים.

בהודעת משרד האוצר נמסר, כי התקנות החדשות הן תוצאה של ביקורות שערך אגף שוק ההון בקרנות, במגמה להביא לשינוי ושיפור דרכי עבודתן של הקרנות.

בנוסף לחובת הדיווח והפירסום, נקבע בתקנות שקרן פנסיה תהיה חייבת באמונות לעמיתיה "ולא תעדיף כל עניין ושיקול על פני טובת העמיתים". כמו כן נקבע, שקרן פנסיה תוכל לקבל עמיתים חדשים רק לאחר שקיבלה חוות-דעת אקטוארית בדבר יכולתה לקיים את ההתחייבויות שהיא נוטלת כלפי העמיתים החדשים ובדבר השפעת צירופם על מצבה האקטוארי של הקופה.

תקנה נוספת קובעת, שקרן פנסיה לא תקנה לעמיתיה זכויות שתחולתן למפרע, אלא אם כן התשלומים בעבור הזכויות מספיקים למילוי ההתחייבות.

משמעות התקנה היא, שחברים חדשים המצטרפים למפרע, או חברים המבקשים תוספות שלא היו מובטחות קודם, יהיו צריכים לשלם ריאלית תמורת הזכויות.

הממונה על שוק ההון רשאי להורות על ביטולו למפרע של הסכם, אם יתברר שנחתם בניגוד לחישוב האקטוארי של הזכויות המוקנות.

לבסוף קבע האוצר, כי הזכויות והחובות של העמיתים ייקבעו רק בתקנון. הוראה זו שמה קץ להסכמים סודיים בין קרנות לקבוצות עובדים והיא תמנע אפליה בין חברים בקרן.

אביק וזה עובר... לנתניה.

ברכות לאנשי אביק עם המעבר לבנין המשרדים החדש הצמוד למפעל באזור התעשיה בנתניה.
עכשיו כשאתם קרובים יותר לאולמות הייצור אנו מאחלים לכם המשך תנופה וצמיחה.

גליקמן נטלר מיילר

יוזמים הקמת פורום משותף לראשי רשויות יהודים וערבים

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

הממונה על מחוז חיפה והצפון, עמרם קלעג'י, יזום כינון פורום משותף לראשי הרשויות המקומיות היהודים והערבים. קלעג'י מסר על כך אתמול בכנס ראשי הרשויות הדרוזיות בגליל, שנערך בכפר תבור במעמד שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי.

יעקבי הביא לידיעת המשתתפים את הצעת מתכנני משרד הכלכלה לפיתוח הגליל, אשר בדעתו להביאה לאישור בממשלה. ראשי ערים דרשו פעולה מיידית, שתשים קץ להגירה הפנימית מצפון הגליל לגוש דן.

דירוג-כוכבים חדש ניתן למלונות-לתיירים בישראל

התאחדות המלונות מותחת ביקורת על שיטת הדירוג-מחדש

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

57 בתי-מלון, שהם כחמישית ממספר המלונות המומלצים לתיירים בישראל, הורדו בדרגה על סמך תוצאות מבצע הדה-דירוג של משרד התיירות, ו-37 בתי-מלון אחרים יועלו בדרגה — מסר אתמול שר התיירות אברהם שריר במסיבת עיתונאים בירושלים.

שלושה בתי-מלון — "המלך דוד", "הילטון" תל-אביב ו"דן" תל-אביב — זכו לדרגה הגבוהה ביותר, "5 כוכבים דה-לוקס", דרגה חדשה שהונהגה על סמך הקריטריונים החדשים של הדירוג.

על-פי התוצאות, יהיו מעתה בישראל 26 בתי-מלון, לעומת 27 קודם לכן, בדירוג של 5 כוכבים; 62 בדירוג 4 כוכבים (לעומת 59); 91 עם 3 כוכבים (103); 57 עם שני כוכבים (49) ו-13 עם כוכב אחד (20).

מבין בתי-המלון יקבלו 12 דרגה של "מומלצים לתיירים" בלבד, ללא כוכב, מכיוון שהם סגורים לרגל שיפוצים, או שלא ניתן היה לפקדם בצורה מסודרת, רובם על דעת הבעלים ולבקשתם. שני בתי-מלון נמצאים עדיין בהרצה.

מבצע הדירוג מחדש של בתי המלון היה ארצי, ובסך הכל נפקדו 282 מלונות ברחבי הארץ. 35 מלונות נפקדו 3 פעמים, ובסך הכל קיימו אנשי משרד התיירות 604 ביקורים, בהם התארחו שני עוברים בעילום-שם במשך יממה אחת לפחות בבית-המלון.

בסך הכל, נקבע דירוגם של 280 בתי-מלון ברחבי הארץ, המומלצים לתיירים. הדירוג החדש שם דגש על טיב ואיכות השירות בבתי-המלון, ולא התמקד רק בנתונים הפיסיים, כפי שהיה עד כה.

בין המלונות שזכו בכוכב נוסף — "המלך שלמה" באילת ו"מוריה" בירושלים (מ-4 ל-5), "ספורט" באילת ו"סונסטה" בירושלים (מ-3 ל-4).

בין בתי-המלון שאיבדו כוכב אחד מחמישה במסגרת המבצע, בולטים כמה ברשת המלונות של חיים שיף ובתי-מלון במגזר הערבי במזרח ירושלים. לדוגמה, בתי-המלון "דיפלומט" בירושלים ובתל-אביב, והמלונות "מאונט סקופוס" ו"סנט ג'ורג'" במזרח-ירושלים.

כוכב אחד מארבעה איבדו המלונות "המלכים" בירושלים, "זוהר התמרים" בעכו, "מירטו" בבת-ים, "עין-בוקק" בים-המלח, "הצפון" בקריית-שמונה, "בית-עמי", "כלו ביי" ו"המלך שלמה" בנתניה ו"קונקורד", "בול", ו"סיני" בתל-אביב.

הבולט ביותר בירידה בדירוג היה מלון "רון" בצפת שהורד בשתי דרגות — מארבעה כוכבים לשניים.

את הקריטריונים החדשים קבעה ועדה מיוחדת בראשותו של משה גורדפר ובשיתוף גורמי מגזר המלונות. בתי-המלון שהורדו בדרגה יוכלו לערער בפני ועדה מיוחדת.

נשיא התאחדות המלונות, אלי פפושדו, הגיב על הדירוג החדש במלים: "זה יום עצוב למלונאות".

לדבריו, מצב כלכלי קשה, מסיבות שלא היו תלויות בבתי המלון, יחד עם מחסור בקרנות סיוע נדרשות מצד משרדי הממשלה, הביאו לכך שבתי-מלון רבים לא יכלו להכניס שיפורים ולבצע שיפוצים. הוא קרא לגורמי הממשלה להעמיד לאלתר אמצעים כלכליים למגזר המלונות, בדומה למצב בחו"ל, כדי שבתי-המלון יוכלו להמשיך ולקיים עצמם. "אנו לא תעשיה שוקקה להטבות, אלא לתנאים אלמנטריים", אמר.

האירועים בשטחים לא השפיעו על בואם של 160 קניינים מחו"ל לשבוע התכשיט שנפתח אתמול בירושלים. כל הקניינים שהודיעו על השתתפותם באירוע אכן באו — מארה"ב (100), גרמניה (85), הולנד, אנגליה ויפאן. בשבוע התכשיט, המאורגן על-ידי מכון היצוא הישראלי, מציגים 60 יצרנים ישראליים מבחר גדול ומגוון של תכשיטים, בעיצובים ובמגמות החשובים למובילים בעולם. השנה הושם הדגש על הבאת קניינים מאירופה, נוכח התחזקותם של המטבעות האירופאיים. בתצלום: דוגמנית מדגימה תכשיטים מקוריים.
הדוגמנית יפעת שכטר מציגה תכשיטים בשבוע התכשיט שנערך על ידי מכון היצוא במלון לרום בירושלים.
(כתב: צבי זרחיה; תצלום: זום 77)

"תדיראן" תפטר אלף עובדים במסגרת הערכותה לשנת 88'

המספר גבוה מהתחזיות הקודמות שנעו בין 600—800 עובדים

מאת יונתן שרמן

"תדיראן" עומדת לפטר אלף עובדים בחודשים הקרובים, במסגרת הערכותה לשנה החדשה. כך עולה מסיכומים שנערכו ב"תדיראן" עם הכנת תוכנית-העבודה של החברה לשנה זו. נתון זה גבוה מהתחזיות הראשוניות שרווחו ב"תדיראן", שהעריכו פיטורים של 600—800 עובדים.

מוקד הפיטורים המרכזי יהיה חטיבת הקשר. החטיבה זו סובלת מקשיים עקב תחרות קשה מגורמים בחו"ל וצמצום השוק הביטחוני בארץ. הנהלת "תדיראן" מתכוונת לצמצם את מספר העובדים בחטיבה זו ב-400 איש, על-ידי סגירת פרוייקטים של מחקר ופיתוח ופיטורי עובדים בפרוייקטים לא-כלכליים.

חטיבת הקשר מתמודדת בימים אלה על מכרז רב-שנתי ענק, בהיקף של יותר ממיליארד דולר, עם חברת "ג'נרל דיינמיקס", להספקת מכשירי-קשר לצבא האמריקאי. תוכנית-העבודה של "תדיראן" אינה כוללת אפשרות של זכייה במכרז, בגלל הגישה השמרנית של ההנהלה.

יתר העובדים שיפוטרו יהיו מכל חטיבות "תדיראן". צפויים פיטורים משמעותיים גם בחטיבת המערכות. המצב אף היא בקשיים מסויימים.

מבין כל העובדים שיפוטרו, בין 200—300 עובדים הם זמניים.

הפיטורים לא יביאו לשינוי המבנה הארגוני של "תדיראן", כפי שהיה במסגרת תוכנית ההתייעלות הגדולה של הקונצרן לפני שנה, אלא רק סגירת תת-יחידות בתוך הקבוצות הקיימות.

לנוכח מגמת הפיטורים הגדולים, מסתמנת תסיסה בקרב העובדים. בחטיבת הקשר כבר נערכים להסלמת המאבק עם ההנהלה.

ב"תדיראן" מועסקים כיום כ-12 אלף עובדים, כולל עובדי "אל אופ" ו"אלישרא".

סופר "הארץ" מזכיר, כי בשבוע שעבר אמר מנכ"ל "תדיראן", יגאל נאמן, באסיפה השנתית של איגוד תעשיות האלקטרוניקה, כי ענף האלקטרוניקה ייאלץ לפטר 3,000 עובדים השנה.

"יש להכיר בספנות כענף יצוא" אומר מנכ"ל איגוד חברות הספנות

המנכ"ל היוצא פרש משום שאיגודי הימאים מסרבים לדון בשינוי שיטת הציוות של האוניות הישראליות בהתאם לצרכים המודרניים

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" לענייני ספנות

מנכ"ל איגוד חברות הספנות, חיים צוקר, שעזב בימים אלה את תפקידו, טוען שיש לקיים דיון לאומי מעמיק בעתיד ענף הספנות. לדבריו, מאיישות הספינות הישראליות, שהן חדישות ברובן, בצוות המתאים לאוניות משנות ה-50 וה-60. גם אופן הציוות באוניות אינו מתאים לרוח הזמן, ולדבריו אין נכונות מצד איגודי הימאים לדון בבעיה.

צוקר דיבר אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה, לרגל פרישתו מניהול איגוד חברות הספנות. במקום צוקר מונה כמנכ"ל אלוף (מיל') שלמה אראל.

אם לא יתקיים דיון בדרג הלאומי הגבוה בנושא עתיד הספנות, אמר צוקר, תצטרף ישראל למועדון המדינות המפותחות שאינן פעילות בענף הספנות. לדבריו, הוא הגיע למסקנה כי לא יוכל לשנות את המצב במסגרת תפקידו, ולכן התפטר.

שלמה אראל

תהליכי הייעול וצמצום הצוותים בספנות הישראלית בשנים האחרונות הם מאוחרים מדי ומעטים מדי, טען צוקר. במיוחד יצא נגד תופעת הצוות המעורב של זרים וישראלים באוניות. "כשצוות מעורב מאייש את האוניות, הישראלים יוצאים לאט מן העבודה", טען צוקר.

המנכ"ל החדש, שלמה אראל, אמר כי יש להתמודד עם הקשיים הנוכחיים בענף הספנות. לדבריו, הוא אינו מצפה לדיון ממשלתי בנושא הספנות, מכיוון ש"הכלכלה שלנו יצאה מזמן ממצב של נתמך כלכלי. הצי לא נתמך במשך שנים ואינו מקבל יחס ראוי כענף יצוא". הוא אמר כי ייאבק למען הכרה בענף הספנות כענף יצוא.

שכר-הדירה המוגן עלה ב-4.1 אחוזים

שכר-הדירה בדירות מוגנות עלה החל מה-1 בינואר השנה בשיעור של 4.1%. שכר-הדירה בדירות מוגנות עולה על בסיס המדד אחת לשלושה חודשים.

שכר-הדירה בבתי-עסק עולה אחת לשנה והוא עלה בפעם האחרונה בנובמבר 1987 בשיעור של 19.8%.

"בהלת זהב" תיתכן בישראל

חברה קנדית מעוניינת לחפש עפרות באזור תמנע-אילת

מאת אבי גנאור

אם לא יחולו שינויים של הרגע האחרון, והמשא-ומתן יושלם כמתוכנן, תתחיל חברה קנדית לחפש זהב בישראל — מדווח "יעדים", ירחון עובדי העובדים בישראל. על-פי הירחון, יתמקדו החיפושים באזור תמנע-אילת ויתבצעו בעזרת המפות הגיאולוגיות שכבר הוכנו לצורך חשיפת אוצרות טבע ומרבצי מתכת בדרום-מזרח הנגב.

עם זאת, מציין הירחון, בהתחשב ברגישות הרבה לנושא ומסיבות כלכליות ופוליטיות, נמנעים מפרסום שם החברה ופרטים על ההתקשרות העסקית.

לדברי "יעדים", הממונה על המכרות, שהוא הסמכות המפקחת על ניצול אוצרות הטבע במדינה, קידם בברכה את פנייתה של החברה הקנדית לחפש זהב בישראל, ובאחרונה אף קיים מגעים בכתב ובעל-פה עם המכון הגיאולוגי, עם משרד התעשייה והמסחר ועם החברה לכימיקלים, כדי לקדם את הכנת השיחות עם החברה הזרה.

יעקב מושה, מנהל המכון הגיאולוגי, סירב לדברי "יעדים" למסור פרטים על הסיכויים למציאת זהב בישראל, אך בחודשים האחרונים הדפיס המכון הגיאולוגי חוברת תחת הכותרת "מופעי הזהב בישראל", המכילה נתונים מדוייקים על הסיכויים למצוא זהב בישראל בכמויות מסחריות.

פנייתה של החברה הקנדית אינה הפנייה הראשונה בנושא. לפני כשלוש שנים הגיעה לישראל קבוצה של משקיעים שוויצים שביקשו לחפש זהב ליד העיירה יוטבתה. הקבוצה זכתה בזכיון אך הוא נלקח ממנה כי לא נוצל.

לפני כשנה וחצי פנתה חברה אמריקאית העוסקת בכריית זהב וקיבלה זכיון לחיפושי זהב באזור מצפה רמון והמכתשים, אך גם היא נסוגה מביצוע החפירות לאחר בדיקת כמה דגימות שלקחה בשטח.

יש פתרון לבעיית הפקקים בגוש דן

מרום נוה
10 דקות נסיעה ללא פקקי תנועה,
למרכזי הבילוי, העסקים והקניות של תל-אביב.

מרום נוה
רובע מתוכנן מהיסוד לאיכות חיים מושלמת.

מרום נוה
מרכז מסחרי מודרני ובריכת שחיה מחוממת ומקורה.

לבחירתך
דירות בנות 3, 4, 5 חדרים ופנטהאוזים לכניסה מיידית.

משרד מכירות ודירה לדוגמא. רח' תרצה, פנייה משד' ירושלים 74 רמת-גן.
טל. 03-777137 בימים א'-ה' 11.00-13.00, 16.00-18.00.

מרום נוה
רמת-גן
נוה חברת בנין בע"מ
חברת בת של החברה לנכסים ולבנין בע"מ.

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 12/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית — לקוחות: מסחריים	ריבית חודשית — לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" — הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חוז"ד צמוד לדולר*	עד ה-31.3.88	1.0%	
	עד ה-30.6.88	0.75%	

* עמלת הקצאה לתקופה:
עד ה-31.3.88 — 3%
עד ה-30.6.88 — 4.5%
פרטים תובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי

בנק לאומי - רווח יומי

בבנק ישראל דנו במחקר על האינפלציה

מאת דן סגיר

מחלקת המחקר של בנק ישראל קיימה אתמול דיון בממצאי המחקר שמחבריו טוענים כי שיעור האינפלציה ב-3 החודשים האחרונים של השנה, בניכוי גורמי העונתיות, עומד על 20%—24% בחישוב שנתי, ולא כ-16% כפי שעולה מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בדיון נשמעו הסתייגויות ודברי ביקורת על המתודולוגיה הסטטיסטית שבה השתמשו עורכיו, יעקב פישר מבנק ישראל ופרופ' שלמה מיטל, מנהל הרשות לתכנון לאומי במשרד הכלכלה.

הסטטיסטיקאי הממשלתי, פרופ' משה סיקרון, אמר אתמול ל"הארץ" כי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נמנעת מלפרסם את מדד המחירים לצרכן מנוכה עונתיות (כפי שעשו עורכי המחקר), משום שלדעתה מקדמי העונתיות אינם יציבים דיים כדי שהנתונים יהיו מהימנים.

לדברי סיקרון, במדד המחירים לצרכן יש גורמים מקריים רבים, כגון מחירי הירקות והפירות, דבר הגורם לאי-יציבות גדולה ומקריות העלולה להטעות.

מסמך חסוי של האוצר מגלה כי מורי-דרך לוקחים עמלות למרות האיסור על קבלתן

המסמך מתייחס גם לתשרים, לינות-חינם וארוחות-חינם ● "לפי הגיון זה צריך להתייחס גם לנסיעות-חינם של מורי-הדרך", אומר מזכיר איגוד מורי-הדרך

מאת זוהר בלומנקרנץ

הכנסות מורי-הדרך מעמלות לצורך חישוב שומת המס הסתכמו, על-פי תדריך חסוי של אגף מס הכנסה ומס רכוש באוצר, בין 13,500—15,000 ש"ח, למרות שעל-פי החוק אסורה קבלת העמלות. לצורך חישוב ההכנסות הנוספות, כולל מעמלות, לשנה שלאחר 1986, יש להתייחס, על-פי המסמך החסוי, ל-85% מסכומים אלה.

מהעתק של תדריך סודי במחלקה הכלכלית של משרד האוצר, שנועד לפקידי השומה לצורך קביעת גובה הגבייה במגזר מורי-הדרך לשנים 1983—86, שהגיע לידי סופר "הארץ", עולה עוד כי ההכנסות הנוספות של מורי-הדרך מתשרים, לצורך חישוב גביית המס, נאמדו בין 10,900—16,300 ש"ח. ההכנסות הנוספות מלינות-חינם, לצורך החישוב, נעות בין 8,600—9,800 ש"ח. ההכנסות הנוספות מארוחות-חינם, נעות, על-פי התדריך, בין 3,660—5,370 ש"ח בשנה.

"מדובר בענף אשר העוסקים בו נוהגים להצהיר, כנראה, רק את הסכומים הנרשמים בספרי סוכנויות הנסיעות ומעלימים הכנסות ממקורות שצוינו בתדריך, כגון: טיפים, עמלות מבתי מסחר, טובת הנאה מבתי אירוח ועוד", מציין המסמך הסודי.

התדריך מפרט את הדרכים שיש לנקוט בהן לאימות הצהרות המס של מורי-הדרך. בין השאר, הונחו פקידי המס לבדוק את תנועת חשבונות הבנקים והכספת, אם יש, של מורי-הדרך, ולערוך ביקור בביתם. "יש לשים לב במיוחד לסכומי ההפקדה, מועדיהם וסמיכותם למועדי ההדרכה. ביקור במקום מגורי הנישום עשוי לתרום רבות להתרשמות מרמת ואורח החיים", נכתב בתדריך. "יש לקבל תמונה לגבי הוצאות מחיה. במיוחד יש לשים לב לצריכה מוגזמת. יש לשלב טיפול זה בטופס הוצאות רמת-חיים וביקור בבית הנישום".

על-פי המסמך, מספר המדריכים המורשים הוא יותר מ-3,000. מספר מורי-הדרך הפעילים נע בין 1,000—1,500 מתוך כלל בעלי רשיונות ההדרכה.

זעזוע באיגוד המדריכים

שמואל בראל, יו"ר איגוד מורי הדרך בישראל, הגיב אמש בזעזוע להתייחסותו הרשמית של אגף מס ההכנסה ומס רכוש במשרד האוצר למגזר מורי הדרך כמעלימי מס פוטנציאליים ומפירים של החוק האוסר על לקיחת עמלות, כפי שהשתקפו מהמסמך הסודי.

לדבריו, נתוני התדריך מלמדים על חוסר מקצועיות בהכנתם והם "מוגזמים ומנופחים בצורה קיצונית ביותר". הדברים באים לידי ביטוי, אמר בראל, החל מקביעת מספר ימי העבודה הממוצעים בשנה של מגזר מורי-הדרך וכלה בדרישה האבסורדית, כהגדרתו, של הטלת מס על ארוחות ולינות של מורי-הדרך, שהם חלק בלתי-נפרד מעבודתם השוטפת.

"על-פי הגיון זה, היו צריכים שלטונות המס לחייב את ציבור מורי-הדרך גם על נסיעתם בחינם באוטובוסים עם התיירים, עבור השימוש ברכבל באתרי תיירות כמו במצדה ובראש הניקרה, עבור דמי כניסה לפארקים ולמוזיאונים ואולי אפילו על האוויר שהם נושמים בארץ הקודש", אמר בראל.

ערך את העמוד: אריה חשביה

"אישפוז" בע"מ
בטוח מחלות ותאונות
מתכבדת להודיע לציבור מבוטחיה:
כי עם הפעלת הציוד המשוכלל בבית-חולים "אלישע" —
לפירוק אבני כליה ללא הרדמה ואישפוז
כל מבוטחי החברה מכוסים וזכאים, במידת הצורך, לקבל טיפול חדשני זה — בבי"ח "אלישע" - חיפה
במסגרת הפוליסה הקיימת.

שר המדע והפיתוח
גדעון פת
מברך את פרופ' יהושע יורטנר ופרופ' רפי לוין
על זכייתם בפרס וולף
ומאחל להם המשך פעילות מדעית פוריה

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.
מקבוצת השמירה
31 שנות נסיון והצלחה
בארץ ובעולם לשרותך!
מידע כלכלי ומסחרי
חקירת הונאות
חקירת מעילות
שרות פוליגרף
תל-אביב, רח' אנגל 8
טל. 621975, 623084 (03)

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
מבני גזית (2000) בע"מ
למכירה
ברמת אביב ג' רח' אלקחי 4 קוטגים אחרונים, גדולים, בתכנון וביצוע מעולים
לפנות: מבני גזית (2000) בע"מ
טל' 052-552222

מרכז גורדייף אוספנסקי
052-552840

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בנצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 158/87 מגרש ע"י חליל אללה + יאסר נג'ם + כאוסר מישוב רלינה גוש שטח בני חלקה — מהות ההקלה: שטח בניה מעל המותר. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 בנצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב מטה יהודה
הודעה לפי 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965
(להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי כרמי בר אילן הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה (להלן הועדה) בקשה להקלה באחוזי בנייה בשיעור 6% והיינו 41% במקום 35% המותרים במעוז ציון כ' גוש 30463 חלקה 87 תב"ע מי/340א'.
אף ההתנגדויות למתן ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית ברחוב אהליאב 29 ירושלים, ולמועצה המקומית מבשרת ציון.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי הועדה המועצה בכל יום שני ושישי בשעות הרגילות.

דוד דהן
יו"ר הועדה

הארץ

יום ג' כ"ב בטבת תשמ"ח
12 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל 6*224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל 8*661166, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח בתכניהן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

לבצע הרפורמה כלשונה בלי פשרות נוספות

עכשיו, כשהתנועה הפקקים חזרה לכבישי הארץ, ניתן להעריך את ההשבתה של סוף השבוע. היה זה מאבק כוח נוסף בסידרה, בין שר האנרגיה לחברות הדלק. הפעם השתמשו החברות בנשק חדש־ישן ואיימו על עובדיהם ("דלק" ו"סונול") שהרפורמה תאלץ אותם לפטר. התגובה החריפה של העובדים היתה צפויה, ומשק הדלק הושבת.

אם למישהו היתה דרושה ההוכחה, שצריך לפרק את קרטל הדלק, הרי העובדים וההנהלות נתנו את ההוכחה. ההנהלה, בעצם זה שדיברה על פיטורים, הצביעה על כך שהחברות אינן יעילות ודרושים צמצומים ופיטורים. העובדים הוכיחו שהם מסוגלים לשתק את התנועה בכל רחבי המדינה — ורק מסיבה זו לבדה ראוי לפרק את הקרטל, כדי שלא נחזור לעד כבני ערובה. הנהג שהרגיז את ראש מינהל הדלק שמעון גלבוע, וגרם לפציעתו — נתן לנו דוגמה לאן הדברים עלולים להדרדר.

מצד שני, גם השר שחל היה בעמדה קשה. עצם העובדה שתחנות הדלק יבשות ומכוניות תקועות, שולחת אצבע מאשימה כלפי השר האחראי לנושא. אך מי שיעשה זאת יחמיץ את העיקר. המאבק הוא על מחזורי פעילות של מיליארדי שקלים, ולחלק מהחברות יש בעלים פרטיים במלוא מובן המילה.

במצב שכזה אפשר לצפות לשיבושים והשבתות ולסבל לאזרחים — אך זה התשלום ההכרחי כדי להגיע יום אחד לשוק יותר חופשי, לשוק עם יותר תחרות, למחירי דלק נמוכים יותר.

ביום א' הקרוב יתכנסו ראשי חברות הדלק וראשי בתי הזיקוק לישיבה נוספת. שם צפוי להתחתם ההסכם בין כל הגופים — אותו יפנו החברות לבג"ץ.

במצב מתוח שכזה, חובה על שר האנרגיה לא ללכת אף צעד נוסף לכיוון החברות. אל לו להציע בעלות משותפת על בתי הזיקוק או עסקאות משותפות בין החברות לבין בתי הזיקוק. אם יציע זאת, קיימת הסכנה שבמקום רפורמה נחזה בהולדת מונופול גדול יותר. על שחל למלא כלשונה את הצעת הרפורמה של המועצה הלאומית לאנרגיה ולא להתפשר — אחרת עוד נהיה עדים לעליית מחיר הדלק במקום להורדתו.

גורבצ'וב פונה אל פקינג

מנהיג ברית המועצות מיכאל גורבצ'וב מנסה לתת דחיפה נוספת לשיפור היחסים עם סין. השבוע, בראיון לעיתונאי, אף העלה אפשרות של ועידת פיסגה. בין ראשי שתי המדינות יש קירבה באשר לרפורמות הכלכליות והחברתיות שמנהיגה עתה מוסקבה ושפקינג הקדימה אותה בכמה מונן. בעיני גורבצ'וב זהו בסיס טוב להתקרבות, שכן "כל אחד יכול ללמוד מהצד השני". כדי להמחיש את האווירה החדשה, שיגר גורבצ'וב שליח מיוחד, שידווח למנהיגות הסינית על הסכם הטילים לטווח בינוני שנחתם עם ארה"ב.

הסינים היתנו את שיפור היחסים עם ברית המועצות בשלושה תנאים, ולגבי שניים מהם אכן חלה התקדמות: בסכסוך הגבול באיזור הנהר אוסורי גילה גורבצ'וב גמישות וועדה משותפת על סימון הקו עומדת לפתוח בישיבותיה בעוד כ־10 ימים. גורבצ'וב הודיע גם על כוונת הסובייטים להוציא כוחותיהם מאפגניסטאן כבר בשנת 1988 ובזה תיענה הדרישה הסינית השנייה. אך עדיין עומדת בעינה הדרישה הסינית השלישית: הפעלת לחץ סובייטי על ויאטנאם בת בריתה לסגת מקמבודיה, שמשטר פול פוט ששלט בה היה בחסות סינית. ספק אם שליטי ויאטנאם מוכנים לקבל הוראות ממוסקבה בעניין כה ברכי מבחינתם.

לסינים יש אינטרס לקיים שיחות עם מוסקבה, כדי לחזק את ביטוי שבירת האיגוף הסובייטי שבו הם חשו בתקופה האחרונה. לברית המועצות יש אינטרס להידבר עם פקינג בניסיון ליצור תמונה במשולש בין שלוש המעצמות: עד עתה ניצלה וואשינגטון את הקלף הסיני נגד מוסקבה במשחק הבין־מעצמתי. גורבצ'וב היה רוצה להשתמש בקלף הסיני נגד וואשינגטון, או לפחות לנטרל את השפעתו נגד מוסקבה.

מבט אחר / הדה בושס

ההצגה האמיתית

בכניסה לאולם "הבימה", במוצאי שבת, ניצבו כמה פרחחים ונופפו בדגלה הצהוב של "כך". המעלה לי מיד את להקתם. לידם כמה נערים ונערות מן "התחייה", שהניפו דגלים וכרזות. ("שמאלנים הבוגדים"; "אש"ף הביתה"; "רוצים תיאטרון ציוני") ומתחשק לי לשאול, מהי ציונות בעיניהם. בעניין זה אני חלוקה בקיצוניות גם עם גאולה כהן.

מולם, כמה נערים ונערות ממפ"ם, נושאים כרזות אף הם. הנוכרים לקרוא לפרקים, בין שירת רעים, לחוץ, לקרוא "הפאשיזם לא יעבור". מבחינת העיתוי, הם טועים. הפאשיזם כבר עבר. אם כי פרצופיו רבים, מהם מוסווים ומטעים. בפינה, בובה של חייל — "הרוצח לפי סובול". בין שני המחנות, קציני משטרה משועממים, ומספר לא־רב של סקרנים. כמדומה, כולם כבר יודעים את התשובות.

העסק קם לתחייה כאשר יוסי שריד מגיע אל שטח הקרב השמם, לעודד את צעירי מפ"ם במערכה הקשה. נערה שמנה באדום נכנסת ממש לאכסטזה, מתחילה לצרוח בקול חנוק מהתרגשות: "שריד, שריד!" גם הצלמים נאספים סביב שריד; זה האות לקומץ הצעירות והנערים משני הצדדים לפתוח בצרחות. שריד מכיר כל זווית־צילום אפשרית, מפנה למצלמות פנים נזעמות, מביט בקהל, כאילו תיכנן כל זאת מראש.

ח"כ יצחק ארצי מגיח "אשקף" ונוגש גם הוא לשריד. אבל המצלמות מתעלמות ממנו. העניין נראה מאוד לא רציני, אפילו מביך. הקהל הזורם לאולם מסתכל בצעירים ומחייך. בכניסה עומד ח"כ מיכאל איתן, מחלק בארשת מאיימת, כרוזים מפרי עטו, שהוא מבשר בהם כי אנו עומדים לחזות במחזה נוסף של האס"אס (סינדרום סובול), מטעם "מטה חגיגות הארבעים ודי — למדינת ישראל".

אבל ההצגה האמיתית מקבלת תנופה עם תמונת הפתיחה על הבימה. אז מתברר שעשה יותר משמעותי־כאילו, ובמקום להרוג אשה עם תינוק — שני החיילים הורגים נער הנשמע לפחות כרומני. הכל בגלל פרה. וברקע נשמעים דברי נבואה אפוקליפטיים. היה אפשר כמובן לוותר על תמונת פתיחה זו, שהקשר בינה לבין מה שמתרחש אחר־כך על הבימה די מיותר והוראה אינו אינטגראלי ד־ הברורי כלל. אבל מה לא עושים למען הסנסציה במסווה של אמת שאין בלתה.

דרך מחאה מקובלת

לאמיתו של דבר, עצם שמו של סובול נעשה לצד שמבגד שם נרדף ל"עוכר ישראל". דגל אדום וסמל. השם עצמו מסעיר את הרוחות. מן היציע נשמעות צעקות, עלונים צונחים על ראש הקהל. קבוצה גדולה של אנשי "חירות" ו"התחייה", התמקמו שם והם מניפים את דגלי הלאום, צורחים בגרון ניחר. הצלמים מבודדים למקום האירוע, והעקבותיהם הבריכבנות בעלי מצפון שאינם בוחלים בפרסומת, כמו דדי צוקר, רן כהן וכמובן, יוסי שריד. (אורה נמיר נשארת באולם). הם מאשימים את השוטרים על שאינם עוצרים את המפגינים. לצערם, משמר־הגבול עסוק בשטחים.

המהומה מגיעה לשיאה והקהל עומד ומסתכל ביציע, נבוך במקצת אבל מאופק ומנומס. בעצם, המוריות. מן הבימה צועק מישהו: "להוציא את היטלר־יוגנד". כל צד משווה את משנהו לנאצים, ללמד על מודעותו ההיסטורית. ההצגה מתחילה שוב ושוב ונקטעת פעמים אחרות. הצעקות נמשכות, חזיזים ופצצות סרחון נזרקים מן היציע, סדרנים גברתנים רצים מלמעלה למטה והמהומה אינה פוסקת. ורק יוסי שריד מתהדר בפופולאריות של סובול.

"יוסי שריד, אני הולך הביתה" מכריז לפתע צופה בזעם. מתעקשים לחזור על הכל מתחילה ותמונת הפתיחה "עוברת" על המתפרעים. הם פשוט אינם יודעים מה מחכה להם לאחר־מכן. אלא אם כן ניחשו מראש שתהיה זו הצגה מייגעת להפליא.

הפגנות ומחאות באולמות תיאטרון (ולא רק בהם) הן לגיטימיות כל עוד אין איש פועל באלימות. זו דרך דמוקרטית לתת ביטוי להתנגדות ומחאה, והיא מקובלת בעולם כולו. משום כך, אין צורך להיבהל כאילו תפסה קבוצת חיילים את השלטון. יש שזוכרים כיצד עלו מפגינים מחטיבת "גבעתי", לפני עשרות שנים, על בימת "הבימה" והפריעו להצגת "בערבות הנגב" של יגאל מוסינזון ואיך התנכלו ל"מלכת האמבטיה". הדוגמאות רבות. אבל אין לי ספק שאלה שצרחו הפעם בהשראתם של גאולה כהן, מאיר כהן־אבידוב, מיכאל איתן ורב שיר לנסקי, לא ידעו על מה הם צועקים ולא ראו את ההצגה מעודם.

מארה־סאד לעניים

הביקורת כבר תאמר את שלה על "סינדרום ירושלים". הפעם כתב סובול חזון אפוקליפטי על חורבנם של בית שני ושלישי. הוא כתב על תמונות של "הרס מתוך שאיפה לגאולה" על ירושלים הארצית הנהרסת כדי שירושלים של מעלה, תרד למטה ועל עדת קנאים מטורפים שיביאו על כולנו את הקץ הנורא. זו הצגה בתוך הצגה, והיא מתרחשת על כמה מישורים. סובול הושפע כנראה במידה ניכרת ממחזה של פטר וייס שקיצור שמו "מארה־סאד". אבל סובול נכשל במקום שוייס הצליח ועשה מה שעשה בכישרון נדיר. לפנינו איפוא "מארה־סאד" לעניים.

הצגה המבוססת על מלל להגני הצדוקי. חלק ניכר מן הטקסט אינו מגיע לאוזני הקהל, בין השאר, בגלל דיקציה גרועה ורעש עז (גם על הבימה). המסר של סובול פשטני להחריד. כמעט בנוסח הפלאקטים שנשאו המפגינים או כותרות של מאמרים ראשיים בעיתונות. הכל משמש בערבוביה אחת: ממשלת אחדות לאומית, סירוב לפשרה, צה"ל, מחנות הפליטים וההתעללות ביושביהם, אהבת המוות, השחרור. ההצגה השאירה אותי מנוכרת, קרה ולא־אכפתית. והרי לא זו היתה הכוונה, במיוחד בהצגה שיש בה מסר כה ברור.

קשה לי להבין מדוע נבחר מחזה זה לפתוח בו את חגיגות המחזה המקורי ולא ברור לי מה איכויותיו הבדיוניות. ובכל זאת, אני עומדת על זכותי להתייחס אליו התייחסות עניינית לטוב או לרע. גאולה כהן ולימור לבנת לא יכתיבו לי ולא לאחרים מה לראות.

אילולי כללי המוסכמות, הייתי עוזבת בהפסקה; פשוט מתוך השעמום. אבל אלה שביציע, הדגלים הצהובים בכניסה מאלצים אותי להישאר, בלי שיהיה לי ברור עם מה ולמה. אינני עוזבת בהפסקה — כרבים אחרים — מפני שזה עלול להתפרש כתמיכה בגאולה כהן ובמיכאל איתן. וזה הדבר האחרון בעולם שאני מוכנה לו בימים אלה. מוטב לסבול ולהשתעמם, ולא בפעם הראשונה. אבל לאחרים אינני ממליצה על הצגה זו.

שאלה לשמעון פרס:
מדוע אתה ממשיך לשבת בממשלה?

מאת יואל מרקוס

שאלה לשמעון פרס: מדוע הוא ממשיך לשבת בממשלה הזאת ומתכוון לשבת בה עד סוף כהונתה?

שאלה זו מתבקשת על־פי התבטאויותיו שלו עצמו על המצב. הוא שאומר — ולא שמיר — שהמתרחש בשטחים מדאיג ביותר לעתידה של המדינה. הוא אומר — לא שמיר — שהגענו למצב הזה משום שלא נכנסנו בעוד מועד למשא ומתן עם הירדנים והפלשתינאים. הוא אומר — לא שמיר — שהזמן להידברות הוא עכשיו, והוא לא ישעה לעצות שכדאי לדחות את ההכרעה, שאם לא יזוז המשא ומתן עם חוסיין עכשיו, נקבל בסוף את אש"ף כפרטנר. הוא אומר — לא שמיר — שרק פתרון המבוסס על המוסר הידוע הוא התשובה למתרחש בשטחים.

כל כך הרבה הוא מדבר, כל כך הרבה דאגה עולה מדבריו עד שבצדק עולה השאלה מדוע אינו מסיק את המסקנות המתבקשות? ליצחק שמיר לפחות אי־אפשר לבוא בטענות. שמיר הרי אינו מתרגש מהמתרחש ואין לו גם סיבה מיוחדת להתלונן על המצב — הסיסמה "בדם ואש יהודה תקום" היא חלק מהאידיאולוגיה שלו. שמיר מבצע את מדיניות הליכוד בשותפות מלאה עם מפלגת העבודה. לא אתפלא אם הוא וחבריו אינם מברכים מדי בוקר שנפל בידיהם שותף שקט וסביל כזה וכנסת כזאת — בלי אופוזיציה רצינית. לחשוב על כך שרק לפני שלוש וחצי שנים היה הליכוד כמעט בארמה. שמיר צריך להיות מרוצה. אך מה עם פרס? איך הוא וחבריו יכולים לשבת בממשלה שלדעתם הביאה למצב הנוכחי כשהרפורמה את סיכויי המשא והמתן המדיני? האינם מבינים שהם נעשים שותפים למחדל?

* * *

הכל מניחים, על סמך תקדימי העבר, שהמצב בשטחים ירגע במוקדם או במאוחר. אך מה יקרה אם התחזית תתבדה? מה יקרה אם המהומות יהיו לתופעת קבע, יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, פעם פה פעם שם, פעם קצת ופעם הרבה? הרי הם תפסו אותנו לא רק בהפתעה אלא בסוג של מאבק שאיננו ערוכים לו. הצבא בנוי למלחמות נגד צבא. המדינה הזו, עם היכולת הגרעינית שלה, ערוכה לדברים הנוראים ביותר. אך לא להתמודדות מתמדת עם נשים וילדים וצעירים זורקי אבנים וגזלות ומציתי צמיגים ונועלי חנויות ואנשים הרוצים להחרים סיגריות ומשקאות ישראליים. אם כך נראית התקוממות עממית, כלל לא בטוח שתשכך.

ומה אומר פרס של "ההידברות עכשיו" ושל "הפתרון המדיני מיד"? "אסור להיכנע לאבנים, לטרור ולאלימות", הוא אומר. "אני תומך לחלוטין באמצעים שיבטיחו את שלוות חייהם של יהודים וערבים בשטחים", הוא אומר. כלומר, קודם כל הוא תומך בהפעלת כוח. בהגינו זו הוא לא רק מאחורי שר הביטחון אלא גם תמים דעים עם שמיר, מטרפד השלום הידוע בעיני פרס. ואתם יחד הוא תמך בגירושים, במעצרים הרבים ובענישה המהירה. יד חזקה, מה.

* * *

האם שאלו פרס וחבריו לצמרת את עצמם מה יכול לעולל לנו, מבפנים, המשך המהומות בשטחים? הצעד הבא יכול להיות מעשי לינץ' פרטיים נגד ערבים. דעת הקהל לבטח תוקצן. ומה על אלפי החיילים, שבפעם הראשונה יצביעו לכנסת, והדעות הפוליטיות תתגבשנה לטינה עמוקה לערבים? הירידה תגבר, התיירות תספוג מכת מוות. ולאט לאט יישמעו הקולות שאין מנהיג בישראל ותתעורר הכמיהה ל"איש חזק", ואז, או, רק השמים יהיו הגבול למה שעלול לקרות לדמוקרטיה שלנו.

ככל שיימשכו המהומות, על אש קטנה או גדולה, כך יתעורר הצורך להסלים את השימוש בכוח, להגדיל את הנוכחות הצבאית. והוא, פרס, יזדקק עם שמיר ורבין להקשות עוד יותר את היד הקשה ממילא, כי הרי "אין להיכנע לאבנים ולאלימות". וכך ימצאו עצמם פרס ומפלגתו נוטלים חלק במעשים שיסכסכו את יחסינו עם ארה"ב ויפגעו בדמותה המוסרית של המדינה בעיני עצמה. איך יכול פרס להישיר מבט לעיני הבוחר ולומר: ידי לא היו במעל הזה?

אם פרס באמת מאמין שהפתרון איננו בכוח אלא בהסדר מדיני, שניתן להשיגו עכשיו וכאן, מדוע אינו מביא את הצעתו לפתיחת שיחות עם ירדן להצבעה בממשלה? משום שהוא חושב בצדק שהיא תפול. אבל האם במקרה זה לא עדיף לצאת מהממשלה מאשר להשאר בה ולתת יד להסלמה כוחנית שרק תחריף את המצב וודאי לא תפתור דבר? התשובה לשאלות אלו כבר ניתנה כמה פעמים בעבר הקרוב: באין רוב להקדמת הבחירות, עזיבת המערך תשאיר את הליכוד לבדו בשלטון, וזה, חלילה, יתחיל "לעשות סדר" בשטחים, ועוד עשוי (שוב חלילה) להצליח בכך. ואז איך תיראה העבודה בעיני הציבור והקלפי?

בזמנים רגילים אלה הם חישובים פוליטיים לגיטימיים בהחלט. אך אלה אינם זמנים רגילים. אי־אפשר להצהיר, מצד אחד, שזהו משחק לחיים ולמוות עם עתידנו, ומצד שני להמשיך לחיות חיי כראיות עם שותפה שלדידו של פרס מפריעה את השלום ואחראית למצב שנוצר. אי־אפשר לדבר במונחים אפוקליפטיים ולבוא יום יום למשרד ולנסוע לברזיל, לאנגליה, לצרפת ולניו־יורק כאילו כלום לא קרה ולדקות בקבינט או בסוד מעטים החלטות לדיכוי המהומות בשטחים בכוח צבאי.

* * *

פרס אומר — לא שמיר — שמדובר בהחמצה הגדולה של השלום. על כן, מבחינתו, אין הצדקה אפילו ליום אחד נוסף של שותפות עם האחראים להחמצה. המדינה, המערכת הפוליטית שלא מתחשק לה לעשות גלים, הציבור שנוח לו בשקט, לחזור הציונות, וגם העבודה עצמה, שעוד לא למדה לדבר בקול ברור אחד והיא רוויה חששות וספקות, זקוקים לטלטלה. זו יכולה להיעשות רק כשפרס לא רק ידבר אלא גם יפעל לפי מה שהוא מדבר. בני אדם נהרגו על עקרונותיהם, ואני תמה, לא מבין, איך פרס מכפיף את עקרון השלום לשיקולים של טקטיקת בחירות ויושב בממשלה שלדעתו ממיטה עלינו אסון? עוד עלולים לחשוב שהוא לא רציני.

השפעת המהפכה האיראנית (ב')
האם הסביבה בוערת?

מאת אליהו סלפטר

השפעת החומייניזם על המדינות השכנות מעניינת, כמובן, את ישראל במיוחד. לכן לא־היה־זה־אולי מקרה שחלק ניכר מההרצאות על נושאים אלה, בכנס הבינלאומי על "המהפכה האיראנית והעולם המוסלמי" במרכז דיין של אוניברסיטת תל אביב, הושמע מפי מרצים ישראלים.

יוסף אולמרט, שניתח את הקשרים המסובכים בין איראן לסוריה, הצביע על הסתירות העמוקות בין האידיאולוגיה האיסלאמית העל־לאומית של החומייניזם לבין הפאן־ערביזם החילוני והסוציאליסטי של אסד. אלא שיש להם קרקע משותפת בנושאים אחרים: מלחמת איראן–עיראק, המשבר בלבנון והעימות הישראלי–ערבי. על רקע זה פיתחו השתיים קשרים כלכליים נרחבים. עקב מהלומת השפל, מעמדה של דמשק בעולם הערבי, הצטיידה הברית עם איראן בהזדמנות להטות את מאזן הכוחות האזורי לטובתה.

באיראן היו שתי אסכולות לגבי הקשרים עם הסורים: האחת צידדה בתמיכה באופוזיציה המוסלמית נגד אסד; השנייה אמרה בגלוי ש"קשרים עם סוריה (ואלג'יריה ולוב) הם בבחינת אבני מעבר בגיצה מוחזמת של העולם שבו נאלצת איראן להתקיים". אך גם הגדרה זו מבהירה שהברית עם המשטר הבעתי החילוני היא זמנית וחולפת.

אמציה ברעם מאוניברסיטת חיפה ניתח את כישלונה של איראן בגיוס האוכלוסיה השיעית הגדולה של עיראק נגד משטרו של סדאם חוסיין. העימות בין השיעים לבעת היה מר, אך הוא נבע במידה רבה מההשפעות החילוניות של התנועה הקומוניסטית, בעיקר בקרב הנוער. אך בהתאם למסורת השיעית, הם התנהגו בזהירות ונמנעו מלהסתכן יתר על המידה, עד שמנהיגם באקר אל סאדר איבד את עשתונותיו, וקרא לשיעים להתנגד למשטרו של חוסיין, שהגיב בחיסול המוני של המנהיגות השיעית: תוך שלוש שנים נרצחו כ־600 מבכירי המנהיגים. למצרי השחיטה תרמה פקודתו של חומייני, הדומה לזו שסטאלין נתן למנהיגים הקומוניסטים באירופה הכבושה: להישאר במקום ולהילחם. התוצאה היא שהמוני השיעים בעיראק נותרו ללא מנהיגות.

אלי רכס ממרכז דיין הקדיש את הרצאתו לנושא הקרוב ביותר פיזית לישראל: השפעת החומייניזם על תנועת הג'יהאד האיסלאמי ברצועת עזה. זוהי תופעה מיוחדת במינה. תנועה סונית מיליטנטית שצמחה מתוך מסורת סונית, אך שאבה את השראתה ועידודה מהמהפכה השיעית באיראן. "המתגייסים החדשים (של הג'יהאד) היו אסירים ביטחוניים ששוחררו, חברי קבוצות אש"ף שונות, שקלטו את האמונה הפונדמנטליסטית בבתי כלא ישראלים", אמר רכס.

פראללה לא דווקא להוליל של חומייני

קבוצות הג'יהאד נהנות מכוח האיום של הפגנת מנטיסיזם המבצעי, מאספקת נשק וממקורות כספיים. הג'יהאד מקווה שבאמצעות פעולות משותפות תוחדר האידיאולוגיה האיסלאמית אל הלך המחשבה הלאומי־חילוני של אש"ף. אש"ף, מצד שני, קיווה להפעיל את הקבוצות הדתיות של הג'יהאד למטרותיו. למעשה, שני הצדדים קיוו לנצל זה את זה למטרותיהם. אם כי בתקופה האחרונה נשמעה ביקורת מצד הג'יהאד כלפי אש"ף, וכלפי ערפאת באופן אישי (שנאשם בהתנהגות ובנכונות להכיר בישראל), הרי הדרכים ביחסי של הג'יהאד לאש"ף והמרכיב האיסלאמי החזק של הלאומנות הפלשתינאית, מראים שלמרות הניגודים יכול שיתוף הפעולה ביניהם להתרחב מעבר לפעולות צבאיות בלבד.

העדר אחדות רעיונית אינו מפחית מכוח המשיכה של תנועת הג'יהאד המוסלמי בקרב תושבי הרצועה, מדגיש רכס. המחלוקות וההבדלים הדתיים (סוני–שיעי) הרי עיניים לא מדאיגים את החברים מן השורה. "האיסלאם כשאר אחד הסמלים האותנטיים ביותר של הזהות וגורם האחדות הפוליטית והחברתית־פוליטית של החברה הפלשתינית המוסלמית. 20 שנות שלטון ישראלי וההיסטוריה הארוכה של מחלוקת יהודית–ערבית על המקומות הקדושים... הפכו את האקטיביזם החומייניסטי לכוח מושך ביותר בשביל אוכלוסיית הגדה המערבית ורצועת עזה".

גם בהרצאתו של מרטין קרמר ממרכז דיין על תנועת החיזבאללה בלבנון צויין כי הלהט לייצוא המהפכה האיסלאמית של חומייני הצטנן ברוב מדינות האיסלאם. נשאלת השאלה, למה לבנון היא יוצאת דופן ממגמה כללית זאת? מלבד המצב המיוחד שם ("אין ממשלה"), הסיבה העיקרית היא פעילות תנועת החיזבאללה, המצטיינת באמונות מוחלטות לחומייני, ואינה שואפת להקים מדינה מוסלמית בלבנון, אלא מדינת איסלאם גדולה שמרכזה איראן ושבעיניה כיבוש בגדד הוא תחנה בדרך לכיבוש ירושלים. אך קרמר הסביר זאת, להפתעת רבים משומעיו, שאייתוללה פדלאללה, הנחשב לאיש הדת הבכיר בתנועת החיזבאללה והמטיף הפופולרי ביותר במדינה, אינו בעצם נציג ממסד החיזבאללה, אלא דמות עצמאית, השואפת בראש וראשונה להשיג יעדים לבנוניים.

גם אורי לוברני, מי שהיה שגריר ישראל בטהראן בתקופת השאה ומשמש כיום מתאם פעולות ישראל בדרום לבנון, טען בהרצאתו כי "הרוב הדומם" הגדול של השיעים בלבנון מתקשה לקבל את מטרות החיזבאללה, כי אינו רוצה שכל פרט בחייו יוכתב לו. גם לדעתו, האייתוללה פדלאללה ניגש אל הבעיות כלבנוני, מבחינת האינטרסים הלבנוניים, ולא כנציג של מישהו בטהראן.

קנאות גם בטורקיה

השלים את תמונת המצב בארצות השכנות פרופ' י.ג. יאנסן מאוניברסיטת ליידן שבהולנד, שתיאר את השפעת האידיאולוגיה החומייניסטית על הוגי הדעות המוסלמים במצרים. אם כי יתכן שהציבור הרחב במצרים אינו בקי בפרטי המסר של חומייני, ושנהג המונית בקהיר מרגיע את התייר או העיתונאי ש"חומייני בכלל לא מוסלמי והשיעים כולם טרוריסטים", הרי המצב לאשור שונה.

חשיבות מיוחדת היתה לשתי הרצאות של פרופסורים מטורקיה, מדינה מוסלמית שביטלה את האיסלאם כדת רשמית והכריזה בשעתו, במהפיכת אתאטורק, על משטר חילוני לחלוטין. המעניין החשוב בשתי ההרצאות היה דווקא הסתירה הרבה ביניהן. פרופ' ארגון אוזבודון מאוניברסיטת אנקרה הסביר כי יש להבדיל בין שתי מגמות בולטות בפונדמנטליזם המוסלמי בטורקיה: "המסורתית", שרוצה להחזיר את המדינה האיסלאמית בדרכים דמוקרטיות, ו"הרדיקלית", הדוחה שיטות דמוקרטיות ודוגלת בחיסול המדינה החילונית באמצעות מהפכה איסלאמית.

הפרופ' בינו טופרק מאוניברסיטת איסטנבול הצביעה, לעומת זאת, על תמורה חדה שחלה במעמד האיסלאם במדינה מאז מלחמת 1973, כאשר ממשלת אנקרה החליטה, כדי להבטיח אספקת נפט, להרחיב קשרים כלכליים עם ארצות ערב.

(מאמר שני ואחרון)

מי שולט בשטחים

מרכז הכובד נע לעבר מנהיגות מקומית חדשה בלתי מוכרת במחנות הפליטים, המארגנת את הציבור להפרות הסדר

פרס: למה אינני מרעל?

מאת זאב שיף

משיחות שניהלתי בימים האחרונים בשטחים מוזרקות כמה מסקנות בעקבות הפרות הסדר והמהומות הנמשכות כחודש ימים:

● המנהיגות המסורתית איבדה למעשה את השליטה על האירועים. זה כולל את ראשי העיריות, את המוכתרים, אישי הציבור הידועים ואפילו את מנהיגי אש"ף המוכרים. הללו מנסים אמנם ליצור רושם כי לא חל שינוי. אך האמת היא שמעמדם השתנה בחודש האחרון. עד כמה אין המנהיגות מאורגנת תעיד הפגישה במלון נסיונל בירושלים שלאחריה קרא חנא סניורה למרי אזרחי, בלא שהדבר תואם מראש עם חבריו.

מרכז הכובד נע לעבר מנהיגות מקומית חדשה, בלתי מוכרת כמעט במחנות הפליטים. אלה המנהיגים והמארגנים את הציבור להפרות הסדר. ההשפעה של המנהיגות המסורתית עליהם היא קטנה כיום, אם בכלל קיימת. אם זו תהיה המגמה גם בעתיד ואם נמשיך, כדרכנו, להיטפל ולחסל את המנהיגות המתונה יותר, יהיה עלינו לעמוד מול המנהיגות המיליטנטית של נעורי בלטה וג'בליה.

● ההפתעה היתה גם בצד הערבי. לא רק אצלנו הופתעו מהיקף המהומות וההיעה של מפירי הסדר. גם המנהיגות המוכרת בצד הערבי הופתעה מעוצמת ההתפרצות שבאה מלמטה, ממשך הזמן שהמהומות נמשכות. למרות שמנהיגות מקומית חדשה היא השולטת על המקומות השונים והקשר בתוכה רופף, בולטת העובדה שבקרב האוכלוסיה בכל השטחים התפתחה אחדות כוללת עמוקה יותר. פעם כשהיו במחנה פליטים אחד בעיות, היו אלה צריכים ליגבר משלחות למקומות אחרים על מנת שגם שם יתחילו בהפגנות. כיום אין צורך בכך. התגובה והרפלקס הלאומי הם מהירים ואוטומטיים והדבר מקיף את רצועת עזה ושטחי יהודה ושומרון.

● המנהיגות במהומות שייכת הפעם לרצועת עזה. בדרך כלל הובילו מנהיגי הגדה בכל הפעולות בעבר. בגלל התנאים הגיאוגרפיים של הרצועה ועקב הלחצים הדמוגרפיים והכלכליים בחבל ארץ זה ברור כי כאן הצטבר לחץ גדול יותר. יהיה קשי רב יותר להשליט באזור זה חוק וסדר. נראה כי כאן מאורגנות ההפגנות טוב יותר מאשר בגדה.

● הקצנה בשני המחנות. מתברר כי קיימת תופעה מקבילה בצד הפלשתיני לזו המתחוללת, לדעת סוקרים לסקרי דעת קהל, גם בצד הישראלי. המהומות גרמו לכך ששני המחנות נמצאים עתה בשלב של הקצנה וקוטביות. אלה שנחשבו בצד הערבי כמתונים נוהדים כי הצרות מיותרות, ומה שהם אומרים אין לו לפי שעה השפעה.

אפילו ראש עירייה ממונה על ידי המינהל האזרחי, כמו האפנדי טוקאן משכם, הרי"ב להצטרף היום לפעילות נגד שלטונות ישראל. ראש עיריית קלקיליה הנחשב כמתון מסרב לדבר. העיתון הפרו־ירדני בשטחים "אל נהאר" מיישר קו וגם הוא מפרסם דברים באותה רוח כמו העיתונים האחרים, הפרו־אש"פיים.

אישים ירדניים שבתחילה שתקו משום שאש"ף אבד עוצמה ותנופה, מדברים כיום על המשך ההתקוממות. שר ההקדשים הירדני מדבר על ג'יהאד ושהמסגדים בשטחים הם המקור של ההתקוממות החדשה. בקרב מנהיגים רבים בשטחים שוררת התחושה שעל מנת להשרד צריך להיות קיצוני יותר, להשתרך אחרי הרחוב. האם תופעה כזו לא קיימת כיום גם בצד הישראלי, במקום להנהיג נגררים אחרי הקיצוניות של הרחוב הישראלי?

● ככל שהמהומות יימשכו וצה"ל יתקשה להשתלט על האירועים, כך תגדל ההיעה של מפירי הסדר. כבר היום יש קולות בקרב הקוראים שלא להסתפק בהטלת אבנים והסיכת צירים והבערת צמיגים. יש הקוראים להעיז יותר, להפעיל גם נשק חם.

● לא רק למנהיגות המסורתית המוכרת יהיו בעיות עם המנהיגות החדשה והעולה בשטחים. גם להנהגת אש"ף בחוץ יש מקום לדאגה. זוהי בעייה ישנה שבין הנהגת אש"ף ומנהיגי השטחים, ולא זה המקום לדון בה. עתה נוספת בעייה חדשה להנהגת אש"ף בחוץ. מנהיגי המתקוממים אינם סתם רב־טוראים וסגני־אלופים שמונו מלמעלה. חלק מהם ישמיע ודאי קולו בעתיד.

אש"ף עושה כבר עתה מאמצים להשתלט על האירועים ועל הקבוצות השונות. ספק אם השג תיאום מלא. הוא יתמקד במאמץ המדיני הדיפלומטי כדי לאסוף יותר נקודות ולהעמיק את הצלחתו. מטרתו המיידית היא ליצור מצב שבו יוכנסו יותר ויותר גורמים זרים לשטחים ובמיוחד למחנות הפליטים. הצעתו לשגר משקיפי או"ם למחנות הפליטים אין לה סיכוי. גם מזכירות האו"ם תתנגד לכך.

זו האחרונה תסכים אולי להצעות הנשמעות בקרב פקידות אונר"א בשטחים ובתוך הקוראות להרחיב את המנדאט של אונר"א במחנות הפליטים. לעומת זאת יש לאש"ף סיכוי רב יותר לשכנע מדינות אירופיות שונות לשגר משלחות לביקור בשטחים כדי שאלה יגישו דו"חות קשים ויגבירו העוינות לישראל. זהו תחום שבו המנהיגות המסורתית בשטחים פועלת בהצלחה ויודעת לקבל את האורחים הללו טוב יותר ממה שעושה ישראל המפולגת.

מחיר האיצטדיון

מדוע הפסיד רובי ריבלין את מועמדות הליכוד לראשות עיריית ירושלים, ואיך שורבב שמו של שרון למירוץ

מאת נדב שרגאי

המאבק על מועמדות הליכוד לראשות עיריית ירושלים נושא עמו פן נוסף, ידוע פחות, שיכול בצירוף מצבים נסים, לא לגמרי בלתי־סביר, להביא לסופו של עידן טדי קולק בירושלים.

מספר שבועות לפני שהפסיד רובי ריבלין את מועמדות הליכוד לראשות העירייה, פנו אליו ראשי אגודת ישראל בבירה עם הצעה מעניינת. הם תיארו בפניו מצב שבו מפסידה הסיעה של קולק את הרוב המוחלט שלה במועצת העיר, והציעו לו לקים, במקרה כזה, בלוק של הדתיים והליכוד במועצת העיר, שיחסום את קולק וימנע ממנו לתפקד. התמורה שניסו עסקני אגודת ישראל למכור לריבלין היתה האיצטדיון — הם הבטיחו לו שקט בחזית הזאת, ואפשרות להקים סוף סוף, אחרי 25 שנה, איצטדיון ראוי לשמו בירושלים. ריבלין, שהבין בעבר כי הקואליציה הבאה בירושלים צריכה לקום בשותפות, על ידי שתי המפלגות הגדולות, דחה את ההצעה.

על רקע זה דאגו העסקנים המקומיים של ש"ס ואגודת ישראל בירושלים להעביר לכמה עסקנים בסניף חרות בעיר, מסר חד וקצר: לא נלך עם ריבלין לקואליציה בעתיד, ואין הוא מקובל עלינו כמועמד לראשות העיר.

בבוקר ההצבעה שבה ניצח שמואל פרסבורגר את ריבלין בסניף חרות בעיר, אף פנו אנשי ש"ס לשלמה הלוי, איש מחנה ארנס בתנועת החרות, חבר מועצת העיר מטעם חרות, וביקשו ממנו להציג את מועמדותו לראשות העיר בהתמודדות. גם הלוי דחה את הצעת הדתיים, למרות שהועלתה על רקע עמדותיו האוהדות של הלוי לנושאים דתיים.

הצעתו האחרונה של הרב יצחק פרץ לאריאל שרון, לרוץ לראשות עיריית ירושלים, הועלתה אף היא על רקע דומה. פרץ זרק אמנם את הרעיון בנימה מבודחת משהו, על כוסית משקה במסיבת קוקטייל, אך היתה בהצעה נימה עניינית. המפלגות הדתיות בירושלים גמרו אומר לנסות ולהביא לסיום ההגמוניה של קולק בירושלים, על ידי יצירת בלוק חוסם במועצת העיר שימנע ממנו בפועל מלתפקד כיאות, ואולי אף יביא להתפטרותו.

תאוריית הבלוק החוסם של המפלגות הדתיות מבוססת על ההנחה שסיעתו של קולק, "ירושלים אחת", תפסיד את הרוב המוחלט שלה במועצת עיריית ירושלים, גם אם תצא שוב כסיעה הגדולה ביותר, וגם אם קולק יזכה שוב, בבחירות אישיות, בראשות העיר.

מבחינתו של שרון, יכול הרעיון שהוקש לו החרדים להישקל ברצינות. שר ביטחון הוא לא יהיה כנראה שוב, בעתיד הקרוב, ואילו הדרך לראשות הממשלה עשויה להיראות לשרון קצרה יותר, כשר וכראש עיר כמו ירושלים.

שרון כבר הוכיח כי הוא מוכן לשאת הפסדים מכובדים ויודע להיבנות מהם. בעבר התמודד על ראשות מחלקת העלייה של הסוכנות והפסיד. גם אם יפסיד מול קולק, סביר להניח שיסייע לליכוד להגדיל את כוחו במועצת העיר, לעצמו בהאדרת כוחו במפלגתו, ולדתיים במימוש תיאוריית הבלוק החוסם שלהם.

אגב, להתערבות המחודשת הזו של חוגים חרדיים בחיים הפנימיים של מפלגה חילונית ניתן גיבוי שקט של הרבנים שך ואלישיב, הרוצים בסילוקו של קולק מראשות עיריית ירושלים.

החשבון על חשבוננו!

שים לב!
כל יום
מתפרסם
הזוכה בכל
סכום החיוב
החודשי שלו.
אולי אתה
הבא בתור!

ישראכרט, ידידי

هكذا من الأصل

هكذا عن الأصل

אחדות המו"לים

היום נבחרת הנהלה חדשה של התאחדות המו"לים ולפניה נערך גם יום עיון מקצועי לחברים

35 גופים העוסקים במו"לות או בהפצת ספרים. מהם ידועים יותר כמו "אקדמון", "דיונון־פפירוס", "מילכה", "מפרש", "פרוזה", "נוצה וקסת". חלקם ידועים פחות — "העידן החדש", "המין השני" ועוד. פנו באחרונה במכתב להתאחדות המו"לים, ובו דרשו שההתאחדות תקבל לשורותיה כל מוציא לאור ישראלי שיבקש זאת, בתוך זמן סביר וללא תנאים מגבילים.

אחרי מניית שורת דרישות קו־בעים כותבי המכתב, שבמשותף יש להם תיבת דואר בתל־אביב, ש־"הח"מ דוגלים בדעה שהתאחדות הוצאות הספרים בישראל צריכה להיות אך ורק אירגון מקצועי, הפועל על בסיס דמוקרטי, שייצג את ענף ההוצאה לאור בפני השל־טונות, שאסור לו לעסוק בשום פעי־לות עסקית, רווחית, או אחרת, ושאינו רשאי להגביל את האופי המתבנות של פעילותם המקצועית של חבריו... נחתר לשנות מן היסוד את הנביאאות השוררות כיום בהתאח־דות הוצאות הספרים ובאופי פ־עולותיה".

יו"ר ההתאחדות, רחלי אידלמן, ענתה במכתב לפונים שאין כל סתירה בין דרישותיהם לבין פעולות ההתאחדות, כפי שהיא היום. היום יבוא לידי ביטוי הבסיס הדמוקרטי של פעולותיה התאחדות: אחרי יום עיון שבו יוצגו בפני הבאים תוכנה וחומרה של הוצאה לאור משודרת, יימסרו רשמי ביקור מיריד הספרים הבין־לאומי במוסקווה, ידובר ביחסי ציבור של המו"לות ובהיבטים משפטיים בחוק ופקודת זכויות ה־יוצרים, תשמע האסיפה הכללית של ההתאחדות דיווח על פעולותיה הנהלתה ומאנשי האגוד השיתופית "המו"ל", ואחר כך תבחר הנהלה חדשה בת 12 חברים, כשכל אחד מן הנוכחים בוחר מתוך רשימה את ה־12 הנראים לו, ובעלי מירב הקו־לות נבחרים.

הנהלה זו תבחר מאוחר יותר מתוכה, בהצבעה גלויה — אלא אם יבקשו שתהיה חשאית — את יושב הראש לשנתיים הבאות. הנסיון מלמד שלתפקיד היו"ר נדרש מו"ל מבוסס ובעל מוניטין, אבל רצוי שלא נציג של בית הוצאה גדול מדי, כדי שלהוצאות הקטנות תהיה תחושה שגם לבעיותיהם יש ייצוג.

ההנהלה היוצאת מונה את המו־"לים הבאים: אבשלום אורנשטיין (יבנה), שבנא אחיאסף (אחיאסף), רחלי אידלמן (שוקן), אשר ביתן (ביתן), משה במברגר (ידיעות אחרונות), יואב ברש (מסדה), עמנואל האוסמן (כרטא), אהוד זמורה (זמורה־ביתן, מחברות לספרות), יצחק סאנג (מוסד ביאליק) מאיר מוזי (כוזרי), בצלאל צ'ריקובר (צ'ריקובר) ואהרון קראוס (עם עובד). תערובת הוגנת של גדולים וקטנים, פרטיים וציבור־יים (אולי מעט תת־ייצוג של ההוצאות הציבוריות, עם כמה ה־וצאות בולטות וגדולות שאינן מיוצ־גות בהנהלה (כתר, למשל).

כדי להיות חבר בהתאחדות המו־"לים צריך להיות מו"ל במשך שנ־תיים לפחות, ולהדפיס לפחות 100 גליונות דפוס — על־פי התקנון הקיים. צריך גם המלצה משני חברי התאחדות. אם הוועד מחליט לקבל על־סמך הבקשה וההמלצות (ואם לא, אפשר לערער לפני האסיפה הכללית) צריך עוד לשלם 75 ש"ח לחודש דמי חבר, ולהתחייב לרכוש את הנייר דרך ההתאחדות.

זאת בעצם עיקר הפעילות ה־עסקית (להוציא קיום הוצאת ספרים "יהדין" ו"מעלות". זו ה־אחרונה, העוסקת בספרי לימוד, שנוסדה בין היתר כדי למנוע תחרות בין מו"לים, מעבירה 5% מרווחיה השנתיים להתאחדות) של ההתאחדות, שנגדה יוצאים כותבי המכתב, והיא באה כדי ליצור שיטה סבירה של דמי חבר בהתאחדות, שלא תפלה בין גדולים לקטנים.

אי־אפשר להטיל דמי חבר על־פי מחזור, כי לבד מהוצאת "כתר", שבעקבות יציאתה לבורסה חייבת לפרסם מאזנים, איש מהמו"לים אינו שש לגלות את מחזורו. מדמי חבר קבועים אי־אפשר לקיים את פעי־לות ההתאחדות, ולכן קניית הנייר נראית שיטה הוגנת. אם דרך ההתאחדות (ובעצם דרך האגודה השיתופית "המו"ל", שהוקמה ב־מיוחד לצורך זה) נרכשים בין 3,500 ל־3,700 טונות נייר בשנה ממפעלי נייר אמריקאיים־ישראלים, בתנאי מחיר ואשראי טובים יותר משהיה משיג מו"ל בודד, ההתאחדות מקבלת בין 2 ל־3 אחוזי עמלה, הרי אלה דמי חבר פרוגרסיביים, ה־מאפשרים תקציב פעולה ל־התאחדות.

אם כולם משלמים את דמי החבר, וכולם קונים את כמות הנייר שלהם דרך ההתאחדות (והיא הרי מתחייבת כלפי מפעלי הנייר על כמות מסויימת, שעל־פיה היא מקבלת מחיר אשראי מסויים), זה מאפשר להתאחדות תקציב פעולה של 200–250 אלף ש"ח בשנה.

שבוע הספר, שבו גובה ה־התאחדות דמי שכירות דוכנים מחבריה ומכל שאינם חבריה, היתה אחת הדרכים להכניס את המו"לים שהעדיפו לקנות נייר לא רק דרך ההתאחדות (אשר היו יכולים ל־העמידה בסכנה של מלאי נייר ללא דורש) להלכה: חבר שלא רכש נייר דרך "המו"ל" נדרש לשלם מחיר השכרה כפול. לא חברים נדרשו לשלם פי־שלושה ממחיר השכירות הבסיסי. כדי להיות חבר ב"מו"ל" (כל חבר ההתאחדות הוא חבר ב"מו"ל") הוא נדרש גם לשלם את מחיר המניה, שהיתה, עד עתה, מחיר של טונה נייר (כ־1,800 ש"ח). אבל בכוונת הנהלת ההתאחדות לערוך שינויים בתקנון בתחום זה, בהתאם לשיערוך שווי המניה על־ידי רואה חשבון.

בהתאחדות חברים כ־80 מו"לים, חלקם עוד מאז היווסדה ב־1939. בתי הוצאה החליפו ידיים, נסגרו ונקנו. למשל, הוצאת "זמורה־ביתן" מיוצגת באסיפה הכללית על־ידי הקולות של "דביר", "מחברות לספרות", "זמורה־ביתן", "ביתן" ו"הדר", שנרכשה באחרונה על־ידי מחברות לספרות. חמישה קולות. אם לאסיפה הכללית יבואו כ־50 איש, מדובר בעשירית מקולות המצביעים.

הפסקת חברות — על־פי התקנון — מתרחשת במקרה של מות החבר, אם אין המשך לקיום ההוצאה, מחלת רוח תמידית של החבר בהתאחדות, פשיטת רגל או חיסול עסקי של ההוצאה. ניתן להוציא חבר מהאגודה אם לא ישלם מסים אחרי התראה במכתב רשום, אם לא ימלא התחייבויות, יתרשל להישמע לתקנות או יעשה מעשה בלתי הוגן או פעולה המגונה באינטרסים של האגודה (צריך רוב של שני־שלישים באסיפה הכללית לצורך אקט כזה). אם יוציא חבר לאור ספרות פורנוגר־פית, אפשר להוציאו מהאגודה.

עכשיו נשאלת השאלה מה עושה ההתאחדות למען חבריה: מלבד איר־גון שבוע הספר, מנהלת האגודה מו"מ עם מפעלי הנייר על מחירו ותנאי האשראי (לטובת כולם ול־טובת קיומה העסקי). היא מנהלת מו"מ עם משרד התעשיה והמסחר על מחירי הספרים, ובשנה האחרונה הוצאו מחירי הספרים מפיקוח (פעמיים). אחד הנושאים שבהם תעסוק ההתאחדות בקרוב בהקשר זה הוא השגת אישור להעלאת מחיר ספרי הלימוד, שנשארים בפיקוח, בגלל אינטרס של משרד החינוך בעניין זה.

עוד קיים נושא ההכרה בהוצאת הספרים כבתעשיה. יש פסקדין של בג"ץ בעניין "מסדה" בנושא זה, אבל מס־הכנסה ממשיך להטיל שומות על הוצאות קטנות, כאילו לא היה פסקדין זה. במשרדי ההתאחדות המו"לים יש גם מחלקה ספרותית העוסקת ברכישת זכויות עבור מו־"לים בארץ, ומכירת זכויות לחו"ל. המנכ"ל החדש של ההתאחדות, אריה פרידלר, משקיע עתה זמן ומרץ גם על שיפוץ משרדי ההתאחדות. נושא נוסף על סדר היום הוא השתתפות המו"לות הישר־אלית בתערוכת "40 שנה למדינה". ולעניין זה הוקצבו 50 אלף ש"ח.

בין מטרות האגודה בתקנון יש גם אמירות יפות על "לשפר ולקדם את הרמה התרבותית של הספרים המוצאים לאור, לעודד את היצירה הספרותית המקורית, לשפר את רמת התרגומים, לעודד שיתוף־פעולה בין חברי האגודה, לנקוט אמצעים לשיפור צורת הספר ה־עברי, לייצב את היחסים ההדדיים בין חברי האגודה" או "קביעת תנאי העבודה בין המו"לים לסיטונאים והקמעונאים". רוב המטרות האלו נשארות על הנייר, בשל התחרות הקיימת בענף.

על אף שיפור שחל בהוצאות מסויימות לגבי איכות הספרים (ת־כנית וגשמית), יש עוד הרבה חברים בהתאחדות המוציאים ספרים בצורה שאינה משפרת את הרמה התרבותית הכוללת, וקשה לראות את ה־התאחדות נוקטת אמצעים נגד אחד מחבריה, המוציא תרגומים קלוקלים באיכות ירודה. יש תחרות בין חברי האגודה, החורגת לעיתים מתחרות עסקית הוגנת, המתבטאת ב"חטי־פות" של סופרים, ספרים, מתרגמים, עורכים ועובדים, בהעלאת מחירי מקדמות ושכר תרגום, ואין הרבה אחווה באינטרסים ובמגמות של חברי ההתאחדות. המקום היחיד שבו ראיתי מקום לטפל בנושאים אלה בסדר יומה של האסיפה הכללית של ההתאחדות הוא בסעיפים 4: דיון כללי; ו־11: שונות.

עוד על שכר התרגום

זמורה־ביתן מבהירים את כוונותיהם

בהמשך לפולמוס שנפתח עם מכתבם של המו"לים אשר ביתן ואהוד זמורה בעניין תשלומי מקדמות ושכר המתרגמים, מ־בקשים ה"ה זמורה וביתן להב־היר שני דברים:

"א. אין אנו מבקשים להטיל הגבלות כלשהן על המתרגמים ולא הצענו כך. קראנו לחברינו המו"לים לנהוג איפוק ולעשות שימוש נרחב יותר בשכל הישר. אנו מקווים, שמובן מאליו כי תחרות הקיימת למתרגמים לת־בוע ולהציע תמורה לעבודתם אינה נשללת מן המו"לים.

"ב. הדוגמה האמריקאית של תשלום 50 דולר לאלף מלים היא טובה כשהאינפרסטציה נבונה. למי שחי בחוץ המוחזי של ארה"ב והעלות של פרנסת משפחתו היא יותר מ־3000 דולר בחודש, אין זו תמורה מרשימה. אותו אדם חייב לתרגם יותר מ־60 אלף מלים בחודש כדי להתפרנס. כדי להתפרנס בישראל, בתנאים דו־מים, צריך לתרגם פחות ממחצית מספר המלים, או בניסוח שונה: המתרגם הישראלי משתכר יותר מכפליים מעמיתו האמריקאי".

הנושא עדיין מצפה לתחוד להידון על־ידי הנהלת התאח־דות המו"לים, ויש להניח שת־היה זו ההנהלה החדשה שתדון בו, וקשה להניח שתגיע למסקנות מעשיות כלשהן.

תרגום חדש־ישן

"אם אהיה אני לגיבור קורות חיי או אדם אחר יתפוס מקום זה — דפים אלה יגידו אל נכון". כך מתחיל סיפורו של דייוויד קופר־פילד בגרסתו העברית החדשה של מאיר ויזלטיר. עד עתה תרגמו ספר זה, שיצא לאור ב־1850, לעברית מ. בן אליעזר (1921, 1928), ב. קרוא (1952), י. לויט (1955), מ. הרפז (1956), ע. בצר (1967) וא. כרמי (1980). תרגומו של ויזלטיר בשני כרכים בעלי כריכות סגולות, עם האיורים המקוריים של ה.ק. בראון ראה אור עתה בהוצאת "דביר".

ועכשיו, הגיע הזמן לפלשבק. העלילה חוזרת לראשית שנות השבעים. לפי עדותו של המתרגם מאיר ויזלטיר, הוא נתבקש לתרגם את הספר בשנת 1972, על־ידי א. ד. שפיר, שהיה עורך בהוצאת "דביר" והגה תכנית להקים ספרייה חדשה של יצירות־מופת מספרות העולם, תוך טיפוח דור חדש של מתרגמים. שפיר הציע לויזלטיר לתרגם את "קופרפילד" המלא, שבעבר תורגם — לדברי ויזלטיר המסתמך על שפיר — בקיצורים גדולים.

ויזלטיר תירגם את הספר על־פי מהדורת־כיס אמריקאית, לא מ־קוצרת. אחרי שסיים את התרגום ומסרו (בשנת 1975) גילה שהיתה זו מהדורה קלוקלת למדי, וכבר אז ידע כי כאשר יותקן הספר לדפוס, צריך יהיה לעבור עליה, "להורש" אותו ולתרום מן הידע והניסיון שקנה לו בתרגום מאז החל לתרגם ועד למועד אפשרי של צאת הספר לאור.

השוני בין מהדורות דיקנס ה־שונות נובע, בין השאר, מכך שהספר פורסם לראשונה בהמשכים בעיתון, ורק אחר־כך יצא לאור כספר. אבל שפיר עזב את הוצאת "דביר", וכעבור זמן קצר נפגע בתאונת דרכים ומת. התרגום נשאר ב"דביר". לפי מיטב הבירורים שעשיתי, ב"דביר" בבעלותה ה־קודמת לא היתה כלל החלטה להוציא לאור את התרגום של ויזל־טיר.

אנחנו מדלגים עכשיו 12 שנים קדימה. הוצאת "דביר" נרכשה על־ידי "זמורה־ביתן" וויזלטיר למד מהעיתונים כי תרגומו "החדש" עומד לצאת לאור. בין המתרגם להוצאה היה גם ויכוח על שארית שכר תרגום המגיעה לו, אבל עניין זה הוסדר בין הצדדים. ויזלטיר המופתע פנה להוצאה בעיקר בשל רצונו לתרום מניסיונו שהצטבר כדי לשפר את הטקסט שהעלה אבק ב"דביר". "איני אוהב המתרגם שהייתי לפני 15 שנים", כתב ויזל־טיר להוצאה והציע שיערוך את התרגום וישכלל אותו.

הוא נענה באריכות כי התרגום נמצא ב"דביר" על־ידי "זמורה־ביתן" בשלב של הגהה שניה, וכשהגיע מכתבו של ויזלטיר, כבר היה הספר בדפוס. ויזלטיר אינו חולק על זכותה של ההוצאה להוציא לאור את כתב־היד, אלא מצטער על שלא ניתן לו לשפר את תרגומו. טענת ההוצאה כי התרגום היה בהגהה שנייה או שהודפס כבר, מלמדת בעיקר כי ההוצאה רצתה לחסוך בהוצאות האפשריות הכרוכות ב־תיקון או בעריכה מחודשת של התרגום. שיקול נכבד. אבל הרי בהוצאה לאור של קלסיקה דומה ששיקול הבהירות (אחרי עיכוב של יותר מעשור) הוא תמוה למדי. ושיקול החיסכון לא כל־כך ר־לוואנטי. אם כבר מוציאים, צריך להוציא כמו שצריך.

כמו במקרה של אביטל ענבר עם הוצאת "שוקן" והויכוח אינו על שכר התרגום, אלא על בידת האחריות של המתרגם וההוצאה למוצר המוגמר, המוגש לקורא בשם ההוצאה והמתרגם.

אמנם כל מקרה לגופו מאפיינ־יונים, אבל בשניהם ההוצאה טוענת שזה מצבו האופטימלי של הספר, ואילו המתרגם סבור שהוא היה יכול לשפר עוד, גם אם גרסתו הראשונה לא היתה מספקת. האם אנו צפויים לגל של מכתבי מתרגמים המעידים על תרגומיהם?

"דייוויד קופרפילד" במהדורתו החדשה נמצא בחנויות. את המצב מסכם ויזלטיר: "אני מניח שתרגומי הישן — ולא החדש — לדייוויד קופרפילד" הוא תרגום נסבל; ודאי שאינו אסון. אך רומן זה מן הסתם לא יתורגם מחדש בזמננו, והספר בלבושו העברי יכול היה להיות יותר טוב — הרבה יותר טוב — אלמלא התעקשה הוצאת "דביר" לנ־הוג כהוצאה קיקיונית, שאינה יודעת איך מלווים ספר, וכל עניינה בתרגום קלסיקה נובע מן העובדה שבספרים אלה אין צורך לשלם בעד קופירייט".

הלוח הארצי

הארץ חדשות

אור על הוצאה לאור

הוצאת מאגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים

באחד מימי השבוע שעבר היה אחד האולמות של האקדמיה הישר־אלית למדעים מלא מאוד. היה זה באירוע לרגל צאת הספר "קאנט וה־פילוסופיה של ההיסטוריה" מאת פרופ' ירמיהו יובל. באולם, הרגיל לדיונים מלומדים, היתה קבוצה לא קטנה של אנשים צעירים, בצד הבקיאים במשנתו של קאנט, שבאו לדבר על חידושו של יובל בתפיסת משנתו הפילוסופית של קאנט, ביחסה להיסטוריה: פרופ' נתן רו־טנשטרייך ופרופ' עדי צמח נשאו דברים בעיקבות קריאתם את הספר, וד"ר עדי אופיר שוחח עם יובל. היתה גם השתתפות ערה של הקהל, אולי כהמחשה שדברי הגות מבאות קודמות עוד לא עבר זמנם.

הספר, שראה אור באנגלית לפני שש שנים בהוצאת "פרינסטון יוניברסיטי פרס" (ולצורך כך תור־גמו לאנגלית החלקים בו שנכתבו במקורם עברית), יצא עתה לאור בהוצאת מאגנס, שהיא אחד מבתי ההוצאה האוניברסיטאיים הוותיקים בישראל, ואין ספק שבעל המוניטין הרבים ביותר שביניהם. עוד כ־שבאוניברסיטה היו כ־200 תלמי־דים בלבד, הבריח נשיאה הראשון, ד"ר י.ל. מאגנס, על ייסוד הוצאת הספרים. "ארץ ישראל רחוקה היא במובנים רבים מלהיות במגע חי עם עולם המדע הגדול, ולכן גדל הצורך לתת לאנשי המדע שבאוניברסיטה, באמצעות חיבוריהם, את האפשרות לבוא במגע קרוב וקבוע עם חבריהם בכל העולם, ולא עוד אלא שהודות לחיבורי עובדיה תוכל האוניברסיטה לקבוע מקום לעצמה בין מוסדות המדע בעולם".

שלא כמו הוצאות אוניברסיטאיות ידועות בעולם, אין שם האוניבר־סיטה חלק משם ההוצאה. עם מותו של נשיא האוניברסיטה הראשון, ממייסדי ההוצאה, בשנת 1949, היא נקראה על־שמו.

מ־1929 פירסמה ההוצאה לאור כ־1,800 פרסומים, שרובם בעברית, אבל גם באנגלית, צרפתית, איטל־קית, אידיש וערבית. רק בשנה האחרונה (1987) היא הוציאה לאור 32 פרסומים בהדפסה ראשונה, 12 בהדפסה שניה, 5 בשלישית, 3 בר־ביעית, 1 בחמישית, שביעית ושמינית כ"א, 2 בשישית, וספר אחד בהדפסה ה־13. ספר זה הוא המלון העברי־עברי, שמאז יצא לאור הוא נמכר ביותר מ־50 אלף עותקים.

עיקר הכותרים של הוצאה זו, שכטבעה של הוצאה אוניברסיטאית שוקדת על הקפדה מדעית ואף על מידה של מכובדות — הם ספרי לי־מוד, מונוגרפיות וקובצי מאמרים. קהלם של ספרים אלה מוכר ומובהק, ולא יהיה זה בלתי־נבון להניח שרובו מרוכז סביב האוניבר־סיטאות. חוקרי האוניברסיטה מ־חפשים את בית ההוצאה המעניק למחקריהם גושפנקה של הכרה.

בעלי המניות של בית ההוצאה הם האוניברסיטה העברית, ואף מועצתה האקדמית שייכת בעיקרה לאוניבר־סיטה, אבל מבחינה כלכלית ההוצאה צריכה לשאת את עצמה. לכן הדפסה ראשונה של ספר חדש נעשית באלף עותקים, כדי שבמחס־ני ההוצאה לא יתרכז מלאי שאינו נמכר, וספר שסיכוייו למהדורות רבות הוא קטן נמכר עדיין בגלם, המו־זיל את הוצאות הפקתו.

מנהל ההוצאה הוא בן־ציון יהושע, שהתחיל את עבודתו בה לפני שנים רבות, כנער שליח וכמנכ"ל כאחד, כי כל צוות ההוצאה מנה אז שני אנשים. מזה 11 שנים, מאז פרישתו של המנכ"ל חיים תורן, משמש יהושע כמנכ"ל ההוצאה, והנאתו רבה גם בעיצוב עטיפותיהם של הספרים (כך עשה לגבי ספרו של יובל, כשצללית של קאנט באדום חלודה מודפסת על הכריכה הלבנה. את בה מודפס שם המחבר באדום חלודה. ואילו שם הספר בשחור).

בניגוד לרדיקון של הוצאות אוניברסיטאיות בעולם, אין הוצאת מאגנס מתכוונת לפנות לתחום הספרות היפה או להתחרות בשוק רבי המכר. תופעה זו, האופיינית להוצאות אוניברסיטאיות בעולם המערבי, בעיקר בארה"ב — תהיה זרה מאוד לאופי הירושלמי, ה־מסתופף במגדל השן, של הוצאת מאגנס, שגם בעידן שבו יש תשומת־לב רבה לספרים ולהוצאת ספרים וגם למספר הכותרים שהיא מוציאה, לא מרבים עליה כשמדברים על הוצאת ספרים.

ולא שאין לה רבי־מכר: סדרת ספרי מופת פילוסופיים, שבה כ־50 כרכים של כתביהם של גדולי הפי־לוסופים מכל הזמנים, בפורמט קטן ובכריכה רכה, עברה את מיליון העותקים. כי תמיד יש שוחרים לכתבים אלה. אבל זה לא רק עניין של הגות. יש גם ספרים מעשיים ביותר. ספר כמו "מדריך למידע ולייעוץ תרופתי" של יוסלסון, שהוכן במקורו בפורמט שיתאים לכיס חלוקו של הרופא, ויועד לקהל זה. התברר שבקהל הפסיכותרפיסטים ה־ישראלי יש לו דרישה רבה יותר. השנה הוא יצא בכריכה קשה ובמ־חיר לא נמוך (ב־60 ש"ח), ונמכר באלפי עותקים. היש הנאה גדולה מלראות אילו תופעות לוואי נראות צפויות לך אם תבלע את התרופה שרשם לך הרופא, ועוד עם גושפנקה של הוצאה אוניברסיטאית!

קטנות

● מגיה להם. בהוצאת "כתר" יצא האלבום "סיפור הבימה — שבעים השנים הראשונות". ערך את הספר שלמה שבא ועיצבו עמרם פרת.

הספר הוכן ועוצב לחגיגות ה־שבעים של התיאטרון הלאומי, והעיקר בו היה להשביע את רצון התיאטרון הנוגע, כפי שמעידה העובדה שהספר התעכב כדי ש־יודפסו שני דפים הערשים צדק עם העובדים מאחורי הקלעים. עיקרו של הספר הן התמונות, ואיש לא יב־דוק את הטקסט של שבא באמות־מידה היסטוריות.

אם יכול להיות לספר זה ערך לעתיד, הרי זה בנספח, המונה את כל הצגות "הבימה" עד היום. אבל כאן נשאלת השאלה כיצד אחריות ההגהה. אמנם זה ספר של "הבימה" ולא של "כתר" (וכלומר התיאטרון מספק את החומר המערכתי, ולא בית ההוצאה, המשמש כאן רק שליח להוצאה מכובדת לאור), אבל מישהו היה צריך לעבור גם על הנספח. לא רק כדי שבהצגת "בית־ספר לנשים" יוזכר גם שמו של המתרגם. אחד מגהה: שהוצאת "דייר משנה" מאת ראתב עאוודה לא תופיע פעמיים ברשימת ההצגות של שנת 1978; שידע ששם מחזה של כריסטופר פריי הוא "תרדמת השבויים" כפי שכתוב בין ההצגות של שנת 1965 ולא "תולדות השבויים" כמו שכתוב כשהיא מחוברת, כנראה בטעות, בר־שימת ההצגות של 1955; שמי שביים את "יוליוס קיסר" היה פיטר פרי־קו, ולא פיטר קו. וזה רק מה שהעלתי על קצה המזלג, בלי להתאמץ.

● שני מו"לים על ספר אחד. בתשומת הלב הגלויה לספרו החדש של יואל הופמן "ספר יוסף" נבלעת העובדה שהוא יצא ב"כתר" ו־ב"מסדה". ומעשה שהיה כך היה: הופמן פירסם את סיפורו "קצבך", הפותח את הקובץ המיוחד ב־"איגרא", בעריכת דן מירון ונתן זך בהוצאת "כתר". שם גילה אותו עורך הפרוזה של "כתר" והתחימו. אבל אז התברר שאת תרגומיו הקוד־מים, מסינית ויפאנית, פירסם הופמן ב"מסדה", ואם כי ל"מסדה" לא היה חוזה על ספר הפרוזה של הופמן, היו כאן התחייבויות מוסריות. הפשרה הלידה "אימפרינט" משותף.

ממעוף המטוס

אין זה סוד, שכדי לקבל תמונה שלמה יותר, אתה צריך לקחת צעד אחורנית. להתרחק כדי לקבל מראה כולל. האם אתה מתרחק די־הצורך למעלה, אתה מפסיק לראות אנשים, ורואה רק נופים, שבתוכם חגבים קטנים. הבעיות הפוליטיות נעלמות במעוף הציפור הזה.

ספר תצלומי־אוויר של ישראל הוא ספר־מתנה קלאסי, בעיקר לחו"ל. על כן, אין זה פלא שכשניים מן הספרים הנמכרים עתה גם בארץ הם עם טקסט אנגלי. הראשון שה־גיע לחנויות הספרים בארץ, היה "מעל לארץ הקודש", כפי שצולם על־ידי ברון וולמן (קרוניקל בוקס, סן פרנסיסקו. מהדורה ישראלית: סטימצקי). וולמן הוא צלם וטייס בעל ניסיון, ואת הקדמתו הוא מייחד למה שגילה כשהביט מן האוויר על הארץ (שלמד עליה בחורשת ה־שיעורים של יום ראשון). חשוב לו יותר להדגיש שאי־אפשר לצלם הכל, ולספר על תנאי עבודת הצי־לום, הצנזורה וכו'. התמונות מדברות בעד עצמן ושוות תמיד כאלף מלים. האלבום הזה הצליח לייצג את ישראל גם ביריד הספרים במוסקווה, והיה שם הצלחה גדולה מאד.

הוצאת "זמורה" (שלאחרונה נ־כנסה להסכם עם "כתר" המפיצה את ספריה) מכרה "פאקג'" להוצאת הרי אברמס, המתמחה בהוצאת ספרי אמנות מהודרים, תחת "אימפרינט" משותף יצא אלבום מהודר "ארץ הקודש מן האוויר". התצלומים הם של ריצ'ארד נוביץ, ואילו הטקסט המקורי, המלווה כל תמונה הוא של עמוס אילון, הנותן למביט על התמונות את הרקע ההיסטורי, הגיאוגרפי ואפילו הדתי, המוסיף מימד של עומק לתצלומים הפסטור־ליים. תצלומי שני הספרים הללו מצאו את הדרך — כמובן. וזה רק טבעי — ללוחות שנה.

גם ב"יד בן צבי", מכינים ספר תצלומי פלסטינה מן האוויר. הפרופ' בני קידר גילה תצלומי־אוויר שעשו הגרמנים בשמי פלסטינה בשנת 1917. חיל־האוויר הישראלי מצא זמן, בין כל עיסוקיו, להמריא בשנה שעברה ולספק סדרת תצלומים החוזרת בדייקנות מרבית על התצ־לומים שנעשו לפני שבעים שנה. שמו של הספר אמור להיות "עין לציון", וכותב הטקסט טרם נקבע.

מטוס עלה לאוויר גם לצורך הכנת מדריך גני ירושלים, על־ידי בית ההוצאה הירושלמי. בירושלים יש גנים רבים מאד, וחלקם לא כל־כך ידועים. הם צולמו מהקרקע, אבל כדי שיראו יותר טוב גם מהאוויר. גם כאן סידורי הבטחון לא הקלו על העבודה, כי לא לכל צלם מותר לצלם את הארץ מהאוויר, רק מי שיש לו סיווג בטחוני.

מה לעשות. יש סיבה שבגללה ישראל נראית כנראה יפה יותר מן האוויר.

רשות הדואר
לדואר כפר־סבא
דרושים
מחלקי דואר
בדבר פרטים: נא לפנות למנהל הדואר כפר סבא רח' תל חי 40, כפר סבא; טל: 052-442556-7

האוניברסיטה הפתוחה
דרושים/ות
מנחים/ות בקורסים
מבוא לכלכלה מיקרו: בכללת אזור ירושלים, בחיפה ובבאר שבע. הכישורים הדרושים: תואר שני (או לקראת סיום) בכלכלה או בניהול עסקים.
מיקרו כלכלה: בחיפה, בירושלים ובתל־אביב. הכישורים הדרושים: תואר שני (או לקראת סיום) בכלכלה או בניהול עסקים.
מדעי המחשב עקרונות מערכות הפעלה: באזור תל־אביב. הכישורים הדרושים: ידע במערכות הפעלה.
ארגון המחשב ותכנותו: באזור תל־אביב. הכישורים הדרושים: ידע ונסיון באסמבלר.
הנדסת תוכנה ושפת עדה: באזור ירושלים. הכישורים הדרושים: ידע ונסיון בשפת עדה. נא לפנות לטלפון 03-422686

החריצות והדינמיות שלך! הניסיון שלנו!!!
בוא/י ונפגש לשיחה על תפקיד
מקדם/ת מכירות
בחברתנו העוסקת בפרויקטים פרסומיים יחודיים וקבועים כל ארציים.
עליך להיות בעל/ת רכב ובעל/ת יכולת ניהול מו"מ.
למתאימים הכשרה בחברה. צלצל/י אלינו ונקבע 03-378006/7

עיריית תל־אביב־יפו
לעיריית תל־אביב־יפו
דרושים
• לאגף לשרותי רווחה
עובדים סוציאליים בלשכות לתפקידי ירר ועדות החלטה להפעלת "חוק בטוח סעד"
לקבלת פרטים נא להתקשר בין השעות 08:00–14:00 לטלפון 438397 או 231076 לגב' דבורה אליאב.
• רכזי ספורט
למרכזי קהילה וספורט.
כשורים נדרשים:
• בוגר ביה"ס למורים לחינוך גופני ו/או בוגר ביה"ס למאמנים, בעל ניסיון בתחום המינהל, ארגון והדרכה.
• מדריכי ספורט
לעבודה במרכזים קהילתיים.
במקצועות: כדורגל, כדורסל, התעמלות, ג'ודו, חדרי כושר, טניס שדה.
לפרטים נא לפנות לאויל טיברנר, במחלקה לספורט, קומה 11, חדר 1154, בנין עיריית תל־אביב־יפו, כיכר מלכי ישראל, בימים א' עד ה' בשעות 09:00–12:00 טל' 438267, 438721.
• מורים לחטיבות הביניים ולחטיבות העליונות
במקצועות: אנגלית, עברית (ספרות ולשון), מחשב (לכיתות ט'), כלכלה + סוציולוגיה, מתמטיקה.
• מ"מ (לחופשת לידה): חינוך־גופני (בנות), ביולוגיה, תנ"ך (לבית ספר דתי), מתמטיקה, לשון (לכיתות י"ב).
• מ"מ: חינוך גופני (בנים)
• מדריך לנגרות — משרה.
נא לפנות (להציג תעודות והמלצות) למנהל החינוך הנוער והתרבות, חדר 227, קומה ב', בימים ב', ד', 08:30–13:00.

SOS למשרד פרסום חדש בהקמה
וידאו הפקות כח אדם
דרוש
תקציבאי בכיר
★ לתפקיד ניהולי
★ בעל נסיון בלבד
★ תנאים מצויינים
לחברת ביטוח גדולה בתל־אביב
חתם אלמנטרי
בעל נסיון בקבלת עסקים תעשייתיים
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 28467 תל־אביב מיקוד 61263
— אנשים טובים לעבודה טובה —

למעון ממשלתי למפגרים דרושות:
מטפלות ועובדות עזר
לעבודה במשמרות ● למוד והדרכה ינתנו במקום ● אפשרויות קידום והשתלמויות למתאימים.
מקום עבודה ליד ראש העין
בדבר פרטים יש לפנות בהקדם למנהל המעון או לאם הבית בטל: 9360741/2 בשעות העבודה

איגוד ערים
אזור חיפה
שרותי כבאות — מכרז מס' 1/87
דרושים
כבאים
לעבודה במשמרות
במרחב האיגוד
הכשורים הדרושים:
1. גיל 21־26 שנה לאחר שרות צבאי
2. סוג בריאותי גבוה
3. השכלה תיכונית/מקצועית
4. ידיעת השפה העברית
5. רשיון נהיגה למשאית
6. תעודת יושר
7. בעלי רקע טכני
המועמדים יוזמנו לוועדת קבלה למבחנים ומבדקים.
הצגת מועמדות בצרוף תעודות ומסמכים יש להגיש למזכירות האיגוד בבית מכבי אש חיפה, רח' חלץ 9 גשר פז בין השעות 08:00–12:00

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
ל"הסנה" חברה ישראלית לביטוח בע"מ
דרושים
מועמדים / מועמדות
לתפקיד סוכן ביטוח
באזור חיפה והסביבה
אנחנו מבקשים
• השכלה תיכונית (או מקבילה)
• גיל 25 ומעלה
• רצון חזק להצליח
• גישה לעסקים
אנחנו מציעים
• הכשרה אישית מקיפה
• עזרה מלאה שוטפת
• פיתוח תיק בטוח
• הקמת משרד עצמאי
הקורס יפתח ביום שלישי 2.2.88
מספר המקומות מוגבל.
מועמדים יפנו בכתב לת.ד. 353 חיפה 31000
למחלקת הרכישה עבור איש מכירות
— סודיות מובטחת —

לבנק ישראל בירושלים
דרושים
שומרים ומאבטחים
ליחידת הבטחון
העבודה המוצעת היא במשמרות על בסיס שעות ומתאימה לסטודנטים.
הכישורים הדרושים:
1. משוחררי צה"ל (עדיפות ליוצאי יחידות שדה, בוגרי קורס מכ"ים) לתפקידי שומרים.
2. קציני צה"ל משוחררים יוצאי יחידות שדה – לתפקידי מאבטחים.
3. השכלה תיכונית.
4. כושר בריאות תקין.
המעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, יפנו למשרדי בנק ישראל בירושלים, קרית בן־גוריון, ביום ב' 11.1.88 בין השעות 09:00–14:00.
על המועמדים להביא עימם תעודת זהות, תעודת שחרור מצה"ל, פנקס מילואים, קורות חיים ושתי תמונות.

עיריית כפר־סבא
עיריית כפר סבא מעוניינת בהשלמת רשימת הקבלנים למכרזי זוטא (עד 130,700 ש"ח) במקצועות הרי"מ:
1. בניה
2. כבישים ומדרכות
3. עבודות גידור
4. עבודות גינון
5. עבודות נגרות
6. עבודות מסגרות
7. עבודות אלומיניום
8. עבודות זגגות
9. עבודות חשמל
10. עבודות זיפות גגות
11. עבודות סימון כבישים
קבלנים המעוניינים להכלל ברשימת הקבלנים למכרזי זוטא ימלאו את הטפסים אותם אפשר לקבל במחלקה לפתוח ותחזוקה של עיריית כפר סבא וישלחו אותם בדואר רשום במעטפת רשמית של ועדת המכרזים שתמצא לזה עד לתאריך 29.1.88.
על הקבלנים לצרף:
1. אישור קבלן רשום בהתאם לחוק רישום הקבלנים כולל סווג.
2. אישור מפקיד השומה או רואה חשבון מוסמך על ניהול פנקסי חשבונות עפ"י פקודת מס הכנסה וחוק מס ערך מוסף.
3. פרוט ניסיון והמלצות ממקומות עבודה.
בכבוד רב
יצחק ולד
ראש העיריה

לאולפן לבגרות דרושים
מורים
להכנת כיתות לבחינות בגרות בשעות הערב במקצועות: מתמטיקה, פיזיקה, אנגלית, תנ"ך, ספרות עברית, לשון, ביולוגיה, כימיה ואזרחות, ידיעת העם והמדינה והיסטוריה.
רק מורים בעלי תעודות הוראה וניסיון בהכנת כיתות לבגרות מתבקשים לפנות:
תל־אביב: 03-5460618; ירושלים: 02-222340
חיפה: 04-641040; באר־שבע: 057-71690
— תנאים טובים למתאימים —

משרד החינוך והתרבות
דרושים/ות
עובדים/ות קידום נוער
ברשויות המקומיות
התפקיד: כולל הדרכה וטיפול במסגרת קבוצתית ואישית בנערים בני 14־18 שאינם עובדים ואינם לומדים (העבודה בשעות לא שגרתיות).
דרישות התפקיד: רצוי תואר ראשון במדעי ההתנהגות. ניסיון בעבודה עם נוער.
המועמדים שיבחרו יועסקו ע"י הרשויות המקומיות
מחוז דרום: אופקים, נתיבות, באר־שבע.
מחוז תל־אביב: חולון, בת־ים, הרצליה, בני־ברק, רמת־השרון.
מועמדים הרואים עצמם מתאימים, יפנו בכתב בצרוף אישורים והמלצות לכתובות הבאות:
במחוז תל־אביב: מר אדוארדו סלבין — משרד החינוך והתרבות אגף הנוער, רח' שוקן 18, תל־אביב.
במחוז דרום: מר שלמה תסורה — משרד החינוך והתרבות — אגף הנוער, רח' החלוץ 110, באר־שבע.
מועד אחרון להגשת מועמדות: א' שבט תשמ"ח (20.1.88)

המכון הישראלי לתכנון ומחקר תחבורה (בינלאומי) בע"מ
לפרוייקט פיתוח שכלי למשרד התחבורה, מבצע ושתחזוק דרכים מהירות
דרושים
1. מהנדס אזרחי/תחבורה - נסיון בעבודות עפר, כבישים ודרכים. כתיבת מפרטים טכניים, כתבי כמויות, פיקוח באתר ופיקוח עליון. ניהול מכרזי תכנון וביצוע.
2. מהנדס אזרחי/הנדסאי - נסיון בהימאור עבודות עפר וסלילה.
3. מהנדס אזרחי/תחזוקת כבישים בעל נסיון בתכנון, אירגון והימאור תחזוקת כבישים ובעבודות עפר.
4. מומחה ציוד מכני הנדסי כבד - מהנדס/טכנאי מכונות בעל נסיון באירגון ותפעול מערכי תחזוקה וציוד.
דרישות כלליות: ידיעה ספרדית רצוי ברמת שפת אם. יחסי אנוש וכושר ביטוי בכתב ובע"פ בספרדית לצרכי הדרכה.
עדיפות לבעלי נסיון עבודה בארצות מתפתחות. משך העבודה עד שנה עם אפשרות להארכה.
המעוניינים יפנו בכתב ... ת.ד. 9180 תל־אביב 61090 או בטלפון 03-373312 בימים א' - ה' בשעות 08:00 - 16:00
סודיות מובטחת

לאחד מלקוחותינו באיזור ת"א
חברה גדולה בענף המזון
דרוש
מנהל מחסן תוצרת
(משרה 2390)
לניהול מערך אחסנה ממוחשב בהיקף רחב. המנהל יהיה אחראי על קליטת התוצרת, תאום עם מערכות הייצור והשיווק, ניהול המלאי, קליטת הזמנות ואספקתם; ניהול המחסנים, ניהול צוות של כ־50 איש.
★ בעל נסיון מוכח בניהול מערכות אחסנה ו/או לוגיסטיקה.
★ בעל נסיון מוכח בניהול צוות גדול.
★ יכולת לקיים יחסי אנוש טובים.
★ בעל נכונות לעבודה בשעות מעבר לרגיל.
מועמדים יפנו בפירוט קורות חיים ונסיון אל ת.ד. 11024 ת"א 61110
סודיות מובטחת.
המודעה לשני המינים.

תיל
תחנת ייעוץ למשאבי כח־אדם בע"מ

קריידה
שרותי כח אדם בע"מ
לסניפנו בחיפה דרושים/ות
★ בוגרי בתי ספר מקצועיים/
בוגרי 10 שנות לימוד —בעלי רקע טכני לעבודה אחראית בתנאים טובים.
הסעות מחיפה, קריות, יקנעם, עפולה ונצרת 5 ימי עבודה בשבוע. ארוחות חמות ועוד
★ מהנדס פרוייקטים — מהנדס אזרחי/בנין בעל נסיון ורכב לעבודה קבועה באזור עפולה
★ מכונאי דיזל — בעל תעודה ממשרד התחבורה. נסיון ב"קמינקס" 1400 ש"ח נטו
★ רתכים — בעלי נסיון במתכת ואלומיניום
חיפה, רח' הרצל 22, 670825, 04-670841
הכח שלנו הוא כח אדם־קריידה.

יד יצחק בן צבי
דרושים/ות
מזכירה — משרה מלאה: עבודה עם קהל, תיאום ואירגון. ניהול כספי
מזכירה — משרה חלקית 12.00־16.00, דרישות כנ"ל
מנהל/ת חשבונות — סוג 2, משרה מלאה
נא לפנות בכתב יד בצירוף פרטים על כישורים, השכלה וניסיון קודם לת"ד 7660, ירושלים 91076 (לציין על המעטפה את שם המשרה)

מה מותר למלך

בתוך חילוקי הדעות אם על ספרד להתיר נוכחותה של טייסת מפציצים של ארה"ב בשיטחה — תומך חואן קרלוס בהשארת האמריקאים, אך השאלה היא מי מקשיב למלך

מאת דניאל דגן

מדריד

המלך חואן קרלוס הציע לממשלה הסוציאליסטית בספרד לנהוג "בתבונה ובזהירות" במשא־ומתן על עתידו של בסיס טורחון שליד מדריד. בבסיס זה מוצבים 72 מטוסי "אף 16" של חיל האוויר האמריקאי, וספרד תובעת את סילוקם מארצה בתוך שלוש עד ארבע שנים.

המלך קרלוס נהנה מפופולאריות גדולה בקרב 40 מיליון הספרדים, וגם ראש הממשלה הסוציאליסטי פליפה גונזאלס מעריך מאוד את עצותיו. אבל בנושא המסויים של נוכחות המפציצים האמריקאים בבסיס שליד מדריד מתכוונת כנראה הממשלה להתעלם מהקולות הבאים מבית המלוכה.

ככל שניתן לפרש את הקולות האלה, הם מאיצים בספרדים להד־חיק את נטיותיהם האידיאולוגיות ואת רגשנותם המופרזת. המלך אומר למעשה, כי מדריד צריכה להתחשב במידה מוגברת באחריות הגלובאלית שלה כחברה בברית הגנת הצפון אטלנטית. לאורך זמן לא ניתן ליהנות מפירות ההתקרבות הנ־משכת אל משפחת העמים המערבית הדמוקרטית, מבלי להתחלק בעול המשותף בתחום ההגנה (או בכל תחום אחר).

ספרד חוגגת את יום הולדתו השמיניים של המלך קרלוס בסיפוק והתלהבות. במאמרים ראשיים משב־חים את התפקיד של המלך כמעבר המסוכן אך ה"חלק" מן הדיקטטורה של פרנקו לדמוקרטיה העכשווית, שהתגברה על משברים קשים, וב־תוכם הפיכה צבאית (ב־1981) וזד לופי שלטון. רשתות הטלוויזיה מביאות לצופים תוכניות מיוחדות על בית המלוכה, ואינן מסתפקות עוד בתמונות הרגילות של המלך, המסיימות בדרך־כלל את השידורים לצלילי ההמנון הלאומי.

שאלת לוח זמנים

המלך חואן קרלוס הצליח במשי־מות שהציב לעצמו: לשקם את בית המלוכה הספרדי ולהבטיח את התבססות הדמוקרטיה. ראש הממשלה הראשון של ספרד הדמוקרטית, אדולפו סוארס, מונה תחילה לתפקידו, אך זכה אחר כך לתמיכה עממית בבחירות דמוקרטיות. על ראש הממשלה הנוכחי הצליח המלך להפעיל השפעה ממתנת. תחת שלטונו של גונזאלס הסוציאליסטי הפכה ספרד למדינה המעודדת יותר ויותר יוזמה פרטית והשקעות מבחוץ.

אבל הבהירות והזהירות של הספרדים אינה מבטיחה עמדה גמישה יותר של מדריד בשאלת טורחון. בחודש שעבר הודיע גונזא־לס לאמריקאים כי ארצו לא תתיר עוד את נוכחי בסיסי ה"אף 16" אחרי 1991. בכך הוא הפך את המשך המשא־ומתן על שאלת טור־חון לעניין של קביעת לוח זמנים. השאלה היא עתה, מתי יתחיל פינוי הטייסת האמריקאית, ובאילו תנאים הוא יתבצע.

מנקודת הראות של נאטו קיבלה שאלת טורחון משקל נוסף דווקא לאחר הסכם וואשינגטון לסילוק הטילים הגרעיניים לטווח בינוני. כשיסתיים סילוק טילי השיוט וה"פרשינג 2", לא תהיה עוד במערב אירופה "מערכת נשק גרעינית שתוכל לאיים ישירות על ברית המועצות. בהסתייגות אחת: המפצי־צים האמריקאים המוצבים ביבשת הישנה, והיכולים לשאת נשק גרעיני.

מפציצים אלה, למרות שהם נחשבים לפגיעים במיוחד, יהיו בעלי ערך גדול בשלבים האפשריים הבאים של משא־ומתן על פירוק הזימוש. מוסקווה תהיה מוכנה לשלם בעד סילוקם, או צימצום מספרם. אבל רק בתנאי שהם לא יסולקו ממילא על־ידי חברות נאטו המעוניינות להיפטר מן הטייסות האמריקאיות.

גונזאלס צודק כשטען כאן באחרו־נה, כי לבסיס בטורחון יש קודם כל ערך סמלי. הזימוש הגרעיני של המפציצים ממילא נמצא מחוץ לתחומי ספרד, ובמצב חירום יועברו מפציצי ה"אף 16" לאיטליה, או יוון, או בלגיה, או מדינות אחרות שבהן מחזיקים האמריקאים בנשק גרעיני.

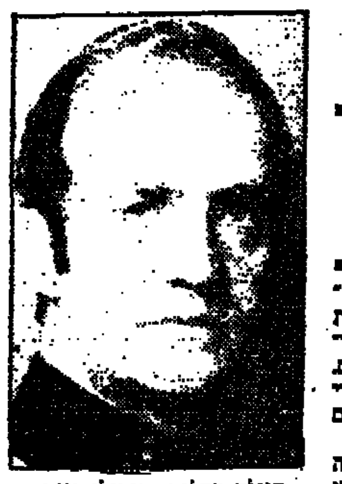

המלך קרלוס: פופולאריות

גונזאלס: סימליות חשובה

חשיבות הסמל

אבל מבקריו של ראש הממשלה אומרים שהסמל הוא חשוב. סילוק הטייסת האמריקאית מטורחון יטיל עומס נוסף על שותפות אירופאיות אחרות של נאטו, ויפגע בסולידריות הפוליטית בתוך הברית. ספרד עלולה לאבד אמינות ורצון טוב שנרכשו במאמצים גדולים, ותוך מאבק עיקש באופוזיציה פנימית חזקה.

הרצון הטוב של השותפות בנאטו נפגע באחרונה גם בנושא אחר. ספרד הציעה לחדש הסדרים המאפ־שרים לטייסים ממדינות הברית שי־מוש בשלושה בסיסי אימונים בשיטחה. אך היא קשרה זאת בכך, שהמדינות השולחות את טייסיהן ידרשו, או ישכרו, את מטוס האי־מונים הספרדי "אוריול־ס".

בעיני מבקרים מחוץ היה בכך נסיון לא הוגן של מדריד לנצל את "הכנסת האורחים" שלה כלפי טייסי נאטו כדי לזכות ביתרון חד־צדדי.

חלקים מהאופוזיציה בספרד מות־חים ביקורת (אם כי עצורה) על התנהגות הממשלה בפרשת בסיס טורחון. אבל בשאלה הזאת אין ספק כי הממשלה יכולה להישען על תמיכה גדולה ברוב של האוכלוסיה. הספרדים נוטים לראות בנוכחות הצבאית האמריקאית במקום כה בולט ליד ביתם עלבון לארצם ופ־גיעה בריבונותה של מדריד.

המלך חואן קרלוס, אולי יותר מספרדים רבים אחרים, מפגין רגי־שות גדולה כלפי הצורך לשמור על ההתחייבויות של ארצו במסגרת נאטו. מאחורי הקלעים, סבורים משקיפים כאן, עשוי המלך לנסות ולהשפיע על מציאת פתרון של פשרה. אבל גם לחואן קרלוס הפו־פולארי אין כנראה מתכון שיבטיח את המשך הנוכחות הצבאית הזרה ללא פגיעה ברגשות הלאומיים של בני ארצו.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

גם המשטרה בעד חוקה, אבל...

במוצאי השבת הקרובה אמורה להתקיים בכיכר מלכי ישראל בתל אביב עצרת המונים — כך מקווים המארגנים — לתמיכה בעניין ה־חוקה.

ביום ששי האחרון קיימו יוזמי חקיקת החוקה לישראל, ובראשם הפרופסור אוריאל רייכמן פגישה, ביוזמתם, עם ראשי המשטרה כדי לשמוע את עמדתם בנושא החוקה בכל הסעיפים הנוגעים לפעילותה של המשטרה. בפגישה בלשכת שר המשטרה עם יוזמי החוקה השתתפו מלבד שר המשטרה חיים בר־לב, גם מנכ"ל משרדו גד אבינר, מפכ"ל המשטרה דוד קראוס, והיועצים המשפטיים של משרד המשטרה וה־משטרה — חנה הירש וחיים שמולביץ.

נציגי המשטרה ובראשם השר והמפכ"ל, הצהירו שהמשטרה כמובן תומכת בכך שבשנת הארבעים למדינה תהיה לה חוקה, ושיש חשיבות רבה לשמירה על זכויות האזרח. אבל הדגישו שיש להקפיד על כך שבחוקה המוצעת יהיו המגב־לות על המשטרה, תפקודה וסמכוי־תיה, מינימליות כדי שהמשטרה תוכל לבצע את עבודתה ביעילות. הדוברים מצד המשטרה ציינו כי יש להיזהר שלא לכרסם בסמכויות המשטרה וצריך להתחשב בהשלכות שיכולות להיות לסעיפים מסוימים בחוקה המוצעת על עבודתה של המשטרה.

מתברר כי משטרת ישראל אינה ששה להגבלות מסוימות על עבו־דתה וסמכויותיהם של שוטריה וקציניה כפי המוצעים בחוקה החדשה. את הסתייגויותיהם הסבירו נציגי המשטרה בפירוט רב בפגישה שנמשכה כשעתיים וחצי, ומהן ניתן ללמוד מה עמדתה של המשטרה בתחומים שונים הנוגעים לזכויות ולחופש הפרט. מסתבר כי ראייתה של המשטרה את זכויות האזרח וה־תייחסותה לסמכויות הרחבות שבי־דיה אינן עולות בקנה אחד עם התייחסותם של יוזמי החוקה ה־חדשה ושל אלה הרואים עצמם כשומרי זכויות האזרח במדינה.

אף שהנקודה הזאת אינה כלולה בהצעת החוקה החדשה, אמר מפכ"ל המשטרה בפגישה כי המשטרה מתנגדת לרעיון שהועלה באחרונה בהודעות שונות לקצר מ־48 ל־24 שעות את סמכות המעצר הנתונה לקצין משטרה לעצור חשוד בטרם הבאתו בפני שופט. להגבלת תקופת המעצר עלולה להיות השלכה מזיקה על עבודת המשטרה, שגם כך מתקשה בדרך כלל לבצע ב־48 שעות המעצר הראשונות את ה־חקירה ואת כל הפעולות הנדרשות בעת חקירת חשוד — אמר המפכ"ל.

סעיף 11 בהצעת החוקה דן בזכ־ויות עצור וקובע כי מי שנעצר על ידי המשטרה צריכים להודיע לו מיד בשפה המובנת לו את סיבת מעצרו והוא זכאי שההודעה על מעצרו תימסר ללא דיחוי לאדם שהוא יקבע. המשטרה מסתייגת ועומדת על כך שיישאר בתוקף הנוסח המופיע כיום בחוק, דהיינו — ההודעה על המעצר תימסר לאדם הקרוב לעצור. זאת בגלל החשש שהנוסח המוצע בהצעת החוקה "אפשר לעבריין שנעצר לחייב את המשטרה להודיע על מעצרו לאדם שהוא יקבע, למשל לשותפו לפשע, שעל ידי כך יקבל התרעה על התערבות המשטרה.

בר־לב: שר־תומך

על פי הנוסח המוצע בהצעת החוקה ניתן יהיה להשהות את ההודעה על מעצר חשוד לבני משפחתו ואת הפגישה הראשונה של חשוד עם עורך דין רק על פי צו של בית משפט באחת משתי העי־לות האלה: שמירה על ביטחון המדינה או הגנה על חיי אדם. על פי החוק כיום, ניתן לעכב את ההודעה על מעצר חשוד ואת הפגשתו עם עורך דין על פי הוראת קצין משטרה בכיר גם תוך הסתמכות על העילה של מניעת פשע. המשטרה מסכימה למוצע בחוקה שכל זה ייעשה רק על פי צו של שופט אך שתישאר בתוקף גם העילה של מניעת פשע.

בהצעת החוקה נקבעות הנסיבות מתי ייערך דיון משפטי בדלתיים סגורות. המשטרה מציעה להוסיף לכל העילות המופיעות להצדקת דיון כזה גם עילה נוספת: כאשר יש סכנה שדיון פומבי עלול לפגוע או לסכל הליך חקירה בעבירה של פשע או פשע חמור.

הצעת החוקה מעגנת את זכות השתיקה הנתונה גם כיום לחשודים, היכולים לא למסור שום גרסה בחקירה משטרתית, וזאת כדי שלא להפליל עצמם. המשטרה טוענת שזכות השתיקה מנוצלת בעיקר על ידי עבריינים מועדים ומשרתת אותם. המשטרה מציעה לבטל את זכות השתיקה ולקבוע שכל חשוד יהיה חייב למסור גרסה כלשהי בעת חקירתו במשטרה. זאת בגלל שאי מסירת גרסה על ידי החשוד מפריעה למשטרה בעבודתה, מסרבלת את החקירה ולא מאפשרת בדיקת הנ־סיבות האמיתיות שלעתים יכולות להיות גם לטובתו של החשוד.

המשטרה מתנגדת גם להצעה בחוקה בקשר לחיפושים על גופו של אדם וברכושו. על פי החוקה המוצעת, חיפוש על גופו של אדם או ברכושו ייעשה רק על פי צו של בית המשפט. רק בנסיבות מיוחדות של דחיפות אפשר יהיה לבצע חי־פוש בלי צו שופט ולהביא את העניין לדיון בפני שופט בדיעבד. תוך הסבת המניעים לחיפוש הדחוף. המצב כיום בפועל הוא ששוטר יכול לערוך חיפוש על גופו של אדם שנעצר, או בביתו — ללא צו חיפוש אם יש לשוטר יסוד סביר להניח שבמקום בוצע מקרוב פשע או מתבצע פשע.

אנשי צוות החוקה שמעו בעניין רב את הסתייגויות דוברי המשטרה. רשמו אותן לפניהם והבטיחו תשו־בה. בעניין ההצעה לביטול זכות השתיקה של חשודים, שהעלו נציגי המשטרה, סוכם כי צוות משותף של אנשי המשפטים של האקדמיה ונציגי משרד המשטרה והמשטרה ידון בנושא מפאת חשיבותו ואף ייערך יום עיון שיוקדש לכך.

מי יהיה מפקד המשמר האזרחי?

פרישתו השבוע של מפקד ה־משמר האזרחי ניצב ברוך לוי, היתה צפויה כבר מזה כמה שבועות, לנוכח ההחלטה להעמידו לדין משמעתי על התנהגות בלתי הולמת בעקבות יחסיו עם מזכירתו־ידידתו. ניצב לוי יסיים את תפקידו במשטרה בעוד שלושה ימים, אבל המירוץ על מקומו המתפנה בצמרת המשטרה, החל כבר לפני זמן רב והתחדש ביתר מרץ בשבועות האחרונים. קצינים בכירים רבים במשטרה נושאים עיניהם לתפקיד מפקד המשמר האזרחי. ראשית מדובר בתפקיד של ניצב, עם משכורת של ניצב — ואין הרבה תפקידים כאלה במשטרה. שנית מדובר בכבוד — במכונית פיז'ו 504 — לפחות — בלשכה, נהג, מזכירות, השתתפות בדיוני סגל הפיקוד הבכיר של המשטרה, סיורים בכל רחבי הארץ ומעט אחריות לצדם. למפקד המשמר האזרחי, כיום אין כמעט סמכויות ותפקידים מבצעיים. אין לו אחריות טריטוריאלית או "ענפית". יחידות המשמר האזרחי משולבות מזה זמן בתוך המשטרה ונתונות לפיקודם של מפקדי המשטרה הכחולה המקומיים.

לפחות ששה קציני משטרה בכירים רואים עצמם כיום מועמדים — רובם בצדק, להערכת גורמים בקיאים במשטרה — לתפקיד מפקד המשמר האזרחי. ההחלטה בעניין קשה ומסובכת: כל מינוי שייעשה לתפקיד הבכיר הזה יגרור אחריו כמה מבודרמים מבין קציניה הב־כירים. שקשה לצפות איך יגיבו במחאה על אי התמנותם. בשלב זה לכן, נראה כי המפכ"ל לא ימהר למנות מחליף לניצב ברוך לוי. הוא יעדיף להמתין, לשקול, ולמצוא את המועמד המתאים וההזדמנות ה־מתאימה למינוי, מה גם שבקרוב צפוי ממילא סבב מינויים ושינויים בצמרת המשטרה.

ממילא המשמר האזרחי מתנהל על פי השגרה, גם ללא מפקד בראשו. אין זה סוד שבשבועות האחרונים לא תפקד כמעט המפקד הפורש ניצב לוי שהיה עסוק בבעיו־תיו האישיות. כבר לפני יותר משנה נשקלה האפשרות להוריד את תקן מפקד המשמר האזרחי מדרגת ניצב לדרגת תת־ניצב ואף הוכן נייר עבודה בנושא הזה.

זהירות! אסירי עבודה

ביחידות המשטרה השונות מועס־קים "אסירי עבודה". אלה אסירים המרצים את עונשם בעבודה במתקני המשטרה השונים. מדובר בעבריינים שעונשי המאסר שלהם קצרים או שנמצאו מתאימים על פי אמות מידה שונות לעבוד מחוץ לבתי הסוהר. ישנם גם עבריינים הנשפטים מלכתחילה לעבודה לתועלת ה־ציבור".

ביחידות המשטרה הם מועסקים בעבודות ניקיון ושירותים שונות, בגננות או אפילו בפקידות. העבר־יינים האלה נהנים מחופש תנועה כמעט מלא במתקני המשטרה. יש להם גישה לעיתים, לארונות, מגי־רות, שולחנות, מסמכים ומידע משטרתי, על כל ההשלכות הנובעות מכך. הם רואים ושומעים כמעט הכל, גם דברים שלא בדיוק מיועדים לאוזניהם ולעיניהם של אזרחים סתם ועבריינים בפרט.

התופעה מוכרת למי שמבקר במתקני משטרה. באחרונה החליטו בפיקוד המשטרה שהגיע הזמן לצ־מצם את חופש התנועה והמידע של אסירי העבודה. יותר טוב מאוחר מאשר לעולם לא. יחידות המשטרה הונחו להגביר את הפיקוח על אסירי העבודה ולמנוע מהם גישה לחומר משטרתי מכל הסוגים, לא רק אם הוא סודי אלא גם אם הוא רק "שמור" או רגיל. במציאות, קשה להאמין שאכן ההנחיות החדשות יתבצעו במרבית המתקנים. אסירי העבודה והעבריינים הם "מומחים" ידועים ביצירת קשרי ידידות ואמון בינם לבין השוטרים המופקדים עליהם, ולא פעם נוצרים ממש יחסי ידידות וקשרי גומלין בין שני הצדדים.

תיק תעופה / זוהר בלומנקרנץ

מאבק לאיסור העישון במטוסים

התקנות להגבלת העישון במטו־סים ישראלים, בטיסות בינלאו־מיות ופנים־ארציות, נכנסו באמצע החודש שעבר לתוקפן עם פרסומן ברשומות. אך לא הכל נוטים לקבלן כמתכונן וכלשונן. משרד התחבורה דוחה בשלב זה דרישה של יצרניות הסיגריות לבטל את התקנות ה־חדשות, ומעמדם נבדקות. במכתב הדרישה טענו נציגיהן המשפטיים של שלוש חברות יצור הסיגריות — "דובק", "פיליפ מוריס" ו"בראון ווי־ליאמסון" — כי התקנה של תקנות מסוג זה אינה בסמכותו של משרד התחבורה אלא של משרד הבריאות, שכן התקנות אינן בתחום הטייס.

התקנות אוסרות בעיקרון את העישון בכלי טייס מסחריים ישר־אליים בטיסות הנמשכות פחות משעתיים. בשלב זה מיושמות התקנות החדשות בטיסות חברות התעופה "אל על" וחברות השכר של ישראל, "ארקיע" וסאן דור". אך לא התמצה הנושא, בדיון שהתקיים לפני כחודשיים בוועדת הכלכלה של הכנסת התבקש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה, על־ידי יו"ר הוועדה ח"כ אבנר לין, לבדוק ולדווח בתוך שלושה חודשים על ה"אפשרות לצמצם בתקנות את אחוז המושבים במטוס בטיסות בינ־לאומיות ארוכות שבהן יותר ה־עישון". על־פי בקשת חברי ועדת הכלכלה של הכנסת, יוכנס בתקנות החדשות תיקון שלפיו "בכלי טייס שבו חל איסור עישון, לא תקצה חברת התעופה המפעילה יותר מ־30 אחוזים ממספר המושבים שבכלי הטייס, מקומות מאושרים לצרכי עישון".

חברות התעופה הישראליות ה־תבקשו להגיש את הערותיהן בנושא עד האחד בינואר. על־פי התגובה הראשונה, נראה כי החברות מתנג־דות להכנסת השינוי המוצע, ומעדי־פות להשאיר בידן את השיקול למספר המקומות שיוקצו לנוסעים המעשנים בכלי הטייס שלהן. "זה לוקח המטוס מראש לאזור 'קשיח' של נוסעים מעשנים, לא יותר מ־30 אחוז מקיבולת המטוס, עשויה לגרום למצב שחברת התעופה הישראלית כלבד תיקלע לגזירה שהיא לא תוכל לעמוד בה. היתכן מצב שיגיעו נוסעים מעשנים ל־דלפק הקבלה לאחר שהקיבולת בת 30 האחוז נתמלאה זה מכבר ופקיד הקבלה יסרב לקבלם לטיסה". נאמר בתגובת מזכיר חברת התעופה "ארקיע" עו"ד רן יערי. למסגרה על התקנה במינהל התעופה האזרחית, "כל הנוסעים המעשנים "יברחו" לאותן החברות הזרות — הן לאלו המפעילות קווים סדירים הן לאלו המפעילות טיסות שכר — ואז יצא שכרן של החברות הישראליות בהפסדן הכלכלי", נאמר בהמשך.

מהנעשה בחברות התעופה הזרות

לוח הזמנים של חברת התעופה הלאומית של גרמניה המערבית "לופטהנזה", המתוכנן להפעלה בחוד־שי הקיץ, משקף את המגמה השיווקית של החברה להגדלת מספר הטיסות למזרח הרחוק. ה־חברה מצפה לגידול משמעותי בתנועת הנוסעים ליעד זה, בשל האולימפיאדה שתיערך השנה בדרום קוריאה. טיסות החברה לסיאול תופעלנה בנתיב הפלאר, ותהיינה, כך נמסר, המהירות ביותר מבין כל נתיבי התעופה מאירופה ליעד זה.

● חברת "נתיבי אוויר אוסטריים" מציעה בחורף זה מגוון חבילות נופש באתרי סקי מפורסמים וחבי־לות תיור בעריה הראשיות של אוסטריה לשוחרי תרבות ומוזיקה. בין אתרי הסקי המופיעים בחוברת חופשות החורף של חברת התעופה נכללים אינסברוק, צל־אם־זה, איש־ליס, זפלד ועוד. חבילות הנופש והסקי הן על בסיס שבועי. כך, לדוגמה, מוצע בבאד הופגשטיין מלון ברמה של שלושה כוכבים על בסיס לינה וארוחת בוקר, במחיר של 21 דולר ביום לאדם בחדר זוגי.

● חברת התעופה הלאומית של שווייץ "סוויסאייר" תוסיף טיסה שבועית אחת נוספת לישראל החל מה־14 בפברואר. הטיסה השמינית במספר בשבוע תופעל מדי יום א' בשעה 14.20 לציריך, כדי לענות במיוחד על הביקוש מצד אנשי עסקים.

● חברת התעופה הלאומית של צרפת "אייר פראנס" המשיכה גם בעונת החורף הנוכחי להפ־ 14 יעדים חדשים ו־18 קווים, 12 מסארים ושישה מדי שנה. כן מתגברת החברה בצורה ניכרת את מספר טי־סותיה ברוב הקווים הקיימים. בין היעדים הבולטים גם לונדון סיטי, פילדלפיה וסאן דומינגו. בין יעדי הקווים הקיימים שיתוגברו כלולים סאן פרנסיסקו, ריו דה ז'נירו ויפאן.

"בואינג" 707 לארה"ב

מטוס חברת התעופה "אל על" מסוג בואינג 707 יצא בשבוע שעבר לארה"ב כדי שיורכב בו מתקן השתקה למנועיו. בהתאם למגבלות תקנות הרעש החדשות באירופה שנכנסו לתוקפן בשלב זה בבריטניה בלבד. מחירו של המתקן החדש כ־3 מיליון דולר. בשני שדות תעופה, מינכן ושטוטגרט בגרמניה ה־מערבית, ייכנסו התקנות המגבילות החדשות לתוקף מראשית חודש מאי. בשדות התעופה פרנקפורט, קלן, נירנברג והמבורג בגרמניה המערבית ייכנסו התקנות לתוקף רק בשנה הבאה.

מחלוקת בין "שחף" ו"ארקיע"

מינהל התעופה האזרחי במשרד התחבורה נקט בצעדים לחלוט את ערבותה של חברת התעופה "שחף" כדי להחזיר באמצעותה חוב לחברת התעופה "ארקיע", בגין הטסת נוסעי "שחף" באפריל, שבו חלה הפסקה בטיסות החברה. היה זה לאחר ששתי חברות התעופה לא הצליחו להסכים על גובה התשלומים.

בתום דיון שהתקיים בבית ה־משפט השלום בהרצליה, הושגה בשבוע החולף פשרה שלפיה תבקש "שחף" להסיר צו מניעה שהוציאה במעמד צד אחד בתחילת אותו השבוע, נגד ביצוע חליטת הערבות. עד גובה של 20 אלף ש"ח. במקביל יתחדשו השיחות לקביעת גובה התשלום המגיע ל"ארקיע" עבור הסעת נוסעי "שחף" בחודש שבו הפסיקה את טיסות השכר שלה. אם לא תושג הסכמה בין הצדדים, יהיה מינהל התעופה האזרחית חופשי לבצע את חליטת הערבות כפי שימצא לנכון, מבלי ש"שחף" תוכל להגיש בקשה לצו מניעה בנושא זה.

בין שתי חברות התעופה קיימת מחלוקת מסורית לגבי גובה התש־לומים המגיעים. "ארקיע" טענה לחוב של 28 אלף ש"ח. בשבועיים האחרונים התקיים משא ומתן בין שתי חברות התעופה, שהסתיים ללא תוצאות מעשיות, למרות שהוצע סכום תשלום לפשרה בסך 24 אלף ש"ח.

"ארקיע" הטיסה את הנוסעים לבקשת מינהל התעופה האזרחי במשרד התחבורה לאחר שרכשו כרטיסי טיסה בחברת תעופת השכר "שחף", שהפסיקה את פעילותה במהלך אפריל. המדובר בהטסתם של כ־350 נוסעים באותו חודש.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה — מח' חקר שווקים ומכרזים

ת.ד. 10 חיפה 31000 טל: 04-646475

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
14121	מהדקי תותב מחרסינה
14124	מגיני גשם לזיזי דנוור
14126	מקשרים
14134	סולמות עץ מתארכים

המועד האחרון להגשת הצעות למכרזים הנ"ל הינו: 04.02.88.

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעה 09.00-13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. - הצעה ללא אישורים ברי תוקף - לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

נתיב המוות או נתיב הבצע

שרות **DER SPIEGEL** מיוחד ל"הארץ"

155 אניות במפרץ עלו ב־1987 באש, רוססו בכדורים או הוטבעו ● מאז תחילת מלחמת המכליות הותקפו סך הכל 420 אניות אבל כמעט אף בעל אניות אינו מוכן לוותר על העסקים במפרץ

מסך הככ"ם במכליות המעדיפות לעבור במצרי הורמוז בלילה הראה תמונה שנראתה בלתי ממשית ובאיימת כאחד: הריכוז הגדול ביותר של אניות על פני כדור הארץ הנראות על המסך כנקודות אור בהירות שהלכו והצטופפו. היו אלה מכליות סופר־סופר־על ומכליות על מהגדולות ביותר המכונות אולטרה לארג' קרוד קאריירס (נושאות נפט גלמי אולטרה גדולות), יואלסי־סי.

ממזרח ומערב לאי האיראני לאראק, בקצהו העליון של נתיב המים, שאבו היואל־סי־סי העגינות המשמשות כאניות, את מטען הנפט של מכליות שבאו מאי הנפט האיראני חארג בצפון המפרץ, בעוד שמהעבר השני של סיפוניהן שאבו מהן נפט מכליות על קטנות יותר. לאראק ועולם מוטני העל שלה היא עורק החיים הכלכלי של איראן, וגם יעד המתקפה הנאה ביותר אך לעומת זאת הקשה ביותר לפגיעה של האויבת עיראק.

המקום מרוחק למעלה מ־1,100 ק"מ מבסיסי חיל האוויר העיראקי ומטוסי הקרב וההפצצה מיראז' אף־1 יכולים להפציצו רק בעזרת תמרון אוירי מסובך: המטוסים יוצאים לדרכם במיטענים של דלק ובמכסי־מום מטען פצצות, ומתודלקים בדרך כלל על ידי מטוסי תדלוק מתוצרת סובייטית, אן־12 רק מעל המפרץ לקראת ודמם הארוכה. ב־22 בדצ־מבר 1987, במתקפה הששית מסוג זה, נראה היה שצמד מטוסי מיראז' כמעט הצליח לבצע מה שדרש נשיא עיראק סאדאם חוסיין: "לשסף לגרונם את העורק הכלכלי העיקרי של איראן".

כמו זיקוקי דינור

פצצות מונחות על ידי קרני לייזר פגעו במכלית הרשומה ב־ליבריה "סיווייז ג'יינט" שעל 564,739 הטונות שלה היא הגדולה ביותר מסוגה בעולם, כמו גם ב"וורלד פטרובראס" בת 411,508 הטון, המפליגה גם היא תחת דגל ליברי. פצצות עיראקיות נחתו גם על "נורמה אנטרפרייז", אניה בדי־טית בעלת 457,000 טון. אבל על פילי הפלדה האלה ירדו מטח הפצצות כאילו היו זיקוקי די נור של סילווסטר. השריפות על סיפוני סיווייז ג'יינט" ו"נורמה אנטרפרייז" כבו כמעט מיד. רק ב"וורלד פטרובראס" התגלתה השריפה כ־עקשנית יותר. אבל תשע שעות מאוחר יותר הודיעה גם אניית ענק זו נפט למכליות קטנות יותר.

שיגור המיראז'ים למקום המרוחק ביותר של המפרץ המחיש את פחדו של סאדאם חוסיין מפני מתקפה איראנית גדולה חדשה שלעיתים קרובות כבר בישרו עליה כעל המתקפה "האחרונה" במערכה עם עיראק. לשם כך ריכזה טהראן רבע מיליון לוחמים מול עיר הנמל בצרה. לאיים עוד איימו המולות עוד הרבה יותר: בעקבות מערכת הגיוס הנרחבת ביותר בהיסטוריה של המשטר הנוכחי אמורים היו מי־ליונים רבים של איראנים צעירים להישגר "לשורות הקטל. מתבאן ייבאו חמישה מיליון מפתחות מתכת, קמיעות האמורים לשמש לחיילים האיראנים לפתיחת שערי גן העדן לאחר מותם. עד כמה עיראק מתייחסת ברצינות לאיום זה בא לביטוי בוועידת הפסגה ה־אחרונה של מועצת שיתוף הפעולה של ארצות המפרץ בבירת ערב הסעודית ריאד. ברית כלכלית וצבאית זו של מדינות המפרץ — ערב הסעודית, כווית, קטאר, בחר־ין, איחוד נסיכויות המפרץ ועומאן — חוששת מהתפשטות המלחמה לשטחיה.

בעיקר חששות עצמן מאיימות כוויית, שכבר פעמים רבות נפגעה מטילים איראניים וערב הסעודית שב־31 ביולי 1987 דיכאה במרחץ דמים התקוממות של צליינים איר־אנים במכה. כבר בנתיב גינה איי־טולה חומייני את "שליט סעודיה המושחת, והרקוב בתור "האויב האמיתי של המהפכה האיסלאמית". את "הצורך לנקום בערב הסעודית את אירועי מכה" הוא העמיד באותה דרגה כמו את יעדי המלחמה נגד עיראק: "זה חשוב לא פחות מאשר לנצח מבחינה צבאית את עיראק".

על הקרקע מתנוסס חומייני על השיעים בסעודיה, שמהגים הותו, שייך חסאן אל סאפאר, משמש כיו"ר "ארגון המהפכה האיסלאמית בחצי האי הערבי" ומקבל מדי שנה 20 מיליון דולר מקופת ה־פסדאראנים באיראן. במחנה סמוך לעיר הקדושה קום מתאמנים מתנ־דבים ממדינות ערביות רבות ל־קראת המערכה נגד המונרכיה הסעודית. דו"ח של שרותי ביון שעד כה נשמר בסוד כמוס ושב־אמצעותו עודד המלך פאהד את דאגת מועצת מדינות המפרץ, סבור שיכולתה הצבאית של איראן לפתוח במפרץ חזית שניה לצד החזית שלה עם עיראק, היא גבוהה: שדות נפט אבל גם מתקני התפלת מי הים בעלי חשיבות מכרעת, נמצאים בטווח הטילים ומטוסי הקרב וההפצצה האיראניים.

בים ממילא כבר עושים האיראנים בכל העולה על רוחם. הם תוקפים לעיתים קרובות יותר ויותר מכליות סעודיות והאורכים כבר סמוך לדובאי ליעדים כראיים. כ־מצעבר הגיעה מלחמת המכליות למפרץ שהחלה במארס 1984, לשיאה הדרמטי ביותר עד כה. על אף הימצאותם של 30 אניות מלחמה אמריקאיות שצור־תותיהן מסתכמים ב־20 אלף איש ושלדברי וואשינגטון אמורים להב־טיח את "חופש השיט הימי" במפרץ (כדברי ג'ורג' שולץ), התקפו בדצ־מבר למעלה מ־30 אניות — מכליות איראניות, ביניהן המכלית "סואב־גירד" שטיל אקסוסה עיראקי הרג בה 21 איש, אניות ניטראליות שסירות מהירות איראניות ירו בהן בתגובה, אניות משא ולאחרונה גם אניות חילוץ. המתקפות על ידי מטוסים עיראקים כדי למנוע בעדן מלסייע לאניות איראניות נעזרות.

גם המומחים לא מבינים

התוהו ובוהו במפרץ הפך כבר לבלתי מובן אפילו למומחים. למשל: כיוון שהצי האמריקאי מגן רק על אניות המפליגות תחת דגל הכוכבים והפסים, מניפות כעת חברות א־מריקאיות, למשל אכסקון, שעד כה מיכליות העל שלהן שטו תחת דגלים הזול של איי בהאמאס, את דגל בר־מודה. שכן אניות של משטת הכתר הבריטי נהנות לפחות מהגנת אניות המלחמה הבריטיות במפרץ. מסוקים אמריקאים ובריטים באים לאחרונה לעזרת אניות נייטרליות, אבל רק לאחר שאלה נפגעות.

בשעות אחר הצהרים של ליל חג המולד, היה זה מסוק של הפריגטה האנגלית "סקילה" שחילץ את צוות אניית המשא הקוריאנית "היונדאי 7" בצפון דובאי מאנייתו העולה באש. "עיראק תוקפת כעת בקצב של פעם ביומיים וחצי, בעוד איראן הולמת כל יומיים". אמר לפני כשבועיים כריסטוף בטרמאן, המנהל הגרמני של חברת החילוץ וההצלה "אינטרנשיונל מארין סאלוויסס" בדובאי.

מומחים באתונה סבורים שמכ־ליות יווניות הנונות שליש מ־150 המכליות השטות מדי יום במפרץ. עוד יוצאות יותר מבלון בחסד — לפחות האניות השייכות לאילי ספנות כמו ניארכוס, ליבאנוס או לוקאס הציאנו. שהוא כלבד שיגר 60 מיכליות למפרץ. אנשי ספנות מתחרים באתונה משערים שטהראן מגלה איפוק כלפי שלושת הגדולים האלה, כיוון שהם החכירו חלק מאניותיהם לחברת הנפט האיראנית הלאומית והאניות אלו שטות ב־"סמכות אקסוסה" הידועה לשמצה בין חארג ולאראק.

הנתיב בין פורטיל הנפט המפגי ובין האי כדרום מערב מושך אליו סוג חדש של ספן: רבי חובלים שכירים המקבלים אישית על כל מסע כזה 10 אלפים דולר פטורים ממס בעוד אנשי הצוות, שרובם פיליפינים, הודים ובני האיים ה־מאלדיוויים, חייבים להסתפק בשכר חודשי של 370 דולר. הציניות על נתיב המוות משתווה לתאוות הבצע של אילי הספנות הגורפים כסף היכן שהם רק יכולים. כך למשל עלה אלחוסאי יווני לא מכבר על שיווה באלוזם, שחשפה סעיף סודי של הסכם בעלי חברות הספנות עם האיראנים: כל מסע משלמת להם טהראן, מלבד דמי המטען סכום כולל של 5000 מארק עבור כל אחד מאנשי הצוות. פרמיה זו משלשלים הבעלים בדרך כלל לכיסם.

גם מאחורי סטטיסטיקות ה־הפסדים ניצבים חוקי השוק. ב־1987 155 אניות במפרץ עלו באש, רוססו בכדורים או הוטבעו. מאז תחילת מלחמת המכליות הותקפו סך הכל 420 אניות, ברבע מטונאז' אניות הסוחר של בעלות הברית שניזוקו או הוטבעו במלחמת העולם השניה. אבל כמעט אף בעל אניות אינו מוכן לוותר על העסקים במפרץ. על אף הזוקים תעריפי התובלה, בעיקר של נפט, נמצאים בנקודת שפל, ועדיין קיים עודף היצע במכליות. החשבון פשוט. למרות שתעריפי נסיעת מכלית מיפאן, למשל, למפרץ, מסתכמים ביותר ממיליון דולר, אין די בכך כדי לכסות את המיסים הוצאות התפעול, משכורות, ודלק וביטוח. אבל מיליון הדולר מספיקים כדי להציל את המכליות מעגינה בחוסר מעשה שתעלה להן עוד יותר ביוקר. ככלות הכל משלמת לוידס בלונדון טבין ותקילין כאשר נפגעת אניה. מכליות המעבורות כפי שהן מכונות, השטות בנתיב הארוך לאראק, מבוטחות לעומת זאת כמעט אך ורק על ידי החברה האיר־אנית בימה. שכן סכומי הביטוח שחייבים לשלם בעלי האניות בשוק הלונדוני תמורת הגולגלות מגיעים לסכומים אסטרונומיים. לוידס שעד לאחרונה נאלצה לשלם מיליארד דולר לאניה שניזוקה, הכפילה את פרמיית סיכון ההפלגה במפרץ, ומשום כך עוררה במהרה את זעמו של איחוד נסיכויות המפרץ החושש לעסקים בנמליו שהורחבו ושוכללו במחיר כה יקר.

"שומרי המהפכה" פועלים מהאי אבו מוסה מצפון לדובאי שעל חשיבותו האסטרטגית עמד עוד השאה בזמנו. הוא השתלט על האי יומיים לפני שהעניקה לונדון לאי־חוד הנסיכויות את עצמאותן ב־1971 ועשה זאת ב"הסכמה מ־שותפת" עם האמיר של שארג'ה. הים בין דובאי ואבו מוסה משמש לאיראנים כמוהר במקוק טבעי ושם נמצאים "שדות הקטל" של מטוסי מיראז' העיראקים היורים על כל דבר הדומה לאניה, סיכון נוסף שדרכו התופלים של המכליות מנסים להימנע ממנו על ידי הפלגה חשאית במידת האפשר במסדרון בין אבו מוסה ובין המים הטריטוריאליים של איחוד נסיכויות המפרץ.

אבל דרך המכשולים המצפה להם לא תמה. אניות איראניות, במקרה אניות משא מגלאנו שהסבו ל־פריגאטות עזר, עוקבות אחר כל אניה נוספת וחוקרות אותה בגד כשירי הקשר שלהן מנין באה ומה היעד שלה.

העיקר הבריאות / עדנה ארידור

חיסון לוירוס "רוטה"

במחלקת ילדים, במרכז הרפואי בילינסון בפתח־תקווה, מציינים כי בשבועות האחרונים היתה עלייה משמעותית במספר התינוקות הנפגעים משלשולי תורת, שגורם וירוס ה"רוטה". לדברי הרופא הראשי של ה־מחלקה, הד"ר אבינועם רחמל, עדיין אין הסבר מדעי מדוע הוירוס תוקף דווקא בחורף. עובדה היא שבחודשים הקרים מספר התינוקות הנפגעים מוירוס זה הולך וגדל.

הוירוס הפוגע בדרכי העיכול גורם התייבשות עקב איבוד נו־זלים, תופעות־לוואי כהקאות, חום, פגיעה בדרכי הנשימה ודלקת אוזניים.

וירוס "רוטה" התגלה בארה"ב ב־1971. סקרים שנעשו בארצות הברית מלמדים כי אחד מכל שלושה תינוקות נפגע מוירוס זה ואחד מכל 100 נזקק לאשפוז מחשש להתייבשות. הוירוס נחשב לגורם מספר אחד לאשפוז תינוקות בבתי־חולים.

מאחר שתחלואה זו אינה מחייבת דיווח למשרד הבריאות, אין ממצאים מדויקים על ממדי החשיפה של התינוקות לוירוס בקנה־מידה ארצי. סקר שנעשה בעבר בבית־החולים תל־השומר, הצביע כי סטטיסטית, ממדי התחלואה בארץ זהים לאלה שבארה"ב.

לדברי הד"ר גרשון אלפרט, ממכון רוגוף שבבית־חולים בי־לינסון, "הסיבה לחשיפה גדולה יותר לוירוס בשנתיים הראשונות לחיים, מקורה בהיעדר החיסון נגדו. הניסיון מלמד כי החשיפה בשנתיים הראשונות לחיים מקנה חסינות לגוף לכל החיים. כמעט כל ילד נחשף לוירוס באחת משנות חייו הראשונות. והתחסן מפניו לאחר הפגיעה הראשונה. במקרים מעטים, התינוק נדבק פעם שנייה אבל לא יותר מזה. יש שנדבקים בגיל מאוחר יותר אבל אינם חולים".

הד"ר אלפרט מוסיף: "ההעברה נעשית במגע עם צואה. ילד או מבוגר יכול לשאת את הוירוס בלי לחלות בו. אלה שאינם מקפידים על כללי התברואה בשירותים, עלולים לגרום ל־הדבקת התינוק. די בטיפה מיקר־וסקופית של צואה שנשארה על יד, על בגד או על משטח, כדי שתגיע לפי התינוק ותחשוף אותו לוירוס".

הטיפול הניתן במקרים אלה נועד להחזיר נוזלים לגוף. ב־מקרים הקשים המגיעים לאשפוז בבית־חולים, נעשה הדבר דרך הוריד. באחרונה הוכנסה לשי־מוש תמיסה — ריכוז מלחים וסוכרים שאפשר לקחתם דרך הפה. השימוש בתמיסה מקטין בחלק מהמקרים את הצורך באשפוז.

הד"ר גרשון אלפרט מוסיף כי אף שהוירוס זה נתגלה לפני 17 שנה, טרם הומצא טיפול מונע זמין. בארצות אירופה ובארה"ב נמצאים בשלבי־ניסוי סופיים חי־סונים נגד הוירוס. החיסונים הם נגיף מוחלש. עד כה פותחו שלושה זנים של חיסונים, האחד בפינלנד ושניים בארצות־הברית. החיסון שבשלבי־ניסוי סופיים הראה תוצאות טובות בעיקר במניעת ההתייבשות שמחייבת התערבות רופא. החיסון ניתן דרך הפה. עתה בודקים בבילינסון אפשרות להביא את החיסון לארץ לחיסון התינוקות.

מחפשים גורם תורשתי לדלקות המעי

במכון הגסטרואנטרולוגי בהדסה עין־כרם, החל בביצוע מחקר מקיף לאתר מאפיינים תורשתיים וגנטיים הגורמים למחלות "קרו־הן" ו"אלצרטיב קוליטיס" — מחלות הגורמות דלקות כרוניות במעי הדק ובמעי הגס.

למרות הפגיעה המסוכנת של מחלות אלו במערכת העיכול, עדיין לא הצליחו לגלות את מחולליהן. בשנים האחרונות נח־קרות מחלות אלו בכל העולם ועד כה ללא תוצאה.

מחלות המעי הדלקתיות הן מחלות כרוניות ומתפתחות ב־דרך־כלל בעשור השני והשלישי לחיי אדם. עוד גל תחלואה ישנו בעשורים החמישי והשישי. המחלות מאופיינות במעלות ו מורדות של הפרעות בדרכי העיכול.

בתצפיות שנעשו באחרונה בבי־תן בירושלים, בקרב 50 משפחות של חולים במחלקת "קרוהן", נמצא כי בחלק מהמקרים, המחלה נמצאת גם אצל קרובי־משפחה מדרגה ראשונה ושנייה לחולים שהשתתפו בתצפיות. ממצאים אלה זהים גם לתצפיות שנעשו בשנים האחרונות בעולם. לדברי מנהל המכון, הפרופ' דניאל רחמי־לביץ, הן מאשרות כי ישנו גורם תורשתי וגנטי בשתי מחלות אלה. ההנחה הרווחת היא שלגורם התורשתי מתוסף גורם זיהומי או כימי המכוון להתפתחות המחלה.

במסגרת המחקר נחקרים ההיב־טים התורשתיים של המחלה והמ־אפיינים הגנטיים של החולה ומשפחתו. "אנו מקווים כי תו־צאות המחקר יאפשרו לחזות מועדים ואולי גם למנוע את התפתחות המחלה".

הפרופ' רחמילביץ מציין כי החולים הסובלים מדלקת כיבית של המעי הגס ("אלצרטיב קולי־טיס"), סובלים משלשול דמי חוזר שבמקרים קיצוניים יכול להגיע עד 20—30 יציאות ביממה. תחלואה ממושכת של יותר מעשר שנים עלולה לגרום להתפתחותו של גידול ממאיר במעי הגס. המחלה המאופיינת בפגיעה במעי הגס מתחילה בפי הטבעת. במקרים קיצוניים של החמרת המחלה או לאחר סבל של שנים רבות מדלקת, נאלצים לכרות את המעי הגס. השיטות המתקדמות של הכירורגיה מ־אפשרות היום לכרות את המעי הגס ולשמר את פי־הטבעת. מהמעי הדק יוצרים שקית ה־אוגרת את הפרשות המעי הדק בטרם הפרשתם דרך פי־הטבעת. בהדסה נעשו עד כה בהצלחה 30 ניתוחים כאלה.

מחלת "קרוהן" מאופיינת בפ־גיעה לאורך כל דרכי העיכול, מהפה ועד פי־הטבעת ובעיקר במעי הדק ובמעי הגס. סימני המחלה: שלשולים חוזרים, כאבי בטן עוויתיים כתוצאה מחסימת מעיים, חום וירידה במשקל. הסובלים ממחלת "קרוהן" מנות־חים רק לאחר שנוצרים סיבוכים כמו, חסימת מעיים, התנקבות הדופן ויצירת מורסות שאין להתגבר עליהן אלא באמצעים כירורגיים. מחלת "קרוהן" קרויה על שמו של החוקר שתיאר לראשונה את המחלה, ב־1932. הד"ר קרוהן חשב בתחילה כי מחלה זו אופיינית לאוכלוסיה היהודית. השערה זו לא התאמתה. המחלה אופיינית לאוכלוסיה ה־מבוססת של העולם המערבי. היא נפוצה מאד, בין השאר, בצפון אמריקה בארצות סקנדינביה, הנ־דירה מאד בשכבות הסוציו־אקונומיות הנמוכות. במקסיקו ובמדינות מזרח אסיה כמעט אינה קיימת. בהוואי היא נמצאת בקרב מהגרים שבאו לשם ולא בקרב הילידים. הפרופ' רחמילביץ מד־גיש: "היתה השערה כי הגורם הפסיכוסומטי תורם לתחלואה אך כיום אנו חושבים כי אי־אפשר לייחס אחריות בלעדית לגורם הנפשי להיווצרות המחלה או להחמרתה".

מאחר שאין יודעים מי המחול־לים של שתי מחלות־המעי הדלקתיות, אין תרופות ספציפיות לריפויין. כיום משתמשים ב"סלזופירין", תרכובת של סו־לפה עם חומצה סליצילית והסטרואידים. הואיל וכ־20 אחוז מהחולים אינם סובלים את ה"סאלזופירין", הצליחו בארץ לפתח תרופה המכילה רק את החומצה הסליצילית. ניסוי קליני שנעשה בכמה ארצות בעולם, בהשתתפות המכון הגסטרואנטרו־לוגי בהדסה, מלמד על יעילות הטיפול בתרופה החדשה בשלבים הראשונים של דלקת כיבית של המעי הגס ובמניעת התלקחויות של המחלה.

כיצד הופכים נתונים למעשים?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

هكذا عن الاصل

صكزا من الاصل

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
10 ש"ח כולל מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | פאן | דרום | הלוח הבטוח

הלוח הארצי — כלהעיר — ירושלים

דירות למכירה

קבלנים מציעים

פנטהאוזים

4 חדרים ויותר

וילות ובתים

קוטג'ים

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

דירות בשכ"ח

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

מכוניות

אודי

אוטוביאנקי

אופל

אוסטין

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

מלבום

מנורדים

לנצ'יה

מסחריות

מיני־מינור

סובארו

סוסיתא

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פוז'

פיאט

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

הצעות עבודה

מוכרים/ות

עוזרות ומטפלות

חבר

תינבור

אביב

מקום בצמרת

"השכונה בירושלים"
הדירה לדוגמא פתוחה
כל יום בין השעות 9.00—14.00
הציבור מוזמן לראות ולהתרשם!!

לאיכלוס מיידי
• קוטג' אחרון 6 חדרים+גינה וחניה מקורה
• דירת פאר 6 חדרים 175 מ"ר

• שלב ב' דירות יוקרה
5'4 חדרים
הסקה פרטית, מחסן, מטבחי רגבה,
צלחת לקליטת שידורי לווין, חניה מקורה
איכות בניה וסטנדרט גימור מעולים,
איכלוס: מרץ 88

נמשכת מכירת שלב ג' ואחרון
דירות 5'4 חדרים
בחודש האחרון נמכרו 9 דירות!

נפתחה ההרשמה למכירת
8 קוטג'ים
• • •
לשוחרי נוף ואיכות:
דירת פנטהאוז יחידה מסוגה
260 מ"ר של טוב, פאר ונחות!
חלוקת פנים וגימור לפי רצון הלקוח
יעוץ אדריכל חינם!
ערבות בנקאית צמודה לכל רוכש

מכירות: "מקום בצמרת"
רח' שי עגנון 14
טל. 699531, 667464

מתקבלות הזמנות
ללוח
כל העיר
02-247118
לבעלי כרטיס
אמריקן אקספרס
ויזה
וישראכרט

ביקוש עבודה

רפואה־שיניים

עסקים

מציעים למכירה

משרדים

בריאות

חימום והסקה

בל־יציה

מושבים

פסנתרים

ציוד בניין

ציפוי אמבטיות

רהיטים

ריפוי

שירותים

שיפוצים

אסטרולוגיה

שידוכים

הדרכות

תל־אביב

4 חדרים ויותר

קונים זהב מהציבור
ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 43 ת״א
ZAMLER
טל. 03-235924

קידמה
אלפי דירות למכירה בגוש דן ללא דמי תיווך!!!
מחפש דירה?!!!
הכתב לנו בטלפון את פרטי הדירה שאתה מחפש (אזור, חדרים, תקציב...) ואנו נשלח לביתך דו״ח מחשב עדכני ומפורט של הדירות המתאימות לדרישותיך.
מחיר מבצע 30 ש״ח בלבד (בכרטיסי אשראי בטלפון). ללא דמי תיווך!
מוכר דירה?!!!
הכתב לנו בטלפון את פרטי דירתך ואנו נפיץ אותם בין קונים פוטנציאליים. כל זאת בחינם וללא התחייבות מצידך!
עובר דירה?!!!
התקשר למשרדינו וקבל לביתך חינם: את ״משכה מקום...״ הירחון לעוברים דירה.
המכון לקידום בשוק הדירות
03-5449973

ריצמן 52 כפר־סבא
052-32343
85
● 4 חדרים, ק״ב, בלי, משקעת, מרווחת $83,000
● 4 חדרים, חדשה, מעלית בהזדמנות $80,000
● 5 ,4 דירות להשכרה חדרים + טלפון מיידי.
● 5 + גג 150 מ״ר, באזור יוקרתי, נוף משגע.
● למכירה חנות בדמי מפתח במקום מעולה.

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

העיר צומת השרון
תל אביב גוש דן והשרון
לא מכרת לא שילמת
רק בלוח העיר
קבלת מודעות
20.00—8.00 מ׳
03-371261

דירות למכירה

בתי כפר ומשקים

פנטהאוז דירות גג

טוביה לשם
רח׳ קהילת סלוניקי 7 ת״א
03-481387
בשיכון ״הצמרת״ — למכירה — בית, 4 חדרים, מגרש 439, $240,000
בשיכון — למכירה — וילה, 1,300 דונם, במרכז, שקט. $450,000
בשיכון — להשכרה — לשני זוגות, וילה, חצר מטופחת + טלפון, מיידי.
בשיכון — למכירה — וילה מפוארת, 5 דונם, 8 חדרים, מיידי.
בנווה — למכירה — וילה, חד־קומתית + יחידות נפרדות, גדולה. $450,000
בנווה — למכירה — וילה, 6 חדרים, משקעת, פנוי בגמיש. $480,000

דירות נופש

וילות ובתים

טוביה לשם
רח׳ קהילת סלוניקי 7 ת״א
03-481387
בשיכון דן — למכירה — וילה, 8 חדרים + מרתף 60 מ״ר, מגרש 600, פנוי בגמיש. $500,000
בשיכון דן — למכירה — קוטג׳, 4 חדרי שינה, מרתף, סלון, שירותים כפולים. $270,000
בתל אביב — ברמות — למכירה — 2 חדרים (דירת קוטג׳) ק״א + טלפון, מיידי. $70,000
ביהודה המכבי — להשכרה, 4 1/2 קדם, מעלית, גג, מרתף, 2 חניות + טלפון.
ברמות גן — תל־ברוך — למכירה — מגרש 1400, מיועד ל־4 קוטג׳ים. $800,000
ברעננה — קוטג׳, משקע, מגרש 371, 4 חדרי שינה, פנוי בגמיש. $230,000
בירושלים — ברמות — למכירה, 3 1/2, מרווחת + גג, ק״ג, מיידי.

הלוואות

חניות

מבני־תעשייה

מגרשים

מחסנים

קבלנים מציעים

גוש דן

איזור השרון

חולון ובת־ים

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: החשמונאים 123
03-5614081-6

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: שד׳ קוגל 25 חולון

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: ביאליק 12 ר״ג
03-721644
חובבי ציון 29 פ״ת
03-904703

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את
הדירה
לפרטים: סוקולוב 11 הרצליה
052-88017

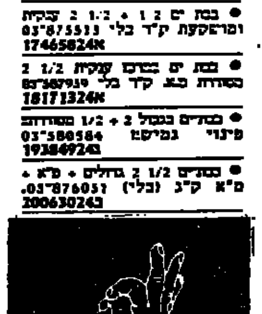
״לא מכרת, לא שלמת״
קבלת מודעות
לוח העיר
לבעלי כרטיסי אשראי בטל:
290697
293648

מצולם מן המקור

هكذا عن الأصل

הלוח הארצי | הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

3—3.5 חדרים

נתניה

• המבקשים יכולים להתקשר לאילת: ... לפרסום מודעותיהם

4 חדרים ויותר

חדש
בדיזנגוף סנטר !!
קבלת מודעות ללוח העיר
בתנאים מיוחדים
אטרקציה הפקות
טל 7517388
שער מס' 2
בקיוסק הלאומי

בהלוואה
מבנק
טפחות
אתה יכול לקנות,
לבנות, לשפץ או
להרחיב את
הדירה
לפרטים:
הנוטע 16 נתניה
053-337523

3—3.5 חדרים

דירות בשכ"ח

1—1.5 חדרים

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

בהלוואה
מבנק
טפחות
אתה יכול לקנות,
לבנות, לשפץ או
להרחיב את
הדירה
לפרטים: הרצל 44
ראשל"צ
03-948044
בית הפועלים 4 רחובות
08-451861

דירות בדמ"פ

שותף/שותפה

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

דירות מרוהטות

מכוניות

אאודי

אופל

אוטוביאנקי

אוסטין

אינוצנטי

אלפא רומאו

אמריקאיות

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

דלתה

וקסהול

וולוו

טלבוט

לנצ'יה

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

סובארו

פרסום ביג
לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל' 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר"

מודעה באחריות / לא מכרת - לא שילמת

כללי פרסום

• "חודש פרסום" משמעו פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום בארבעה שבועות.

• המבצע חל על פרסום מודעות מילים (לא שטח) בלוח העיר בלבד ולגבי נכס או שירות. (להלן: נכס) המתבצעים באזור ת"א, גוש דן והשרון בלבד.

• אם בתום חודש פרסום ועד להגשת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בדרך

כלשהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.

• מודעה בה הוצעו יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם, לא יהא המפרסם זכאי להחזר.

• בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח ישירות (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' הנגב 4 ת"א טל' 03-371261 בימים א'-ד' בין השעות 8.00-15.00 ולא יאוחר משבועיים מתום חודש פרסום

מודעה באחריות

לא מכרת
לא שילמת

רק בלוח העיר
379-379

טנדרים

משאיות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

בתי־ספר לנהיגה

שרותי רכב

הצעות עבודה

מסחריות

פיאט

לא מכרת
לא שילמת
קבלת מודעות
בלוח העיר
03 625015
5365759
עד חצות

סיטרואן

סוזוקי

סוסיתא

סימקה־קרייזלר

סיאט

פולקסוואגן

פורד

פיז'ו

רנו

هكذا عن الأصل

הכוח הארצי
הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

ביקוש עבודה

בתי מלאכה

אולמות

חנויות

עסקים

מקרקעי מכירות

אנשי מכירות
עם כשרון כתיבה
למתאימים משכורת
+ הוצאות
טל. 03-625173
03-624144

ATLAS אטלס
שרותי כח-אדם בע"מ
פועלי ייצור והרכבה
לעבודה מסודרת
פרוסיל 12 ומעלה
03-325083

יש רק סיגנית 1 עם
8 טבחים נודעים
מהונג-קונג והם
לרשותך עם
מטעמים שאין
כמוהם:
דים-סאם
שרימפס
דיאמונט
ספר-ריבס
ברוטב תפוזים
סטייק סיני
כדורי
שרימפס
בבננה
ועוד ועוד
דרקון אדום
בסקאלה — מול
היכל התרבות
מרמורק 10 ת"א
חניה חופשית בערב
227424, 225007

פועלים/ות

פקידים/ות

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

חוק הודעות
ש.ווה בתעסוקה
תשמ"א-1981
לפי חוק זה אסור
לסרב לקבל אדם לעבודה
בשל מינו או
הורות אלא אם
לעובד...

שרטטים וגרפיקאים

רפואת שיניים

מורות וגננות

עוזרות ומטפלות

סוכנים/ות

מחסנאים

נגרים

נהגים

ספרים/יות

עובדי מתכת

עובדי מוסך

יהלומים

דוגמניות צילום

מוכרים/ות

מזכירות

ATLAS אטלס
שרותי כח-אדם בע"מ
כתבניות
ומעבדות
תמלילים
בכל התוכנות
03-221726

SOS
כח אדם
אנשים טובים לעבודה טובה
תל אביב פינסקר 7

אחיות

גזירה ותפירה

דפוס

הנהלת חשבונות

חרטים/מסגרים

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

דנאל
שרותי כ"א
גורדון 88 ת"א
03-222266
245531

מחפש
עבודה?
במתכת
אלק'
וחשמל
שכר גבוה!

טכנאי
מכונות
לאחזקה
ידע: פניאו, חשמל
בת"א ונתניה

לעבודה קבועה
מחסנאים
מפט"יים
בת"א וחולון

יוצאי צבא
ח.א. חי"ת
מכונאים
ידע: הידראו' פניאו'
לעבודה קבועה
בפ"ת וחולון

דנאל
שרותי כ"א
גורדון 88 ת"א
03-222266
245531

ש.ת.ל
שרותי כח-אדם
052-455542
● חשמלאי מוסמך לאחזקה אלקטרומכנית בתל-אביב ובשרון
● מחלקי סחורה בעלי רשיון נהיגה מעל 15 טון תושבי השרון
● פקידות הנהלת חשבונות מנוסה. 15.00-7.00 לכפר-סבא
● מסגר אחזקה/ייצור עם/בלי נסיון לאזור השרון

המשך ת"א גוש דן והשרון

צריך לפרסם מכרז?

פרסום משולב למכרזים

4 מודעות במחיר של מודעה אחת

התרופה היעילה ביותר והזולה ביותר לפרסום מודעות מכרזים.
עד היום, כאשר פרסמת מודעת מכרז ורצית להגיע למספר הקוראים הגדול ביותר - נאלצת לפרסם בשני עתונים לפחות או פרסומת ביום ו', לפחות. מודעה אחת בעתונים "מעריב" ו"ידיעות אחרונות" המודעה עלתה (במיקום עדיף) 181-161 ש"ח לכל אינץ' בשיטה החדשה, שיטת "הפרסום המשולב", כל מודעה מתפרסמת ב-4 עתונים. אתה מגיע להרבה יותר קוראים ומשלם פחות מחצי מחיר: רק 75 ש"ח לאינץ' לכל 4 המודעות!!!

שיטת הפרסום המשולב מגיעה למספר הקוראים הגדול במדינה
בשיטת "הפרסום המשולב" מודעת המכרז שלך תתפרסם במדור מיוחד למכרזים ותגיע ליותר קוראים. תוכל לבחור בין שני שילובי פרסום.

פרסום משולב:
המכרז שלך יתפרסם במדור מיוחד בעתונים "העיר", "הארץ", "יחדשות" ו"צומת השרון". "העיר" ו"צומת השרון" מגיעים ל-70-80% מקוראי העתונים בגוש דן והשרון. "הארץ" מגיע לבעלי ההכנסה וההשכלה הגבוהה ו"חדשות" - לקוראים הצעירים של המדינה.

סך הכל אתה מגיע ל-1,466,000 קוראים במחיר המופחת של 75 ש"ח לאינץ' פחות מזה שתשלם ב"מעריב" או ב"ידיעות אחרונות".

פרסום משולב במגוון
המכרז שלך יתפרסם בעתונים הארציים "הארץ" ו"חדשות" ובנוסף - בכל המקומונים של רשת "הארץ": "העיר", "צומת השרון", "עירית", "כל העיר", "הד-הקריות", "כלבו", "צפון 1", "ידיעות הגליל" ו"כאן דרום".
בסך הכל אתה מגיע ל-2,264,000 קוראים במחיר המופחת של 140 ש"ח לאינץ'.
אתה מגיע למספר הקוראים הגדול במדינה במחיר זהה לפרסום מודעה אחת ב"ידיעות אחרונות" בדוק והשווה. שיטת ה"פרסום המשולב" למכרזים עובדת בשבילך בעילות רבה יותר ועולה לך פחות. לכן, מעכשיו כדאי לך יותר לפרסם את המכרזים שלך בשיטת ה"פרסום המשולב".

מכרזים דחופים
אם דחוף לך לפרסם באחד מימי השבוע, תוכל לעשות זאת ב"הארץ" וב"יחדשות" ואנו נשלים את הפרסום ביום ששי עפ"י בקשתך בעיתונים המקומיים.

איך מזמינים מודעת פרסום משולב למכרזים?
פשוט מאד. צלצל לכל אחד ממשרדי הפרסום בישראל או למשרד הראשי של "לוח העיר" טל' 03-371261.

פרסום משולב למכרזים - זה עובד!

דחפון

שרות מודעות טלפוני של דחוף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר"
מודעה באחריות / לא מכרת - לא שילמת
כללי פרסום

● "חודש פרסום" משמעו פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום בארבעה שבועות.
כלשהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.

● המבצע חל על פרסום מודעות מילים (לא שטח) בלוח העיר בלבד ולגבי נכס או שירות. (להלן: נכס) המוצעים באזור ת"א, גוש דן והשרון בלבד.

● מודעה בה הוצעו יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם, לא יהא המפרסם זכאי להחזר.

● אם בתום חודש פרסום ועד להגשת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בדרך

● בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח ישירות (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' הנגב 4 ת"א טל' 03-371261 בימים א'-ד' בין השעות 8.00-15.00 ולא יאוחר משבועיים מתום חודש פרסום

מסעדה אקסלוסיבית ולא יקרה
ארוחה:
עסקית 22 ש"ח לאדם
זוגית 28 ש"ח לאדם
בנוסף ל:
180 מטעמים א-לה-קארט
טייסט אוף סצ'ואן
בסקאלה מול היכל התרבות מרמורק 10 ת"א טל 227424, 225007
חניה חופשית בערב במרמורק 20

קבלת מודעות
אשראי מיוחד
735588/9
גלובוס פון

ממלאים פיהם שבחים ל"טייסט אוף סצ'ואן"

"הספאר ריבס... טעמים המעולה... הוכיח יותר בשר כבש מעודן מאשר את טעמו המתוק של הספאר-ריבס השיגרתי"
"סופשבוע" - מעריב

"דג האמנון התמוץ מתוק... היה רך כיותר, עטוף היטב במעטה בצק..." השרימפס היו מוצקים ועסיסים כראוי, לא רכים מדי ולא מיובשים מדי ונחו היטב בשפע של ירקות ובשלל טעמים..."
"זמנים מודרנים" - ידיעות אחרונות

"הבצקיות, כעשרים סוגים שונים, הוגשו לשולחן בסלסלת נצרים ותמוחו בפה עד כי לא נודע כי באו אל קירבנו".
זאב ענר, עולם האשה

"טעמם המקורי של מרכיבי האוכל נשמר, והתוצאה הסופית מעודנת ביותר"
"סופשבוע" - מעריב

בקיצור "הכל היה לעילא ולעילא"
זאב ענר, עולם האשה

טייסט אוף סצ'ואן Chinese Restaurant
תל-אביב, מרמורק 10, טל: 03-225007, 227424.
TASTE OF SZE-CHUAN
כפר שמריהו - מרכז מסחרי, טל: 052-70448, 547722

תנורי אפיה
מכונות תפירה
מכונות כתיבה
טלויזיות
מדיחי כלים
סידות
שידוכים
בן-זוג
בת-זוג
הכרויות
חוגים
חצי חינם
רוצים לקנות
מזגני אויר
וידאו
ציפוי אמבטיות
חימום והסקה
שיעור
אמנות
אסטרולוגיה
מכונות כביסה
מחשב
חיות בית
כלי נגינה
ספרים
מערכת סטריאו
רהיטים
רהיטי-חפים
ציוד והאזנה
גינון
בריאות
לטם
ניקוי ופוליש
נפט וקיים
שיפוצים
אותיות דביקות
מוצרי חשמל
צילום
הלבשה והנעלה
מלגזות ושינוע
ציוד אלקטרוניקה
מקרר
ריפוי והרזיה
מבני תעשיה
הלוואות
מכירות ושירותים
בתי אבות
מציעים למכירה

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

לפרז את רצועת עזה

הרבה שצף קצף הוטח על שר החוץ שמעון פרס כאשר הציע לפרז את רצועת עזה היות שבעיותיה הרבות עלולות להזיק לקיומה הפיזי הפוליטי של מדינת ישראל. הרוגז בא במיוחד מצד מפלגות הימין והקיצוניות הדתיים הלאומיים — הם רואים ברצועה מקשה אחת עם שומרון ויהודה, ואסור לוותר על השליטה בכל הטריטוריות האלה.

נניח, כפי שמתבססים אנשי ארץ ישראל השלמה על הכתובים ועל ההלכה, שיהודה ושומרון היו חלקים בלתי־נפרדים בארץ היהודים לפני אלפיים שנה, אבל קשה להסכים שגם הרצועה היתה חלק בלתי־נפרד מהארץ שיהושע בן־נון כבש אותה. עובדה היא שרצועת עזה היתה מדינה שקראו אותה ארץ הפלשתים. לא מעט אנו קוראים בספר שופטים ב' על המלחמות בין הפלשתים והיהודים, על שמשון הגיבור שנשבה בידי הצבא הפלשתי. על כן אין שום זכות היסטורית לכל חבל זה מצד ישראל.

יש לפרז את הרצועה הזו כאשר האו"ם יקבל על עצמו את השמירה על החוק והסדר, כפי שנהוג בסכסוכים מעין אלה אצל יבשות אחרות. כוחות הביטחון של ישראל יקימו מנגנון ביטחוני בגבול הרצועה, כפי שזה נהוג עם סוריה וירדן.

כידוע, לכל כיבוש יש גם אינטרסים כלכליים. אנו צריכים את כוח העבודה המצוי ברצועת עזה כדי לפתח את המשק הלאומי שלנו. אפשר יהיה להסדיר זאת עם הממשל המקומי שיקים האו"ם ברצועה, שרבבות תושבי עזה יוכלו לעבוד בישראל.

חיים הצורי
אילת השחר

איפוק סלקטיווי

ברכות למשטרת ישראל ומשמר הגבול על האיפוק הרב שהם מגלים מידי שבוע בעת זריקת אבנים, פיזור מסמרים ונסיונות חסימת ציר תנועה ראשי כביש בר אילן בירושלים.

בהתנהגותה המאופקת מוכיחה המשטרה כי ניתן להשלים עם הפגנות, התפרעויות, וחסימת צירי תנועה ראשיים בלי לפתוח באש חיה, בלי מעצרים המוניים ומשפטים מזורזים ואף על פי שזריקת אבנים מסכנת חיי אדם.

לברכה מיוחדת ראוי גם אלוף פיקוד המרכז המגלה איפוק ואינו מגלה את ראשי המסיתים החרדים לקיק ברוקלין וזאת על פי הסמכות הנתונה לו לפי התקנות לשעת חירום.

רון וייס
רמת גן

עיר מקלט לפליטי דו"ח כהן

התבשרנו בעיתונות על כך שה־אלוף (מיל.) יהושע שגיא, לשעבר ראש אמ"ן, הצטרף לתנועת החירות. האלוף שגיא מצטרף ע"י כך למפלגה המהווה מקלט לאלו שנפגעו או פוטרו ע"י ועדת כהן לחקירת מאורעות סברה ושתילה.

תזכורת לאלו ששכחנו קצר: אלוף שגיא נאלץ להתפטר מתפקידו כראש אמ"ן כתוצאה מהמלצת ועדת כהן. אריאל שרון נאלץ להתפטר מתפקידו כשר הביטחון בהמלצת אותה ועדה. וראש הממשלה מר יצחק שמיר ננזף על ש"לא ידע כלום".

אינני מבינה מדוע רפול אינו מצטרף לחרות. מאחר וגם הוא הוזכר לא לטובה בדו"ח הנ"ל.

מיכל שרון
תל אביב

בית עלמין לחיות מחמד

בעלי חיות מחמד בישראל נתקלים בבעיות חוסר יכולת לקבור בצורה הולמת את היצורים היקרים ללבם.

מי ששפר גורלו ומתגורר בווילה עם שטח מסביב לא צריך לדאוג. ואולם מי שגר בבית משותף אינו יכול להרשות לעצמו לקבור את בעלי החיים שלו בחצר. לעומת זאת קוברים בהיחבא במקומות אסורים ועלובים או משלמים לווטרינר כדי שיפנה את גופת חיית המחמד למקום שהוא בלתי ידוע לבעליה.

אני מפנה בזה את תשומת לבם של האחראים בעיריות, בתקווה שהערתי תמצא אוזן קשבת אצל מישהו ויקצו מקום — בכבל הארצות הנאורות — לבית עלמין לחיות מחמד היקרות לנו, שחסו תחת קורתנו במשך חייהן וחיינו.

אביגיל קרמילובסקי
גבעתיים

צמיג נטול עשן

אין ספק שאחד הלקחים "ה־בוערים" (והמעלים עשן) של אירועי השבועות האחרונים הוא, שה־התלקחות (מלשון לקח) של צמיגי מכוניות כל כך מהירה והעשן שלהם כל כך פוטוגני, עד שהתדמית של ישראל עלולה להיפגע לאורך זמן.

הצעתי היא כי אחד השרים הממונים (חוץ, פנים, משטרה או תעשייה) יכריז בהקדם על מבצע "הצמיג נטול העשן". הפוטנציאל המדעי של ישראל, ובמיוחד מפעלי רפאל, התעשייה האווירית וה־אוניברסיטאות, בוודאי ימצאו פתרון לבעייה תוך זמן קצר, את היתר נשיג באמצעות תקנות וחוקים שעל פיהם "ייאסרו... יותקנו..." וכו'. (והלא עשינו את זה גם עם שטיחים ועם בשר כבש).

השיפור בתדמיתנו כתוצאה מהנהגת הצמיגים המוצעים יהיה מהיר ואלגנטי. והלא זה העיקר: בינתיים.

יעקב לורך
ירושלים

המתחרדים נגד החינוך הממלכתי — דתי

הנפגע העיקרי מההתחרדות (רן כסלו, "הארץ") הוא הציבור הלאומי הדתי. הכרסום בציונות בבתי ספר ממלכתיים דתיים הוא תהליך מתמשך זה עשרים שנה. עבודתו ההורים, או ההתמודדות קשה יום יומית.

עלינו להתמודד עם רב, האוסר על ילדינו לקום בשעת צפירה לחללי צה"ל, אם הם באמצע תפילה. אנחנו מתמודדים עם שירים מתוח לציפורניים אם לא יטלו ידיים...

אנחנו מתמודדים עם הסעה מאורגנת של מוסר מפ"ד, לאותן הבנות שזמנה להן מועד גיוס, ומביאה אותן להצהיר. אנחנו מתמודדים עם רבנית, שבמסגרת הפרוייקט "הכנה לחיי משפחה", הנושא "לבוש וצניעות במקורות" מרצה בוטות "השטריימל" היפה הבא מהכפר מפוליו, על צניעותה של דבורה הנביאה, ששפטה מתחת לתומר מושש ליהודי...

רשימת ההתמודדויות ארוכה ולא ניתן לפרט הכל. הציבור שבעבורו נוסד הממ"ד מאמין: שני המינים חייבים לקחת חלק פעיל בהגנת המדינה ובבנייתה, אהבת העם על כל גווניו, יחד עם שמירת מצוות, לימוד תורה ולימודי חול. אסור לתת לזרם הזה להסתפ. יש לאפשר לנו להנחיל לילדינו, דור ההמשך, את הרעיונות שאנו מאמינים בהם.

רותי אבנרי
ראשון לציון

אנאלוגיה תיאולוגית

רב ראשי בחיפה מצא אנאלוגיה בין בית־מרזח, בורסקאי ותיאטרון. על פי ההיגיון התיאולוגי של הרב שלושה המוסדות הנ"ל פטורים מחובת המזוזה. יש משהו מרענן בעובדה, שרב בישראל פטר יהודים מקיום מצוות דתיות. עד כה הרבנים בישראל — ובמיוחד אלה המשתייכים לממסד הרבני — עשו כל מה שביכולתם כדי להכריח יהודים בישראל לקיים מצוות דתיות.

אלחנן שנון
תל־אביב

על תקליטים מקליטים / נתן דונביץ

לא נותנים מנדט לדא"ט

הרשמקול הדיגיטלי (דא"ט) אינו סיפור של הצלחה. עדיין לא. בחברות הגדולות לציוד אלקטרוני ביתי, בגרמניה ובבריטניה, מתנחים המכשירים של סוני, JVC והחברה הבת של "סוני", איוואה. מתנחים על המדפים, כמעט מתנחים, ואין ביקוש. למען האמת, גם היצרנים אינם יוצאים מכליהם לפרסם את המוצר החדש. עושים הכל לשמור על פרופיל נמוך, עד שיימצא — אם יימצא — הסדר בין היצרנים לבין תעשיית התקליטים. היפנים חוששים שאירופה תלך בדרכה של ארצות־הברית ותיזום חקיקה נגד הדא"ט.

ציבור הצרכנים הפוטנציאלי שומר, מצדו, על איפוק מירבי. המחירים עדיין גבוהים מאוד. בגרמניה מחיר כל מכשיר כ־3,500 מארק (2,100 דולר), בצרפת — 14,000 פראנק (2,500 דולר). אם יוצע המכשיר למכירה בארץ, בכמויות מסחריות, יהיה מחירו כ־10,000 ש"ח. זה מחיר גבוה מאוד, על־פי כל קנה מידה.

קהל הצרכנים יודע כי הדור השני השלישי, בעוד שנתיים־שלוש, יהיה זול יותר, וגם משוחרר ממחלות ילדות שייתגלו, אולי, במכשיר. על כל פנים, מן הנסיון ידוע כי בדורות הבאים מכניסים שיפורים באיכות הצליל ו/או בתיפקוד. ראו מה עלה בגורלם של אלה שמיהרו לקנות מחשבים־ביתיים או מכשירי קומפקט־דיסק.

עתה מודיעה סוני כי הולה לייצר מכשיר דא"ט להשמעה בלבד, ללא מנגנון הקלטה. מכשיר־השמעה יותקן, כאפציה, במכוניות "לינקולן קונטיננטל" אמריקאיות. במכוניות הפאר הללו יהיה, אם ירצה הרוכש, גם רשמקול דיגיטלי. תהיה לו רק בעיה אחת, המעסיקה את היצרנים ביפן ואת הצרכנים בעולם כולו: כמעט שאין קלטות דא"ט מוקלטות־מראש. רק יצרנים קטנים, בגרמניה ובארצות־הברית, מציעים עתה מבחר קטן וזול של קלטות מוכנות. אבל, אפשר יהיה לפחות להתפאר במכשיר.

בינתיים ייצא לשוק, כבר בשבועות הקרובים, חידוש יותר עממי: סוני ופיליפס, האבא והאמא של הקומפקט־דיסק, הסכימו ביניהן לייצר דיסקים עוד יותר קטנים מאלה של היום, לא במקום הקיימים, אלא בצידם.

בשוק תקליטי הפופ והמוסיקה הקלה נמכרים מדי שנה כתקליטי־ליאור "סינגלים", תקליטים קטנים של להיטים, עם משך־נגינה קצר. שני הקונצרנים החליטו על ייצור דיסקים של "סינגלים", הכוללים עד 20 דקות מוסיקה. קוטר התקליטון יהיה רק 8 ס"מ (קוטר הדיסק הרגיל הוא 12 ס"מ). מחירו יהיה, כמובן, יותר נמוך. ייצורו גם יביא, עוד השנה, לייצור מכשירי־השמעה קטנים עוד יותר מהקטנים של היום. את המכשירים החדשים אפשר יהיה להחזיק בכיס הקטן של המקטורן או החולצה, והצעירים יחזיקו בכיס כמה מן הלהיטים שהם אוהבים. משהו שיחליף את ה"ווקמן", באיכות השמעה דיגיטאלית. את הסינגלים אפשר יהיה לשמוע גם במכשירים הרגילים.

ברנשטיין היסטורי

שמעתי עתה את הביצוע ההיסטורי ביותר של הפאתטית, הסימפוניה השישית של צ'ייקובסקי. לאונרד ברנשטיין מנצח על התזמורת הפילהרמונית של ניו יורק, בדיסק חדש של "דויטשה גרמופון". הקלטה דיגיטאלית, 604 419. ללא קהל.

ברנשטיין מנסה בשנים האחרונות למצוא ביצירות נדושות את מה שלא מצאו עשרות מנצחים לפניו. לפעמים, התוצאה גאונית. לעיתים, אינך מבין לשם מה צריך לעשות את היצירה.

בביצוע "הפאתטית" ברנשטיין הולים, ככל הנראה, לחוש כמו צ'ייקובסקי, כשכתב את הסימפוניה. לעבור התקפת שגעון ומלנכוליה, יבבה היסטרית ובכיינית, ואפתיה המשכת לאורך כל הפרק הראשון, האדאג'ו. ברנשטיין זורק את עצמו ואת נגניו ממארש כמעט פרוע (בפרק השלישי) לקינה נוראה בפרק הרביעי. הגומות נראות, לרגע בא לך לגשת אל המנצח, לטפוח על כתפו, ולומר לו בקול רך, טיפולי: "די, צא מזה".

בעלי מערכות־שמע משוכללות יהנו מן הדיסק, שהדינמיקה שלו גדולה, לעיתים מדהימה. שוחרי הסגנון המאופק והמבוקר יעדיפו, מן הסתם, את ההקלטות של אבאדו, מוטי או היטינק. יש בהן חזות רבה, ללא פרצים בסגנון ברנשטיין.

ורדי ומוטי

ריקארדו מוטי, המנצח האיטלקי, שהוא המנהל המוסיקלי של תזמורת פילדלפיה ושל בית־האופרה לה סקאלה במילנו, הקליט מחדש את הרקוויאם של ורדי. ההקלטה ראתה אור בשני דיסקים, וההקלטה דיגיטלית של EMI 749 390.

מוטי מנצח בהקלטה החדשה על המקהלה והתזמורת של בית־האופרה לה סקאלה במילנו. הסולנים שלה: צ'ריל סטיודר (סופרן), דולורה זאיץ (מצו), לוציאנו פווארוטי (טנור), סמיואל ראמי (באס). ההקלטה נערכה במילנו בקיץ שעבר, והחברה התאמצה כדי שההקלטה תגיע לשווקים לפני חגי המולד, העונה הבוערת בשוק התקליטים. הגיעה.

ההקלטה הקודמת בביצוע של מוטי, לא דיגיטאלית, הופיעה בשלהי 1979. היתה מרשימה באופקים הדרמטיים שלה, אבל חסר בה שאריות, מה שיש בשפע בביצוע של ג'וליני, באותה חברה.

שוב ניסה מוטי את כוחו, עם כוחות חדשים, וגם הפעם באותה תפישה כמו אז: דרמה מתשמלת העודדת בקצבים מהירים, קופצניים, "כמו טוסקניני". הצרה, שכל נסיון להיות כמו־טוסקניני, מצד מנצחים שונים, דומה להבדל שבין רפרודוקציה למקור. למוטי, לעומת זאת, הקלטה דיגיטאלית משובחת, שלא עמדה לרשות טוסקניני. היא באה לכלל ביטוי דרמטי במיוחד ב"דיאס אירה" וב"טובה מירום".

הסופרן צ'ריל סטיודר, זמרת־האנגר, הוכה בשנים האחרונות בהצלחות רבות, גם בביירויט. יש לה קול גדול, אך אין לה האיכות הפלאה שהיתה לאליזבת שווארצקופף, למשל. רק במחצית השנייה של היצירה מתחילים לשמוע את הפיאנו היפה שלה. המצו, זאיץ, המרבה לשיר ב"סקאלה", מגיעה למיטבה רק בפרקים האחרונים. גם היא. יתכן שהקלטת הרקוויאם היא מבחן מוקדם מדי, או מרגש מדי, לשתי הזמרות הללו. איני יכול להתאפק ולהמתין, כדי לומר, שוב, כי הביצוע בניצוחו של ג'וליני, עם אליזבת שווארצקופף וכריסטה לודוויג, נותר בעיני היפה מכולם. והוא קיים בדיסקים, עם בונוס של ארבעת־קטעי הקודש של ורדי. אמת, גיל ההקלטה הוא גורם שחובה להתחשב בו, אך עדיין — ובמיוחד לאחר השיפוץ הדיגיטאלי — הוא הביצוע היפה מכולם. אומרים, שהשנה תפיק RCA את הדיסקים של הרקוויאם בניצוחו של טוסקניני. זאת ההקלטה שהיא הקריטריון ואמת־המידה לכל הביצועים, בעיני רוב המבקרים. אבל, היא ישנה מאוד, וגם במקור היתה לקויה מבחינה טכנית.

בחוזר אל ההקלטה החדשה. הגברים מצוינים. פווארוטי והבאס האמריקאי הצעיר סמיואל ראמי מצויינים.

לסיכום, ההקלטה החדשה של מוטי היא הטובה בין החדישות, הדיגיטאליות־במקור. אבל, המומלצת מספר אחד היא ג'וליני. ג'וליני עצמו עומד לשוב ולהקליט, באפריל, את הרקוויאם ל"דויטשה גרמופון". קשה להאמין שג'וליני של היום, קשה וכבד, יוכל לחזור על ההישג הגדול ב־1979. מה גם שהפעם לא עומדות לרשותו שווארצקופף ולודוויג.

במקום קונצרט

שתי זמרות מעולות, תרזה ברגאנצה ומיטסוקו שיראי, עמדו לבוא ולשיר בארץ, כל אחת בקונצרט אחר. שתיהן ביטלו. שיראי עמדה לשיר עם הסינפונייטה של באר־שבע, ברגאנצה ברסיטאל יחיד בהיכל התרבות בתל־אביב.

רציתי מאד לשמוע את שיראי, מצו־סופראן בעלת איכות קולית ורגישות נדירות. לפני שנתיים, ברסיטאל ישראל בירושלים, הלהיבה את מאזיניה. שיראי נחשבת עתה אחת הטובות בזמרות ה"ליד" של שוברט, שומאן, ריכארד שטראוס ומוצרט. הרבה מוצרט.

הזמרת היפנית החלה את הקריירה שלה באירופה לפני שנים, כשזכתה בפרס הראשון בתחרות שומאן, בצוויקאו, עיר הולדתו של המלחין. מאז עשתה כיברת דרך. עתה היא נמנית עם השופטים בתחרות היוקרתית, יחד עם פטר שרייר, תיאו אדם ו[illegible].

מי שרוצה לפצות עצמו על הקונצרטים המבוטלים שלא נערכו, ועל כך שלא יכל להאזין לזמרתה מן הבימה, יוכל להתנחם בדיסקים מצויינים. כל דיסק מוקדש ל"ליד" של מלחין אחר. היא שרה עם המלווה הקבוע שלה, הפסנתרן הגרמני הלמוט דויטש. הם משלימים זה את זה בצורה נפלאה, כמו היו צמד־מלידה. בדיסקים של חברת "קפריצ'יו" הגרמנית, אתה יכול לשמוע אותם ב־21 שירים (מבחר מייצג) של מוצרט, או במחזור השירים אופ' 39 של שומאן, עם 14 לידר אחרים; או בארבעת השירים האחרונים של ריכארד שטראוס. גם מבחינה טכנית, הקלטות מעולות.

אם אני כותב על דיסקים של "ליד", בהפקת "קאפריצ'ו", הנה המלצה חמה: הטנור הצעיר יוזף פרוטשקה שר את מחזור שירי "המחווה הימית" של שוברט. עם הלמוט דויטש ליד הפסנתר. הקלטה דיגיטאלית, 082 10. פרוטשקה, יליד צ'כוסלובקיה, שגדל וקיבל את חינוכו המוסיקאלי במערב־גרמניה, נחשב בשנים האחרונות כוכב עולה בשמי האופרה באירופה. גם כמוסיקאלים. יש לקולו איכות קטיפתית, מצד אחד, ועוצמה רעננה של זמר צעיר. הוא, כמו מיטסוקו שיראי, מבין את שהוא שר. רגיש לתוכן ולמלים. כדאי לשמוע לא רק את התווים. תיהנה מזמרתו מאוד.

עוד שוברט

מן השירים של שוברט למוסיקה הקאמרית שלו. הגיע לחנויות עוד משלוח של רביעיית כלי־הקשת מס' 15, בסול מז'ור של שוברט, בנגינתה של רביעיית "אלבן ברג". אחד הביצועים היפים ביותר של הרביעייה. דיסק EMI מבריטניה, 082 749. ההקלטה מ־1980, שהועברה לאנאלוג דיגיטאלי, נשמעת עתה אפילו טוב יותר מכפי שנשמעה במקור האנלוגי. נגינה דרמטית במיוחד. למי שאוהב אותה כך.

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מוטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

תקווה ותהילה (ת"א, חיפה) — מלחמת העולם השנייה כמצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האזמרגד").

ילדה גדולה והעורבים (ת"א) — במוזיאון, שני סרטים קצרים של נירית ירון ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א, ירושלים) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

שמעתי את בנות הים שרות (ת"א) — רווקה בודדה מגלה כי המציאות אינה דומה לחלומותיה. בסרט קאנאדי עדין.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — החלק הראשון של "מי הגבעות". לפי מרסל פניול, מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס, בכיכובו של איב מונטן.

סרטי בידור

שגעון בחלל (ת"א, חיפה) — פארודיה מטורפת על סרטי הפנטזיה הבדיוניות. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מלון הדר המיטות (ת"א) — סרט מתח על גבר המגן על פילגשו הנשואה המסתבכת ברציחת רוצח מטורף, ומסתבך בעצמו.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 12
תיאטרון הבימה:
ערב שירי תיאטרון: 17.30, 20.30
נעורי ודודולה: 17.00, 20.30
אנשים קשים —
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 20.00
חבלי משיח — אודיטוריום היכל התרבות — בעפולה 21.00

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־8 בבוקר בתחנות מד"א של 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541555
נהריה 825555
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300
שח"ן — שירות רפואי בית (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 651011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
מכון "שקט" — שרות רפואי לקבו (ת"א) שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שח"ה — שרות רפואי לקבו (חיפה)
בימי חול בשעה 19—24, בימי שישי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 — טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 24.00 ימי ו' ושבתי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית —
שירות מגיעים לרופאה, סיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איחורית 7549111 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261118
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע, 08־223956
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ בנושא "מעגלים"
א רה 11.00־15.00
ב רד 16.00־18.00
טל' 220031
רחוב מאנו 15 תל־אביב
יד ביד — ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222752
ירושלים — 248358
חיפה ונתניה — 229488 מ־11.00־20.00
הגליל המערבי — 04־922222
קו אל"י — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00־20.00
ארגון לשירות הציבור — הפרה מיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03־5461727/8
שח"ל — [illegible] לב בגוש דן 350848
יוצר — 24 שעות קו ארגם לנשים מוכות
טל: 03—5461135, 08—550506
[illegible]

הצוות לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101, 203121. יש פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת.ד. 53602 ת"א
תורנות מרקחת בטלפון — רוזמן ת"א 611001, 239952, 246363
דיווח ירושלים 226335
דיווח חיפה 645834

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב — (ילדים)
אי־כילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (פנימית, נשים)
עין כרם — (א.א.ג., ילדים, אורתופדיה, עיניים)
שערי צדק — (כירורגית)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אבטנטרם 7 232383
ירושלים: מרשמת רוממה המ"ג 28 523191
חיפה: מאור הנביאים 97 524115
חולון: אהרון הפרין 52 889153
בת ים: גני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן: הגורן שד' ים 23 742046
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה: מקסים סלומון 2 617836
הקריות: הרצן סמבת מריעין 715186
תוריה: בית מרקחת גליק הרבנים 835804

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הנסטרוט 14 טל' 581520

מרכזי מידע — אגוד

02—304504, 03—432777, 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן.
08.05 שעת כושר
08.15 השכן פשוט ד'.
08.40 ראשית קריאה
09.00 אנגלית ה'
09.20 אזרחות.
10.10 אנגלית ד'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית, על יסודי
11.15 השכן ה'.
11.30 גיאוגרפיה של א"י. בצל הזית (ב)
12.00 גאוגרפיה כללית ד'—ט'. קריאת קווי רוחב במפות
12.25 ספרות על יסודי.
13.00 מוסיקה על יסודי,
13.30 מדעי הטבע.
14.00 עד כאן.
14.05 סרט קולנוע.
15.50 שעת כושר
16.05 פרפר נחמד
16.30 רובוטריקים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 דרכונים
17.40 שלוש, ארבע, חמש וחצי
18.05 אלף, סדרה קומית לכל המשפחה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תרבות המערב.
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מישהו מטפל בך?
20.30 כלבוטק.
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 גן העדן המבטח.
23.10 קלי־קלות
23.40 פרפר של מקום (קריית־נתבחדשות)

ערוץ 2

18.30 שישאני ביניגו.
19.10 בן המלך הזהב
19.40 מבצי. עם מבי פאר
20.40 זמר הסנדר
21.10 פות 2
21.30 אפנות הדעש
21.40 שירה מצווחת

ירדן ערוץ 6

18.00 חבנית בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 מאריגנסון (קומי)
21.10 רמינגטון סטיל
22.00 חדשות באנגלית
22.20 קבנן ונבב

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי הטובות
15.30 הבית המופעי
16.00 שכני הסלעים
16.30 סרט "המגרל"
18.00 נסיכה, בוולל
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 צוות לעניין
21.00 מקגייבר
22.00 אבא מעופף
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה ניגותה
09.00 קונצרט בוקר.
12.00 מן הנרשיה.
13.05 בהאזנה ניגותה
15.00 מוסיקה צעירה
16.00 מבחר הקונצרטים בעולם.
17.30 קולות
18.00 מבחר התקליטייה
19.00 מניני אופרה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית י־ם
23.00 מחוזרי יצירות.

רשת א'

16.05 מועדון שעון הזהב
17.10 צבעי הקשת. שירים
18.06 מגנת ערב.
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שיעורים לעולים
22.05 רדיו־דראמה.
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש.
20.05 פרקי חזנות בקונצרט
22.05 צריך לצלצל פעמיים
00.05 יומן חצות
00.15 להיאחז בחלום. שירים

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת
21.05 ארדום עתיק. שירים שלא גם לנוג
23.05 פניני באו

גלי־צה"ל

18.06 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 משמרות. ביקור בכלא 400, מתקן הכליאה המרכזי להיילות.
20.05 בעיקר מוסיקה.
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים הארבע.
23.55 שירת הצות.
00.05 ביקורת הצות.
00.10 צ'שורי לילה.
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 [illegible] עברית קלה
08.05 חזנה עם בני הגרל
08.27 משבט המיוזיק. שיעור זה
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.27 האוניברסיטה המשודרת
15.57 משבט המיוזיק
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרק היום בתנ"ך
19.30 שיעורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 [illegible]
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף כלכלה. עם אהוד מנור
13.05 בנצי היום. חדשות ומוסיקה
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 [illegible]
15.05 שירים ושירונים
15.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מסמרים ואנשים
17.05 [illegible]

רשת ג'

06.04 בחזרה לאזשה. להיטים
07.07 שירי בבקר־בבקר
09.05 מה כב תשעה? עם אבי אתגר
10.05 הדברים עובים. עם שמירה אימבר
11.05 שבעים מי יודע שירי שנות השבעים
12.05 אהבה ישראלית
13.05 רק כמו חול
14.00 לי ולך שיר הנוסה
15.05 הדיגו. חדש ומיוחד
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקומות עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אלוהנקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 גבון לפיצוח
15.05 הורה יומי
15.55 40 לאחד. סיכום היום מתש"ח
14.05 פגישה יומית. עם יצחק ברנר
15.05 שירים לנוב. עם אריו טל
16.05 ארבע אחר־הצהריים (ימים ב'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 צר
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — אני נבגעת, אני נבגע 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — שנת הדרקון 4.15—7, 9.40
בית לסין — המספיקים 11.15
בן יהודה — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — איזה מין גנבבים 4.30, 7.30, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6—9
דיזנגוף 1 — לאן זה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — לו היית כאן 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — בארין — אהבה משריינת 7.15, 9.30
הקולנוע בית ציוני אמריקה — שמעתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
הוד — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — הנסיכה מבכבלי הילס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — מולין ודר המיטות 5.00, 7.30, 9.55
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11—2—5, 7.25, 9.50
חן 5 — העוגה מעבר לפינה 12־2־5, 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 2 — טמפופו 2.00—5, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — ילדה גדולה + עורבים 7.30, 9.30
מקסים — לה במבה 5.00 הבלתי משוחדים 7.15, 9.30
המודיה הישראלית — מסאל ג'אקסון 10.00
סינמה 2 — שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
פאר — חוכמת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — אני אוהב אותך כרמן 7.00
אנרונוס ניס + אבלאנאש 9.03
קאר — יופיו של הוהוא 4.30, 7.15, 9.30
פריז — גדול מהחיים 12־2־4, 7.15, 9.30; המרוחדים 11.30 בלילה
צפון המנחים — מצגן 4.30־7, 9.30
שחף — אני נבגעת אני נבגע 4.30, 7, 9.30
תמוז — מרס מתוק 7.30, 9.40
תכלת — הנסיכה מבכבלי הילס 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — זעקת הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
מוקש (רמת־אביב) — מסאל ג'אקסון 9.00

ירושלים

אדיסון — ריקוד מושחת 4.30־7־9
אור־ביל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורגע — יום במלכודת 4.30, 6.45־9
בית אגרון — מטוס שונה לגמרי 9.00
לא יכולה בלי זה 10.30, הנוכל המאוהב והאוהבת 12.00 מסיר — אני נבגעת, אני נבגע 4.30־7, 9.15
מישאל — ללא מוצא 7.00, 9.15
רון — בארין 4.30־7־9
תיאטרון ירושלים — מצנון 7.00, 9.30
עדן — אבא גנב 4.30־7־9
סמדר — מגדל הדבורים 7.00, 9.15
סינמטק 1 — גבעת והנרשים 4.00
אמברוסו ד. 7.00
אנשי הפה 21.30
סינמטק 2 — סלין וז'ולי יוצאות לשיט 19.30

עפולה

מודיעין — לבו של אגבל 9.00

נתניה

סמרייר — יום במלכודת 5, 7.15, 9.30
שרון — אבא גנב 5, 7.5, 9.15
דיד — בייבי אריזונה 7.15, 9.30

חולון

מרכז קריית שרת — הרפתקאותיו של סוסר כלש 4.00 מלך 7.15, 9.30
סביר — אני נבגעת אתה נבגע 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 7.15, 9.30
מגדל — יום במלכודת 7.15, 9.30
אורמון — אבא גנב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ב. רון 1 — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ב. רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — מלתעות 4 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — אני הבס ואתה המבו"ל 8.30
הדר — ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.15

באר שבע

היכל התרבות — גברים גברים 7.15, 9.30

רמלה

היכל התרבות — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30

רמת־השרון

כוכב — שם הורד 7.00, 9.30
הרפתקאותיו של סוסר כלש 4.15

כפר סבא

חן — המקצוען מס' 2 7.00, 9.15
עמל — המשמשה 7.00, 9.30

טבריה

יד שמירות — לאן זה פלורט 6.45, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30־7, 9.15
אורלי — תקוה ותהילה 6.45—9
בית העם — לא יכולה בלי זה 9.15
חן — לאן זה פלורט 6.30—9
סינמטק — אריסטו המלך 7.00 ציור הגבאים 9.30
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — תקוה ותהילה 4.30־7, 9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
קרן אור — [illegible] 4.30־7, 9.15
ציגן — המכשפות מאיסטוויק 7.00, 9.15
רון — אבא גנב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — הקיסר האחרון 5—8.30
רב גת 2 — לה במבה 4.30־7, 9.15
אורות — אבא גנב 7.00, 9.15
סמיר — לה במבה 7.00, 9.15
סביון — מולין ודר המיטות 4.30, 6.45, 9.15
שביט — מצנון 7.00, 9.15
זיובל — מלתעות 4 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
זמיר — החבר האמריקאי 7.00, 9.15

הרצליה

מלון דניאל — אתה בוגר, אני בוגרת 8.00
דוד — ריקוד מושחת 7.15, 9.30
היכל — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — לה במבה 7.15, 9.15

בת־ים

אורגים — המדצה ממין פרנגטסקו 7.15, 9.30
עצמאות — סמרת הדמים 4.30, 7.15, 9.30

רמת גן

ארמון — יום במלכודת 7.25, 9.50
אורדע — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
דודי — אני נבגעת אני נבגע 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופיו של הוהוא 7.15, 9.30
סינמטק — ותפירה בקרוב
רב גן 1 — הנסיכה מבכבלי הילס 4.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — בדוח שוה מלין 5.00 מולין ודר המיטות 7.25, 7.55
רב גן 3 — גברים גברים 6, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שביט — שגעון בחלל 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום — מלתעות 4 7.00

קריית אונו

סמגת — גרדפי התוק 7.00, 9.30
מרכז קהילתי — הנוכל המאוהב והאוהבת 8.00 מסאל ג'אקסון 10.00

התקליט

הקליט כולו, המשמר את הרגעים החשובים, היפים והטובים של אלוהות.
Les Misérables
עלובי החיים
להשיג בכל חנויות התקליטים
על גבי תקליטים וקסטות של הד־ארצי

הקאמרי
קאמרי 2
הצגות ה־100
רכוש נטוש
מאת שולמית לפיד
בימוי: אהרון אלמוג, תפאורה ותלבושות: אלי סיני
תאורה: ג'ודי קופרמן, מוסיקת רקע: מישה בלכרוביץ'
משתתפים: זהרירה חריפאי, רבקה נוימן, ענת וקסמן.
"הישג מרשים של הבמאי והשחקניות, מומלץ בחום". (חדשות)
"קונצרט של שלוש שחקניות". (הארץ)
"הישג ראוי לציון של התיאטרון הישראלי המקורי". (קול ישראל)
● 17.1 באודיטוריום דאהל 16.30, 20.30
● 20.1 בצוותא ● 30.1 בצוותא
הכינו כרטיסים מראש
כרטיסים להשיג בקופת הקאמרי טל' 233335
בקופת צוותא 250158/7, אודיטוריום דאהל טל' 382580
הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ בקשה למתן הקלות חלקה 115 בגוש 3926 רחוב סמולנסקי. לפי תכנית מתאר/תכניות מפורטות, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה: קיים בית מגורים 4 קומות.
בקשת בעלי החלקה: הקלה 35% לתוספת בניה עקב שינויים פנימיים.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום. החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה ראשון־לציון

תקליטור takliTor
מבחר גדול מאוד של קלטות וידאו
אופרות, בלטים, מחזות זמר וקונצרטים
החל־מ־.34 ש"ח

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים
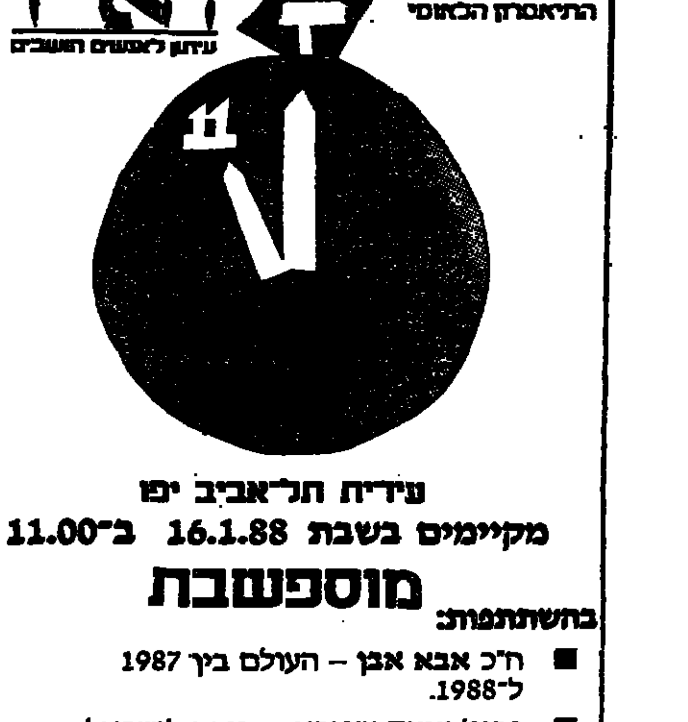
עידית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 16.1.88 ב־11.00
מוספשבת
בהשתתפות:
■ ח"כ אבא אבן – העולם בין 1987 ל־1988.
■ פרופ' עמוס שפירא – חוקה לישראל
■ פרופ' ירמיהו יובל – "על פוליטיקה ומוסר" בעקבות ספרו "קאנט והפילוסופיה של ההיסטוריה"
■ מיכל סנונית על ספריה החדשים "אילת השחר" ו"אדם והפרח"
■ בועז שרעבי
■ הפסנתרן רמי בר־ניב עם צאת תקליטו החדש
■ ריקי גל ומוני כספי לקראת תכניתם החדשה "מה זאת אהבה"
מנחה: מיכאל הנדלזלץ
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.- ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
הארוע באדיבות
בית הוצאה לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

א.ק.ר. שיווק ופרסום